

RUDIMENTU AGRICOLU

UNIVERSALU,

prin fundamenturi si responsuri,

ca

AGRICULTURA

fundamenturi prin principii si, aplicabile la

si ca practica si toate cele si

climatic,

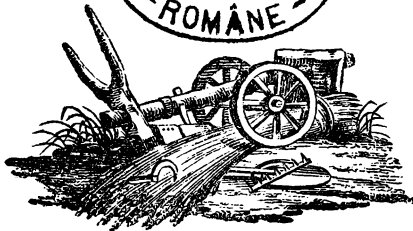
traduc

de

IOAN BREZOIANU.

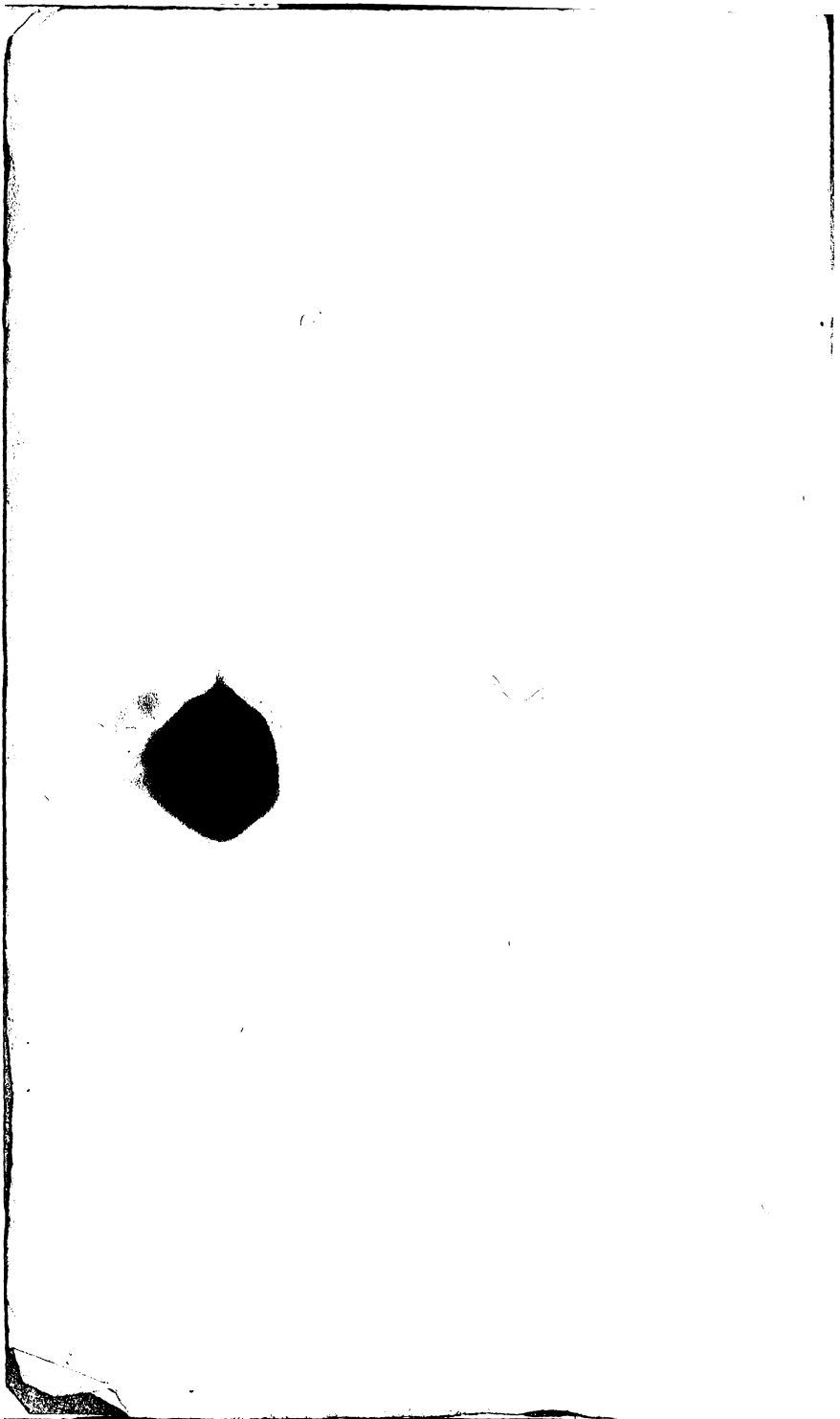
Къртічка а
тоатъ Агрік
Авт.

БЪКЪРЕЦЪ.

Типарит си Типография на Йосиф Копаиниу.

1850.

DOMNIȚEÎ ELISĂ FILIPESCU,

пѣскѣтъ Бивескѣ шчл. шчл. шчл.

Domniȝă,

Конвінкція каре ам къ сѣмѣ чае маї віе
взкзріе, кжнд вре зп Ромжн дѣбогъдеде
лімба поастръ къ тжлѣчїрі нвої шї Фоло-
сітоаре, тѣ дѣдеамнѣ а те рѣга съ
тещї ачеаста ка о довадѣ де а меа
шї ал теѣ респект.

Прса плекатъ шї сѣпсѣ сѣлѣ
I. BREZOIANĂ.

КЪТРЕ СТЪДЕНЦІИ ДЕ АГРИКЪЛТЪРЪ.

Ачеастъ къртічїкъ, жзнїи меї приетенї, копрінде тоатъ Агрїкълтѣра. Роднічіа пѣмѣнтѣлї шї кълдѣра соарелзї трансформъ о гїндъ днтр' зп стежарѣ мѣрецѣ; прїп клочїреа шї вегїерїле мїзмеї, іесе, дїп кѣвзл дн каре фз депс зп оѣ, зп вѣлтѣрѣ трѣфаш че'шї іа сворѣл кѣтре черѣ; аст-фел інтелїцінда шї стѣділ пот фаче съ іасъ дїп ачеастъ modestъ карте marea шї фрзтоаса щїпцъ а агрїкълтѣреї: о гѣсеще чїне-ва аїчі днтреагъ, ка не о пасѣре дн озл съѣ, ка не зп копачїѣ дн сетжнца лї.

Кътре Домниї професорї де агри- кълтъръ ши дпвѣцъторїї примарї.

Нъмероасе премїсрї аѣ фост пропъсе пентрѣ о скріере елементаръ а кърїї лїпсѣ дпвѣцътера агріколъ о сїмте пе тоатъ зїоа ши о чере кѣ стързіре. Дпсѣ, де ши франчіа аре зп mare пзтърѣ де агрономї капавїлі де а скріе о асемenea карте, еа пѣ с'а івіт дпкѣ. Ши пентрѣ че? фїїнд кѣ о алт-фел де карте пѣ се поате продѣче дене кѣм а дпцелес'о ши а черз'о. Інтратѣ о датъ дптр' о кале грешїтѣ, ар тре-взі, ка сѣ ажпгѣ чїне-ва цїпта пропъсѣ, а скріе пѣ зп трактат елементарѣ, дар регламентарѣ де агрікълтъръ пентрѣ фїе-каре цїпзтѣ агрікол, пентрѣ фїе-каре ждецѣ, пентрѣ фїе-каре пласѣ, ши кїар пентрѣ фїе-каре сатѣ. Нѣ ар пзтеа дар чїне-ва скріе о карте кѣ адеврѣат елементаръ де кѣт де пе тържтѣл дп каре т'ам пѣс, адїкѣ пе ачела ал прїнчїпїлор. Ачестѣ адеврѣ се гѣсеще дптрѣ тоатъ дптрецїтеа лїї дп тїтлѣл кїар ал скріерїї черзте. О карте елементаръ, есте о карте де прїнчїпї; кѣчї, прїнчїпїї сѣѣ элементеле знеї цїїпде, есте негрешїт тоѣ ачелашї лѣкрѣ.

Аша скріереа че о даѣ астѣзі пѣвлїкѣлїї поате слѣжї, тї се паре, пентрѣ дпвѣцътера агрікълтърѣї дп тоатъ пѣрцїле Франчеї ши кїар а ле Еѣропей. Прїп-

VIII

чипі сжлт зпверсалі ші пентрз тот локъл; еі с'апли-
къ ла орі че ші претзтіндеа; апоі ва фі datoria
Domnilor професорі ші дпвзцзторі прімарі карі се
вор слзжі къ рздіментзл теж а десволта ші а апаліса,
de vor сокоті de nevoie, леціле лор dіnaintea ско-
ларілор лор, ші а фаче къ джпшіі апликація скітмъ-
тоаре а нестръмзтацілор пріпчіпі аї артеі поастре ла
агрікълтзра цзреі лор. Еакъ кзм дпцелегж еж дп-
взцзтзра агріколъ, ші, крезж, къ есте къ пепзтіпцъ
de а о дпцеледе ші de а о праткіа алт-фел.

Дп зртъ, пз ам претенція къ ам бірзіт дп челе
d'зптжж стрзданіі а ле теле тоате аневоіпцеле а ле
ачестеі цпте таре, аспръ ші спіноасъ. Прічепж къ
картеа теа ласъ мълте de dorit; аша воіж пріімі къ
рекзпоціпцъ ші тъ воіж гръбі а тъ фолосі dіn дп-
целептеле пързрі ші взпеле повеце че вор віне-воі а
'мі адреса тоате персоанеле че с'аж консакрат ла дп-
взцзтзра саж ла пропъшіріле агрікълтзреі дп фрз-
тоаса поастръ Франчіе, адевзратл еі пътжлтж кла-
сікж.

RUDIMENTU AGRİKOLU.

ПАРТЕА АНТЪИЎ.

Еспосіція принципілор ши регъделор ґенерале
а ле агрікълтѳреї.

ЛЕЦІА АНТЪІА.

DeFiniția Agrikълтѳреї.

А. Че есте агрікълтѳра?

Р. Есте арта де а кълтіва пѳжнтѳл ка
сѳ продѳкѳ сѳвстанѳе фолосітоаре отѳлѳї.

А. Каре сѳлт ачесте сѳвстанѳе?

Р. Веѳеталеле маї антѳїѳ, ши апої до-
вітоачеле.

А. Пентрѳ че ай пѳс веѳеталеле ши апої
довітоачеле?

Р. Фіинд кѳ агрікълтѳра продѳче маї антѳїѳ
веѳеталеле ши сетѳнѳа лор, ши апої
кѳ дѳнселеле отѳл креще, пѳтреще ши ан-
графѳ довітоачеле, а кѳрор пѳтере, карне,

лжпъ, піеле, шчл. ле днтревінцеазъ ла не-
воіле сале.

А. Че рангъ ціне агрікълтэра п'жнтре ар-
теле ліберале?

Р. Чел д'элтжжъ, фїнд къ тоате челе-
л-алте пэрчедъ дїнтр'жпса, фїнд къ пічі зна
пъ есте аша де лесне, аша де фолосітоа-
ре, аша де опоравілъ.

А. Есте еа асемenea чеа маї кжцігоасъ?

Р. Нъ, дар агрікълтэра поате съ фїе іс-
воръл де зн траїѳ опоравіл пентрѳ омъл дн-
демжпатїк, мїнтос шї мзпчїторѳ.

А. Професїа аста ці се паре дар маї а-
леасъ де кжт тоате челе-л-алте?

Р. Да, есте ачееа каре днфъцішазъ о-
мълї челе маї взне пъдеждї а ле адевэра-
теї ферїчїрї. Віада де ла кжмпъ аре шї еа
асемenea неказрїле шї амъдїрїле еї, дар
пічі зна алта пъ днпъдзедде піце петречерї
маї дэлчї, пічі зна пъ есте атжт де фаво-
равілъ съпътъдїї, фїнд къ пічі зна пъ есте
атжт де овїчїнзїт тїкнїтъ, атжт де лесне
шї кж фолос окзпатъ.

А. Агрїкълтэра есте претъїндenea аче-
еашї?

Р. Нъ, еа се есерчїтеазъ днтр' зн кїп
преа фелзрїт, де не църї шї асемenea де не
персоанеле каре се окзпъ кж джпса.

А. Пзтеа-веї хотърж ачаестъ деосевїре
афлтоаре днтре фелзрїтеле кїпзрї де а е-
серчїта агрікълтэра дн Франчїа?

Р. Да, поате чїне-ва днпърдї агрікъл-
тэра дн Франчїа дн треї класе, осевїте дн-

тре джиселе атжт прин модъл лор кжт ши прин ресълтателе лор.

Чеа d'ънтжѣ, не каре пої о изтїм агрїкълтъръ де лъксѣ, есте ачеа каре маї тълт костъ де кжт адъче; агрїкълтъръ grandioасъ ши трѣфашъ каре продъче ралїда кж кжте доъ съте чїпчї-спре-зече леї ванїда, ши вїнде грашїї сїї вої кж жзмътате дїн чеа че костъ. Ної нъ вом ворвї де ачеа агрїкълтъръ; вом зїче нъмаї къ, пентрѣ оаменїї вогадї, ачеаста есте зна дїн манїереле челе маї фолосїтоаре ши челе маї опоравїле де а'шї келтвї прїсосъл лор. Кжт пентрѣ ачеїа карї се дерапънъ аша невъзнесе, факъ прин къдера лор атжта рѣъ агрїкълтърей кжт ши лор джсѣшї.

Чеа d'a doa, не каре о вом нътї агрїкълтъръ вогатъ, есте агрїкълтѣра джцелеаптъ ши фолосїтоаре, че адъче маї тълт де кжт костъ. Кж тоате къ ачеастъ агрїкълтъръ есте маї раціоналъ де кжт челе-л-алте доъ, джсъ лїпсеце челор маї тълдї дїн оаменї дївачї ши тълчїторї че о нънѣ дж лъкраре джтреага кжпоцїпцъ а прїнчїпїлор артеї лор, кжпоцїпцъ че ле ар фї преа лесне сѣ о добжндїаскъ, ши прин ажъторъл кърїа ар нътеа крече тълт маї тълт їспрѣвїле лор агрїколе.

Чеа d'атреїа, есте агрїкълтѣра съракъ, агрїкълтъръ оарѣъ ши стрїмторатъ каре костъ, де ши нъ маї тълт, чел пъдїн атжт не кжт адъче. Ачеастъ агрїкълтъръ остенїтъ ши джпоїатъ ослї-

деце ла чеа маї жалникъ стерпичізне жъ-
мътате чел пѣдін а копрінсълзі агрїколѣ а
Фрѣмоасеї поастре патрії; шї че ар тревѣї
кѣ тоате ачестеа ачестор кондїнѣте родїтоа-
ре шї атѣт де ферїчіт ашезате ка съ се
потрївіаскъ тѣкар кѣ челе маї богате? Ве-
герї маї інтелїдїнте дїн партеа кълтївато-
рілор, шї оаре-каре зшоаре жертфе де ванї
де кѣтре пропрїетарїї локълї.

А. Дар кѣ своръл че іа акѣт аморъл а-
грїкълтѣреї дн Франчіа, ачеастъ трїстъ ста-
ре а лѣкрѣрілор о еѣ айѣв кѣржнд сфжрші-
тѣл сѣѣ?

Р. Да, тіперїмеа стѣдіоасъ шї плїнѣ де
вѣпъ воїндѣ а ѣенерадїеї пресенте днчеле а
прїчеле кѣ нїмїк нѣ е маї дѣлче, маї
профїтавилѣ, маї фолосїторѣ, маї
вреднїк дн сфжршіт де зп омѣ лі-
верѣ ка агрїкълтѣра; еа дшї днтоарче
кѣзѣтѣзріле кѣтре віаца де ла кѣмпѣ, шї,
дн ачеастъ ферїчітѣ реакціе соціалѣ, тодї
оатенїї де оменїе шї ай пропѣшірїї салѣтѣ
кѣ ентѣсіастѣ азрора Ереї агрїколе.

ЛЕЦІА II.

Невоїа де а днвѣца агрїкълтѣра прїн прїнчїпї.

А. Кѣт тревѣе съ се днведе агрїкъл-
тѣра?

Р. Маї зѣтѣжѣ прїн стѣділ прїнчїпїлор
сѣї, шї апої прїн аплїкаціа лор ла практикѣ.

А. Пъцині агрікулторї аѣ дпвѣдат'о аста-фел, шї кѣ тоате астеа се афлѣ тѣлці дп Франція каре кѣлтивѣ пѣтжпѣл кѣ талантѣ шї ісѣвтіре?

Р. Фѣръ дпдоіалѣ; дар ачестї агрікулторї аѣ дпвѣдат а кѣлтіва віне прїп практіка сїнгѣръ, адїкѣ прїп обсервації, черкѣрї шї компарації; шї ка сѣ доѣждїаскѣ ачестѣ щїпцѣ, ле а тревзїт маї тѣлтѣ време, остепеле шї келтѣелї де кѣт дака ар фї дпвѣдат маї тѣтжїѣ прїпціпї ка сѣї аплїче апої ла практікѣ.

А. Кѣнд кѣпоаѣе чїне-ва віне практіка агрікултѣреї, пѣ есте асемеѣеа атѣпчі фоло-сітор сѣ дпвѣѣе прїпціпї сѣї?

Р. Кѣпощїпца лор есте тот дѣазпа тревзїтоаре, кіар неапѣратѣ, шї, верї-каре ар фї ісѣвсіпца зпвї лѣкрѣторѣ практікѣ, дпдатѣ че дп ва пѣне чїне-ва пе зп тѣржтѣ поѣ, ва фї кѣржнд десорїентат шї се ва рѣтѣчі адеѣеа дака есперїпца есте сїнгѣра лѣї кѣлѣзѣ, адїкѣ дака прочеде прїп емпїрісѣтѣ.

А. Че дпдѣлеці прїп аста?

Р. Емпїрісѣтѣл, есте практіка зпѣї арте дптемеїатѣ пе есперїпцѣ саѣ традиції, дп лок сѣ се реземе пе кѣпощїпца прїпціпїлор фундаѣенталї шї а регѣлелор ѣеперале а ле ачестеї арте, емпїрісѣтѣл аплїкат ла агрікултѣръ, есте метода че фїе-чїне шї а фѣкѣт прїп черкѣрї, шї прїп компарації дптре ачесте черкѣрї шї ачелеа а ле алтора. Дар ачестѣ методѣ пѣ есте

апликабилъ де кжт ла локалитатеа љн кареа ши а лзат пащереа, еа ва кздеа маї претътіндеа айреа, фїнд къ љї лїпсеце темеї щїнцїфїк.

А. Нъ есте дар тот асемenea кжнд чїне-ва а стъдіат прїнципї артеї?

Р. Нъ, къ о кзнощїндъ аджккъ а прїнципїлор фундаментаї ай агрікълтареї, поате чїне-ва съ о практичезе претътїнденса къ їсправъ: практика катъ љн адевър съ се вариезе пжпъ љн нешърїніт, де не климъ ши патъра локълї, прїнципї дїн противъ сжнт нестръмътацї, ши се аплїкъ љн тотъ локъл, фїнд къ еї љн вацъ тоате, тжлмъчеще тоате ши респонде ла тоате љн агрікълтъръ.

ЛЕЦІА Ш.

Калїтъдї неапърат требъїтоаре агрікълторїлор.

А. Каре сжнт калїтъдїле неапърат требъїтоаре агрікълторїлор?

Р. Еле сжнт пштероасе ши де маї мълте фелзрї.

А. Каре сжнт челе маї прїнципале?

Р. Оржндзіала, економїа ши активїтатеа.

А. Че љнцелецї прїн оржндзіалъ љн агрікълтъръ?

Р. Адїкъ, къ стъпжнъл катъ а љнтокмі о оржндзіалъ деплїнъ нъ пшмаї љн контабілітатеа са де келтзеле ши велїтърї де тоатъ

ziua, dar asemenlea и тоате пърциле слэж-
вей, и ипърциреа пэтрещлэи ла вите, и
иририреа вителор, и времеа де лэкрэ пе
тоатэ зиуа, шчл. шчл.

А. Че ицелеци прии економие?

Р. Ицелегэ лэареа-а-минте че стэпэилэ
катэ сэ айбэ а микшора пе кэи ва ста кэ
пэтинцэ келтэелеле челе неапэрате, ши а тэиа
кэ тотэл келтэелеле а кэрор неапэратэ не-
воие пэ есте доведитэ. И агрикэлтэрэ маи
кэ сеамэ поате чине-ва зиче: пэ се афлэ
микэ економие.

А. Че ицелеци прии активитате?

Р. Ицелегэ кэ стэпэилэ катэ сэ фи
чел д'эптэжэ скэлатэ ши чел дин зртэ кэл-
катэ, а се афла претэинденеа, а вегиа ла
тоате ши а дирицеа тоате ел лэсэши и ес-
плоетациа са. Асемеале се кэвине ка ла
невоие сэ пэие ел лэсэши тэна ла лэкрэ;
пимик пэ икэрациазэ пе лэкрэторэ ла о лэ-
краре грапникэ, ка а ведеа пе стэпэилэ а
лэа парте ла тэикэ ши а ле да пилдэ де
рэвпэ ши идеалэ ла лэкрэ.

А. Динтре ачесте треи калитэци приичи-
пале, каре есте чеа маи де липсэ отэли де
ла кэипэ?

Р. Еле дэсэит кэте треде де о потри-
вэ неапэрате, ши пэ поате а се крэца де
пичэ зна дин еле фэрэ а примэждэи кэ тотэл
исэтиреа тэтелор иптеприндерилор сале а-
гриколе. Аст-фел кэ кэвэлтэ с'а зиче: фэрэ
рэ орэидэиалэ, фэрэ економие,

ФѢРЪ активитате, нѣ е нѣчѣ о ісвѣ-
тѣре пѣтѣнчѣоаст ѣн агрікѣлтѣрѣ.

А. Дѣне ачесте калѣтѣдѣ неапѣрате, ка-
ре маѣ сѣнт челе маѣ тревѣитоаре кѣлтѣвато-
рѣлѣ?

Р. Прѣдѣнда, тѣрѣа воѣндеѣ, статорнѣчѣа.

А. Пентрѣ че прѣдѣнда?

Р. Ка сѣ нѣ прѣѣмѣаскѣ зѣпор ѣноѣрѣле
кѣрора времеа нѣ ле а доведѣт аѣеѣа фо-
лоаселе, шѣ ка сѣ нѣ се апѣче де нѣде спе-
кѣладѣѣ ѣнтѣшплѣтоаре.

А. Сокотеѣѣ дар кѣ е вѣне сѣ ѣт-
брѣлчѣаскѣ тоате ѣноѣрѣле ѣн агрікѣлтѣрѣ?

Р. Нѣ, дар кѣлтѣваторѣл прѣдѣнтѣ, лѣжѣд
ѣн консѣдерѣѣе не ачелеа а кѣрор фолосѣн-
ѣѣ і се паре петѣгѣдѣѣтѣ, катѣ сѣ ле прѣѣ-
мѣаскѣ трептат шѣ дѣне че с'а асѣгѣрат де
вѣпѣтатеа лор прѣн мѣчѣ черкѣрѣ; катѣ а
зѣта тот асемеѣеа шѣ пентрѣ спекѣладѣѣле
агрѣколе стрѣѣне локалѣтѣдѣѣ сале, адѣкѣ
пентрѣ ѣнгрѣшареа вѣтелор, де пѣлдѣ, ако-
ло зѣде нѣ се овѣчѣнѣѣѣе а се фѣче.

А. Пентрѣ че тѣрѣа воѣндеѣ есте асеме-
неа тревѣитоаре агрікѣлторѣлор?

Р. Фѣѣнд кѣ фѣрѣ дѣнса еѣ вор фѣ не-
лѣчетат овлѣгадѣ а се да ѣндѣрѣѣт ѣн ѣноѣ-
рѣле фолосѣтоаре дѣн аѣнѣа ѣндѣрѣѣтнѣчѣѣѣ шѣ
релеѣ воѣнде а сѣвалтернѣлор лор.

А. Пентрѣ че статорнѣчѣа?

Р. Фѣѣнд кѣ рѣвѣдареа шѣ сѣзѣнѣреа кѣлт-
тѣваторѣлор сѣнт нежѣчетат нѣсе ла аспре
існѣтѣрѣ, фѣѣ прѣн грешалеле адеѣеа де вѣнѣ
воѣе а ле слѣѣлор, фѣѣ де времѣ атѣт де

адесеа дмпротівитоаре, фіе де сокотелеле челе преа овичіпзіт грешіте дп агрікълтъръ.

А. Діп ачесте треі калітърці, каре е чеа маі неапъратъ агрікълторілор?

Р. Еле аъ къте треле ачееаші імпортандъ, ші, къ тоате къ еле пъ ле сжнт неапърат тревзітоаре ка челе д'ънтжѣ деспре каре ворвірѣм, еле аъ дпсъ тот дѣазна чеа маі маре інфлвнцъ асърпа дпайнтърїї ші дмвзпътърїї знеі есплоетаціі агріколе, ші поате чіне-ва зіче асетепеа:

Фъръ прѣдінцъ, фъръ търіе де воінцъ ші фъръ статорніче, пъ е ісвѣтіре провавіль дп агрікълтъръ.

А. Нъ маі сжнт алте калітърці тревзітоаре кълтіваторілор дп практика артеї лор?

Р. Спїрітъл де обсерваціе ле есте тот дѣазна петърцініт фолосітор.

А. Пентрѣ че?

Р. Фінд къ ел ле стъ адесеа дптр'ажзторѣ ла апликаціа прінчілор артеї лор, апликаціе каре поате ші катъ съ се скімве де не дмпреціъръріле локале, де ші прінчілії сжнт нестрѣмѣтаці.

ЛЕЦІА IV.

Контабілітате агріколъ.

А. Аї зіс къ кълтіваторїї тревзіа а дптокмі о оржндвїалъ перфектъ дп контабілітатеа лор, че дпделеці прїп ачeastъ воръ контабілітате?

Р. Аццелегъ ацскріеа пе тоатъ зіоа пе зп рецістръ осевіт дестінат пентръ ачеастъ треабъ де тоате келтзелеле ші венітъріле есплоетаціей.

А. Сжит маї тълте маніере де а ціне ачестъ рецістръ?

Р. Да, ац таріле есплоетаціи ші ла кълтваторіи ацвѣцаді, сокотелеле се цінъ ац партідъ ацдоітъ; дар модъла ачеста де коптавілітате, чел маї възъ дін тоате, пъ есте неапърат требзіторъ мічілор кълтваторі; еї потъ ціне ац локъла лзі алтъл че чере маї пѣцінъ остенеалъ ші ац каре се потъ трече тоате венітъріле ші келтзелеле пе тоатъ зіоа.

А. Де пе кзм сжит окъпаді, о съ ле фіе лесне а фаче ачеста тот дѣазна?

Р. Скріінд кз креіонъла пе зп темен-то (фоаіе) чел поартъ тот дѣазна кз джпшіі, ваніі че дъ саъ пріімескъ пе фіе-каре зі, ле требзе преа пѣцінъ време сеара ка съ транскріе ачесте келтзелеле пе рецістръ ацапте д'а се кълка. Дедъндъ-се о датъ кз ачестъ възъ ацвѣцъ, ел пъ се маї перде, ші къшзпъ преа пѣцінъ остенеалъ ші ацкзркътъръ, нечержд ачестъ транскріере маї тълт де зп сфертъ де чеас пе зі.

А. Кълтваторіи катъ пъмаї съ се търцінаскъ а скріе келтзелеле ші венітъріле лор де тоатъ зіоа?

Р. Нъ, еї катъ асеменеа съ цііе сокотеалъ де кжтъ реколтъ а інтрат ші а іешіт.

А. Че аццелеці прінтр' ачеста?

Р. Катъ съ айвъ адекъ зп реѳістръ лп каре съ лпскріе пѳтъръл стогърілор ші сарчїнелор де фжлѳ пѳсе лп шъръ, пѳтъръл ванїцелор кз гръзпцї свїте лп гръпарѳ, прекум шї каптїтатеа апросімативъ а ръдъчїнелор їнtrate лп magazine.

А. Нѳ тревъе съ лпсемнезе асемenea шї іешїреа?

Р. Да, ле есте неапърат, ка съ поатъ съ 'шї deа о сокотеалъ есактъ, съ лпскріе де пе кум іесѳ, пѳтеръл ванїцелор де гръзпцї саѳ дацї пентръ тревзїнделе фермеї, пе ал сарчїнелор де фжлѳ, ръдъчїнелор, ал тѳтѳлор търфелор лп сфършїт че се дъ комерчїлзї саѳ се мїстзїескѳ лп есплоетацїе.

А. Контавілітатеа лп партїдъ лп doїтъ деспре каре ворвїшї адїнеазреа, се търдїнеце ea ла ачесте доъ цїнерї-де-реѳїстръ?

Р. Нѳ, ea есте adeseа тълт маї комплїкатъ, dar асемenea ea ажътъ маї бїне пе кзлтїваторї а'шї da о сокотеалъ есактъ де тоате операцїїле лор.

А. Ърмеазъ ea тот дѳазна зп modѳ зпї-формѳ?

Р. Нѳ, dar де шї ea се скїмъ лп фортъ, ресълтателе сжпт тот дѳазна ачелеашї. Кз зп кзвжптѳ чеа маї сїмплїкатъ есте чеа маї възпъ.

А. Кзп поате чїне-ва съ лпведе ачеа-стъ контавілітате?

Р. Се гъсескѳ асзпра ачестеї їмпортанте пърцї а агрїкзлтъреї трактате преа възне, лп каре кзлтїваторїї дорїторї а'шї цїне

аст-фел реџистреле лор потѣ лза преа взне леџиї.

А. Гжндеџи дар къ о регзлатъ цинере а реџистрелор агриколе фие prin партида жндойтъ, фие де не кжм аръташи пентрѣ мичеле есплоетаџиї, есте страшик неапъратъ ла исвѣтиреа жн агрикълтъръ?

Р. Аста есте пзптъл чел маї темеїник ал знеї взне администраџиї. Фъръ оржндзїалъ жн реџистреле сале, жн кълтїватор мерџе орвеще, ши дїзї де ла жнчензт мерџе дрепт ла деръпънареа са, аша аѣ зїс: о есплоетаџїе ръралъ фъръ контабілітате регзлатъ, есте о коравїе фъръ възсолъ.

ЛЕЦІА V.

С л ѡ ц ѝ .

А. Че лїне де пзртаре катъ съ цїе кълтїваторжл кътре аргаџї ши алџї сввалтерпї?

Р. Ел катъ а ле да взна пїлдъ де жмплїнїреа кж стръшнїчїе а тзтълор даторїїлор сале; а кзта, prin сфътзїрї пърїптеџи, аї readжче ла а ле лор кжнд еї се аватѣ ши а гонї фъръ мїлъ не чеї мїшеї карї пж се потѣ жндрента, фїїнд къ стрїкъ не чеї взпї.

А. Кжм тревже ел сѣї трактезе?

Р. Кж вжндеџе ши възпътате, дар пж кж фамїліарїтате: катъ аї жнкзраџїа prin лав-

de ши ти́чі рѣсплътірі кжнд ел есте тълдѣ-
mit de джншіі, аї дожені фѣръ аспрїме
кѣм зѣреде чеа д'ѣптжїѣ аватере, ши аї
pedenci кѣ о дреаптъ стрѣшнїчіе кжнд еї
стѣрзіеск а'л петѣлѣзмі.

А. Каре сжнт даторїїле сале кѣтре джн-
шіі?

Р. Есте датор съ ле деа о храпъ дїп
дестѣл ши сѣпѣтоасѣ, съ ле деа сїмѣрїї ѡп
пропорціе кѣ слѣжвеле лор, съ кѣреде пѣте-
реа ши сѣпѣтатеа лор, ши съ ѡпгрїжіаскѣ
de еї кжнд с'ор волпѣві.

А. Каре сжнт даторїїле слѣцілор кѣтре
стѣпжнїї лор?

Р. Кредїнда, респектѣл, сѣпѣпереа ши
devotamentѣл да интересурїле лїї.

А. Кѣм потѣ еї аї dovedi ачест devo-
tamentѣ?

Р. Нелѣсжнд а се перде чева дїп челе
ѡпкредїндате ѡпгрїжірїї лор, джнд вїтелор
токмаї порціа de пѣтредѣ хотѣржтѣ, ѡп-
грїжіндѣ-ле ѡп лїпса стѣпжнѣлїї ка ѡп фїїн-
да лїї de фадѣ, ши ѡп сѣжршїт ѡптре-
вїнджнд вїне времеа лор de тѣпкѣ ши пе
ачееа а вїтелор че кондѣкѣ.

А. Де че грешалѣ се факѣ вїноваці слѣ-
ціле каре неѡпгрїжескѣ ачесте даторїї есен-
ціале?

Р. Слѣга че перде времеа лїї de вѣ-
пѣ воїе фѣръ пе стѣпжнѣл лїї, фїїнд кѣ прїї-
тешче пентрѣ о време аст-фел пердѣтѣ жп
предѣче пѣ і се кѣвїне. Ел се поартѣ ток-
маї ка спекѣлантѣл каре, фѣгѣдѣїнд а да

зече кої де стофъ, ар приімі прецъл лор
днтрегъ кжнд ар да пѣтаї оптѣ.

А. Ачеастъ овсерваціе есте еа апли-
кабилъ ши ла капії слѣцілор (вѣташиї) дн-
сърчинаці а вегіа лѣкрърїле фертеї?

Р. Фъръ дндоіалъ, ши кѣ таї таре кѣ-
вжнтѣ; фїнд кѣ еї фъръ де ла стѣпжнѣ пѣ пѣ-
таї прецъл днкредерїї че ел ле дѣ, чї дн-
кѣ пе ачеда а тоатеї времї пердѣте дн ър-
та вїноватеї лор кондесченденце де а лѣса
пе лѣкръторї съ шазъ дн трднѣвїе саѣ а
фаче рѣъ лѣкръл лор.

А. Че мїжлокѣ аѣ кѣлтіваторїї ка съ се
опзіе ла ачесте осевїте авѣзѣрї де конфїдїнцъ?

Р. Маї ѣптжїѣ а вегіа асѣпра тѣтълор кѣ
кіар окїї сѣї пе кѣт ва ста кѣ пѣтїнцъ, а
пої а да лѣкръл кѣ рѣнтъл де кѣте орї се
ва пѣтеа ачеаста.

А. Кѣт пентрѣ рїсіпа форацелор ши а ал-
тор тѣрфї келтѣїте дн фертѣ, кѣт поате
съ о лекѣїаскѣ стѣпжнѣл?

Р. Есте зн мїжлокѣ сігѣрѣ де а ставїла
ачест авѣс де конфїдїнцъ атѣт де овїчї-
пїт слѣцілор, карї днші днкїпѣсескѣ кѣ пѣ
факѣ рѣъ джнд песте тѣсѣрѣ пѣтрѣцѣ вїте-
лор лор, саѣ кіар фѣржндѣл пентрѣ ачеа-
ста кжнд лї с'аѣ дат порціа лор.

А. Каре есте ачестѣ мїжлокѣ?

Р. Съ дїїе тоате тѣрфеле сѣѣт лакѣт,
ши съ ле днпарцѣ слѣцілор де пе кѣт ле
днпарте солдацілор дн реціментеле де кѣ-
лѣрїе.

А. Кът пентрѣ пѣтърѣ слѣцілор, каре есте чеа маї възпѣ регълѣ де зрмат?

Р. Пѣтгѣл есенціал есте съ айбѣ пѣтърѣ неапѣрат тревзітор пентрѣ слѣжѣ ѡп есплоетаціе. Кѣлтиваторіи катѣ съ айбѣ чеа маї маре лѣаре а шпте пентрѣ ачеастѣ импортантѣ кондиціе а ісвѣтірїи ѡп агрїкѣлтѣрѣ.

А. Де че?

Р. Де обше, кѣ кът ва авае чїне-ва слѣці маї шѣлте, кѣ атѣт маї пѣціп есте слѣжит: еї се ласѣ зпѣл не алтѣл шї арѣнкѣ вина кѣнд ѡп спїнареа зпѣіа кѣнд а челѣїл-алт. Аша зїкѣ де не тотѣ дрептѣл кѣ-вжптѣ!

Преа шѣлте слѣці, е маї пѣціп лѣкрѣ пентрѣ маї шѣлці ванї.

ЛЕЦІА VI.

Клѣдірї рѣрале.

А. Каре есте чеа маї възпѣ діспосїціе а клѣдірілор знеї есплоетаціи рѣрале?

Р. Ачеаа каре ѡплеснеще маї шѣлт ве-гіереа стѣпжпѣлї.

А. Аї пѣтеа съ'тї арѣці не скѣрт діспосїціа каре резнеще маї віне ачест фолос?

Р. О кѣрте ларгѣ шї пѣтратѣ: ѡп між-локѣ, дрепт ѡп фаца порціи де інтрат, ка-са стѣпжпѣлї кѣ фаца кѣтре рѣсѣрїт; ѡп дрепта касеї стѣпжпѣлї, шї не ачеаашї латѣре а пѣтратѣлї, о мікѣ ѡпкѣпере ко-прїнзѣнд лѣйтѣрїа шї кѣнторѣл; ла стѣпга

о асемenea клѣдире копринзжнд котецъл,
тѣеторіѣл де лемне, спѣлѣторіа.
Пе латѣреа пѣтрѣлѣлѣ љн стѣнга касеї
стѣпжнѣлѣлѣ, граждѣрїле шї вѣкѣрїїле;
пе латѣреа пѣтрѣлѣлѣлѣ љн дреапта, стаѣ-
лѣл оїлор; љн сѣжршїт дрепт љн фацѣ
кѣ каса, шї ашезате d'o парте шї де алта
а капчелѣлѣлѣ (партаклѣкѣ) de интраре, доѣ
шѣре de вѣкѣте дескїзжнде спре кѣрте, аст-
фел ка стѣпжнѣл съ поатѣ ведеа дїн каса
лѣл орі че интрѣ саѣ іесе дїн пѣзнтрѣ. љн
сѣжршїт љн лѣпгѣл ачестор шѣре, кочї-
па, котецъл де раѣе, де гѣще шчл.

љ. N'аї спѣс нїмїк деспре локашѣл слѣ-
цїлор?

Р. Кѣїпїа лор шї сала љн каре тѣпжн-
кѣ катѣ съ факѣ парте дїн каса стѣпжнѣ-
лѣлѣ, ка съ поатѣ аї вегїа пе тоатѣ клїпа;
слѣжнїчеле катѣ съ се кѣлче сѣвт ачесаши
кеїе кѣ стѣпжнѣа касеї, кѣрѣцашиї, вѣкарїї
шї алте слѣцїї лѣпгѣл вїтеле а кѣрор пазѣ
ле есте љнкредїнѣатѣ.

љ. Каре есте чеа маї вѣпѣ дїспосїцїе
дїн пѣзнтрѣ а фїе-кѣрїеа дїн ачесте камере
де пе дестїнацїа лор?

Р. Граждѣрїле, вѣкѣрїїле шї стаѣлеле
катѣ съ фїе ларцїї, палте, сѣпѣтоасе, кѣ-
рате шї љндестѣл де лѣмпанте прїн фере-
стре ашезате љнтр' ѣн кїп љн кѣт съ поатѣ
рїдїка саѣ коборѣ темперѣтѣра де пе воїе.
Грѣпареле де d'асѣпра катѣ съ фїе ларцїї
шї вїне ашезате пентрѣ пѣстрареа шї дїспо-
сїцїа форацїѣлѣлѣ. Кѣ кѣт шѣреле вор фї маї

ларци ~~и~~ рапорт кѣтре дѣлѣшеа лор, кѣ атѣт маї лесне се ва фаче слѣжѣва ши ва коста маї пѣцип. ~~И~~ сфѣршит, акоперетѣтѣрїле тѣтѣлор ачестор клѣдїрї катѣ а фї маї палте кѣ зп стѣлїжїнѣ де кѣт зїдѣрїле, де не кѣт се обїчїнѣше ~~и~~ Елвекїа ши Цертанїа.

~~И~~. Нѣ арѣци локалѣл тѣноаїелор?

~~Р~~. Тѣноаїеле вор фї пѣсе ~~и~~ досѣл граждѣрїлор ши стѣлелор, ~~и~~тре зїдѣл лор дїп дос ши ачела ал кѣрциї. Ачестѣ локѣ, ашезатѣ ~~и~~тр' аст-фел де кїп ~~и~~ кѣт еле сѣ фїе ~~и~~ чеа маї вѣнѣ старе пѣтїпчїоасѣ, ва фї окротїт де плоаїе ши соаре де страшина граждѣрїлор.

~~И~~. Н'аї сѣ маї адаоци нїмїк ла ачест им-портант сѣжетѣ де економїе рѣралѣ?

~~Р~~. Нѣ, сѣ ар тревѣ маї вїне а фаче зп трактатѣ ~~и~~трегѣ де архїтектѣрѣ рѣралѣ. Атѣрпѣ де ла прїчепереа фїе-кѣрѣїа кѣлїваторѣ сѣ се фолосїаскѣ де ~~и~~кѣперїле сале аша прекѣт сѣлт, ~~и~~тродѣкѣнд пѣцип кѣте пѣцип тоате ~~и~~тѣвѣпѣтѣдїрїле пѣтїпчїоасе. Кѣт пентрѣ чеї че воїескѣ сѣ зїдїаскѣ, ар фаче вїне сѣ консѣлтезе кѣрциїле каре трактеазѣ деспре констрѣкциїле рѣрале. Дар, маї вѣртос де вор фї кѣ мїнте, вор жертфї тот дѣазна не елганца комодїтїциї ши економїеї; ~~и~~ тоате индѣстриїле, ши маї кѣ сеатѣ ~~и~~ агрїкѣлѣтѣрѣ, канїталѣл пѣс ла зїдїрї есте ачела каре адѣче маї пѣцип, кѣчї ел есте чел маї морт дїп тоате.

ЛЕЦІА VII.

Капіталъ де експлоатаціе.

А. Есте де ажънс кълтваторілор ка съ ісвѣтаскъ дн агрікултуръ, де а зні каліть-ціле деспре каре ворвіръм днтръ зна дн леціле пречеденте, кѣ квоцінца прінціпілор генералі аї артеї лор?

Р. Нѣ, ле тревѣе днкъ зп капиталъ дн дестѣл де експлоатаціе.

А. Че днцелелї прін капитал дн дестѣл де експлоатаціе?

Р. Днцелелгѣ кѣ кълтваторѣл катъ съ фіе де пе кѣм зикѣ: маї таре де кѣт пѣтм жптѣл, адікъ съ фіе дн старе тот дѣаѣна шї дн тоате касѣріле а да пептѣ кѣ тоате невоїле превѣзѣте саѣ непревѣзѣте але експлоатаціеї сале.

А. Кѣм поате чїне-ва съ факъ предѣїреа ачестѣї капиталъ?

Р. есте кѣ непѣтїндѣ съ пѣнем регѣле статорніче асѣпра ачестеї черерї. Ачестѣ предѣїре се скїмѣъ де пе локѣрї.

А. Дн че віне ачестѣ скїмѣъчїзне (варіаціе)?

Р. Дн предѣл арензеї пѣтмжптѣлѣї, скѣмпѣтѣдїї вітелор, інструментелор араторїї, ал грѣзпцілор шї семїнцелор де семѣнат, дн предѣл хранеї шї сімѣрїлор слѣцілор, шї алте келтѣеле тоате скїмѣътоаре де пе локалітѣдїї.

А. Дака, кѣ тоате ачесте осевїрї дн-ведерате, с'ар апѣка чїне-ва съ хотѣраскъ

prin apropiere a chestă capitală și regulă
 генералъ, че темеї катъ съ іа?

Р. Предзіреа каре маї претътіндеа с'ар
 апропіа маї тълт де адевъръ, ар фі ачееа
 каре ар хотъръ не minimum ал капиталълї
 ла маї де зече орї прецъл арензеї погопълї,
 кжд ачестъ прецъ есте де 30 леї шї маї
 жос, ла де поъ орї кжд ел есте де ла 30
 пжпъ ла 40 леї, ла де оптъ орї кжд есте
 де ла 40 пжпъ ла 50 леї, шї ла де шип-
 те орї кжд есте де ла 60 пжпъ ла 100
 леї, адїкъ, лъжд де темеї о есплоетаціе
 де о сѣтъ погоане; пентрѣ о арендъ анѣ-
 ль де 3,000 леї, капиталъл ар къта съ фіе
 де 30,000 леї чел пжпї; пентрѣ 4,000 леї
 арендъ, капиталъл ва фі 36,000 леї; пен-
 трѣ 5,000 леї де 40,000 леї; пентрѣ 6,000
 леї де 42,000 леї; пентрѣ 7,000 леї де
 49,000; пентрѣ 8,000 леї де 56,000 леї;
 пентрѣ 9,000 леї де 63,000 леї; пентрѣ
 10,000 леї де 70,000 леї. Ла о мошіе де
 доъ саѣ треї сѣте погоане капиталъл ар фі
 пентрѣ фіе-каре сѣтъ де погоане крескѣт
 пзмаї кѣ жѣтѣтатеа фіе-кѣрія прецѣрї, а-
 дікъ къ ла о мошіе де доъ сѣте погоане
 кѣте 30 леї, капиталъл ар требѣї съ фіе
 де 45,000 леї, шї де 60,000 леї пентрѣ о
 мошіе де треї сѣте погоане тот кѣ 30 леї;
 де 54,000 леї, пентрѣ о арендъ де доъ сѣте
 погоане кѣте 40 леї, шї 72,000 леї дака
 еа ар авае треї сѣте, шї аст-фел ил зртѣ
 пентрѣ челе-л-алте.

А. Не че е илтемеїат ачест калкъл?

Р. Пе ачеастъ овсерваціе: къ маї де овше прецъл вїтелор, сімѣрія слъцілор шї алте келтзелї агрїколе сжлт ѓн рапорт къ прецъл арензїї тошілор.

А. Дар де нъ тъ ѓншел, ѓн челе треї сфертърї дїн пътжлтъл Франчеї, чел пъціп арїндашії нъ аъ пічі сфертъл ачестъї капїтал релатїв?

Р. Мълці ѓнкъ п'аъ де кжт браделе лор шї пе ачелеа а ле копїлор лор, шї нъ требъе а къта аїзреа прїчіна тїкълошіеї агрїколе а ачестор непорочїте цїнътърї.

А. Сокотеці къ аста е прїчіна трїстеї їнферїорїтѣї а църїлор съраче ѓн кълтъръ?

Р. Фъръ ѓндоїалъ: ѓн агрїкълтъръ ка ѓн орї каре лъкръ нещїне аре пімік къ пімік, пъціп къ пъціп, мълтѣ къ мълтѣ. Де аїчі, агрїкълторї сърачї, съракъ агрїкълтъръ.

А. Сокотеці дар къ ар фї песокотїнцъ ла зн кълтїваторѣ де а ѓнтрепрїнде о есплоетаціе къ зн къпїтал де неажънс?

Р. Аста ар фї маї мълт де кжт о песокотїнцъ, ар фї о перозїе.

А. Че фел?

Р. Пілда атжтор кълтїваторї авжнд зн сфжршїт агрїкол непорочїт нъмаї пентръ ачеастъ прїчінъ, нъ ѓнтъреще нежпчетат окїлор поцпрї ачеастъ сентїнцъ івїтъ де доъ мїї де анї шї тот де-азна ѓнтърїтъ де атънчї де тоцї азторїї: кълтїваторъл катъ съ фїе маї таре де кжт кжтпъл

съѣ, дака есте маї славь ва фїсдровїт.

ЛЕЦІА VIII.

Компосїція пѣтжнтѣлѣй веѣтал.

А. Зїчеаї днтр'зна дїн леціїле трекзте къ агрікълтѣра ера арта де а кълтїва пѣтжнтѣл, кѣ скоп де а'л фаче съ продѣкъ планте фолосїтоаре отѣлї. Пѣтжнтѣл н'а-веа дар де сїне днсзшїреа а продѣче ачесте планте?

Р. Нѣ, лѣсат дн воїа лїї, пѣтжнтѣл хрѣ-неѣе маї алес ервѣріле челе зрїчіоасе де кѣт челе вѣне, шї челе вѣне пе каре ел ле про-дѣче де сїне, сѣнт потрївїте нѣмаї пентрѣ пѣшнѣеа вїтелор.

А. Пентрѣ че аша?

Р. Фїїнд къ еле афлжндѣсе їсолате¹ шї пелжнд о десволтаре дндестѣлѣтоаре, отѣл нѣ поате съ факъ кѣ еле о реколтѣ.²

А. Кълтѣра скїтѣвъ дар ачеастѣ дїспосї-ціе а пѣтжнтѣлї?

Р. Нѣ, пѣтжнтѣл веѣтал кїар кълтїват ар продѣче днкъ маї тѣлт вѣрїенї де кѣт ервѣрї вѣне. Агрїкълтѣра есте, дѣне кѣт ам зїс, артеа де а'л фаче съ продѣкъ маї тѣлт ервѣрї вѣне де кѣт зрїчіоасе.

¹ Сїнгзратїче, адїкъ зна їчі шї алта коло.

² Стржнсѣрѣ, адѣнѣтѣрѣ, кѣлес, сечерїш.

А. Че аццелелі прін пѣтжнтѣ вецеталѣ?

Р. Пѣтжнтѣл вецетал, аццелелелелл лѣ чел адевѣрат, естел елелентѣл есенціал, чентрѣл виедеі плантелор.

А. Діп че естел компѣс?

Р. Сѣвстанцелел че компѣлѣ пѣтжнтѣл вецетал потѣ сѣ се аццпѣрціаскѣл ацц доѣ класел. Челел д'жнтжѣл сжнт васа лѣ челел неапѣратѣ, челел д'алдоілеа компліментѣл тревзітор фертілітѣці¹ лѣ.

А. Карел сжнт челел д'жнтжѣл?

Р. Сѣвстанцелел, а кѣрора режпел естел неапѣратѣ ка сѣ констїтѣе васа пѣтжнтѣл лѣ вецетал, сжнт: лѣтѣл, пісіпѣл шї апа.

А. Ацц че пропорціел ачелел осевїтел сѣвстанцелел інтрѣл ацц компосїціел?

Р. Ачелелстѣ пропорціел естел нецѣрцініт скїмѣѣтоарел шї діп ачелелстѣ нецѣрцініт скїмѣѣчїел, пащел о діверсітател де опотрївѣл ацц фелѣл шї ацц калїтател а пѣтжнтѣл лѣ.

А. Ацц че пропорціел фїел карел діп ачелелстѣ сѣвстанцелел катѣ сѣ інтрел ка сѣ констїтѣе чел маї бѣл аместїкѣл ал пѣтжнтѣл лѣ вецетал.

Р. Де овїцел челел маї бѣлел локѣрї сжнт ачелелел, ацц карел лѣтѣл шї пісіпѣл сжнт аместекадї ацц трѣл кїл де а констїтѣа цл локѣл цшорѣл фѣрѣл а фї преа фѣрѣмічїос шї вѣртос, фѣрѣл а фї телелел, шї ацц карел пропорціа анеї естел ацц делстѣлѣтоарел ка сѣ лел цїел

¹ Фертілітател, роцпїчїел, саж маї вїел калїтател лѣкѣл лѣ карел естел роцїтор.

маї тот дѣазна ꙗн стареа де о ѡмидита-те мїжлоче.

А. Подї хотърж ачеастъ тжлтърїе прїн-тр'о нїлдъ?

Р. Ън асемеа пѣжлтѣ катъ а пѣтеа съ се фрѣжлте лесне ꙗн'тжлтъ шї съ се тандїе ꙗн коколош атжт не кжт ел ва а-веа ачеашї ѡтезеалъ, аної кжнд ел с'а ѡс-кат съ се сфържте лесне фрѣръ а се фаче прафѣ.

А. Каре сжлт челе-л-алте съвстанде прїнчїпале трежїтоаре ла комплїментъл род-нїчїей пѣжлтълвї веѣтал?

Р. Ка съ фїе кѣ ѡнтреѣїте родїтор катъ съ копрїнъ асемеа, ꙗн пропорцїї о-севїте, прїнчїї алкалїнї шї съвстанде мї-перале.

А. Каре сжлт ачесте съвстанде?

Р. Варъл шї осевїтеле лвї комбїнацїї, пѣ-чїоаса, потаса, сзда, фосфоръл шї алтеле.

А. Ачесте съвстанде їнтръ еле ѡнтр' о таре пропорцїе ꙗн композицїа са?

Р. Нѣ, афаръ де карбонатъ де варѣ че-ле-л-алте се гѣсескѣ маї обїчївїт ꙗн преа мїкъ капїтате.

А. Карбонатъ де варѣ се гѣсеце дар зне-орї ѡнтр' о таре пропорцїе?

Р. ѡндествл де таре ка съ констїтѣе съвт пѣмїреа де пѣтжлтърї калкаре зп осевїт фел де тържтѣ а кървї калїтате шї ѡпсѣшїрї се скїтѣ пжнъ ꙗн пѣтърїнїт, де не пропорцїа карбонатълвї че еле ко-прїндѣ.

А. Ачест пѣтжнтѣ вецеталѣ не каре дн пѣтешї элементѣ есенціал, чентрѣл вїедеї плантелор шї кѣрѣа дї арѣташї композиція примїтивѣ, е де ажѣне днтр' ачестѣ старе ла днтреага десволтаре а плантелор фоло-сітоаре отѣлї?

Р. Нѣ, дн композиція са элементарѣ сїмпла саѣ примордіалѣ, пѣтжнтѣл нѣ есте дн старе ка съ днтреціе вїаца плантелор, ка ана кѣратѣ не ачееа а пещїлор, ка аерѣл сїнгѣр не ачееа а вїтелор.

А. Че тревѣе дар съ маї гѣсіаскѣ еле ка съ поатѣ креще дн ел шї съ'шї іа тоатѣ десволтареа лор пѣтїпчіоасѣ?

Р. Храпе сїміларе ¹ кѣ днсшї свѣстанцеле лор.

А. Каре сжнт ачесте храпе?

Р. Еле сжнт де доѣ фелѣрї, знеле про-він дїн кіар пѣтжнтѣ, алтеле сжнт свѣстанце органиче провінд дїн дескомпозиція анїмалїлор шї вецеталелор.

А. Аї зіс кѣ ачесте храпе ераѣ сїміларе кѣ свѣстанца плантелор, еле потѣ дар съ асоарѣ свѣстанце пѣтжнтале шї мїнерале?

Р. Дар, плантеле се асїмілѣ ² прїн асорѣіреа элементелор сѣроасе шї мїнерале солѣвіле, неапѣрате днтреції лор органисації.

¹ Асменса, тот де зн фел, тот де ачееашї патѣрѣ.

² А фаче лѣрареа прїн каре трѣпѣрїле челе вїї прїї-мекѣ дн сїне нїше матерїї осевїте де а лор свѣстанцѣ, каре їнтрѣ дн сїстемѣ лор органик.

А. Че диделеці прип солзвилъ?

Р. О матеріе дп стареа солзвилъ есте ачееа каре есте топѣтъ ши аместекатъ дп алъ, дп кѣт съ поатъ фѣ възтъ саѣ сорбитъ кѣ дѣкса ка о алъ кзратъ.

А. Дъ о пѣлдъ спре спрѣжѣнѣреа ачестей тѣлтѣчѣрѣ?

Р. Захарѣа топѣт de тот дп алъ есте дп стареа солзвилъ, веа чѣне-ва ачестъ апъ ка кѣт ар фѣ кѣ тотѣа кзратъ.

А. Аст-фел дар плантеле асорвѣ съвстанцеле мѣнерале ши органиче копрѣнсе дп пѣтѣнтѣ ши дестѣнате спре пѣтрѣреа лор.

Р. Да.

А. Нѣ ле маѣ асорвѣ еле ши алт-фел?

Р. Да, еле асорвѣ асемеѣеа съвстанцеле органиче дп стареа газоасъ.

А. Че диделеці прип стареа газоасъ?

Р. Стареа газоасъ есте ачееа кѣнд съвстанцеле сѣнт комбѣнате кѣ аерѣа аст-фел дп кѣт съ поатъ съ се соарѣ кѣ дѣксѣа.

А. Хотѣраѣе ачестъ есплѣкаѣѣе приптр' о пѣлдъ?

Р. Кѣнд чѣне-ва арде пѣчѣоасъ дптр' о камеръ, мѣросѣа чел таре че сѣмте чѣне-ва вѣне дѣн пѣчѣоасъ, дп стареа газоасъ, че о соарѣ кѣ аерѣа.

А. Аѣ зѣс кѣ пѣтѣнтѣа копрѣнде фѣреѣе элементеле мѣнерале солзвиле асѣмѣла-виле плантелор, тот аша терѣе треѣаа ши кѣ съвстанцеле органиче каре се афлъ дп ел аместекате?

Р. Еле с'аѣ депѣс аколо прип дескомпо-

сіція трептатъ а фїицелор органиче че аѣ тръйт пе ачест пѣтжнтѣ.

А. Пѣтжнтѣл копрінде ел овичїивїт ачесте свѣстанце органиче днтр'о кантїтате дїн дестѣл спре пѣтрїреа плантелор?

Р. Ел копрінде де ажънс пентрѣ плантеле че ел ле хрѣнеще фїреще, дар ачаестъ кантїтате ар фї преа пѣдїпѣ пентрѣ кѣлтѣреле артіфіціале, шї кѣлтїваторѣл есте облігат де а днплині ачестѣ пеажънс.

А. Към поате ел съ'л днплиніаскъ?

Р. Аместекжнд къ пѣтжнтѣл свѣстанце органиче де деосевїтѣ патѣрѣ шї свѣт форме фелѣрїте, адїкъ гъноїндѣ'л.

А. Пѣтжнтѣл вегетал копрінде ел тот дѣазна дн кантїтате дндестѣлѣтоаре элементеле мїнерале солѣвїле пеапѣрате, дъпе към аї зїс, спре днтреага органисаціе а плантелор?

Р. Сжнт ѣпеле локѣрї ал кърор пѣтжнтѣ копрінде ѣп їсвор неслеїт де ачестеа; дар фїїнд къ, ка съ треакъ ла стареа солѣвїлѣ, сїнгѣра дн каре еле потѣ фї асорбїте де планте, еле се днпротївеск къ маї мѣлтѣ саѣ маї пѣдїпѣ ресїстанцѣ¹ ла лѣкрареа дїсолвантѣ а элементелор, пѣтжнтѣл перде маї кѣржнд саѣ маї тѣрзїѣ дїн ачесте элементе асїмїлабїле джндѣ-ле плантелор.

А. Към поате чїне-ва а лекѣї ачаестъ пердере а прїнчїпїлор мїнералї асїмїлабїлї ла планте?

¹ Днпїедекаре, днпротївїре.

Р. Приں репаос, ка съ ле ласе времеа де а трече ла стареа солзвилъ, саъ приں аместекареа пѣтжнтзлѣ къ съвстанце а къ-рор лѣкраре хімікъ ізцеце досоляція лор, саъ маї вѣне гзпоінд пѣтжнтзл къ днгрѣштѣтзре веѣетале саъ анімале каре тоате копрінд ачесте елементе мінерале днпрѣтзтате де ла пѣтжнтѣ, приں веѣетале, ші стрѣмѣтате де ла ачестеа ла анімалі.

А. Аст-фел, гзпоінд пѣтжнтзл, пѣ пѣ-маї дѣ съвстанцеле органиче тревзитоаре плантелор, чи днкъ дѣ днпоі прінчіпії мінералі де каре еле аъ асемеа невоіе?

Р. Да, фїнд къ, о маї зѣк, гзпоіеле копріндѣ ші пе знеле ші пе алтеле дн ачесте съвстанце.

А. Аї ворѣт де ніце съвстанце а кърор лѣкраре кімікъ ізцескъ дісоляція прінчіпїлор алкаліні ші мінералі, каре сжнт ачесте съвстанце?

Р. Варзл, марна, чевѣша де пѣтрїгаїѣ, де кѣрѣшї де пѣтжнтѣ ші алте матерїї къ-рорѣ ле дѣ пѣтіреа ѣенерїкъ де амендементѣ.

А. Нѣ се маї афлѣ алт міжлокѣ де а дѣвогѣці пѣтжнтзл къ ачесте елементе солзвіле асімілавїле плантелор?

Р. Да, лѣкрѣріле (къ плѣгѣл саъ къ сапа), гранѣріле, тоате операціле механиче дн сфжршїт а ле агрїкѣлтзреї продѣкѣ ачестѣ ефектѣ фолосїтор аѣрїнд ші днлеснїнд десѣпіреа съвстанцелор мінерале копрїнсе дн пѣтжнтѣ.

А. Аша, ка пѣтхитѣл вецеталѣ съ фіе родиторѣ, адікѣ съ поатѣ да, хрѣні ші а фаче съ фрѣктіфіезе плантеле не каре кѣлтѣваторѣл і ле дикредѣнѣазѣ, катѣ съ копрінѣ съ-станѣе органиче ші мінерале дн стареа солѣвилѣ саѣ газоасѣ, ші аместекате кѣ съ-станѣеле пѣтхитале ші кѣ апа кѣ каре ел есте де ла днчепѣт компѣс?

Р. Да, ші кѣ кѣт маї тѣлт ел копрін-де де астеа, кѣ атѣт есте маї родитор.

А. Дака днѣсъ ел ар копрінде о преа маре кантѣтате?

Р. Атѣнчі, ка дн орї каре алт лѣкрѣ, рѣл ар пѣтеа наѣе дн преа тѣлтѣл вѣне. Пѣтхитѣл вецеталѣ дн адеѣр родиторѣ, есте ачела а ле кѣрѣ тоате елементеле сѣнт десѣвѣршіт дн екіліврѣ треѣвѣтор ла спорї-реа ші віаѣа фелѣлѣ де планте че ел тре-ѣе съ хрѣніаскѣ: а регѣла ачест екіліврѣ есте треаѣа кѣлтѣваторѣлѣ.

А. Кѣт поате ел съ днѣеде а'л регѣла?

Р. Кѣноѣнѣа прїнѣпїлор ші регѣлелор артеї дї ва днфѣѣнѣша тот дѣазна кѣ днлѣс-нїре мїжлоачеле.

А. Аѣнѣе ка пѣтхитѣл съ копрінѣ тоате ачесте елементе дн ачестѣ десѣвѣр-шіт ші днтрегѣ екіліврѣ ка съ фіе родитор?

Р. Катѣ днкѣ съ фіе тѣрѣнт, кѣратѣ ші кѣ десѣвѣршіре сѣпѣтос.

А. Аша, зн пѣтхитѣ десѣвѣршіт де тѣрѣнтѣ ші кѣрѣѣатѣ, дн каре нїсїлѣ, лѣ-тѣл ші апа се гѣсескѣ аместекаѣї дн про-порѣї потрїѣте, ші каре копрінде афарѣ

де ачеаста съвстанце органиче ши минерале дн стареа солзвилъ, рехнеце дар атънчи тоате кондициале тревъитоаре спре крещереа плантелор фолоситоаре отълзи?

Р. Да, ачеастъ старе конститъзъ пѣтжнтъл веѣетал десъвжршит родитор, ши поате ай днкрединца атънчи плантеле фолоситоаре ка съ ле хрѣниаскъ ши съ ле факъ а'ши да родъл.

ЛЕЦІА ІХ.

Хрѣниреа плантелор.

Д. Към пѣтжнтъл хрѣнеце не планте?

Р. Прекъм тама хрѣнеце фрѣктъл дн сжнъл съъ, прип тижлокъл легътвреї че'ї впеце.

Д. Каре есте легътвра че впеце плантеле къ пѣтжнтъл ши прип каре ачеста ле стрѣтѣтъ храна лор?

Р. Рѣдѣчипеле.

Д. Към се фаче ачеастъ хранъ а плантелор прип пѣтжнтѣ?

Р. Пѣтжнтъл дѣ плантелор земъриле хрѣниитоаре елаворате ¹ гата, прегѣтите пентрѣ асимілаѣіе къ кіар съвстанца лор.

Д. Дин че се компъзи ачесте земъри?

Р. Дин елементе минерале дн стареа солзвилъ ши дин съвстанце органиче дн стареа солзвилъ ши газоасъ.

¹ А елавора, а лѣкра днѣнтрѣл трѣпзрилер че лор виї.

А. Поци съ'тї аръци каре сжнт ачесте елементе минерале?

Р. Астеа сжнт алкалі шї сърърї комби-пате къ принципї пѣтжиталї солъвилї.

А. Де знде поате съ щїе чїне-ва къ плантеле дшї асїмїлѣ ачесте съвстанце минерале?

Р. Фїїнд къ ле гъсеще дн ченъша лор шї дн вълицеле анімалїлор каре тръїескѣ къ вегетале; шї апої есперїїнце фѣкѣте пентрѣ ачеста аѣ доведїт къ плантеле нѣ пѣтеа кре-ще шї фрѣктіфіка фѣрѣ конкѣрсъл лор.

А. Интрѣ еле дн таре пропорціе дн е-копотїа вегеталѣ?

Р. Дн преа тїкѣ каптїтате релатївѣ, дар еле нѣ сжнт маї пѣцїн неапѣрате ла комплекта органїсаціе а плантелор.

А. Каре сжнт съвстанцеле органїче стрѣ-штатате прїн пѣтжнтѣ ла планте дн стареа солъвилѣ саѣ газоасѣ?

Р. Карбонеле, азотѣл, оксїценѣл шї їдроѣенѣл.

А. Аша дар плантеле сжнт компѣсе дїн ачесте съвстанце комбипате къ елементе минерале?

А. Да, плантеле нѣ сжнт алт че-ва де кжт кѣрѣвѣне, азот, їдроѣенѣ шї оксї-ѣенѣ зпїці къ принципї минералї шї сърошї солїдїфікаці сѣвт офортѣ органїкѣ прїн асї-мїлаціе вегеталѣ.

А. Че днцелелї прїн асїмїлаціе веге-талѣ?

Р. Операціа патѣреї прїн каре земѣрїле,

елаборате din пѣтжнтѣ ши асорвите де планте, се трансформтѣ љн матеріе вегеталтѣ, прекѣт хрѣпа асорвитѣ ши елаборатѣ де стомакѣл анімаліор се трансформтѣ љн състанце анімале.

А. Плантеле дар пѣ елаборѣ еле ачесте земѣрї љн еле љнсеши ка анімалїи љн стомакѣл лор?

Р. Fiind кѣ еле сжнт ліпсите де вѣсе містѣитоаре, пѣтжнтѣл лі ле дѣ прегѣтите prin асімілація неміжлочїтѣ, ка стомакѣл ла анімалї; іакѣ пентрѣ че а зіс кѣ пѣтжнтѣл есте стомакѣл плантелор.

А. Атѣнчі, ка љн такаіа анімалтѣ а кѣрія пѣтере ши съпѣтате атжрпѣ маї кѣ сеатѣ де ла стомакѣ, тѣрія ши роднічіа плантелор катѣ съ атжрне маї вжртос де стареа де фертілітате а пѣтжнтѣлѣ че ле поартѣ?

Р. Фѣрѣ љндоіалтѣ, ши ачестѣ рапорѣѣ љнтре стареа пѣтжнтѣлѣ ши ачееа а плантелор че ел хрѣпеще есте атжт де недесліпїт, кѣ поате а'л компара, дѣне кѣт ам зіс, кѣ ачела че се афлѣ љнтре мѣтѣ ши фрѣктѣл че еа поартѣ љн сжнѣл съѣ.

А. Аї зіс кѣ плантеле пѣ ера алт лѣкрѣ де кжт азотѣ, оксіденѣ, кѣрѣвне ши ідроѣенѣ комбінаці кѣ елементе мінерале солѣвіле ши солїдїфікате съвт о фортѣ органїкѣ?

Р. Да.

А. Ачесте състанце органїче ши мінерале інтрѣ еле тот дѣаѣна љнтр'о ачееашї

пропорціе релативъ ꙗкь композиція матеріеі вегетаде?

Р. Нѣ, ачеастъ пропорціе е осевітъ ꙗкь фіе-каре фел де планте; еакъ пентрѣ че форма лор, гвстѣл лор, тіросѣл лор ні про-пріетѣділе лор сѣнт атѣт де фелѣрге.

А. Кѣноцінца пропорціеі, пріп каре фіе-каре дін ачесте сѣвстанде іптрѣ ꙗкь композиція фіе-кѣрѣѣа фел де планте, катъ сѣ фіе атѣтчі преа фолосітоаре кѣлтіваторілор?

Р. Фѣрѣ ꙗндоіалъ, еа ле есте неапѣратъ.

А. Де че?

Р. Ка сѣї ꙗведе сѣ деа пѣтѣтѣлѣї, ꙗкѣркат сѣ хрѣніаскѣ кѣтаре фел де планте ꙗнгрѣштѣреле ні амендементіі че се кѣвінѣ маї віне ачелѣї фел.

А. Катъ атѣтчі а кѣноаще композиція кімікѣ а ꙗнгрѣштѣрелор ні а мендементі-лор че ꙗнтрѣвзіндеазъ дѣншіі?

Р. Кѣ адевѣрат, ачеастъ кѣноцінде ле есте де о потривѣ неапѣратъ.

А. Ачесте осевіте кѣноцінде сѣнт еле аневоіе де добѣндіт?

Р. Нѣ; мѣлѣвмітъ вреднічелор де тіра-ре дескоперірі а ле кіміеі модерне, ле пот астѣзї кѣці ор воі сѣ ле добѣндіаскѣ.

ЛЕЦІА Х.

Ресѣфлареа плантелор.

А. Аї зіс кѣ пѣтѣтѣл есте дойка плантелор ні кѣ ел ле хрѣнеце пріп тіжлокѣл

рѣдѣчinelop прекъм тѣма хрѣнце де фрѣктѣл съѣ прип мѣжлокѣл легѣтѣреї че ле знеце?

P. Da.

A. Аерѣл атмосферикѣ асорвѣт прип фѣї, пѣ интрѣ шѣ ел ка лѣкрѣ тревѣнчѣос асеме-неа ѣл хрѣнѣреа лор?

P. Nѣ, аерѣл есте тревѣнчѣос вѣдеї плантелор ка шѣ ла ачееа а анімалѣлор; еле трагѣ кѣ ел газѣрї неапѣрате ла есерчѣїа фѣнкѣїїлор лор вѣтале, дар ел пѣ ле слѣжеце де хрѣпѣ адеврѣратѣ.

A. Аст-фел, пѣ приїтецїї сѣстемѣл хрѣнѣрїї плантелор кѣ аерѣ прип ажѣторѣл фѣїлор лор?

P. Nѣ, гѣндескѣ кѣ плантеле ресѣфлѣ пѣтаї прип ажѣторѣл фѣїлор лор ка анімалїї прип плѣтѣнїї оаре-каре газе тревѣїтоаре вѣдеї лор.

A. Кѣм ле ресѣфлѣ еле?

P. Аста е зп секретѣ ал патѣреї ка шѣ ачела ал механистѣлѣ ал асѣмѣлѣїеї оргѣнѣ; се цїе пѣтаї кѣ еле асорвѣ о таре капѣтѣте де ачѣдѣ карбѣнѣкѣ че лѣ'л ѣплеснеце аерѣл, шѣ фѣрѣ каре еле пѣ ар пѣтеа съ есѣте прекъм анімалїї пѣ ар пѣтеа трѣї фѣрѣ а асорвѣ осѣценѣл дѣп аерѣ, шѣ кѣ тоате ачестеа пѣ се поате зїче кѣ оксѣценѣл хрѣнце пе анімалї.

A. Кѣм тѣлѣтѣчецїї дар атѣнчї кѣ знеде планте, скоасе дѣп пѣтѣкѣтѣ, зрѣеазѣ а крѣце шѣ ажѣнѣ де фѣкѣ шѣ сѣтѣкѣцѣ?

P. Прип ана вегѣтацїеї, адѣкѣ прип зетѣрїле хрѣнѣїтоаре че еле ле цїнѣ ѣл пѣс-

траре; ши де обше ачестѣ феноменѣ се ара-
тѣ пѣтаї ла плантеле кѣ лѣжерѣ саѣ кѣ рѣ-
дѣчине кѣрноасе ши апоасе, ши нїчї одатѣ кѣ
лѣжерїї гѣзношї саѣ пѣдїп кѣрношї.

А. Арѣзрїї пѣ факѣ есчепцїе дїп ачеастѣ
регѣлѣ?

Р. Нѣ; ши довада есте кѣ, кѣнд довоарѣ
зп арѣзре акоперїт кѣ фрѣнза лѣї, се зсѣкѣ
лп кѣте-ва зїле.

А. Кѣ тоате ачестеа, кѣнд чїне-ва пре-
кзртѣ комѣникацїа тѣстѣреадеї а вѣрфѣлѣї
зпїї арѣборе кѣ рѣдѣчїнеле сале прїнтр'о тѣе-
тѣрѣ инеларѣ пе скоарца трѣнкїлѣї, пѣ пѣ-
таї кѣ вѣрфѣл пѣ се вѣщежеще де лок лп
кѣте-ва зїле, дар ведем лпкѣ партеа де
сѣс а скоарцеї а креще ши а се лѣпцї ка сѣ
се зпїаскѣ кѣ партеа дїп жос?

Р. Шїѣ кѣ азторїї сїстемѣлѣї хрѣпїреї
плантелор прїп фой аѣ крезѣт кѣ гѣсеще зп
аргѣментѣ вїрѣитор лп ачестѣ фаптѣ, дар а-
чест аргѣментѣ есте спецїос ши фѣрѣ прецѣ.

А. Де че?

Р. Дака вѣрфѣл копачїлѣї аст-фел лї-
пїт де тѣстѣреада чеї вїне прїп капалеле
скоарцеї пѣ се вѣщежеще лп доѣ саѣ треї
зїле ка ачела ал зпїї копачїѣ доворжт, прї-
чїна е кѣ ел лпшї цїне вїада прїп трѣнкїѣ.

А. Дар кѣт тѣлтѣчецїї прелѣпцїреа вѣ-
зеї де д'асѣпра а скоарцеї кѣтре вѣза де
дїп жос?

Р. Прїп инстїнктѣл пѣстрѣрїї, инстїнкт
кѣ каре сѣпт лпзестрате ши плантеле.

А. Тѣлтѣчеще ачеастѣ асерцїе?

Р. Вжрфъл, каре се цине лнкъ. де виацъ prin трънкѣ ші каре ресѣфлъ лнкъ prin фої, лнчетеазъ де а креще лндатъ че тѣиетъра инеларъ с'а операт, фїнд къ лнчепжнд дїн ачест мїнѣт ел тревзе, свѣт осжндъ де тоарте, а да тоатъ мѣстѣреада че ел цїне лн ресервѣ сжргїнцелор че ел фаче ка съ се знїаскъ къ принчїпала фжнтжнъ а вїедеї де каре 'л а деспърцїт. Кжнд ачеастъ мѣстѣреацъ с'а слеїт, дака ел п'а пѣтѣт ажнѣе ла ачеастъ фжнтжнъ, ел се вешеежеде шї тоаре.

Л. Пентрѣ че, ла ачеастъ лнтжмпларе, скоарца де дїн жос пѣ креще еа асеме-неа кѣтре скоарца де дїн сѣс?

Р. Фїнд къ авжнд фжнтжнеле мѣстѣре-деї дїн партеї, ачеастъ резнїре пѣ е пентрѣ джнса о кестїе де виацъ саѣ де тоарте; трънкѣл лнтр' ачеастъ лнтжмпларе одрѣследе пѣої влѣстарї фѣръ а се окъпа де ачеїа де каре а фост деспърцїт.

Л. Лн че кзнощїнца ачествї фантѣ, къ плантеле пѣ се хрѣнескѣ де лок чї ресѣфлъ пѣтаї prin фоїле лор, поате съ фїе фолосї-тоаре агрїкълторїлор?

Р. Ка съї факъ а лтѣржнчї о рѣтѣчїре крѣзѣт алтфел пѣ дѣне кжм есте, шї а кѣрїї прїїмїре ар пѣтеа съ аївѣ трїсте врѣтѣрї.

Л. С'а бѣгат де сеатъ лнсъ къ аерѣл лтѣвїват къ еманациї ¹ азотате ера фавора-вїл крещерїї плантелор?

Р. Есте фаворавїл асеме-неа ла десволта-

¹) Чееа че пѣрчѣде, кѣрѣе, іесе де хнде-ва; дѣхоаре.

реа организмълыи зманѣ, де не кѣм се поате ведеа дн оаменїи че трѣіескѣ маї овїчїнвїт днтр' о атмосферѣ днмѣзїватѣ кѣ еманациї де карне проаспѣтъ; дар ачееа нѣ доведеще нїтїк дн фавоареа сїстемълыи хрѣнїреї плантелор прїн аерѣл атмосферїкѣ.

А. Пентрѣ че?

Р. Прїнчїпїи азотацїи не каре аерѣл стрѣмѣтъ дн ачестѣ касѣ организмълыи вегетал саѣ аїмал нѣ цїнѣ де констїтвциа са портамѣ, еї сжнт нѣмаї комбїнацїи кѣ джнсел, шї ле дѣ аїмалълыи саѣ плантеї каре шї ле днтрѣнеазѣ прїнтр' зн тїжлокѣ асїларѣ шї пѣцїн пѣтернїк де асїмїлацїе, ал кѣрѣї модѣ есте днкѣ о таїнѣ.

А. Че конкїзї дїн тоате ачесте фанте не сеама агрїкѣлтѣреї?

Р. Кѣ ресѣфлареа фїнд атжт де тревзїтоаре ка шї храна вїецеї плантелор, кѣлтїваторїї катѣ сѣ іа дн вѣгаре де сеатѣ, дн кѣлтѣра лор, лїпса де аерѣ че еле чеаркѣ ла деосевїте граде: кѣтаре плантѣ поате сѣ креаскѣ шї сѣї теаргѣ вїне дн адѣпостїреа алтора, кѣтѣрїа дї тревѣе негрешїт мареле аерѣ, аерѣл кѣрат шї каре не днконцїоарѣ.

А. Че партїд пот сѣ трагѣ еї дїн ачестѣ кѣноцїнцѣ де маї мѣлтѣ саѣ маї пѣцїнѣ тревзїнцѣ де аерѣ че аре фїе-каре фел де плантѣ?

Р. Нѣ нѣмаї кѣ еа дї днвадѣ а пѣне фїе-каре дїн реколтеле лор не о еспосїцїе мѣлт маї кѣвїнчїоасѣ, дар еа ле есте асе-

менеа преа фолоситоаре пентрѣ кълтзреле аместекате, адікѣ ка съ факѣ съ деа пѣтжнтѣл днтр' ачееаші време доѣ ші кіар треі фелѣрї де планте осевїте.

А. Хотѣраще'ці кѣдетареа прїнтр' о пілдѣ?

Р. Сжнт планте скѣрте кѣрор ле мерѣ преа віне ла адѣпостїреа ржндзрілор де порѣтѣѣ, де напї, де віцѣ ші алтор планте де талїе маре; днтр' зп пѣтжнт днтгрѣшат віне, поате съ трагѣ чїне-ва зп маре партїд дїн ачесте реколте аместекате фѣкѣте кѣ інтелїцінцѣ.

ЛЕЦІА XI.

Атѣзпѣтѣдїреа кімікѣ а локѣлѣї.

А. Че консекзїнцѣ традї дїн ачест прїнчїпѣ деспре каре аї пѣс довада: кѣ дїн стареа де фертілітате а пѣтжнтѣлѣї атжрїнѣ днтреага тѣріе ші спорїре а плантелор?

Р. Ачеста: кѣ кълтїваторѣл каре воїеѣще а фаче реколте взне катѣ съ се стрѣдѣаскѣ а адѣче холделе сале дн чеа маї възпѣ старе дн адевѣр фолоситоаре де фертілітате релатївѣ ла фїе-каре дїн ачесте реколте.

А. Че днцелелї прїн фертілітате релатївѣ?

Р. Адїкѣ кѣ се кѣвіне а пропорціона чї-

не-ва тот дѣазна келтзелеле кълтѣреї кз ім-портанца реколтеї.

А. Пентрѣ че аї зис [старе ѓн а девъ р фолоситоаре де фертїлітате?

Р. Фїнд къ тоате локзріле нз сжнт прїї-мітоаре съ ажнлгъ кз фолос ла ачелаш град де роднічїе; сжнт знеле каре ар чере пентрѣ ачеаста келтзеле мълт маї пресѣ де фолоаселе че ар траѣе чїне-ва.

А. Дар дака чїне-ва нз с'ар зїта ла келтзїалъ, ар нѣтеа дар съ факъ претѣтїнде-неа челе маї зрїчїоасе локзрї d'о потрївѣ ѓн фертїлітате кз челе маї вѣне?

Р. Да, екілївржнд пѣрїїле пѣтжнптоа-се, шї кз ѓнгрѣшѣтѣре, amendemenцїї шї а-пѣ поате а адѣче тоате локзріле ла чеа маї ѓналтѣ треаптѣ де фертїлітате.

А. Кѣм?

Р. Фертїлітатеа чеа маї ковжршїтоаре а пѣтжнпѣлїї есте ресълтатѣл маї негрешїт ал аместекзлїї, ѓн оаре-каре пропорцїї ре-латїве, а свѣстанцелор мїнерале шї орга-нїче пѣтрѣнсе де оаре-каре капїтате де а-пѣ; кълтїваторѣл каре кзпоаще ачесте про-порцїї релатїве поате съ ле ѓптокміаскѣ претѣтїнде-неа дака нз се стжнжїнецѣ де келтзеле.

А. Кзпоцїїнда ачестор пропорцїї есте дар неапѣратѣ знїї кълтїватор?

Р. Да; фїнд къ фѣрѣ а кѣзта а адѣче прїп келтзеле ковжршїтоаре локзріле сале ла чеа маї ѓналтѣ треаптѣ де фертїлітате ел ва нѣтеа съ ле ѓмѣзпѣтѣдїаскѣ не тоа-

те май мѣлт саѣ май пѣѣн ѡтокмѣнд пе кѣт се ва пѣтеа екѣлѣврѣл роднѣк ѡнтре део-себителе свѣстанѣе дѣн каре ел есте компѣс.

А. Тѣлтѣчеѣе'ѣї гѣндѣл?

Р. ѡн локѣрѣле лѣтоасе ва дѣче пѣсѣпѣ, шѣ лѣтѣ ѡн челе пѣсѣпоасе; ва да калкарѣѣ шѣ елементе мѣнерале ачелора че аѣ лѣпсѣ де ачестеа; ѡн сѣѣршѣт се ва стрѣдѣи а адѣче апѣ ѡнтр'ачелеа ѡн каре тревѣнѣа есте сѣмѣтѣ.

А. Ревѣреа ѡн пѣтѣнтѣ а тѣтѣлор ачестор свѣстанѣе, ѡн пропорѣїле черѣте ка сѣ зрѣеѣе о маре фѣрѣлѣтате, есте де а-жѣсѣ сѣпѣгѣрѣ пѣнтрѣ спорѣреа реколтелор?

Р. Нѣ, ѣн пѣтѣнтѣ аст-фѣл компѣс реѣ-пѣеѣе тоате елементе кѣмѣче а ѣнѣй тарѣ фѣрѣлѣтѣѣї; дар, лѣсат ѡн воѣа лѣї, ел ва прѣдѣче пѣтѣмѣ пѣѣе вѣлѣрѣї зрѣѣоасе. Ка сѣ десвоалте лѣкрареа ачестор елементе шѣ сѣ о факѣ сѣ лѣкреѣе ѡнтр'ѣн кѣп пѣтѣгѣ-дѣїт де фѣлосѣтор омѣлѣї, катѣ сѣ алерѣе ла конкѣрсѣл мѣжлоачелор текѣнѣе.

А. Каре сѣнт ачесте мѣжлоаче?

Р. Лѣкрѣрѣле кѣ плѣгѣл саѣ кѣ сапа, грѣпѣрѣле, прѣшѣрѣле шѣ алте фѣсоане да-те пѣтѣнтѣлѣї де омѣ кѣ оаре-каре ѣнстрѣ-менте че ле тѣлѣѣеѣе ел ѡнсѣшѣ саѣ фѣче сѣ се трагѣ де вѣте.

ЛЕЦІА XII.

Інструменты араторіі.

А. Аі зіс кѣ кѣлтываторіі се слѣжиаѣ кѣ інструменты ка сѣ аре пѣтѣнтѣл, каре сѣнт ачесте інструменты?

Р. Еле сѣнт де доѣ фелѣрї: ачелеа пе каре отѣл ле тѣнѣиѣе ел ѣисѣшї шї ачеле пе каре фаче сѣ ле трагѣ кѣ вїтеле.

А. Каре сѣнт ачелеа а кѣрор ѣнтре-вѣиѣаре есте маї вѣнѣ?

Р. Ачелеа каре сѣнт тѣпате де тѣпа отѣлѣї факѣ тот дѣазна зп лѣкрѣ маї вѣнѣ.

А. Де че дар нѣ се слѣжескѣ кѣ еле тот дѣазна?

Р. Фїнд кѣ ѣнтре-вѣиѣареа лор есте костїкоасѣ.

А. Дѣпе інструментеле пѣртате де тѣпа отѣлѣї, каре е, пѣнтре челе трасе де вїте, ачела а кѣрѣа лѣкраре есте маї десѣврїтїѣ?

Р. Плѣгѣл.

А. Каре есте чел маї вѣн плѣгѣ?

Р. Ачела каре, кѣрѣїнд кѣт се поате маї вїне кѣрареа шї рестѣрїнд асеменеа регѣлат пѣтѣнтѣл, чере ѣисѣ маї пѣїїнѣ пѣтере де кѣт алтеле ка сѣ дескїзѣ ѣн ачелашї локѣ о врасѣ де ачееашї лѣрѣїме шї адѣнѣїме.

А. Ачелашї прїнѣїпѣ есте аплїкавїл ла тоате челе-л-алте інструменты де агрїкѣлтѣрѣ?

Р. Да, ѣн агрїкѣлтѣрѣ ка шї ѣн орї ка-

ре алтѣ industrie, челе май вѣне машинѣ сѣлт тот дѣазна ачелеа кѣ каре дождѣще чине-ва ачешаші лѣкраре кѣ май пѣціпѣ келтѣіалѣ де пѣтере.

А. Де че?

Р. Фіинд кѣ пѣтереа мінкѣтоаре есте тот дѣазна чееа че костѣ май скѣмпн ѣн а-грікѣлтѣрѣ ка ѣн орі каре алт лѣкрѣ.

А. Ачест фолос де а есекѣта негрешіт ачелаш лѣкрѣ кѣ о май пѣціпѣ келтѣіалѣ де пѣтере есте лесне де дождѣт ѣн плѣгѣ?

Р. Нѣ; кѣ тоате потпоаселе лѣзде дате атѣтор плѣгѣрї кѣ сѣѣ фѣрѣ коті-гѣ, е преа аневоіе де а гѣсі пѣнтре ачестеа знѣл черѣнд ѣн адевѣр май пѣціпѣ пѣтере ка челе-л-алте де ачелаш фел ка сѣ факѣ, нѣ май тѣлт, дар тѣкар тот атѣта лѣкрѣ.

А. Де че?

Р. ѣн механикѣ сінгѣрѣл мїжлокѣ де а мїкшора пѣтереа тревѣтоаре пентрѣ зн лѣкрѣ датѣ, есте де а ѣмпѣціна ѣмпіедека-реа опѣсѣ ачестеї пѣтерї прїп ачел лѣкрѣ. Дечї, ѣн плѣгѣ, есте преа аневоіе де а мїкшора фрекареа дїп каре віне ѣмпіеде-кареа.

А. Дїп че прїціпѣ аста есте аша де а-невоіе?

Р. Фіинд кѣ фрекареа віне тот дѣазна дїп грѣтате, мї кѣ нѣ поате чине-ва мїк-шора грѣтатеа знѣї плѣгѣ фѣрѣ а ком-протїте солідїтатеа лѣї.

А. Дар дмнедекареа черкатъ де плзгъ vine пзтаі дін сінгъра лзі грезтате?

Р. Еа vine асемenea дін грезтатеа пъ-тжнтълзі рідікат; дечі, прекъм дн доъ плзгърї дескїзжнд днтр' ачелашї локъ шї ла ачееашї аджнчїме доъ кърърї днтокмаї асемenea, дмнедекареа черкатъ есте негрешїт д'опотрївъ дн тоате пзнтърїле, дака грезтатеа лор есте ачееашї, еле вор чере неапърат о пзтере де трацере асемenea токмаї д'о потрївъ.

А. Аст-фел, днтре ачесте доъ плзгърї асемenea зпъл къ алтъл шї лзкржнд тот ачелашї лзкръ, сінгъръл мїжлок де а дмпздіна келтзіала де пзтере а зпзіа дін еле, есте д'аї зшъра грезтатеа?

Р. Да.

А. Атзпчі, дмнедекареа плзгърїлор ла трас есте тот дѣазпа дн пропорціе дреантъ къ грезтатеа лор?

Р. Да, регълъ дегераль. Се поате днсъ, прїнтр'о маї възпъ комбїнаціе де плапърї днклїпате а лат-ферълзі шї корманълзі, де а днлесні пзціп тречереа ачестор інструменте дн пътжнтъ, шї прїп зрмаре де а скїмба зшор рапортърїле ордінаре днтре грезтате шї дмнедекаре.

А. Пе че днтееезї ачаестъ асерціе?

Р. Плзгъла деспїкъ пътжнтъл ка о палъ матерїа дн каре о багъ чїне-ва; дечї, къ кжт тзїшъл пенеї ва фї маї аскъдїт шї къ кжт планърїле еї вор фї маї днклїпате,

маї пѣцинь ꙗмпедекаре еа ва черка. Тот аша есте ши кѣ плѣгѣл.

А. Bede чине-ва ꙗпсѣ плѣгѣрї de ачееашї грезтате а чере маї пѣцинь пѣтере знеле de кѣт алтеле ка съ факѣ ачееашї лѣкраре?

Р. Аста vine пѣтаї дїп т р а с, адїкѣ дѣпе кїпѣл de стрѣмѣтаре а пѣтереї мїнкѣтоаре.

А. Че ꙗпцеленї прїп ачееаста?

Р. Кѣ кѣт маї пѣцип трасѣл есте дрепт, кѣ атѣт маї мѣлт се фаче дескомпосїціе ꙗп пѣтереа de траѣере, de аїчї vine кѣ, ꙗп-тре доѣ плѣгѣрї de ачееашї фѣлтѣрѣ ши de ачееашї грезтате, ачела а кѣрѣї траѣере се фаче маї дрепт ва чере маї пѣцине пѣтерї ла трас.

А. Тревѣе, зїк, маї пѣцинь пѣтере ка съ факѣ ачееашї лѣкраре кѣ зн плѣгѣ фѣрѣ котїгѣ de кѣт кѣ зн плѣгѣ токмаї de ачееашї фортѣ, дар кѣ котїгѣ?

Р. Аста есте адевѣрат ши преа комфортѣ кѣ прїчїпїї че пѣсеїѣ. De вѣпѣ сеашѣ, ꙗп плѣгѣрїле фѣрѣ котїгѣ, нѣ пѣтаї трасѣл есте тот дѣазна маї дрепт, дар лїпса котїгеї мїкшореазѣ атѣт грезтатеа лор, ши прїп зрмаре фрекареа ши ꙗмпедекареа лор.

А. Млѣгѣл фѣрѣ котїгѣ есте дар маї преферавїл de кѣт чел кѣ котїгѣ?

Р. Да, сѣвт рапортѣл економїеї пѣтерїї; дар ачест фолос се гѣсеѣе контрабалапцат ꙗп маї мѣлте ꙗмпредїзѣрїї фїїнд маї алевое de цїпѣт ꙗп кѣраре.

А. Де знде провіне ачеастъ аневоинць?

Р. Дін ліпса де реазім пе котігъ, реазім каре опреще некърмателе сгъдзірі ѓм-протіва кърора кондѣкторіі аѣ атѣта трѣдъ а се лѣпта ѓн зпеле локзрі.

А. Каре есте пъререа дѣмітале ѓн а пріімі де маі взнѣ пе зпѣл саѣ пе алтѣл дін ачесте доѣ плѣззрі?

Р. Гѣндескѣ къ плѣгѣл фъръ котігъ есте преферавіл ѓн тоате локзріле ѓн каре ел се ціне віне ѓн къраре, ші къ тре-взе а пріімі пе чел-л-алт къ котігъ ѓн ачелеа ѓн каре реазімѣл грін де іѣлзі пе котігъ есте тревзітор ла регларітатеа лѣкръріі.

А. Дѣпе плѣгѣ каре сѣнт інстрѣмента-теле араторіі челе маі фолосітоаре?

Р. Грапа ші тѣвала.

А. Ла че пе слѣжім къ грапа?

Р. А тѣрзніі пѣтѣнтѣл сфѣрѣтѣнд възлѣрїі фѣкѣці прін арат ші а акопері се-тѣнца.

А. Нѣ се маі ѓнтревзіпѣазъ ші ла ал-тѣ треавъ?

Р. Да, еа поате, ѓн зпеле ѓмпреціз-рѣрі, фаче ші ціне локѣ де плѣгѣ зшорѣ, ѣар атѣнчі еа тревзе съ айѣл дінці преа ѣеа-пені де ферѣ ші съ фіе маі греа де кѣт гра-па де рѣнд, ай кѣрїі дінці сѣнт де лемнѣ.

А. Ла че пе слѣжім къ тѣвала?

Р. А ѓндеса пѣтѣнтѣл кѣнд е преа з-шор, а пѣне пѣтѣнт ла рѣдѣчина плауте-лор спѣргѣнд възлѣрїі, ші ѓн сфѣршіт а

потрѣвѣ тѣржмѣл ка съ дилесніаскъ трече-
реа коасей.

А. Сжит маї тѣлте фелзрї де т ѡ в а л е ?

Р. Да, сжит знеле каре сжит армате
кѡ дїндї, шї а кѣрор лѣкраре прїп зрмаре
асъпра вѣлгѣрїлор есте тѣлт маї енерѣїкѣ.

А. Ачесте треї инструменте прїнчїпале
сжит де ажѣнс дн агрїкѣлтѣрѣ ?

Р. Се поате фѣрѣ а сїмѣї чїне-ва вре
зн неажѣнс сїмѣїтор, шї тѣлтѣ време н'аѣ
фост алтеле кѣпоскѣте; дар акѣм агрїкѣлт-
тѣра перфекціонатѣ днпревзїнѣеазѣ маї тѣлт-
те алтеле кѣ їсѣѣтїре.

А. Каре сжит ачестеа ?

Р. Стжрпїторїї шї скарїфікаторїї
де деосевїте форме, сапеле шї вѣто-
рїї кѣ зн калѣ.

А. Ла че се слѣжекѣ кѣ ачесте инстру-
менте ?

Р. Стжрпїторїї, скарїфікаторїї
шї алѣї де ачелаш фел слѣжескѣ а да лѣ-
крѣрї съпрафічїале преа фолосїтоаре дн оа-
ре-каре днпреѣзѣрѣрї, сапеле шї вѣто-
рїї кѣ зн кал ѣїнѣ локѣ де тѣна отѣлї
пентрѣ прѣшїтѣл шї мошоройтѣл реколтелор
плантате дн рѣнд.

А. Днпревзїнѣеареа ачестор инструменте
есте тот дѣазна фолосїтоаре ?

Р. Да, кѣнд еа е фѣкѣтѣ кѣ їнтелїѣн-
ѣтѣ, фїїнд кѣ есте тот дѣазна економїкѣ.

А. Катѣ дар съ се грѣвїаскѣ чїне-ва
а'шї кѣпѣтѣї тоате ачесте позѣ инструмен-

те де воіеце сѣї теаргъ требіле кѣм се ка-
де ҃н агрікѣлтѣрѣ?

Р. Репетѣ, кѣ кѣ ніце пѣгѣрї бѣне,
кѣ грапе бѣне ҃н летнѣ саѣ ҃н фѣрѣ, шї
кѣ тѣвале деанене, поате претѣіндеа
а'шї лѣкра агрѣріле преа бїне, дар кѣ кѣт
е чїне-ва маї фолосїт кѣпѣтѣіндешї шї ҃н-
тревїндеанд не вре знеле дїн ачесте їнстрѣ-
менте а кѣрор фолос есте преа доведїт,
не атѣта пѣвѣнїа ар фї де маре воїнд а а-
допта де о датѣ шї фѣрѣ о маторѣ кїв-
зїре не тоате ачелеа не каре ле vede чїне-ва
ївїнде-се не тоатѣ зїоа сѣвт доѣ-зечї де пѣ-
мїрї осевїте.

А. Афарѣ де їнстрѣментеле дестїнате а
лѣкра пѣмѣнтѣл, агрікѣлтѣра маї ҃н-
тревїндеазѣ ҃н кѣ каре саѣ кѣ рѣде де форте о-
севїте пентрѣ транспортѣл ҃н грѣшѣтѣрелор
шї реколтелор, каре сѣнт ачелеа а кѣрор
҃н-тревїндеаре есте маї фолосїтоаре?

Р. Маї тот дѣазна сѣнт ачелеа каре
сѣнт маї де обще прїїмїте ҃н партеа ло-
кѣлї, фїїнд кѣ еле пѣ аѣ фост фѣрѣ кѣ-
вѣнт, шї фїїнд кѣ времеа а санкціонат а-
чеастѣ алецере.

А. Де кѣтѣ-ва време се дїспѣтѣ тѣлт
де а префера кареле кѣ патрѣ роате саѣ
кѣ рѣцеле кѣ доѣ?

Р. Стареа дрѣмѣрїлор їнтрѣ пентрѣ тѣлт
҃нтр' ачеастѣ кестїе: аколо знде еле сѣнт
зрїчоасе, кѣ рѣцеле кѣ доѣ роате (теле-
целе) сѣнт преферабіле; дар кѣнд аре чї-
не-ва а мерѣе тотѣ не дрѣмѣрї бѣне, ка-

ре ле меритъ преферинцъ din mai тълте привинце. Катъ тот дѣазна а ле префера кжнд се дъ чине-ва ла едъкація калор де къръцъ саѣ destinaці ла транспортърї ла треапъдѣ.

А. Де че?

Р. Анхатареа ла карѣ крѣцъ преа тълт кърланї шї обичинѣще афаръ де ачеаста, din жвнедеа лор, ла фелъл де тѣнкъ ла каре еї сжнт destinaці.

А. Де овѣще че гжндещї деспре инструменте а раторїї?

Р. Къ челе май сїмпле сжнт петъгъдзїт май тот дѣазна челе май възне; къ пѣ тревъзе а скїтѣва зшор пе ачелеа де овѣще а долтате љн деаръ ка съ пзїе љн локъ-ле алтеле а кърор есперїинцъ пѣ ле а доведїт о сжперїорїтате дъинзїтоаре; љн сфжршїт къ тревъзе чїне-ва съ се търѣнеаскъ ла пзтъръл стржнс тревзїтор ла възна есплоетаціе а локзїлор сале, фїнд къ чеа май тълтѣ парте din ванїї че пзне аст-фел пентрѣ инструменте пзїї есте адесеа къ тотъл пердѣтѣ.

ЛЕЦІА XIII.

Вїте пентрѣ аратѣ.

А. Каре сжнт вїтеле че љнтревзїнѣащ пещїне май обичїнзїт љн агрїкълтърѣ ла транспортърї шї ла траѣереа инструменте лор а раторїї?

Р. Каїї саѣ катжрїї шї воїї.

Л. Каре сжнт ачеіа а кърор лнтревінцаре адъче маї тълт фолос?

Р. Ачеастъ кестіе, фоарте десбътятъ, п'а фост лнкъ деслегатъ къ о маніеръ хотържтъ; есте лп адевър преа аневоіе, ка пентрѣ тоате челе-л-алте кестіи агріколе, аї да о деслегаре ценералъ.

Л. Пентрѣ че?

Р. Фіінд къ, лп знеле локалітѣдї, лнтревінцареа ка ілор лпфъцішеазъ маї тълте фолоасе; лп алтеле, дїп контра, ачеаа а воілор аре о сѣперіорітате петгъдвїтъ.

Л. Че тревзе съ факъ атѣнчі агрікулторіи кжнд аѣ а хотърж ачеастъ кестіе пе сокотеала лор?

Р. А балаңда къ грїже фолоаселе шї некзвінцеле а фїе-кърора дїп асте доъ мїжлоаче де трацере, лжкнд лп бѣгаре де сеатъ овїчеїрїле локале, патѣра локълї шї ервзрілор, лп сфжршіт депъртареа транспортзрілор челор маї овїчїнзїте а ле есплоетаціеї.

Л. Каре сжнт фолоаселе шї некзвінцеле лнтревінцѣрїи ка ілор?

Р. Сїнгзрѣл лор фолос есте зн терсѣ маї репеде; дар прецѣл лор де кѣмпзрат есте маї рїдікат, шї келтзїала нѣтрецѣлї, хатзрілор шї потковїтзлї тълт маї лнсетпѣтоаре: еї сжнт маї делїкаці шї маї тълт сзпзші воалелор, прецѣл лор терѣе тот дѣазна дескрескжнд сокотїндз-се де ла ал шаселеа ап, шї, кжнд се лнтжмплъ де се скї-

долеце саѣ тоаре, жънї саѣ вѣтрънї, пѣ
їаѣ алт че-ва де ла еї де кѣт пелеа.

А. Каре сѣнт фолоаселе шї некъвїице-
ле воїлор?

Р. Еї сѣнт преа потрївїдї пентрѣ арѣ-
рїле шї карѣцеле ordınаре а ле есплоетаціеї;
дар мерсѣл лор чел домол ѣї фаче пѣдїн
потрївїдї лѣнїлор транспортѣрї: деї, ачестѣ
зшорѣ неажънсѣ есте пѣс ла локѣ кѣ прїсоо
пентрѣ кѣлтїваторї прїптр'о преа шїкѣ кел-
тѣїалѣ ла кѣмпѣрат, ла ѣнфрѣнат шї пѣ-
трїт; не лѣнїгѣ ачеста, вѣрста саѣ акці-
денції пѣ мїкшореазѣ маї ordınар преѣл
лор; кѣнд пѣ маї сѣнт вѣнї де пѣлѣгѣ, ѣї
ѣнграшѣ пентрѣ тѣчелѣрїе, шї, дака се ѣн-
тѣмплѣ а се стрїка, поате чїне-ва траѣе
dın еї ѣнкѣ зп вѣнѣ партїд.

А. Де че, фїїнд кѣ воїї ѣнфѣцїїшеазѣ
атѣтеа фолоасе, ѣї веде чїне-ва десѣтрѣнд
пѣдїн кѣте пѣдїн dın гѣреле знде агрїкѣл-
тѣра ѣшї їа сворѣл?

Р. Аста се поате ѣнпѣта маї тѣлт не-
роадеї ївїрї-де-сїне а стѣпѣнїлор шї слѣдї-
лор де кѣт верї-кѣрїеа алте прїчїнї: стѣ-
пѣнїлор ле плакѣ сѣ аївѣ екінаѣе фрѣшоасе,
аста е лѣксѣл агрїкѣлтѣреї; шї ѣн зрѣтѣ слѣ-
дїлор ле есте рѣшїне сѣ тѣїе вої.

А. Сокотецї дар кѣ тот кѣлтїваторѣл
ѣнцелентѣ, каре шїе жертфї ачеле де нїмїк
дешертѣчївнї интереселор сале вїне ѣнцелес-
се, катѣ сѣ префере ѣнтревѣнїдареа вої-
лор де кѣт а каїлор?

Р. Да, ѣлсѣ пѣ де тот. Гѣндескѣ кѣ

Дн вері-каре есплоетадіе, економічеце ші рационал тжпнатъ, катъ съ айвъ о переке де каі пептръ транспортърі депъртате, ші воі пептръ тоате челе-л-адте лзкрърі агріколе.

А. Боіі факъ еі тълт маі пздін лзкръ де кжт каіі?

Р. Доі воі възні де о талие маре ші де о радъ възпъ, пзтріді віне ла кошаръ къ фжпъ ші овъзъ, факъ Дн чеа дъпе зртъ маі а-тжта лзкръ къ пльгъл дптр'зп анъ ка доі каі, фіінд къ еі пз сжнт пічі о датъ зь-тікпіді де ла лзкръ фіе ка съі потковіаскъ, фіе пептръ алтъ прічпнъ, ші маі къ сеатъ пептръ воале ші пепзтпнде кърор еі сжнт маі пздін сълзші де кжт каіі.

А. Деспре катжрі п'ай спзс пімік?

Р. Катжріі сжнт мпзпаді Дн агрікул-търъ, маі къ сеатъ кжнд дікреце чпне-ва ка съі вжпзъ ла доі саъ треі апі. Еі сжнт маі кзмпътаді ші маі пздін сълзші ла воале де кжт каіі, ші прецъл лор де вжпза-ре дптр' ачеастъ вжрстъ, маі адеcea дп-дестъл де світ, ді факъ а фі обжетъл знеі възне спекъладіі агріколе.

А. Нз дптревзпцеазъ асемenea ваче-ле ла араре?

Р. Да, дп зпеле църі, ші ачеастъ ме-тодъ дпфъдішеазъ марі ші пзмероасе фо-лоасе кжнд ea е тжпнатъ къ інтелиціпдъ. Дн адевър, піще вачі марі ші цеапене, сълзсе ла о лзкраре реглат moderатъ, пз vor да маі пздін ланте дпн дестъл ші възні

viцеї дака еле сжнт віне пзтрїте шї віне дн-
грїжіте.

А. Аї зіс къ дої взнї вої ар фї де а-
жзнс ка съ факъ тълт лзкръ къ плзгъл,
дар фъръ дндоїалъ нз пе орї-каре локѣ?

Р. Дн тоате ачелеа дн каре дої каї
взнї потѣ ара, дої вої взнї вор ара асеме-
неа, нзтаї къ еї вор фаче таї пзціп лзкръ
дн времеа датъ; дар ам тжлмъчїт кзм еї
деспзгзвекѣ къ пзціп лзкръ, дн кзрце-
реа анзлзї, ачест неажзнс днведерат ал
зней зіле де лзкръ.

А. Дар атзпчї пентрѣ че пзпѣ, кзм ве-
дем дн знеле църї, шеасе оптѣ шї кіар пж-
нъ ла зече вої ла зн плзгѣ?

Р. Фїїнд къ, дн тълте църї шї кіар дн
Франція лзкрърїле агрїколе сжнт атжт де
опзсе взнлзї сїмцѣ, дн кжт не ліпсекѣ
ворвеле ка съ ле калїфіет дзпе кзвіпцѣ.
Дн адевър, нз нзтаї ачещї оптѣ саѣ зече
вої, таї обїчїпзїт пзтрїдї дн іслаззрї саѣ
къ паїе прїп кошаре, аз тоцї таї пзціпъ
вжртзте шї віоїчїзне де кжт дої вої взнї
віне пзтрїдї ла кошар, дар кълкзтзра лор
чеа тълтъ търескѣ днкъ ресїстанца пътжп-
тзлзї, таї къ сеатъ дн локзрїле тарї шї
тепаче ка ачелеа дн каре сжнт таї адеcea
днпревзїпцадї.

А. Каре есте чел таї взн кїп де а пз-
не воїї ла трас?

Р. Черкзрї фѣкзте къ тълтъ інтелїціпцѣ
шї грїжз, де агрономї лзмінадї, паре-се а
да о сзперїорїтате днсетпътоаре траслзї

prin гърї de хатърї de кѣт челвї prin жьгѣ, каре прїлежеще атѣтеа некъвиінде, ши каре треъзе съ фїе атѣт de остениѣтор пентрѣ вїте, dar дїн непорочїре кѣлтиваторїї дѣтѣтпїнї ши вор дѣтѣтпїна тѣлтѣ време дѣкѣ тарї педїче ла ачеастѣ фолосїтоаре дѣоїре, ка ла тоате ачелеа че їсвекѣ дѣ фрѣнтеа овїчеїрїлср локале дѣвѣскѣте.

Д. Пентрѣ че?

Р. Фїїнд кѣ есте преа аневоїе а скїтѣва овїчеїрїле локале, кїар челе маї кѣпоскѣте de авсърде. Дака воїеще чїне-ва съ адоапте фелѣл ачеста de траѣере, катѣ съ щїе кѣ пѣ ва пѣтеа съ ши вѣнзѣ воїї стї ла алдїї пентрѣ алтѣ треавѣ, de кѣт пентрѣ тѣчелѣрїе; пѣ ар гѣсї зп сїнгър кѣмпърѣторѣ, пентрѣ о переке de вої de трас овїчїнвїдї кѣ гърїле, дѣ тѣрггърїле локалїтѣдїлор дѣ каре ачест фелѣ de вїте сѣпт de овїче дѣтревїнцате ла лѣкрѣрїле кѣмпѣлѣї prin жьгѣ.

Д. Поцї съ доведещї прїптр' зп калкѣл економїа че претїнзї кѣ есїстѣ слѣжїндѣ-се ла зраре маї вїне кѣ воїї de кѣт кѣ каїї?

Р. Съпосжнд кѣ воїї факѣ кѣ о а треїа парте маї пѣдїн лѣкрѣ de кѣт каїї, треї вої вор фѣче dar атѣта кѣт дої каї; дечї, треї вої de патрѣ анї вор коста 900 франчї¹⁾, ши дої каї de ачееашї вѣрстѣ 1,200 франчї. Съпосжнд дѣкѣ кѣ цїнереа ши пѣтрецѣл челор треї вої вор коста атѣта кѣт ши цїнереа челор дої каї, а кѣрор дѣпсѣ тоате

¹⁾ Зп франк аре дої леї ши доъ-зечї ши опт парале.

келтвелеле сжит тълт маї рідикате; кждн вор ажънде тоѹ љн вѣрста de 12 анї, аѢ фѣкѣт шї зпїї шї алцїї ачелешї слѣжбе, шї кѣ тоате ачестеа бої вор авеа љнкѣ маї ачелашї предѣ, љн време кѣ каї авїа вор предзї 400 фр.; адїкѣ кѣ еї вор фї пердѣт 800 фр. дїн капитал шї 200 фр. чел пѣдїн дїн партеа кѣ кѣт ковѣршаще капиталѣл кѣтпѣрѣтоареї лор не ачела ал боїлор. Аст-фел, лѣкрареа фѣкѣтѣ de чеї дої каї ва фї костат о mie de фр. маї пресѣс de кѣт ачешашї лѣкраре фѣкѣтѣ de чеї треї бої. Еакѣ пентрѣ че а зїс чїне-ва кѣ кѣ-вѣнтѣ: калѣл костѣ шї боѣл адѣче.

ЛЕЦІА XIV.

Арѣрї, тѣрѣндїреа локѣлѣї.

А. Ла че слѣжескѣ арѣрїле, грѣпѣрїле шї алте лѣкрѣрї дате пѣтжнтѣлѣї прїп а-жѣторѣл їнстрѣментелор араторїї?

Р. А'л тѣрѣндї шї а'л кѣрѣца de плап-теле парасїте не каре ле нѣтескѣ маї de обѣче ерѣрї зрїчїоасе.

А. Есте дар неапѣрат ка пѣтжнтѣл сѣ фїе тѣрѣнт шї ферїт de ерѣрї зрїчїоасе?

Р. Астеа сжит челе доѣ kondїцїї маї неапѣрате а ле роднїчїей сале; фѣрѣ дѣп-селе, сѣ пѣ пѣдѣждѣаскѣ чїне-ва агрїкѣл-тѣрѣ.

А. Де че тревѣе ка пѣтжнтѣл сѣ фїе тѣрѣнт?

Р. Мързидіреа локълї есте тревзітоаре споріріі реколтелор, фїнд кь еа дилеснеще десволтареа рьдъчинелор плантелор, шї лъкрареа фолосїтоаре а элементелор асвпра съвстанцелор не каре пьтжптъл ле пьтреще прїн ажъторъл ачестор рьдъчинї.

А. Кьм тьрзидіреа локълї дилеснеще ачеасть лъкраре фолосїтоаре элементелор?

Р. Ди доъ манїере: крескжнд прїн лъкраре текапїкъ а їнструментелор, дпгьрдіреа, контактъл шї комбїнація осевїтелор толекъле роднїче копрїнсе дп пьтжптъ, шї прїн зртаре дилеснїнд десфачереа лор шї асорбіреа лор де рьдъчинеле плантелор; апої фькжнд асемеа маї лесне, прїн чеа маї таре пермеавїлітате ¹ датъ локълї, лъкрареа аденцілор атмосферїчі асвпра ачестор толекъле роднїче.

А. Че дилелеці прїн аденці атмосферїчі дп агрікълтъръ?

Р. Аеръл, кьлдъра соарелї шї ана черълї.

А. Де знде, кь кьт ачесте лъкрърї с'ащ дпмълціт, кь атжт лъкрареа лор катъ съ фїе фаворавїлъ ведетаціей?

Р. Нъ, рьъл поате съ паскъ дпкъ дптр' ачест касъ дпн тьлтъл вїне.

А. Де че?

Р. Фїнд кь преа тьлта пермеавїлітате а локълї шї преа тареа дпгьрдіре а то-

¹ Пьтрьнзъчїне.

лекъелор родніче devinѣ вѣтъмѣтоаре дндатъ че трече песте пзнтъл фолоситорѣ.

А. Тжлтѣчеде'цї гжндѣл?

Р. Аръріле шї алте лзкрърї дндлеспескѣ лзкрареа элементелор саѣ аценцілор атмосферїчї асѣпра сѣвстанцелор родніче копрїнсе днд пѣтжнтѣ, лзкраре а кърїї цїнтѣ есте де а ле десфаче шї а ле фаче асїмїлабиле плантелор; фърѣ дндоїалѣ, кжнд ачеастѣ десфачере дндтрече тревзїнцеле реколтеї актале, еа devїне вѣтъмѣтоаре реколтелор зрмѣтоаре.

А. Пентрѣ че?

Р. Фїїнд кѣ пърціле аст-фел дескомпнѣсе че плантеле пѣ потѣ сѣ'шї асїмїле сжнт асорвїте сѣвт фортѣ газоасѣ саѣ рѣпїтѣ сѣвт фортѣ солзвїлѣ, саѣ дндкѣ кїар сѣвт фортѣ органїкѣ, де аценції атмосферїчї кѣ пагѣва фертілітѣцїї вїїтоаре а локълѣї.

А. Хотѣраце ачеастѣ тжлтѣчїре?

Р. Дндтр' зп локѣ преа тѣрзїцїт де арърї, шї прїп зртаре преа пермеавїл де элементе, шї а кърор молекъле родніче аѣ фост асемеенеа дндпърцїте песте тѣсърѣ прїп лзкрареа теканїкѣ а їнструментелор, пърцілор родніче че плантеле пѣ потѣ сѣ асоарвѣ зпеле се префакѣ днд авърї кѣ апа ла кълдѣра соарелѣї, алтеле сжнт лзате де вжнтѣ саѣ тжржте де апеле пазвїале.

А. С'а възт дндсѣ локърї а довжндї о преа таре фертілітате прїп сїпгърѣл мїжлокѣ ал мѣлтелор арърї?

Р. Да, дар ачеастѣ фертілітате естра-

ordinarъ ера зрматъ de o стерпнitate маї песте тотъ, ши нѣ пѣтеа съ фіе алт-фел.

А. Пентрѣ че?

Р. Пентрѣ кзвнтелеле маї сѣс пѣсе: ачесте тѣлте арѣрї ѡднд песте тѣсѣрѣ дес-жнсоціреа прїнчїпїлор мїнералї солѣвлї ши дескомпосїціа элементелор органїче асїмїлавіле плантелор, ачестеа, гѣснд ла днд-демжлѣ о грѣмадѣ ковжршїтоаре де элементе, ар дндколдї кѣ о пѣтере неовїчїнзїтѣ; дар днд зртѣ прїсосѣл сѣвстанцелор роднїче че еле н'аѣ пѣтѣт съ асоарѣѣ ар devenї днд таре парте прада элементелор атмосферїче.

А. Днд арѣрї катѣ съ іа чїне-ва днд ѡгаре де сеатѣ алт лѣкрѣ де кѣт тѣрзп-ціреа локѣлї ши десорганїсаціа прїнчїпїлор роднїчї че ел копрїнде?

Р. Да, катѣ дндкѣ съ пропорціонезе аджнчїтеа арѣрїлор кѣ ачееа а пѣтжнтѣлї вегетал, ши тѣрзпціреа локѣлї кѣ лѣнцітеа рѣдѣчїнелор плантелор че ел катѣ съ пѣтрїаскѣ.

А. Катѣ дар съ се ферїаскѣ а ѡжрѣ пѣлѣл днд пѣтжнтѣ маї жос де кѣлѣшѣл пѣтжнтѣлї вегетал?

Р. Днд регѣлѣ ценералѣ, да; дар сжнт дндпрїдїѣрѣрї днд каре, дѣне патѣра лї, есте віне а аместека пѣдїн кѣте пѣдїн сѣвт-пѣтжнтѣл кѣ пѣтжнтѣл фертїлѣ.

А. Тѣлѣтѣчедеці кѣцетареа?

П. Кжнд пѣтжнтѣл вегетал есте нїсіпос ши одїхнеде не жн сѣвт-пѣтжнтѣ лѣ-

тосѣ, саѣ маї віне кжнд ел есте лѣтосѣ ші одіхнеде пе зн кѣлкъшѣ де пісіпѣ саѣ марпѣ, фаче чіне-ва о преа възп операціе тѣнд зшор ші трептат свѣт-пѣтжнтѣл ка съ'л аместіче кѣ кѣлкъшѣл аравіл. Есекзтѣ аст-фел кѣ пѣдпѣ келтѣіалѣ фолосіторѣл аместекѣ деспре каре ам ворбіт дптр' зна дп лецііле трекуте.

А. Че тѣсѣрѣ катѣ съ іа чіне-ва дптр' ачест касѣ?

Р. Катѣ съ факѣ ачестѣ аместекѣ дп челе дп зртѣ арѣрї аст-фел дп кжт съ ласе ачест пѣтжнтѣ поѣ кжт се ва пѣтеа маї тѣлтѣ време еспѣс ла лѣкрареа дес-фѣкжндѣ ші кокжндѣ а елементелор.

ЛЕЦІА XV.

Арѣрї, кѣрѣценіа пѣтжнтѣлѣ.

А. Аї зіс кѣ зна дп кондіцііле челе маї неапѣрате а фертілітѣці пѣтжнтѣлѣ, ера кѣрѣценіа, адікѣ ліпса ервзрілор парасіте?

Р. Да, зн пѣтжнтѣ пѣ доате съ ажжнгѣ пічі о датѣ ла ал съѣ т а с і т ѣ т де родні-чіе фолосітоаре кжнд пѣ есте скѣпат де тот де ервзрї зрічіосе.

А. Пентрѣ че?

Р. Фіінд кѣ зрічіоаселе ервзрї стржнтто-реазѣ ші дпфлѣтжнзескѣ плантеле фолосі-тоаре дпсѣшндѣшнї земѣріле пѣтрїтоаре че пѣтжнтѣл се паре аплекат съ ле деа маї тѣлт де кжт челор възне.

А. Веде чине-ва днсъ претѣтіндеа ер-
взрї зрїчоасе, кїар дн локзрїле челе маї
вїне кѣлтївате?

Р. Аста есте о таре грешалъ днпротїва
прїнчїлор шї регълелор артеї, шї аста до-
ведеще кѣ претѣтіндеа днкъ, кїар шї дн
църеле челе маї днаїнтате, агрїкѣлтѣра е-
сте преа департе d'а се апропїа де пер-
фекцїа еї.

А. Пентрѣ че?

Р. Кждкїар тодї прїнчїпї шї тоате ре-
гълеле артеї поастре п'ар пѣтеа съ се дн-
воїаскъ асѣпра ачестѣї пѣнтѣ, кѣ тоатѣ зрї-
чоасѣ еарѣ трѣеще кѣ пагѣва челор взне,
взвѣл сїндѣ сїнгѣр ар кѣта съ факъ а прї-
челе пе кѣлтїваторї кѣ, фѣрѣ о кѣрѣденїе
днтреагъ а локѣлї, пѣ есте агрїкѣлтѣрѣ
каре съ пѣ мерїтезе дожапѣ.

А. Гждещї дар кѣ зн кѣлтїваторѣ ве-
гїеторѣ катѣ съ се стрѣдѣаскъ а кѣрѣдї
песте тот агрѣрїле лѣї де зрїчоаселе ервзрї?

Р. Дака ел ера преа пѣтрѣнс де аде-
вѣрацїї прїнчїпї аї артеї сале, с'ар рѣшїна
атжт де а'шї ведеа холделе сале пѣвѣшїте
де ервзрї парасїте кжт шї вїтеле лѣї тжн-
кате де ржїе шї пѣдѣкї.

А. Мї се паре днсъ кѣ есте о таре
деосевїре днтре зна шї алта?

Р. Нїчї де кжт, тѣлцїтеа парасїцїлор
ведеталї пе локзрїле знї кѣлтїваторѣ дн дн-
вїновѣдескъ де атжта нежпгрїжїре шї иноран-
цѣ ка афлареа парасїцїлор вїецвїторї асѣ-
пра вїтелор.

А. Ефектъл есте дар ачелаші дптр' ачестѣ касѣ асѣпра економіеі веѣетале ка ші асѣпра економіеі анімале.

Р. Ачелаші фъръ нічі о деосевіре: парасііі пѣтжнтѣлѣі, тжнкжнд пѣтрітоареле лѣі земѣрі, трѣіескѣ кѣ пагѣва фрѣктелор лѣі фолосітоаре прекѣт парасііі анімаліор дпмпзсінеазѣ продѣктеле лор дп карне, дп лжпѣ ші дп лапте, скітѣжнд дптр' жпші ісвоареле ачестор продѣкте.

А. Дар есте фъръ дпдоіалѣ тѣлт маі аневоіе а кѣрѣда де тотѣ жп локѣ де ерѣзрі зрчіоасе де кжт а фѣрі вітеле де пѣдѣкі ші ржіе?

Р. Нічі декѣт, кѣ дпгріжіре ші стѣрзіре, ісѣѣтеѣе чіне-ва лесне.

А. Де че дар пѣ vede чіне-ва нічі дптр'о парте локѣрі фѣріте де тотѣ де ерѣзрі зрчіоасе?

Р. Фіінд кѣ пікѣріі пжпѣ акѣт пѣ с'а пѣтрѣнс віне де ачестѣ адеѣѣрѣ, а кѣрѣі тодї пріпчіпії проклатѣ петѣгѣдѣіта дпведераре, кѣ, фъръ о кѣрѣѣеніе десѣѣѣршітѣ а жпші локѣ, пѣ е о ѣжпѣ агрікѣлтѣрѣ.

А. Каре есте іпфлзінѣа жпѣі кѣрѣѣенії абсолѣте асѣпра родіпчіеі локѣлѣі?

Р. Еа есте петѣрѣпіїтѣ: жп локѣ кѣратѣ десѣѣѣршіт чеѣе тѣлт маі пѣѣіпѣ лѣкраре ші дпгрѣшѣтѣре ка сѣ деа тѣлт маі тѣлте продѣктѣрї де кжт дака ар фі фост пѣпѣдіт де ерѣзрі парасіте.

А. Пѣнтрѣ че?

Р. Фіінд кѣ ї трѣѣѣе атѣпчі маі пѣѣіне

лѣкрѣри, шѣ къ тоатѣ дѣгрѣшѣтѣра се дѣнтоарче дѣ фолосѣл плантелор фолосѣтоаре.

Д. Че дрѣмѣ съ дѣе чѣне-ва ка съ адѣкъ локѣрѣле знеѣ есплоетацѣи ла о старе де кѣрѣденѣе абсолѣтѣ?

Р. Катѣ а дѣчене прѣнтр' зна дѣн дѣвѣсѣиле де кѣлтѣрѣ саѣ пѣрлокрѣри, шѣ дѣ време де маѣ тѣлѣи аѣнѣ, а о фаче съ треакѣ прѣнтр' зѣ трактаментѣ де кѣрѣденѣе радѣкалѣ мѣ абсолѣтѣ.

Д. Кѣм поате чѣне-ва съ ажѣнгѣ ла ачест ресѣлат?

Р. Прѣнтр' о зѣтаре некѣрѣматѣ де зѣчерѣи, де вѣкате де прашѣ шѣ де планте пѣвѣшѣтоаре косѣте верѣи.

Д. Есте о кале осевѣтѣ де зѣрѣмат пѣнтрѣ лѣкрѣрѣле де дат пѣтѣжѣнтѣлѣи че дѣл сѣпѣне чѣне-ва ла ачестѣ трактаментѣ де кѣрѣденѣе?

Р. Да, дѣ де о кам датѣ пѣтѣжѣнтѣлѣи о лѣкрѣре преа сѣперфѣциалѣ къ стѣрѣпѣиторѣил саѣ пѣмаѣ о грѣпаре дѣапѣнгѣ ка съ факѣ съ рѣсарѣ шѣ съ деа семѣнѣеле копѣрѣнсе дѣнтр' ачестѣ д' зѣнтѣжѣ кѣлкѣшѣ; апоѣ арѣ че-ва маѣ адѣнкѣ ка съ адѣдѣ дѣнколѣрѣеа ачелора а ле кѣлкѣшѣлѣи ал доѣлеа шѣ астфел дѣн зѣртѣ, пѣнѣ че а дѣнпѣнс ресѣрѣреа тѣтѣлор зѣрѣчѣоаселор семѣнѣе, еспѣнд не рѣнд ла аерѣ шѣ прѣн фелѣи преа сѣвѣдѣрѣ тот кѣлкѣшѣл вѣдѣгал арабѣл.

Д. Че ѣнтервал катѣ съ пѣе дѣнтр' ачесте осевѣте лѣкрѣрѣи?

Р. Катѣ съ аѣдѣнте ка тоате семѣнѣеле копѣрѣнсе дѣн кѣлкѣшѣл пѣс не д'асѣпра, съ

фіе диколците ші съ'ші дичеапъ крещереа. Пентрѣ ачеаста есте дестѣл кѣте-ва зіле кѣнд пѣтѣнтѣл есте змед ші температура фаворавілъ ресъріреї:

А. Катъ съ ласе чіне-ва пѣтѣнтѣл неокѣпат кѣт ва ціне ачеастъ операціе де кѣрѣіре радікалъ?

Р. Нѣ, ар фі о пердере днсемпѣтоаре а лѣкра аст-фел; ал фаче съ продѣкъ перѣнд реколте плівіте ші планте пѣвѣшитоаре косіте верзі.

А. Кѣнд а ажѣнс чіне-ва а адѣче пѣтѣнтѣл днтр' о старе де кѣрѣіеніе десѣвѣршітѣ, есте аневоіе а'л ціне аст-фел?

Р. Ал чел д'ѣнтѣжѣ пѣр локѣ съвѣсѣ ачестей тѣсѣрі, аста есте преа аневоіе, фїнд кѣ дѣкѣ ал гѣноіѣл че пѣнѣ пе ел зрічіоаселе семіне провенінд дін челе-л-алте пѣрлоаче алкѣ пѣстіте, дар кѣнд тоатъ есплоетадіа есте віне кѣрѣітѣ де ачесте зрічіоасе ерѣзрі, н'аре чіне-ва а се маї teme de ачсасть некѣвінцѣ, ші се алѣрѣ лесне атѣлчї де ревеніреа лор.

А. Че тѣсѣрі катъ съ іа чіне-ва ка съ алере де ачсасть ревеніре пѣр локѣл съвѣс трактатентѣлѣ де кѣрѣіеніе?

Р. А пѣне асѣрѣї тѣрла оілор саѣ а'л гѣноі фіе кѣ днгрѣшетѣрї преа пѣтрезіте, фіе кѣ пѣлверетѣ¹ саѣ верї-каре алтѣ днгрѣшѣтѣрѣ ферітѣ де семіне зрічіоасе.

¹ Пѣлвереа скрементелор де омѣ.

А. Аст-фел, дитреага къръденіе а локълві есте зпа дін операціле челе маї фолосітоаре дн агрікълтъръ?

Р. Къръденіа радікаль а локълві есте, о маї зік, чел д'ълтжїѣ темейѣ шї неапърат тревзїнчіос ал знеї възне агрікълтъре; еа катъ съ фїе пълтъл де порніре а верї-кърїї дитрепрїндерї агріколе тжпнатъ прїн кзпоцінда прїнчїпїлор шї регълелор артеї. Кълтїваторїї целошї а се осевї дн практикъ п'ар пзтеа дар съ деа дестълъ атенціе асзпра ачестеї кондіції есенціале а ісвзтіреї; фъръ еа агрікълтѣра пз поате нїчї о датъ съ се апропіе де перфекціе, фїнд къ, фъръ о къръденіе абсолзтъ шї перманентъ, нїчї зп локъ пз поате нїчї о датъ ажзпце ла чеа маї дналтъ а са траптъ де фертілітате пзтїнчіоасъ.

ЛЕЦІА XVI.

Днспзпътошареа локълві.

А. Апа есте, ам зїс, зпзл дін елемеентеле неапърате а ле пълтжптълві ведеталъ; дар, ка съшї днделїніаскъ лзкрареа еї къ фолос, катъ съ се гъсіаскъ днтр' о пропорціе кзвїнчіоасъ?

Р. Да, шї ної ам хотържт ачеастъ пропорціе ла о старе де змезеалъ мїжлочїе.

А. Кжнд еа се афлъ дн ел днтр' о преа таре пропорціе, че се днтжпплъ?

Р. Пълтжптъл есте атзпчї чеа че пзтїм

мо чирлос саѣ ѣдат саѣ тоале, дѣпе пропорціе ѣн каре апа се афлѣ ѣн ел.

А. Каре есте асѣпра плаптелор ефектѣл ачестѣ екчес ал пропорціеі апеі ѣн пѣтѣп-тѣл веѣеталѣ?

Р. Ёле се сѣпѣнѣ неапѣратеі инфлѣиѣе е-серчитатѣ де елементе асѣпра органистѣлѣі лор каре ші ле асімілѣ. **А**н локѣріле вѣл-тоасе, ѣн каре апа есте ѣнпѣѣітѣ ші пріп зртаре акрѣ, ачідѣ ші де о патѣрѣ зрчіоа-сѣ, плаптеле сѣпт пѣспрїте, ачїде ші вѣ-тѣшѣтоаре сѣпѣтѣѣї; ѣн локѣріле преа зме-де, еле сѣпт апоасе ші пѣѣп хрѣнітоаре. **А**нтр' зп касѣ ші ѣнтр' алтѣл, еле се ѣн-пѣртѣшескѣ дїп патѣра зетѣрілор кѣ каре ле а пѣтрїт пѣтѣптѣл.

А. Че треѣе сѣ факѣ кѣлтіваторѣл ка сѣ лекзіаскѣ ачестѣ гравѣ некѣвїпѣѣ?

Р. Де о камдатѣ катѣ сѣ ѣнсѣпѣтошіас-кѣ пѣтѣптѣл фѣкѣнд шапѣзрї ка сѣ деа скѣрѣере аелор де прїсос.

А. Каре есте чеа маї вѣпѣ методѣ ка сѣ факѣ ачесте шапѣзрї де скѣрѣере?

Р. Сѣ факѣ шѣпѣзлеѣе адѣпчї ѣн сен-сѣл клїмеі локѣлѣі, сѣ ле зппле кѣ піетре пѣпѣ ла ѣнѣлѣїтеа кѣлѣзпѣлѣї араѣл, апої сѣ ле акопере кѣ пѣтѣптѣ ка пе чел-л-алт агрѣ. Кѣ кїпѣл ачеста, тѣрѣтѣл се афлѣ ѣнсѣпѣтошат фѣрѣ а стрїмтора калеа плѣ-гѣлѣї.

А. Дѣпе ачестѣ ѣнсѣпѣтошаре, фелѣ-рїле ачестеа де локѣрї пѣ черѣ алте ѣнгрї-жїрї?

Р. Да, кэпоцінда прінціпілор артеї днаваць не кэльтиваторї къ ар фї де овце фолосітор атэпчї але потрїві шї але режпкълзі къ варѣ саѣ алці amendemenці калкарї зпїці къ днгръшътэре калде шї еперціче.

А. Каре есте ефектъл ачестор amendemenці шї ачестор днгръшътэре асхпра локрілор маї дїп ноѣ днсъпътошїте?

Р. Варъл нехтралїсь де о кам датъ ачїдїї вѣтъшъторї а кърор ервэрі пѣспрїчіоасе днвэївасеръ пътжптъл, шї апої ѣскжндъ'л, рїдїкжндъ'л, ел ажътъ не соаре шї не днгръшътэре аї да кълдэра шї вогъдіа органїкъ тревзїтоаре фертілітэції пътжптълэї арабілѣ.

ЛЕЦІА XVII.

І р і г а ц і и ¹.

А. Пропорція апеї дн пътжптъл нэ есте еа адесеа асемеа маї не жос де ачееа тревзїтоаре ла взна композиціе а пътжптълэї вегетал?

Р. Да, шї ачестѣ дефектѣ есте маї де овце шї маї аневоїе де дндрептат де кжт дефектъл дїп протївѣ.

А. Пентрѣ че?

Р. Фїїнд къ чїне-ва поате маї претэпїнденеа а лѣа де ла локэрї ана лор де прїсос,

¹ Ъдареа лївезїлор саѣ а царїелор къ апъ адъсь прїп шъпцълеге дїптр'эн ржѣ.

ші къ нѣ поате съ о деа ачелора че аѣ липсъ де кѣт љн оаре-каре стѣрї есчепціонале.

А. Тѣлтѣчеде-те?

Р. Нѣ поате да чїне-ва апѣ локѣрїлор преа ѣскѣчоасе де кѣт нѣмаї прїн ірїгації; дар, еле нѣ се потѣ фаче претѣтїнденеа, шї претѣтїнденеа зндѣ еле се потѣ фаче, еле нѣ сѣнт тот дѣазна фолосїтоаре.

А. Пентрѣ че еле нѣ се потѣ фаче претѣтїнденеа?

Р. Фїнд къ тревѣе а авеа љн дїспосїціа са апѣ маї сѣс де кѣт тѣрѣтѣрїле асѣпра кѣрора воїеде чїне-ва а ле словозі.

А. Нѣ поате чїне-ва съ се фолосїаскъ де апеле плоїї пентрѣ ачаестѣ треабѣ?

Р. Да, кѣнд дїспосїціа тѣрѣтѣрїлї љнгѣдїеде, есте озпѣ методѣ ачѣеа де а стрѣнде апеле плоїлор ка съ ле деа не локѣрїле сале.

А. Пентрѣ че ірїгаціїле нѣ сѣнт еле тот дѣазна фолосїтоаре претѣтїнденеа зндѣ се потѣ фаче?

Р. Фїнд къ патѣра шї калїтѣціле релатїве а ле апеллор нѣ сѣнт претѣтїнденеа ачелеашї.

А. Нѣ сѣнт дар тоате апеле д'о потрївѣ вѣне пентрѣ орїгаціа локѣрїлор?

Р. Сѣнт тѣлте тѣлт маї вѣне зпеле де кѣт алтеле; сѣнт асемеенеа зпеле че нѣ плѣтеск нїмїк пентрѣ ачаестѣ треабѣ.

А. Калїтатеа лор есте тот дѣазна ачелеашї пентрѣ тоате локѣрїле?

Р. Нѣ, кѣтаре апѣ есте тѣлт маї вѣнѣ

пентрѣ ірігаціі ле кѣтърѣи локѣ де кѣт кѣ-
таре алтѣ апѣ; аст-фел апеле љнкѣркате
кѣ дисолѣціі калкаре сѣнт мѣлт маі фаво-
равіле тѣрѣтѣрілор лѣтоасе, ліпсіте де кар-
бонатѣ де варѣ, де кѣт тѣрѣтѣрілор ѣшорі
че сѣнт љтѣѣѣвате де дѣнселе, ші ачесто-
ра апа рѣѣрілор стрѣѣѣтѣнд тѣрѣтѣрі лѣ-
тоасе нѣ калкаре, ва фі мѣлт маі фолосі-
тоаре де кѣт челе д'ѣнтѣѣѣ.

А. Аі зіс кѣ се афлѣ апе че нѣ ера
ѣне де німік пентрѣ ірігаціі?

Р. Да, астеа сѣнт апеле цінд љн dico-
лѣдіе magnesіe, оксіде мінерале саѣ ачіде ве-
ѣетале, пріп ѣрмаре ачелеа каре ѣнѣ дін
тѣрѣтѣріле magnesiane саѣ де міне, саѣ дін
пѣѣѣрі саѣ пѣсте саѣ локѣрі ѣѣлѣріоасе.

А. Дѣне ачесте апе, каре сѣнт челе
маі пѣціп ѣне пентрѣ ірігаціі?

Р. Челе че ѣнѣ дін овѣршіі речі ші пѣ-
ціп депѣртате де тѣрѣтѣріле де ѣдат.

А. Тоате апеле де ісвоаре нѣ сѣнт дар
ѣне пентрѣ ірігаціі?

Р. Нѣ, аста атѣрпѣ де патѣра тѣрѣтѣ-
лѣі да ѣнде іесѣ ісвоареле.

А. Е вре о регѣлѣ пентрѣ ачеаста?

Р. О регѣлѣ посітѣѣѣ, нѣ; дар де овѣе
тоате ісвоареле тѣрѣтѣрілор гранітіче сѣнт
ѣне пентрѣ ірігаціі ла іешіреа лор љн-
датѣ дін пѣтѣнтѣ. Нѣ есте тот аша љн
цѣреле кѣ ѣаса калкарѣ.

А. Че трѣѣѣ сѣ факѣ чіне-ѣа љн цѣ-
реле љн каре нѣ есте чіне-ѣа сіѣѣр де ка-
літатеа апелор де ісѣорѣ?

Р. Катъ а ле черка маї днтжѣ, кжд аста се поате, саѣ маї вѣне а ле фаче апалисеа маї пайнте d'а се днкѣрка, ка съ ле днтревзѣндезе ла ірігаціѣ, дн келтвеле де каре ар пѣтеа съї паръ рѣѣ.

Д. Каре сжнт челе маї вѣне апе пентрѣ ірігаціѣ?

Р. Челе де плої кѣргжд дн тречереа лор, песте локрѣ грасе шѣ вѣне гѣпоите, шѣ апеле стѣркоасе а зпор тарѣ рѣзрѣ стрѣвѣтжд тѣржтѣрѣ родѣтоаре.

Д. Нѣ сжнт шѣжлоаче ка съ дтвѣзпѣтѣціаскѣ апеле ка съ ле факѣ вѣне пентрѣ ірігаціѣ?

Р. Да.

Д. Каре сжнт?

Р. Еле се осѣвекѣ дѣне дѣфектѣл че воѣѣще чѣне-ва съ тѣтѣдѣціаскѣ: аша поате чѣне-ва съ днкѣлѣціаскѣ апеле преа речѣ вѣнд дѣн ісвоаре d' апроапе рѣзпѣндѣ-ле дн хазпале, дн каре ле ласѣ еспѣсе ла інфлѣвѣнца вѣне-фѣкѣтоаре а елементелор атмосферѣче; поате чѣне-ва съ пѣutralісезе прѣн варѣ ачѣдѣрѣле вѣѣдетале копрѣнсе днтр' ачеле че вѣнѣ дѣн пѣдѣрѣ шѣ пѣсте; дн сфѣжршѣт поате чѣне-ва съ ле дтвѣзпѣтѣціаскѣ пе тоате аместекжд сѣвстанѣе родѣтоаре а кѣрор дескомпосѣціѣ есте преа днпайнтатѣ ка съ ле факѣ солѣвѣле.

Д. Калѣтатеа апелор есте еа сѣнгѣрѣл лѣкрѣ де каре трѣвѣе съ се асѣгѣре кѣлѣтѣваторѣ че воѣекѣ а іріга локрѣрѣле лор?

Р. Нѣ, патѣра локрѣрѣлор де ірігат есте

АПКЪ зп ляркъ преа импортант де а се лха
 Ап вьгаре де сеамъ, нъ пзмай Ап рапортъ-
 ріле сале кь калітатеа апелор, дар АПКЪ
 ші кь каптітатеа лор.

А. Пентръ че?

Р. Фіинд кь сжнт локзрі че асорвѣ а-
 па кь чеа маї таре репеэне лъсжнд'о а
 се еванора асемenea. Пе фелъл ачеста де
 локъ, ва тревзі де треї ші де патръ орї маї
 тълтъ апъ ка съ іріце ачееашї сьпра-фа-
 цъ, де кьт пе алтъл, ші ляркראה еї ва фї
 маї славъ ші маї пздіп дьїнітоаре.

А. Каре сжнт локзріле Ап каре ірі-
 гація продъче челе маї възне ефекте?

Р. Локзріле зшоаре ші пісіпоасе.

А. Ірігація фолосеце ea тот дѣазпа
 Ап локзріле де фелъл ачеста?

Р. Де овце ea есте фолосітоаре, дар ea
 есте тълт маї лесне ші тълт маї фолосітоа-
 ре ачелора а кьрор кълкзшѣ вегеталѣ, пз-
 діп дес, одіхнеце пе зп сьвт-локъ непертеа-
 вїлѣ. Ап тоате челе-л-алте, тревзе о преа
 таре каптітате де апъ ка съ зде о мікъ
 Апгінде а лор.

А. Ші Ап локзріле лхтоасе, каре сжнт
 ефектеле еї?

Р. Тържмъріле пздіп пертеавїле черѣ
 маї пздіпъ апъ ка съ ле іріце, дар ефекте-
 ле еї сжнт де овце асемenea маї пздіп фо-
 лосітоаре.

А. Ірігъ чїне-ва кьте о датъ тържмърі
 вълтоасе?

Р. Да, поате аст-фел съ ле АПСЪНЪТО-

шезе диторкандъ-ле дн пице локъри преа
взпе.

Д. Към се фаче ачеастъ операціе?

Р. Акопере прип къфъндаре зн локъ въл-
тос къ апе дикъркате де помолъ, апої ле
скърде вѣншор кънд помолъл с'а ашезат
вѣне. Реноїнд адеcea ачеастъ операціе, рѣ-
дікъ пѣдїн къте пѣдїн ачесте кълкъшърї сѣк-
чесїве де помолъ, шї ачестъ тържтѣ се а-
флъ аст-фел къ тотъл дн сѣпътошат шї транс-
формат дитр' зн локъ преа взпѣ.

Д. Нѣ маї есте вре о алтъ консїдераціе
преа їмпортантъ дн кестїа їрїгаціїлор
де дитокмїт?

Р. Да, ачееа а клїмеї обїчїнѣте а дїнъ-
тълѣї дн каре се афлъ тържтърїле де ѣдат.

Д. Їрїгаціїле пѣ сжнт дар де локъ
d'о потрївъ фолосїтоаре дн тоате църеле шї
сѣвт тоате клїмеле?

Р. Къ кът клїма есте калдъ шї маї пѣ-
дїн плоїле сжнт дшвїлшѣгате дн дїнѣтѣ прї-
тѣвара шї тоатпа, шї къ атжт маї тѣлт
їрїгаціїле сжнт фолосїтоаре. Дн църїле
речї шї плоїоасе, їрїгаціїле де ржнд сжнт
чел пѣдїн де прїсос де пѣ вѣтѣтѣтоаре; сїп-
гъръл касѣ дн каре еле сжнт фолосїтоаре,
есте ачела дн каре поате чїне-ва, прїп про-
чедъл маї сѣс дескрїс, а помолї тържтърї
шшоаре сѣѣ вълтоасе.

Л Е Ц І А XVIII.

Кънощица локълѣ.

Л. Аї зис кѣм тревѣа съ фіе компѣс пѣ-мѣлтѣл веѣеталѣ ка съ реѣніаскѣ тоате кон-діціле знеї тарі фертілітѣці. Есте лесне д'а жѣдіка, пріп сінгѣра ведеде, дака пѣ-мѣлтѣл реѣнеѣе маї мѣлт саѣ маї пѣціп тоа-те ачесте кондіціі?

Р. Поате лесне съ къноаскѣ чіне-ва, пріп сінгѣра ведеде, де че фелѣ де пѣмѣлтѣ есте зн локѣ, адікѣ дака ел есте крѣтѣнос, лѣтосѣ, калкарѣ саѣ вѣлтосѣ; поате лпкѣ съ преѣзіаскѣ веѣіѣріле саѣ дефѣкте-ле пѣрѣте а ле компосіціей сале пѣмѣп-те щі, дар есте кѣ непѣціпѣ д'а жѣдека пріп сінгѣра іпспекціе дака ел реѣнеѣе тоате че-ле-л-алте кондіціі де фертілітате.

Л. Аї пѣтеа съ'мі хотѣрѣщі семпеле де пе каре къноаѣе чіне-ва кѣ компосіціа пѣ-мѣлтеаскѣ а знзі локѣ с'апропие маї мѣлт саѣ маї пѣціп де перфѣкціе?

Р. Обічінціца ші есперііціца потѣ сінгѣре а да ачест талантѣ де преѣзіре апросімати-вѣ а калітѣцілор знзі локѣ че лл веде чі-не-ва пѣтрѣ лптѣіаші датѣ.

Л. Неї пѣтеа съ даї мѣкар оаре-каре арѣтѣрі пріпціпале ка съ лплеснещі ача-стѣ преѣзіре?

Р. Не, есте кѣ непѣціпѣ, репетѣ, де а пѣ-не пріп скріс вре о регѣл пѣтрѣ ачаеста. Пѣтрѣ кѣ отѣл а кѣрѣі о лѣнг есперііціѣ пѣі а формат лпкѣ кѣѣтѣтѣра окіѣлѣ, і се

паре къ зп пѣтжитѣ зрѣчиос есте зп пѣтжитѣ възѣ.

А. Дар чел пѣдѣн колоареа нѣ есте еа зп семнѣ дестѣл де сѣгр де калитатеа локѣлѣ?

Р. Німік нѣ есте маї амѣдѣтор. Дѣне тодѣ принѣпѣи колоареа неагрѣ катѣ сѣ фѣе зп семнѣ сѣгр де роднѣче шѣ веде чѣне-ва дѣсѣ локѣрѣ де ачеастѣ колоаре кѣ тотѣл перодѣтоаре.

А. Дака ведепеа се дѣшалѣ маї тот дѣазна фѣрѣ о лѣнгѣ черкаре, аналѣселе кѣтѣче нѣ потѣ еле а фѣаче сѣ се жѣдѣче маї вѣне калѣтѣдѣле зѣвѣ локѣ?

Р. Еле дѣвадѣ пентрѣ кѣтѣ пропорѣе оаре-каре сѣвѣстанѣ интрѣ дѣн компосѣдѣа локѣлѣ, шѣ аста поате сѣ фѣе преа фолосѣтоаре; дар, пентрѣ прецѣреа дѣпералѣ а фертѣлѣтѣдѣи сале чеї адеврѣате, еле нѣ пот сѣпѣне нѣмік.

А. Дар кѣм зп кѣлѣваторѣ, сосѣнд не зп поѣ локѣ, поате сѣ дѣведе а л кѣпоаще кѣнд н'аре есперѣнѣа требѣтоаре?

Р. Маї ѣнтѣжѣ прѣн традиѣе, шѣ апої прѣн дѣн требѣнѣареа лѣи.

А. Дар традиѣа поате сѣ фѣе грешѣтѣ дѣн дѣреле дѣн каре агрѣкѣлтѣра фѣнд дѣнапоѣатѣ, кѣлѣваторѣи сѣнт ѣноранѣи¹ шѣ рѣтѣнѣарѣ?

Р. Орѣ кѣтѣ ар фѣи ѣноранѣа лор агрѣколѣ, еї шѣѣ а деосебѣ вѣне, дѣн веѣнѣтѣатеа

¹ Ёноранѣ, гроаса неѣнѣнѣ.

есплоетаціеі лор ші кіар дп локалітатеа лор, локзріле челе възне дпн челе зрічіоасе, поате де обще съ кіеме дптр' ажзторѣ піпътѣл ші есперіинда лор дптр' ачеастъ прівіицъ, де-стѣлъ ка съ дпчеалъ фъръ прімеждіе о есплоетаціе дптр' о деаръ позъ.

ЛЕЦІА XIX.

Дпгръшътре.

Д. Аї зіс къ кълтваторъл ар пѣтеа съ дптокміаскъ екілівръл тревзиторѣ ла фертілітатеа пѣтжнтѣлѣї веѣеталѣ аместекжндѣї съвстанце органиче асімілавіле плаптелор че ар воі съ кълтве, гъпоіндѣл, дптр' зп кзвжнтѣ?

Р. Да, аста есте зна дпн операціле челе маї неапърате а ле агрікълтзрей.

Д. Каре сжнт ачесте съвстанце че ле аместекъ чіне-ва аст-фел къ пѣтжнтѣл ка съ тѣріаскъ саѣ съ репоіаскъ фертілітатеа са дптокмнд екілівръл роднікѣ прекзрмат пріп продзкціа реколтелор пречеденте?

Р. Тоате матеріле органиче веѣетале саѣ анімале дптр' о старе де дескомпосіціе маї тѣлт саѣ маї пзціп дпайнтатъ.

Д. Пентрѣ че ачесте съвстанце сжнт кз-віпчіоасе ка съ дптокміаскъ дп пѣтжнтѣ екілівръл роднікѣ?

Р. Фіінд къ, провіінд тоате дпн пѣтжнтѣ, еле конпріндѣ ші рестітѣл прічціпї роднічї че

еле їа дпгръштат прип мїжлочїреа веце-таціеї.

Д. Ачесте матерїї аѣ еле тоате ачееашї пѣтере роднїкѣ?

Р. Нѣ, ачeastъ пѣтере се осїбеѣе дптр' жпселе дѣне пропорціа осївїділор припчїпї асїмїлавїлі дїп каре еле сжпт компѣсе.

Д. Каре сжпт, п'жптре тоате ачесте свѣстанѣе, челе маї де овѣе родїтоаре, челе маї богате кѣм ле зїкѣ?

Р. Ачеле каре, свѣт о грѣтате датъ, копрїнд чеа маї таре пропорціе маї ѣптжїѣ де азотъ шї де припчїпї мїнералї асїмїлавїлі, апої де кѣрѣѣне шї прип зр-таре маї пѣдїпъ апъ.

Д. Хотѣраѣе ачeastъ тжлмѣчїре?

Р. Припчїпї роднїчї каре лїпсескѣ маї де овѣе пѣтжптѣлї ка сѣї деа плантелор, сжпт маї ѣптжїѣ свѣстанѣеле азотате шї припчїпї мїнералї шї пѣтжптеѣї солѣвїлі, апої матерїїле карѣонате; ачелеа де каре ел есте маї пѣдїп лїпсїт, есте оксїѣенѣл шї ідроѣенѣл. Прип зр-таре дп-гръштѣтреле челе маї богате, регѣлъ де овѣе, сжпт ачелеа че копрїндѣ релатїв ла грѣтатеа лор, маї тѣлт азотъ шї еле-менте мїнерале солѣвїле маї ѣптжїѣ, апої маї тѣлт кѣрѣѣне, шї прип зр-таре дп сфѣршїт маї пѣдїпъ апъ.

Д. Еакъ регѣла ѣенералъ; дар дп ра-портѣ кѣ фїе-каре фел де плантѣ, каре сжпт дпгръштѣтреле челе маї пѣтернїче?

Р. Плантеле копрїндѣ-се прип асїмїла-

дїе кѣ кѣрвѣне, азотѣ, оксїценѣ, і-дроценѣ шї сѣвстанце мїнерале љн пропорціи осевїте, дѣне фелѣл фїе-кѣрїеа, љн грѣштѣреле челе маї кѣвїнчїоасе пентрѣ фїе-каре дїн еле сѣлт ачелеа каре копрїнд ачесте елементе органїче шї мїнерале љн пропорціи каре се апрошїе маї шѣлт де ачелеа пентрѣ каре ачесте елементе їнтрѣ љн констїтѣцїа ачестор планте.

Л. Че ѣртаре поате траѣ чїне-ва дїн ачестѣ фаптѣ?

Р. Кѣ љн фїе-каре класѣ де љнгрѣштѣ-тѣре челе маї вѣне, пентрѣ фїе-каре фел де планте, катѣ сѣ фїе ачелеа провїїнд д'а дрептѣл дїн ачесте планте, фїе адїкѣ детрїтѣс ал лор, фїе чевѣша лор, фїе љн сфѣршїт гѣноѣл анїмалїор каре се пѣтрескѣ маї овїчїнзїт кѣ дѣнселе.

Л. Пѣтеа-вѣї п'ѣнтрѣ деосевїтеле сѣвстанце маї овїчїнзїт љнтревїнцїате ка љнгрѣштѣреле, а љнсетна фїе-кѣрїа рапгѣл сѣѣ де пѣтере?

Р. Челе маї богате сѣлт љнгрѣштѣ-тѣреле анїмале, адїкѣ карнеа, сѣнцеле шї тоате сфѣршїтѣреле провїїнд д'а дрептѣ дїн љнпѣрѣцїа анїмалѣ; апої ачелеа про-вїїнд дїн челе доѣ љнпѣрѣцїї, адїкѣ гѣно-а еле копѣсе дїн сѣвстанце веѣетале аме-стекате кѣ матерїї солїде шї лїкзїде але анїмалїор; љн сфѣршїт челе маї сѣраче сѣлт љнгрѣштѣреле веѣетале, адї-кѣ ачелеа копѣсе пѣмаї дїн сѣвстанце ве-ѣетале.

А. Аи ачесте треї класе, се афлѣ вре о деосевіре днсемпѣтоаре дн пѣтереа деосевітелор съвстанѣ че ле компзиѣ?

Р. Да, фиинд къ дн фиє-каре дин съвстанѣ компзиинд ачесте осевіте класе де днгрѣштѣре, пропорциіле азотѣлѣ, прінчипілор мінералі ші пѣтжптещі солѣлї ші кѣрѣвпелѣ се осівескѣ адесеа мѣлт днтре днпселе.

А. Кѣм потѣ съ кѣпоаскѣ кѣлтиваторї ачесте деосевірі?

Р. Пептрѣ днгрѣштѣреле кѣрат анімале саѣ веѣетале, катѣ съ алерѣе ла аналіселе кїміче кѣпоскѣте; кѣт пептрѣ днгрѣштѣреле шісте, гѣпоаеле кѣрат зісе, еї потѣ маї віне а ле преѣзі калїтатеа релатївѣ.

А. Кѣм?

Р. Де вѣпѣ сеатѣ челе маї вѣпе сѣпт ачелеа дн каре матерїіле анімале солїде саѣ лікїде сѣпт дн маї таре каптїтате де кѣт съвстанѣеле веѣетале, маї вѣртос кѣнд ачесте матерїї провінѣ де ла анімалї сѣпѣтошї ші дин дестѣл пѣтрїї кѣ съвстанѣе азотате.

А. Аст-фел стареа де сѣпѣтате ші де днгрѣшаре а анімалїлор інфлїнѣаѣ асемеа асѣпра калїтѣїї гѣпоїлѣ лор?

Р. Нічі о датѣ зп ефектѣ пѣ поате съ фиє маї пѣтерпїк де кѣт кавса са. Аста е о леѣе патѣралѣ ші пестрѣштѣтатѣ. Прїпзраре, кѣ кѣт анімалїї вор фі фѣрѣ пѣтере

ші такрі, кѣ атжт гѣноѣл лор ва фі пенѣ-тернік ші сѣракѣ?

А. Нѣ класеазъ чіне-ва асеменеа дн-грѣштѣреле днтр' алт кінѣ дн практикѣ?

Р. Да, ле днпарте дн днгрѣштѣтрє речі ші дн днгрѣштѣтрє калде.

А. Карє есте деосевіреа днтре ачесте доѣ фелѣрі де днгрѣштѣтрє?

Р. Днгрѣштѣтрєле калде сжнт ачелеа карє копіндѣ маї тѣлтѣ прінчїпї азотаді ші алкаліні, адїкѣ гѣноѣл де калѣ, де ої, матерїїле анїмале, гѣїнаѣл де порѣтвеї ші челе асеменеа кѣ джнсѣл, пѣ л-верета ест. Днгрѣштѣтрєле речі сжнт ачелеа дн карє пѣрѣїле карбонате домпескѣ, адїкѣ гѣноѣл де вакѣ, фрѣнза ші лѣжерїї де планте ші алте сѣвсталѣе веѣетале.

А. Кѣлтіваторїї тревѣе сѣ іа дн вѣга-ре де сеатѣ ачєастѣ деосевіре дн калїта-теа днгрѣштѣтрєлор?

Р. Де вѣпѣ сеатѣ, катѣ сѣ айѣ чєа маї марє вѣга-ре де сеатѣ. Днтр' адевѣр, ка сѣ факѣ о вѣпѣ днтрєвѣнѣгарє ші фолосї-тоаре кѣ днгрѣштѣтрєле лор, кѣлтіваторїї пѣ тревѣе сѣ айѣ дн веѣере пѣтаї, дѣпе кѣт зїсерѣт маї сѣс, компосїціа лор релатївѣ ла ачєєа а плантелор; катѣ днкѣ, ка сѣ се конформєзе кѣ прінчїпїї артеї, а лѣа дн консїѣрадіє єнерѣїа лор, кѣ л дѣра лор, дѣпе кѣт се зїче, дн рапорт кѣ патѣра лор-кѣрїлор, адїкѣ сѣ деа днгрѣштѣтрє речї тѣржтѣрїлор калде ші днгрѣштѣтрє калде тѣржтѣрїлор речї.

А. Пентрѣ че ?

Р. Тот дѣзна prin ачелаші принципі аї дитокіреї екіліврѣлї роднікѣ дп пѣтжнтѣл ведеталѣ. Дптр' адевѣр, зп пѣтжнтѣ есте кал дѣ саѣ рече, дѣпе кѣт есте кѣпѣтѣит саѣ ліпсіт де ачелеші елемеите че дитокмескѣ чеа че пѣтїт гѣноїл калдѣ; дїп ачештѣ прїчїпѣ есте лесне де а прїчепе кѣ тревѣе а дпкѣлзї локѣріле речї джндѣ-ле е-елеметеле че ле ліпсескѣ, шї пентрѣ ачелашї кѣвжнтѣ тѣржтѣріле зскѣчїоасе ардѣ джндѣ-ле дпгрѣштѣтѣре калде.

А. Дпгрѣштѣтѣреле речї продѣкѣ ачелашї ефект релатїв ?

Р. Нѣ, п'ар фї, есте адевѣрат, ачелешї некѣвїїнде а да гѣноїѣ рече не зп локѣ рече, дар prin аста ар фаче о таре грешалѣ дп-протїва дпцеленцілор прїчїпї аї екопміеї агрїколе; фїїнд кѣ, дака гѣноїл рече пѣ фа-че рѣѣ локѣрілор речї, фаче тот дѣзна, тот пентрѣ ачелашї кѣвжнтѣ, чел маї таре вїне тѣржтѣрілор зскѣчїоасе шї калде.

А. Кѣлтїваторїї п'аѣ сѣ іа алт че-ва дп вѣгаре де сеатѣ дп дптревзїпцареа дпгрѣштѣтѣрелор дп реладїе кѣ патѣра локѣлї ?

Р. Да, аре сѣ іа дп вѣгаре де сеатѣ стареа лор де дескомпосїдїе, ка сѣ деа гѣ-поаеле челе маї пѣдїп пѣтрѣде локѣрілор тарї шї челе маї тѣлт пѣтрѣде локѣрілор зшоаре.

А. Пентрѣ че ?

Р. Фїїнд кѣ лѣкрареа дпгрѣштѣтѣрелор асѣпра локѣлї пѣ е тот дѣзна пѣмаї кїмі-кѣ; еле есерчїтеазѣ асѣпрѣї аша, маї тѣлт

саѣ маї пѣѣн енерѣк, дѣпѣ стареа лор de дескомпозиѣе маї мѣлт саѣ маї пѣѣн дн-паинтатѣ, зп ефект механик преа фолоситор спѣлвержндѣ'л, днпѣрѣндѣ'л, шї прїн зрма-ре фѣкжндѣ'л преа прїмитор de аѣенѣї ат-мосферїчї. Дечї, ачестѣ ефектѣ тот дѣазна преа фолоситор тѣржмѣрїлор лѣтоасе шї тарї, поате фї адесе вѣтѣмѣтор тѣржмѣрїлор ѣшоаре.

А. Аста есте сїпгѣрѣл мотїв че катѣ сѣ констржнгѣ не кѣлтиваторї а лѣкра аст-фел дн днтревзїндареа ачестор днгрѣшѣтѣре маї мѣлт саѣ маї пѣѣн топїте?

Р. Нѣ; кѣноѣїнда прїчїпїлор артеї лор ле дѣ о регѣлѣ деспре ачеаста, шї пептрѣ алте кѣвїнте маї пѣтернїче днкѣ?

А. Каре сжнт ачестеа?

Р. Лѣкрареа дїсолвантѣ а пѣмжнтѣлѣї асѣпра сѣвстанѣелор органїче днгропате дн сжлѣл сѣѣ есте маї мѣлт саѣ маї пѣѣн енерѣкѣ, дѣне патѣра шї композиѣїа са кї-тїкѣ. Есте дар десѣвжршїт комфортѣ кѣ тоѣї прїчїпїї de a da фїе-кѣрѣї фел de пѣ-мжнтѣ днгрѣшѣтѣреле а кѣрор пѣтере de ресїстанѣѣ¹ ла дїсолѣѣїе² есте маї мѣлт дн рапортѣ кѣ пѣтереа дїсолвантѣ а локѣлї.

А. Кѣм тревѣе сѣ деа чїне-ва днгрѣшѣтѣра пѣмжнтѣлѣї?

Р. Регѣлѣ ѣенералѣ, кѣ кжт дѣ чїне-ва днгрѣшѣтѣрѣ пѣмжнтѣлѣї, кѣ атжт ел про-

¹ Дннедекаре.

² Топїре, десфачере.

дъче май мълт; дар, депе принципї, е май вїне аї да май дес шї кжте пжїп де кжт май пар шї май мълт де о датъ.

А. Пентрѣ че ?

Р. Фертілітатеа пѣмжнтѣлї пѣ поате а се дптокмї нїчї а се дреде аст-фел де о датъ прїп адаосъл дптр' о клїпъ а знеї грѣмезї де съвстанце органїче а кѣрор патѣрѣ, формѣ шї прїп зрмаре пропрїетѣдї сжнт д'ачї дп коло ачелеашї; катъ а о крееа шї а оїдїне, дзпъ кжт фаче патѣра, прїптр' зп шїрѣ де аместекѣ де ачесте съвстанце, а кѣрор дескомпозиціе трептатъ ласъ дп пѣмжнтѣ о несфжршїтѣ дїверсітате де молекъле роднїче, авжнд фїе-каре мїсізнеа лор дп фапта организациеї веѣетале, депе патѣрѣ, вжрста шї стареа лор май мълт саѣ май пжїп дпайнтатъ дп дескомпозиціе.

А. Пѣне чїне-ва тот дѣазна дпгрѣшѣтѣра дпгрокнд'о дп пѣмжнтѣ ?

Р. Нѣ; респжндеще зне-орї гзпоїѣ пѣтѣросѣ аспра сетѣпѣтѣрелор дпайнте де дпколдїреа плантелор. Ачестѣ мїжлокѣ продѣче, дп знеде дппредїзрѣрї, есчеленте ефекте; дар, дзпне кжт дп вом тжлмѣчї май тжрзїѣ, їсвзтїрїле сале сжнт датоаре май кѣ сеамѣ адѣпостїрїї че дѣ локзлї шї жзпелор планте; фїїнд кѣ есте дпведерат, дзпне тоцї принципї, кѣ, прїп кїпъл ачеста де дптревзїпцаре а гзпоаелор, есте зп май маре скѣзѣмжнтѣ а пѣтерїї лор роднїче де кжт дака ле ар фї дпгронат кїар шї май зшор дп пѣмжнтѣ.

А. Тоате ретълеле че пѣсеші се апликѣ
 ан де овше ла креадіа ши антретінереа о-
 вичінітеі роднічіі а локълѣі; дар, ан рела-
 ціе кѣ реколта че катѣ а зрѣта неміжлочіт
 ангрѣштѣра, каре есте чеа маі възпѣ та-
 ніерѣ де а о да?

Р. Апликаціа ангрѣштѣрелор антр' а-
 чест касѣ катѣ сѣ се факѣ маі кѣржнд саѣ
 маі тѣрзіѣ не семѣштѣре, дѣне кѣм еле
 вор фі маі тѣлт саѣ маі пѣцін топіте.

А. Пентрѣ че?

Р. Ангрѣштѣреле ресістанте катѣ а ле
 пѣне маі кѣржнд ка сѣ айѣ време сѣ девіе
 маі асімілавіле плантелор кіар кѣ анколці-
 реа лор де о датѣ, ши маі тѣрзіѣ ангрѣштѣ-
 треле акѣм дескомпѣсе, фінд кѣ дака ле
 дѣче не локѣ кѣ тѣлтѣ време анпінтеа се-
 тѣлтѣрлор, о таре парте дін еле се топеще
 аколо фѣрѣ а адѣче вре зп фолос.

Р. Нѣ маі есте антр' ачест касѣ о алтѣ
 тѣсѣрѣ де лѣат, дака аре маі кѣ сеатѣ ан
 ведере, ан пѣпереа ангрѣштѣреі, реколта
 че зрѣтазѣ неміжлочіт ачеастѣ пѣпере?

Р. Ангрѣштѣреле катѣ сѣ фіе маі тѣлт
 саѣ маі пѣцін дескомпѣсе, антр' ачестѣ касѣ,
 де не дѣніреа сокотітѣ а плантелор ла каре
 ле пѣне маі възртос. Кѣ кѣт дѣніреа есте
 маі скѣртѣ, кѣ атѣт ангрѣштѣра катѣ сѣ
 фіе маі кѣржнд топітѣ, ши віче-верса?

А. Пѣтеа-веі кѣ пѣціне ворбе а ресѣта
 ачеастѣ теоріе а ангрѣштѣрелор ан рапор-
 тѣл лор кѣ пѣтѣнтѣл ши плантеле?

Р. Ангрѣштѣреле, гѣноіѣл, ан

терменѣ денерикѣ, есте матерія органикъ тоартъ дескомпозидъ-се ка съ се днтоаркъ ла виадъ. Ачеастъ днтоарчере се фаче прин лъкрареа родникъ а пѣтжлтѣлѣ, каре, комплектжнд дескомпозиція ачестор съвстанде, ле фаче асимілабиле ла алте планте пої. А гѣпої локъл, есте съ ажъте ла ачеастъ адмиравилъ операціе а патѣреї прин каре матерія органикъ веѣеталъ репаѣе дин чепъша са; прин ѣртаре о ва фаче къ атжт маї енерѣикъ ши маї сѣгърѣ пе кжт ва да фѣе-кърѣя фел де пѣтжлтѣ днгрѣштѣреле челе маї потривѣте спре а крѣѣе ши дилесні лъкрареа са чеа родникъ, ши фѣе-кърѣя фел де планте принципї асимілабилї чеї маї дн армонїе къ съвстанда лор. ¹

ЛЕЦІА XX.

Днгрѣжирї ши пѣстрареа днгрѣштѣрелор.

Д. Дъле принципї че аї еспѣс дн леѣя преѣедентъ, днгрѣштѣреле сжнт зп лъкрѣ преа фолосѣтор дн агрѣкълтѣрѣ?

¹ Am socotit de prisos a esmika dn aчесте леѣї чеаа че есте азотъл, кървзпеле, оксѣценъл ши ідроценъл. Воїѣ лъкра асемenea пентрѣ оксѣдърї, ачѣдърї ши сѣрѣрї. Ар фї тревзѣт ка іптрат о датъ дн ачеастъ кале съ факѣ зп лъкрѣ днтрег де Кїміе агрѣколъ. D. D. професорї де вор сокотї де кзвіпцъ, вор пѣтеа съ деа сколарїлор лор тжлтѣчирї вервале пентрѣ ачестеа.

Р. Чел маї фолоситорѣ шї чел маї пре-
діосѣ дїн тоате. Гъноѣл есте о мінеръ де
азрѣ..., къчї о гръмадѣ де гъноѣл есте о
гръмадѣ де гржѣ, шї о гръмадѣ де гржѣ е-
есте азр. Аст-фел с'а зіс:

Гъноѣл есте матерїа алкімікѣ
дїн каре агрікълтѣра фаче азрѣ.

А. Мі се паре дїсѣ къ де овще дїн чел
маї таре нѣтър де есплоетації рѣрале се дѣ
преа пѣдїнѣ вегїере асѣпра ачестеї матерїї
атѣт де предіоасе?

Р. Сѣвстанцеле родніче каре се пердѣ
аст-фел дїн Франчіа фїе дїн нежнгрїжіреа
кълтїваторїлор, фїе прїнтр' о дїн тревзїнцаре
зрїчоасѣ, фїе дїн сфжршїт прїн орї-каре ал-
тѣ прїчїнѣ, ар ажнпце лесне ла продѣкціа
хранеї тревзїтоаре а зече мїліоале де оаменї.

А. Десвоалтѣ ачеастѣ асерціе?

Р. Дїн челе треї картѣрї а ле Франчеї,
ласѣ гъноаеле а се топї доспїндѣ-се маї пѣ-
пѣ ла тотала стїпцере а вїртѣції лор родні-
че, саѣ дїкѣ ле ласѣ фѣрѣ адѣлостїре ла
вѣтѣштѣоареа лѣкраре а тѣтѣлор елементе-
лор; апеле тѣрѣскѣ дїн еле пѣрціле челе
маї актїве, шї вжнѣл дѣче дїн депѣртаре
сфѣрѣтѣтѣреле рїсіпїте де пасерї; дїн сфжр-
шїт ла деарѣ маї де овще нѣ трагѣ нїчї зп
фолос дїн дїнгрѣштѣтѣреле челе маї енерціче,
адїкѣ дїн скрементеле солїде шї лікзїде а ле
отѣлѣ шї дїн трѣпѣрїле де анїмалї морці.

А. Дар аста есте, мі се паре, о преа
таре грешалѣ?

Р. Есте маї тѣлт де кът аста, есте о

пезъние вредникъ де пажне, есте о рісіпіре а авѣтълѣ пріват, ші пріп зрмаре о ловіре љп авѣтъл пѣвлікѣ. А девърата богъдіе а зпѣі попѣлѣ, есте богъдіа локълѣ съѣ; деці, богъдіа локълѣ атжрпъ де гръмада съвстапцелор органиче че поате чіне-ва съї dea пе тот апѣл.

А. Аї зіс къ љптр' о преа маре парте а Франчіеї ласъ съ се піарзъ, пріп доспіре, чеа маї маре парте а віртзціі родніче а љпгръшътзрелор; гжндеці дар къ доспіреа ле есте вѣтъшътоаре?

Р. љптре о гръмадъ де гзпоїѣ ші трѣпѣл зпѣі анімал мортѣ дескомпзінде-се ші зпѣл ші алтѣл пріп доспіреа пѣтредъ, пѣ есте пічі о деосевіре; деці, че се љптжмплѣ пентрѣ кадаврѣл (стжрвѣл) анімалѣлѣ? тоате пѣрціле сале, пріп комбінаціа лор къ оксіденѣл аерѣлѣ, се дескомпзене пѣціп кжте пѣціп, ші се евапоаръ саѣ кадѣ љп пѣлбере; аст-фел къ љндатъ, дп ачестѣ трѣпѣ органикѣ љптрег десфъкѣт ші асорвіт, пѣ маї ретжне де кжт преа пѣціп пѣтжнтѣ саѣ чепѣшъ.

А. Тот аша е ші къ гзпоїѣл?

Р. Да, токмаї аша: съвт іпфлзпца къл-дзреї ші пріп комбінаціа са къ оксіценѣл, о гръмадъ де гзпоїѣ лѣсатъ љп воїа еї се редѣче пѣціп кжте пѣціп љптр' о пѣлбере пеагръ нежпфъцішжнд пічі о а зечеа парте дп волзмѣл еї, ші копріпжнд пѣмаї пріпціпї пѣтжнтѣці ші съроші, адікъ чепѣшъ. љптр' ачестѣ комбінаціе аскѣпсъ, дар реалъ, то-

ате пърциле органиче с'аѣ евапорат љн газѣ съвт фортъ де гъноѣ.

А. Феноменѣл ачеста есте дар о адевр-
ратъ комѣзстие?

Р. Да, поате чине-ва съ компаре фоар-
те вине о гръмадъ органикъ оаре-каре, че
се десорганисеазъ прип доспире, къ о възкатъ
де лемнѣ не каре фокѣл о топеце не съвт
аскънс. Тотѣл се асеатънъ љн челе доъ
касърі: љмпъдипареа трептатъ а обжетѣлѣ
љн комѣзстие, колоареа чеа неагръ, евапо-
радіа љн гъноѣ а принциплор органичѣ љн вре-
меа дѣиніріі комѣзстиеі, љн сфършіт чепъ-
ша пентрѣ рѣтѣшицѣ.

А. Къ тоате ачестеа тѣлці дін възпії кѣл-
тиваторі претінд къ есте фолоситор съ ласе
гъноѣл а скъдеа аст-фел прип доспире, пж-
нъ кжнд съ поатъ съ'л таіе къ сапа ка не
пѣтжлтѣл клісос; еі љнкредіпдеазъ къ љн
ачеастъ старе ел продѣче ѣн ефектѣ тѣлт
маі љнсетпѣтор асѣпра реколтелор?

Р. Да, асѣпра реколтелор не каре љл
аплікъ неміжлочіт ші, де не принципіі кѣнос-
кѣці, ачестеа се поате преа лесне прічене.
Ка съ ажѣпгъ љнтр'ачеастъ старе, гръма-
да а пердѣт, де не кѣт тѣлтѣчійѣ, прип
евапорадіе, о таре парте дін родніка са во-
гъдіе; дар чеа че а ретас дінтр'жнса фіінд
љнтр'о старе преа љнаінтатъ де дескомпо-
сідіе, ші прип зртаре маі тоатъ асімілавілѣ
плантелор, ва продѣче фърѣ чеа маі мікъ
љнтѣрзіере тот ефектѣл съѣ асѣпра рекол-
теі асѣпра кѣріа о ва апліка неміжлочіт;

дар асемenea, дъпъ ачеастъ реколтъ, пѣ ва решкеа маї пимик динтр' жпса дп пѣтжнтѣ.

А. Каре есте чеа маї вѣпъ маніеръ de а днтревзінца гъноаіеле?

Р. Аста атжрпъ de цінта че'шї пропъне чіне-ва дп днтревзінцареа лор: а кѣтат съ изпем ка жп прінчїпѣ петъгъдзіт къ, дпгръшѣтъреле фїнд маї пѣдїп дескомпъсе, бо-гъдіа лор інтржпсекъ ера маї таре; дар пої п'ам дпцелес тръгжнд ачеастъ консекзінцъ абсолѣтъ къ пеціне ар тревзі тот дѣазпа а ле днтревзінца днтр' о старе проаспѣтъ.

De пе кѣт vom зіче окъпжндъ-ne de а-плїкаціа прінчїпїлор ла кѣлтѣра плантелор, се афлѣ дппрецізърї дп каре фолоаселе днтревзінцърїі гъножлїі топїтѣ ковжршескѣ некъвінцеле пердерїі жнеї пърдї дїп пѣтереа са роднїкъ прїп доспїре. Аста есте дпкъ жпа дїп ачеле аплїкації че катѣ съ рѣтжїе кѣ тотѣл ла вѣпа кївзѣре а кѣл-тїваторїлор.

А. Хотѣраце маї вїне ачеастъ тжл-тѣчїре?

Р. Дака матерїїле органїче дп стареа патѣралѣ сжпт атжпчї дп посесїе а тасїтж-лїї богъдіей лор інтржпсече, роднїчеле лор елементе сжпт асемenea днтр' ачеастъ старе de акѣт маї пѣдїп асїмілавіле; прїп жртаре, дпгръшѣтъреле проаспете аѣ о інфлзінцъ маї таре шї маї дѣїпїтоаре асѣпра роднїчїей інтржпсїче шї темеїпїче а локжлїі, шї дп-гръшѣтъреле топїте крескѣ днтр' о маї та-ре пропорціе, дар асемenea пентрѣ преа пѣ-

динъ време, богъдіа са родникъ неміжлочит асімілабилъ плантелор.

А. Мърінд гръмада днгръштърелор а-дъогждзї пѣтжлтѣ, марнъ саѣ алте съв-станце іпорганіче, есте о методъ бзпъ?

Р. Кжд нецїне сокотеце съ ласе а се доспі гъноаїеле, ачесте аместекътѣре, фъ-кѣте прїн кълкѣше трептате, аѣ фолосѣл де а мікшора активїтатеа доспірії, шї дн аче-еашї време де а фаче съ се асоарѣ прїн ачесте съвстанце о парте дїн газеле родні-че каре се десърънеазѣ. Дар катѣ съ се ферїаскѣ д'а лѣкра аст-фел кжд нѣ ласѣ кълдѣра а се ашеза дн гръмезеле де гъ-ноаїе.

А. Пентрѣ че?

Р. Есте атѣнчі маї сімплѣ шї маї пѣдїн костїтор маї кѣ сеатѣ де а кѣра пѣтжлтѣл, марна шї гъноїѣл деосевїт пе царїне де кѣт а ле аместека маї ѣлтжїѣ ка съ ле дѣ-кѣ дн ѣртѣ пе тоате днпрезпѣ, фїїнд кѣ аста фаче тот атѣт пентрѣ днбзпѣтѣцїреа локѣлї.

А. Бзпѣ есте метода де а аместека тоате гъноаїеле днтр' о сінгѣрѣ гръмадѣ?

Р. Нѣ, кѣлтіваторѣл інтелїцентѣ фаче маї бїне крѣждндѣшї, неаместекжднѣ-ле, міжлоачеле де а апліка фїе-кѣріа дїн царї-пеле лѣї, де пе прїнчїпїї пѣшї маї сѣс, пе ачелеа че се кѣвїнѣ маї бїне кѣ патѣра лор шї кѣ плантеле чешї пропѣне а кѣлтіва пе джнселе.

А. Къ тоате ачестеа тълт с'а лъздат, дн ачесте дпн зртъ времї, метода Жалфрет, ка зна че ар да тїжлокъ де а тїри тедежзїт грътада шї пѣтереа дпгръшъ-търелор?

Р. Ачеастъ методъ, кзпоскзтъ де маї тълтъ време шї кърїа їа дат де не тоатъ дрептатеа пштеле modestълвї шї zelosълвї съъ пропагаторъ, есте дп адевъръ преа фолосїтоаре дп маї тълте дппрецїврї, дар нъ, де не кзм се наре а креде чїне-ва, ка съ търїаскъ богъцїа дпгръшътърелор.

А. Ла че дар есте джпса фолосїтоаре?

Р. Еа дъ тїжлокъл де а гръвї, прїп аместекъл къ свъстанце алкаліне дп дісолвцїе дп апъ, доспїреа, шї прїп зртаре дескомпосїцїа матерїїлор веѣетале летпноасе шї ресїстанте, прекзм тїрїка, грозата, трестїа, мерїшоръл, шї а ле фаче асеменеа преа кържнд асїмілабїле плантелор; дар дъпъ кзм еспїкарът, ачеастъ операцїе адаогъ пшмаї ла богъцїа роднїкъ а грътезеї веѣетале прїп прїпчїпїї алкаліні копрїпшї дп апа къ каре о хдъ. Аста есте о кестїе че чере време, еакъ тотъ; дар времеа есте кжте о датъ преа прецїоасъ дп агрїкълтъръ, шї прїп зртаре, дп преа тълте дппрецїврї, метода Жалфрет поате съ фїе фоарте фолосїтоаре.

ЛЕЦІА XXII.

Реколте днгропате верзі.

А. Нъ днтревінџеазъ чіне-ва дн агрі-кълтъръ алт-фел де днгръштъръ де кжт пе ачелеа деспре каре ворвїрѣм?

Р. Да, днгроапъ зне-орї, ка пе днгръштѣре дн пѣмжлтѣ, реколтеле че ел про-дъче маї пайнте де а ажнџе ла матърїта-теа лор.

А. Міжлокъл ачеста есте пѣтернїк?

Р. Нъ, прїнчїпїї днвадѣ къ реколтеле аст-фел днгропате верзі катъ съ адаоџе пра пѣдїн лѣкръ роднїчїеї пѣмжлтѣлї че ле а продъс.

А. Пентрѣ че?

Р. Фїнд къ маї тодї прїнчїпїї чеї маї роднїчї атѣпчї копрїншї дн ачесте планте вїнѣ дїн пѣмжлтѣ, кързіа еле дї днтоарче пемїжлочїт прїп ачеастъ операџїе.

А. Ачеастъ методъ нъ днфѣџїшеазъ аст-фел тарї фолоасе?

Р. Дака ар авеа чїне-ва дн ведере нъ-маї лѣкрареа са кїмїкъ пентрѣ режптокмї-реа екїлїврѣлї роднїкѣ дн сжнл пѣмжлтѣ-лї, ачеастъ операџїе п'ар адъче о таре фолосїндѣ; еа нъ поате фї алт лѣкръ де кжт зп дн прѣмѣтѣ дат дн дѣрѣт; дар фелл ачеста де гзпоїѣ есерчїтеазъ асеме-неа о лѣкраре механикъ асѣпра локълї, шї сѣвт ачест пѣнтѣ де ведере катъ съ фїе лѣат дн вѣгаде де сеатъ де кълтїваторї.

А. Каре сжнт плантеле че катъ а ле днтревиџнда маї алес ла ачеастъ треаъ?

Р. Ачелеа а кърор лъжерї сжнт кърпощї шї тълдї: Флорїле пїпрале, бовърїле, рїш-ка, тълърикеле, тазъреа пестрїцъ.

А. Нъ есте вре зп мїжлокъ де а дтмъз-пътъдї днкъ ефектъл ачестей днгръшътъре?

Р. Да, пресържндъ-о, дъпъ че а дн-торс'о ка съї днлеснїаскъ днгропареа, къ зп зшоръ кълкзшъ де варъ пълвератъ, маї къ сеашъ дн тържтърїле дн каре днтревиџн-дареа варълї есте арътатъ де прїпчїпї.

ЛЕЦІА XXIII.

Amendemenці.

А. Аї зїс къ пължнтъл веџетал, афаръ де елементеле органїче, къта съ копрїнъз прїпчїпї мїнералї солъвлї ка съї деа план-телор, дн композиція кърора ачестї прїпчїпї катъ съ їнтре неапърат?

Р. Да.

А. Каре сжнт ачесте елементе мїнера-ле асїмїлавїле плантелор?

Р. Алъмїнъл, сілічеа, варъл, фос-форъл, пълчїоаса, сзда, потаса, нчл, шї тоате компъселе лор.

А. Че днделецї прїп компъселе дн ачесте матерїї мїнерале?

Р. Прїп комбинація лор къ оксїденъл шї ачїдърїле, ачесте осевїте трънзрї фор-теазъ нїще компъсе авжнд осевїте пълтрї.

Челе че интересаъ агрікълтъра ка интрън-де љн органисація веџеталъ сжнт ачелеа пе каре киміа ле кьнощеа съвт пьтіреа де сілікате алкаліне де алъмінъ, де каръонат де варъ, фосфатъ де варъ, сълфатъ де варъ, де фосфатъ де сьдъ, фосфатъ де потасъ, etc.

А. Есте дар де треъзінцъ ка агрікълторіи съ стьдіезе киміа ка съ љнведе а аналіса пьтжлтъріле лор ші осевітеле съвстанце кь каре еї се слъжескь?

Р. Нъ, кълтываторіи аъ де фькьт алте лъкръри іар пь есперіинце де лагаторіи; дар ле есте лесне, фьръ а се да ла стьдіи лънці ші серіосе, де а кьноаще тот чееа че интересаъ агрікълтъра љн фьртоаселе дескоперіи а ле киміеі модерне, ші, љн стареа де акъм а цїїнцеі, ачаестъ кьноцінцъ ле а devenit треъзитоаре ка съ пь зїк пеапъратъ.

А. Към пот кълтываторіи съ се слъжїаскь кь фолос кь пїще кьноцінце киміче атжт де сьперфічіале љн практика лор агріколъ?

Р. Нъ е невоіе маре де а пьтеа съ тжлтъчїаскь пречїс чееа че есте азотъл саъ кьрвънеле, саъ љнкъ чееа че љнцелеџе прїн сілікате ші фосфате, ка съ щїе а траџе зп партїт фолосїторъ дїн кьноцінца осевітелор пропорціи љн каре ачесте съвстанце интръ љн композиція кьтърор ші кьтърор планте ші кьтърор ші кьтърор љнгръшъ-търе; дар астеа сжнт, маї зїк о датъ, кьноцінцъ преа фолосїтоаре че, љн стареа де

акъм а щиндеї, кълтваторїї пот съ доджидіаскъ лесне, шї пе каре еї катъ съ пѣ ле песокотіаскъ дака дорескъ съ се рїдїче ѓ чел д'ѣптжїѣ ржнд ѓн практика раціоналъ а артеї лор.

А. Че пѣме дѣ чїне-ва ѓн агрікълтъръ ла тоате ачесте съвстанде мїнерале ѓнтре-взїнцате спре а тѣрї вогѣдіа пѣтжнтѣлї?

Р. Ле дѣ маї овїчїнїт пѣтеле ѣенерїкѣ де а m e n d e m e n цї; ѓї маї пѣтеце асеме-неа стїмѣланцї.

А. Карї сжнт ачеїа пе карї агрікълтѣра ѓї ѓнтре-взїнцезъ маї овїчїнїт?

Р. Варѣл (oxide de calcium) шї компѣ-селе дїн ел, адїкѣ карбонатѣл де варѣ саѣ марна, сѣлфатѣл де варѣ саѣ гїп-сѣл шї фосфорѣл де варѣ, сѣвт фор-мѣ де осѣ писатѣ саѣ де а нїмалѣ пегрѣ¹, апої ченѣшеле де лемпѣ де пѣтрегаїѣ, де кѣрвѣнї де пѣтжнтѣ шї алте съв-станде; шї ѓнсфжршїт, дар рар, сареа ма-рїпѣ.

А. Че ролѣ прїнчїпалѣ жоакѣ ачестї де-осевїцї а m e n d e m e n цї ѓн агрікълтѣръ?

Р. Тодї коптрївїескѣ а тѣрї фертіліта-теа пѣтжнтѣлї, фїнд кѣ еї слѣжескѣ д'а-дрептѣ ла пѣтрїеа плантелор дїн каре еї сжнт ѣпа дїн пѣрцїле констїтанте ѓн де-осевїте пропорцїї. Сѣвт ачестѣ пѣнтѣ де ве-дере еї жоакѣ, ѓн сжнѣл пѣтжнтѣлї, аче-лашї ролѣ ка шї съвстанцеле органиче; ар

¹ Към есте мїстрецѣл, чїста, черѣл, кѣпрїоара шчл.

пътеа дар дн сфжршит съ ї пзіе дн рждъл днгрънгътрелор.

Д. Афаръ де ачеастъ d'a дрептъ слъжвъ, amendemenціи пз маї факъ ши алтеле дн факта органисаціеї вецетале?

Р. Да, ши преа днсемпътоаре.

Д. Каре сжнт?

Р. Варъл ши тарна, че ле дъ днтр'о таре каптітате локзрілор, лъкреазъ асзра ачестора дн доъ кпзрї: кпмічеце ши теканпчеце. Лъкрареа челор-л-алте, не каре ле днтревзпндеазъ тотд'азпа дн шпкъ каптітате релатпвъ, паре-се а фї маї мълт кпмікъ.

Р. Към есерчітеазъ варъл о лъкраре кпмікъ дн пъшжптѣ афаръ дп асімілаціа са d'a дрептъл ла планте?

Р. Пъреріле сжнт днкъ преа днпърціте днтр'ачеастъ прівпцъ: зпї гжндескъ къ елъ лъкреазъ асзра свъстапцелор органиче, а кърор дескомпосіціе о гръвеще; Лпевіг претпнде къ лъкрареа лї чеа маї фолосітоаре есте де а пзці дісолвціа элементелор мінерале а ле локълвї; Пзвіс сокотеще къ ел фавореазъ формаціа пітрателор челор маї родітоаре дпнтре сързрї; Таер атрпвеще фолосітоареа лї лъкраре факълтзціи че аре де а свзціне ачідъл карбонпкъ къ каре ел аре о атжт де таре афпнітате, ши не каре ел дн стръмътъ плантелор каре днш асімілъ кървзпеле ши днтвержпчеще оксіценъл, шчл. шчл.

Д. Ачеастъ чіокпуре де опініи атжт де деосевіте катъ съ арзпче не кълтпваторї днтр'о таре днкзркътъръ?

Р. Нічі де кзм; пѣдін ле пасъ деспре о хотържре сігъръ асѣпра модълві челві аде-вѣрат де лѣкраре кімікъ а варълві ѓп пѣ-тжнтѣ; ле есте дестѣл съ кѣпоаскъ адевѣ-рата пѣтере а ачестей лѣкрѣрі, ші съ щіе ѓп че ѓппрецізѣрї еа се есерчітеазъ маї фаворавіл.

ѓ. Пѣтеа-вей хотърж ачестъ лѣкраре адевѣратъ а варълві не каре катъ съ о кѣ-поаскъ кѣлтиваторїї?

Р. Да, верї-каре ар фі кіпѣл лѣкрѣрїї а-тендеменцілор калкарї, есте сігър къ ажѣтъ тѣлт ла десволтареа роднічіей пѣтжнтѣщї аместекжндѣї къ ѓпгрѣштѣтѣре ла локѣріле че сжнт фіреще сѣраче саѣ къ тотѣл ліпсіте де еле. Асемenea нѣ маї есте чїне-ва, ла лічі зп фел де ѓпдоіалъ къ, къ кѣт ачесте тѣржтѣрї сжнт богате ѓп елементе орга-ніче, къ атѣт маї тѣлт лѣкрареа калкарѣлві ле ва фі енердікъ ші фаворавілъ. ѓп сѣжр-шіт ѓл ѓптревзілдеазъ асемenea къ чеа маї таре ісправъ асѣпра тѣржтѣрїлор къ кал-каре дїн ноѣ десцелїнате саѣ ѣскате ка съ ле неутралезе ачїдѣріле веѣетале вѣтѣтѣ-тоаре.

ѓ. ѓп че пропорціе катъ съ пѣіе чїнева варѣл авжнд ѓп ведере лѣкрареа са кімікъ?

Р. Есте къ непѣтїнцъ де а да регѣлъ неп-трѣ ачестаста; ачестъ пропорціе се скїмѣъ пжнѣ ѓп несѣжршіт, нѣ нѣтаї де не патѣра локѣлві ші стареа лѣї де роднічіе довжндїтѣ саѣ патѣралъ, дар ѓпкъ де не патѣра ші ка-

литатеа amendementълѣи калкарѣ кѣ каре се савжеще чѣне-ва.

А. Кѣм потѣ съ се лѣтѣнезе кѣлтѣватопри асѣпра ачестѣи лѣкрѣ?

Р. Пентрѣ кантитате, при есперѣнде мѣчи ши при компараѣи; пентрѣ калитате, при мѣжлокѣл знеи сѣмпле ши леснѣчоасе операѣи кѣмѣче лѣтѣнѣоасѣ de а фѣи причепѣтъ de тоѣи.¹

А. Аѣ зѣс кѣ варѣл ши карбонатѣл de варѣ саѣ тарпа авеаѣ асеменеа о лѣкраре механикѣ фолосѣтоаре асѣпра пѣтѣжѣтѣлѣи знеи лѣи аместекѣ лѣнтр'о таре кантитате?

Р. Да, спѣлверѣнд ши лѣнпѣрѣнд пѣтѣжѣтѣл, еѣ лѣл факѣ маѣ приѣмитор de инфлѣнда фолосѣтоаре а аѣенѣлор атмосферѣи ши маѣ пермеабѣл de алѣ, ши при зр-таре еѣ лѣл зсѣкѣ ши лѣл лѣнкѣлзескѣ. Варѣл кѣрат ши пестѣнс аре ачестѣ лѣнсѣшире ла о треапѣтѣ тѣлт маѣ рѣдикатѣ de кѣт тарпа.

А. Ачестѣ лѣкраре механикѣ а варѣлѣи есте еа д'опотрѣвѣ фолосѣтоаре песте тот фелѣл de локѣрѣи?

Р. Нѣ, фѣинд кѣ п'аѣ тоате локѣрѣле невоѣе de а фѣи тѣрѣнѣѣте ши спѣлверате; сѣжит зпеле лѣн каре ел ар пѣтеа фѣи вѣтѣтѣтор. Ретѣже ла мѣнтеа агрѣкѣлторѣлор de а се слѣжи кѣ вѣгаре de сеатѣ кѣ ачестѣ пѣтер-

¹ Ам сокотѣ съ ласѣ не сеата D. D-лор професорѣ арѣтареа ши дескрѣпѣѣа ачестѣи аналѣсе, че вор пѣтеа съ о есекѣте сѣнгѣрѣ дѣнаѣнтеа сколарѣлор лор, ка маѣ вѣне съ ле о демонстрѣзе.

пик мижлокѣ механикѣ хотѣржнд маї тѣлт саѣ маї пѣдїн варѣ пентрѣ агрѣрїле лор, де пе кѣм еле вор авеа невоїе маї таре маї мїкѣ де а фї тѣрѣнїте шї спѣлверате, ѣс-кате, ѣнкѣлзїте; нїчї одатѣ ѣнсѣ съ нѣ пearзѣ дїн ведере пѣтереа са кїмїкѣ, ка съ ѣнвоїаскѣ пе кѣт ва ста кѣ пѣтїнѣ атѣн-доѣ лѣкрѣрїле лѣї д'опотрївѣ фолосїтоаре кѣнд сѣнт аплїкате кѣ інтелїцінѣ.

А. Пѣтеа-веї ресѣта ѣн пѣдїне ворѣ ачеастѣ теорїе а лѣкрѣрїї варѣлѣї асѣпра плантелор шї асѣпра локѣлѣї?

Р. Варѣл есте знѣл дїн челе маї есенці-але елементе а ле пѣтрїціеї д'а-дрептѣл а плантелор; конкѣрсѣл лѣї кїмїкѣ есте дар о кондїціе неапѣратѣ а екілїврѣлѣї роднїкѣ ѣн тоате локѣрїле. Ел есте афарѣ де ачеаста кѣ ковѣршїре фолосїтор ѣн агрїкѣлтѣрѣ прїн механика лѣї лѣкраре асѣпра локѣрїлор лѣ-тоасе тепаче шї речї, шї прїн пропрїетатеа лѣї де а неѣтралїса ачїдѣрїле ведетале вѣтѣ-тѣтоаре ѣн тѣрѣтѣрїле де кѣржнд спарте саѣ ѣнсѣпѣтошате.

А. Пентрѣ че аї зїс кѣ лѣкрареа челор-л-алїї а мендемендїї тревѣїа съ фїе прї-вїтѣ ка кїар кїмїкѣ?

Р. Фїїнд кѣ маї де обще ѣї ресѣндеще ѣн преа мїкѣ кантїтате асѣпра локѣлѣї ка еї съ поатѣ а есерчїта о лѣкраре механикѣ апрецївїлѣ.

А. Кѣм есерчїтеазѣ еї ачеастѣ лѣкраре кїмїкѣ?

Р. Джнд пѣтѣнтѣлѣї осевїдїї прїнчїпї

минералї шї солъвилї къ каре еї сжнт днт-взївадї, прїнципї неаптрадї, де не кѣм ам възѣт, ла просперїтатеа плантелор дн коп-стїтзѣца кърора еї интръ дрепт ка елементе есенѣале.

А. Пзтеа-вей съ'мї спзї рољл де къле-тепїе ал фїе-кързїа дїп чеї-л-алдї amendementѣ че аї чїтат ка чеї маї adesea днтре-взїнѣадї дн агрїкълтъръ?

Р. Негрѣл анїмал шї оаселе писате дъ маї къ сеатъ пѣтжнтзлзї фосфатзрїле де варѣ атжт де тревзїтоаре плантелор шї маї вжртос череалелор. Осевїтеле фелзрї де че-пзше дъ асемепа прїнципї сзрошї шї алка-лїнї пз маї пзїпн фолосїторї. Сареа ма-рїпъ (sarea de кзїпїе) аре ачелеашї днсѣ-шїрї ла зп gradѣ тзлт маї рїдїкат; скѣм-петеа еї чеа ковжршїтоаре сзѣт ачестѣ ра-портѣ а опрїт пжлѣ акѣм де а пзтеа, прїп черкърї компаратїве, съ кзїноаскѣ маї де апроале адевзратата еї пзтере роднїкѣ, пре-кѣм шї чеа маї взпѣ манїеръ де а о днтре-взїнѣа. Кържнд, катъ а пѣдѣждзї, ачеастѣ ставїлѣ се ва рїдїка, шї ва пзтеа чїне-ва днсетпа сзрїї тарїне адевзратѣл ранг ка amendmentѣ ал локзрїлор.

А. Аї зїс къ прїнципїї еспїка тоате, днвѣда тоате шї респзндеа ла тоате дн а-грїкълтъръ: пзтеа-вей кз ажзторѣл лор а пре-vedea кїар де астззї каре ва фї ачест ранг?

Р. Катъ а гжндї къ чеа маї маре апе-воїнѣ а днтревзїнѣзрїї сзрїї, ка amendementѣ, ва венї дїп чеа маї маре а са енер-

ціе, ші къ, дін причіна скімвѣрїї капітѣцїї апзаль а плоаїеї, ва фї преа аневоїе аї ре-гъла доса фолосїтоаре плателор.

А. Нѣ маї сжнт алці amendemenцїї а къ-рор днтревінцаре есте маї пзцін респандї-тѣ шї а кърор слѣжѣ ар фї преа фолосї-тоаре?

Р. Лѣтѣл калчїнатѣ паре-се а авеа тѣлте пропрїетѣцїї роднїче д'а ле варѣлї, шї дн маї тѣлте цѣрї дн каре ачеста дн зрѣтѣ ліпсецѣ саѣ се вїнде преа скѣтп, а-чела (лѣтѣл) ар пѣтеа къ фолос сѣї цїе ло-кѣл; дн сфѣршїт кѣрѣ цїтѣреле де пес-кѣрїї шї вѣлцї, тїна де не зліце, мо-лозѣл провїнд дн дѣрѣтѣтѣрї, пот фї прї-вїте маї тѣлт ка amendemenцїї де кѣт ка днгрѣшѣтѣре. Ачесте матерїї, ка тоцї чеї л-алці amendemenцїї, есерчїтеазѣ асѣпра фер-тїлїтѣцїї пѣтѣлтѣлї о інфлѣнцѣ маї тѣлт саѣ маї пзцін фолосїтоаре, де не кѣт еле сжнт маї тѣлт саѣ маї пзцін сѣтѣле къ прїн-чїпї органїчї саѣ мїнералї солѣвїлї дн каре ресїдѣ тоатѣ пѣтереа лор. Есте дар къ не-пзтїнцѣ пентрѣ джиселе ка пентрѣ тоате че-ле-л-алте, а пѣне вре о регѣлѣ статорнїкѣ днтр' ачестѣ прївїнцѣ.

ЛЕЦІА XXIV.

Гїнсѣ (сѣлфатѣ де варѣ).

А. Дн лецїеа трежѣтѣ, аї чїтат дн пѣ-мерѣл а amendemenцїлор чеї маї адеcea

двѣтревѣицаѣи дн агрикултурѣ гнпсѣл саѣ сѣлфатѣл де варѣ, шн апої п'аї зїс нїтїк де ефектеле салс асѣпра локѣлїї. Пептрѣ че астфел?

Р. Фїнд кѣ гнпсѣл есте маї тѣлт зн стїмѣлантѣ де кѣт зн амендементѣ. Дн адевр, пѣтереа лї фертилїсантѣ есте атѣт де деосевїтѣ де ачеаа а амендементїлор кѣрат зїшї, шн се есерчїтеазѣ маї кѣ сеамѣ днтр'зн кнп атѣт де деосевїт дн кѣт есте кѣ пептїнѣ а'л ашеза днтр'ачеашї класѣ.

Д. Кѣм се есерчїтеазѣ дар ачеастѣ пѣтере?

Р. Днтр'зн кнп че се паре шн се соко-теше дрепт мнзнне. О мїкѣ кантїтате де гнпсѣ дн пѣлбере респондїтѣ прїмѣвара пе зн кѣтпѣ кѣ планте легѣмїноасѣ, аст-фел дн кѣт сѣ албїаскѣ зшор сѣпрафаца, а-жѣпѣ ка сѣ дндоїаскѣ шн зне-орї сѣ днтреїаскѣ реколта.

Д. Гнпсѣл есерчїтеазѣ ел ачеастѣ пѣтернїкѣ лѣкраре дн тоате локѣрїле?

Р. Маї дн тоате, ел продѣче мнзнпате ефекте, дар днсѣ кѣ маї тѣлтѣ саѣ маї пѣдїнѣ енерѣїе, де пе патѣра лор.

Д. Поате чїне-ва кѣ ажѣторѣл прїнчїпїлор а хотѣрѣ каре сѣнт ачелеа дн каре лѣкрареа лї катѣ сѣ фїе де овѣче чеа маї днсетнатѣ?

Р. Дн стареа де акѣм а щїнѣїе, есте кѣ пептїнѣ де а пѣне вре о регѣлѣ днтр'ачеастѣ прївїнѣ?

А. Гіпсъл есерчітеазъ ел ачееаші інфлз-інцъ асзра алтор планте ка асзра легз-міноаселор?

Р. Нъ, асзра тэтълор челор-л-алте фелзрі de планте кълтівате ел пъ есерчітеазъ маї овічїнзїт нічі о інфлзінцъ апредїавїль.

А. Фамїліа ачєаста а легзміноаселор есте еа преа імпортантъ љн агрїкълтзръ?

Р. Еа есте чеа маї пътероасъ, шї дъпъ череале, чеа маї фолосїтоаре дїн тоате. Еа когрїнде вісдеїзл, сапфжпзл, фелзрїдїї трїфої, трїфоїзлгалвенѣ, тьззрїкеле, тьззроїї, таззреа, фасолеа, вовзрїле, шчл.

А. Карє сжнт ачелеа дїн ачесте осевїте планте легзміноасе асзра кърора љнтревз-їнцареа са есте маї тълт фолосїтоаре?

Р. Ел ле есте тэтълора д'опотрївъ, дар маї тълт саѣ маї пзїп, de пе локзрї, de пе кзт маї зїсеїѣ.

А. Поате дар чїне-ва а'л љнтревзїнца фъръ осевїре асзра тэтълор реколтелор легзміноасе?

Р. Нъ. Катъ съ аїбъ љн ведере љн ачєастъ љнтревзїнцаре скопъл дефїнїтїв ал реколтеї. Гїпсъл, љнтържтжнд кз пътере лзкрареа вегетациїї плантелор, къшзпъ маї тот дєазна о десволтаре ковжршїтоаре љн фрзпзълїце: дечї, рзтпжнд екїлївръл екопнїїї вегетале, есхзверанца апорталъ а фрзпзълїцелор се фаче кз пагзва фрзктїфікациїї. Поате дар съ деа чїнева љн дестъл гїпсѣ реколтелор дестїнате а фї косїте верзї;

дар катъ а'л аплика къ маї тълтъ крѣцаре асѣпра ачелора каре сѣит дестинате пептрѣ сѣмѣнѣ. Е маї вѣне дѣкъ а нѣ ле да де лок гѣсѣ кѣнд се парѣ а нѣ авеа невоіе неапѣратъ.

Д. Катъ дар съ нѣ гѣсѣаскъ атѣнчї плантеле легѣмоасе а кѣрор сѣмѣнѣ воіеце съ о кѣлеагъ ?

Р. Нѣ. Афарѣ кѣнд еле ар фї преа славе нѣ тревѣе съ деа чѣне-ва, дѣнтр'ачестѣ касѣ, гѣсѣ плантелор легѣмоасе апѣале а кѣрор сѣмѣнѣ се кѣлеце тот дѣазна ла чеа д'ѣптѣжѣ косїре; дар тѣжлокѣл чел маї вѣнѣ, сѣнгѣрѣл дѣнтр'адѣвѣр раціонал шї фолосїтор де а реколта вѣнеле сѣмѣнѣ де вѣсдеїѣ, де трїфоїѣ шї кїар де санфѣнѣ, есте ачела д'а нѣ ле кѣлеце ла косїреа д'ѣптѣжѣ, дѣнтр'ачеаста вѣне къ дѣнтрѣвѣнѣцареа гѣсѣлѣї нѣ нѣтаї нѣ поате съ фїе вѣтѣмѣтоаре дѣнтр'ачест касѣ, дар есте тот дѣазна дѣн протївѣ преа фолосїтоаре шї дѣмплїнеце къ десѣвѣршїре скопѣл.

Д. Кѣм ?

Р. Ел фѣче а продѣче прїма реколтѣ де фѣнѣ тѣлт маї богатѣ, шї дѣ дѣкъ челеї д'алдоїлеа косїрї пѣтереа тревѣїтоаре ка съ адѣкъ ла о вѣнѣ матѣрїтате о каптїтате тѣлт маї маре де сѣмѣнѣ.

Д. Пѣтеа-вѣї а'мї дѣсѣмна каптїтатеа де гѣсѣ че катъ а да де погонѣ ла реколтеле легѣмоасе ?

Р. Нѣ, Ачеастѣ каптїтате се скїмѣъ преа тѣлт. Се афлѣ конѣнѣте зѣде поѣ-

зечи де ока де гіпсѣ арс респандѣт љн пѣл-
вере сжнт преа де ажѣнс де зпѣ погонѣ, шї
алтеле љн каре пѣнѣ шї пѣлѣ ла о сѣтѣ опѣѣ-
зечи де ока; шї аста есте зп лѣкрѣ преа сїм-
плѣ, фїїнд кѣ лѣкрареа гіпсѣлѣї се осїведе
пѣ пѣтаї де пе локѣрї шї клїме, дар асе-
менеа шї маї кѣ сеатѣ де пе калїтатеа са
їнтрѣнсекѣ шї треалта де коачере.

А. Нѣ'л љнтревзїнѣазѣ чїне-ва зне-орї
асеменеа фѣрѣ сѣ'л арзѣ?

Р. Да, сжнт знеле фелѣрї де гіпсе пе
каре ле љнтревзїнѣазѣ астфел; дар дака,
де пе кѣм претїнде чїне-ва, ефектѣл лор
есте маї дїїнїтор, есте љнсѣ асеменеа маї
пѣїїн енерѣїк: љн зрѣтѣ аста есте љнтрѣ
тоатѣ љнтретїмеа са комфортѣ кѣ прїнчїпїї.

А. Нѣ тревѣе сѣ іа чїне-ва љн консіде-
рацїе љн љнтревзїнѣареа гіпсѣлѣї прїтѣвара
температѣра шї змїдїтатеа атмосфереї?

Р. Да. Стареа атмосфереї аре чеа маї
маре їнфлзїнѣѣ асѣпра ефектелор гіпсѣлѣї.
Ел фаче мїнзне кѣнд љл пресарѣ пе планте
пе о време лїнѣ, потрївїтѣ љн кѣлѣзрѣ шї
врѣтоасѣ саѣ тоїноасѣ; дака, дїн протївѣ,
љл пресарѣ пе о време зскѣчїоасѣ шї ре-
че, ефектеле лѣї авїа сжнт сїмѣївїле; аде-
сеа пѣ сжнт де локѣ, кѣнд сечета се пре-
лзїнѣеде дѣне гіпсїреа фѣкѣтѣ пе о време
зскѣчїоасѣ.

А. Кѣноаѣе чїне-ва модѣл де лѣкраре
ал гіпсѣлѣї асѣпра плантелор а кѣрор веѣе-
тацїе ле о аѣїїѣ аст-фел?

Р. Нѣ. Се цїе пѣтаї кѣ ел лѣкреазѣ

дрепт асѡпра органисаѡіеі лор, ѡи каре ел интрѡ ка елементѡ есенѡіал; ѡар инфлѡинѡа маѡикѡ ка сѡ зикѡ аст-Фел, че ел есерѡитеазѡ асѡпра десволтѡрїі лор нѡ поате сѡ виіе дїн ачеастѡ сїнгѡрѡ казѡсѡ; еа аре де вѡнѡ сеамѡ алта мѡлт маї пѡтерникѡ асѡпра кѡрїа пѡрерїле сѡнт ѡмпѡрѡїте, шї каре а ремас пѡнѡ акѡм ѡи старе де ѡнѡіоїалѡ.

ѡ. Пасѡ мѡлт кѡлѡиваторїлор ка сѡ фїе ачеастѡ кестїе деслегатѡ?

Р. Нѡ. Треаѡа терѡе ла гїпсѡ ка шї ла варѡ. Нѡ есте де тревзїнѡѡ, ка сѡ трагѡ зп партїт преа фолосїтор дїн салѡтара лор лѡкраре асѡпра плантелор, ка сѡ кѡноаскѡ кѡ хотѡрѡре кѡм се есерѡитеазѡ ачеастѡ лѡкраре; ажнѡе сѡ щїе чїне-ѡа ла че досѡ шї ѡи че ѡмпреѡїѡрѡрї ел лѡкреазѡ кѡ маї мѡлт фолос. Medїcїna нѡ траѡе еа пе тоатѡ зїоа ѡи пракїка са зп петѡрѡїнїт партїт дїн ѡнтревзїнѡареа афїонѡлѡї шї а кїнїнеї фѡрѡ а аѡеа о кѡноѡїнѡѡ лѡтѡрїтѡ де кїпѡл лѡкрѡрїї фолосїтоаре а ачестор сѡѡстанѡе, асѡпра органистѡлѡї ѡманѡ, прекѡм пої нѡ кѡноаѡем пе ачела ал лѡкрѡрїї гїпсѡлѡї шї ал варѡлѡї асѡпра органистѡлѡї ѡеѡетал?

ѡ. Нѡ поате ѡнѡ сѡ чїне-ѡа траѡе че-ѡа инѡкѡїї петѡрѡ ачестѡ сѡжетѡ дїн кѡноѡїнѡа компосїѡїеї кїміче а гїпсѡлѡї?

Р. Нѡ е ѡнѡіоїалѡ кѡ е датор чеа маї маре парте дїн пѡтереа са адѡѡѡтоаре ачїдѡлѡї сѡлфѡрїк кѡ каре ел есте ѡмѡї-

ват; dar аста нэ есплікъ модъл лэкрърїї ал ачестѣ ачїдѣ асѣпра вегетаціеї.

А. N'a фост чїне-ва кълъзїт прїп ачеа-стѣ арътаре спре а днтревзїнца ачїдъл съл-фърїк днсзшї ка адждътор ал вегетаціеї?

Да, шї дене кэм тревзїа съ се ащепте, черкърїле фъкзте пжлъ астъзї катъ съ дн-кораціезе а ле зрта дн църеле дн каре гїпсъл есте скзмп саѣ лїпседе кэ тотъл. Шїї аѣ довждїт преа взне ефекте дїнтр' о здаре фъкзтѣ асѣпра плантелор легзїноасе кэ зп аместек де ачест ачїдѣ шї де алъ дн про-порція де 252 драмърї де ачїдѣ ла 63 vedre де алъ.

А. Че поате чїне-ва конкїде дїп ачеа-стѣ есперїїндъ?

Р. Къ лътъреле спълъторїлор шї зсїне-лор кэ газѣ, маї претътїденеа несокотїте шї пердъте, катъ съ продъкъ асеменеа зп ефектѣ фолосїтор асѣпра реколтелор, шї маї кэ сеатъ асѣпра легзїноаселор.

Р. Аї зїс къ пресъра гїпсъл прїтъвара, нэ поате чїне-ва асеменеа съ факъ ачеастѣ операціе дн алдї тїмпї?

Р. Да, кждї-ва кълтїваторї нэ с'аѣ кзїт нїчї декзт пресърждъл тоатна; dar аста есте о кестїе че їнтръ кэ тотъл дн домініъл апресїацілор шї компарацілор, шї пентрз а кърїї деслегаре есте кэ пепзтїндъ де а днтрева прїнчїпї, фїїнд къ модъл прїнчїпал де лэкраре есте некзпоскзт.

А. Аї зїс къ тодї amendemenції шї стїмъландїї, контрївїнд d'a дрептз спре

organisația vedetalelor кърор еї сжнт зна дін пърциле конститванте, ар пвтеа дн чеа де пе зрмъ съ фие прівидї съвт ачест пвнтѣ де vedere ка днгръштърї?

Р. Да; dar, фїнд кѣ патвра шї лѣкрареа лор сжнт осевїте де ачеаа а днгръштърелор органиче кзрат зїсе, а кѣтат чїне-ва съ ле класезе дн парте пентрѣ днлеспїреа практичеї.

А. Дар мї се паре кѣ съвстанцеле мїнерале каре слѣжескѣ d'adrenтѣ спре пвтрїреа плантелор ар кѣта съ фие прівїте асемеа ка органиче, кѣчї еле devїнѣ прїп асїмїлаціе о парте интегралтѣ а органистѣлї?

Р. Фърѣ дндоїалѣ, пѣ се афлѣ днтр'адевър пїчї о деосевїре днтр'ачеастѣ прівїндѣ днтре днлселе шї съвстанцеле органиче кзрат зїсе; dar обїчеїл а днтрїт ачеастѣ класїфикаціе, шї пѣ е дн воїа поастрѣ а о скїтва.

А. Дар атѣпчї ар ресълта дін ачест фалтѣ консеквїнда сїлїтѣ кѣ amendemenції, авжнд о лѣкраре дндоїт фолосїтоаре, ар кѣта съ фие тѣлт маї преціошї дн агрїкѣлтърѣ де кжт днгръштъреле кзрат зїсе.

Р. Аста ар фї днтр'адевър дака днгръштъреле кзрат зїсе п'ар авеа еле днсешї ачеастѣ дндоїтѣ лѣкраре днтр' зп сепс їнверс, dar тѣлт маї пѣтерпїк. Еле копрїнд днтр'адевър, зпїте кѣ грѣмада лор органикѣ, dar днтр' о маї тїкѣ пропорціе съвт ачелашї волѣмѣ, тодї прїнчїпїї сѣрошї шї мїнералї аї amendemenцілор, прїнчїпї дадї

de пѣтжитѣ вегеталелор, ши стрѣмѣтаѣ де ачестеа анімалелор, чеї арѣнкѣ љн парте љн скрементеле лор. Прип ѣрмаре нѣмѣк пѣ лѣпсеѣе пѣтереї роднѣче а љнгрѣшѣтѣрелор, еа есте комплектѣ љн тоате рапортѣрѣле сале кѣ органисаѣиа вегеталѣ; ачееа а амендеменѣилор, дѣн контра, есте секундарѣ ши некомплектѣ, фѣинд кѣ еї пѣ пот сѣ деа плантелор де кѣт ѣнѣл дѣн челе доѣ фелѣрѣ де принѣпѣи асимѣлабилѣ неапѣраѣї љнтрѣѣї лор органисаѣїї. љнтр' ѣн кѣвѣнтѣ, гѣноаїеле копрѣнд гот дѣаѣна елементе минерале, дар пѣ се гѣсеѣе нѣчї декѣм принѣпѣи органичї љн амендеменѣїї кѣрат зїшї.

љ. Че конкѣзї дѣн ачестѣ фалтѣ?

Р. О консѣдераѣїе преа импортантѣ не каре кѣлѣваторѣл катѣ сѣ пѣ о неарѣзѣ нѣчї о датѣ дѣн ведере, ши љн каре ел ва гѣсї ачестѣ љнѣцелеапѣ љнвѣѣѣтѣрѣ консѣфинѣїтѣ тот дѣаѣна де есперїїнѣѣ:

Кѣ дака поате чїне-ва сѣ деа љнгрѣшѣтѣре пѣтжитѣлѣї фѣрѣ ажѣторѣл облїгатѣ ал амендеменѣилор, пѣ треѣзе нѣчї о датѣ, а-фарѣ пѣмаї кѣнд ел с'ар афла љнтр' о старе де ферѣлїтате есѣепѣїонал ковѣршїтоаре, аї да амендеменѣї фѣрѣ љнгрѣшѣтѣре.

ЛЕѢІА XXV.

Адѣпостїментѣ.

љ. Ам ворѣѣ, љн леѣїїле треѣѣте, де тѣрѣнѣїїреа, кѣрѣѣїїреа ши љнсѣнѣ-

то щареа локълѣ, прекъм ши де иригаціи, де дигръштъре ши amendemenці, адикъ де тоате мѣжлоачеле арътате де принципіи фундаменталі аї организаціеи веѣетале ка съ асигърезе плаіна ши днтреага десволтаре а плаунелор дн сжнл пѣтжнтълѣ, тама ши дойка лор; нъ се маї афлѣ пічі ѣнл алтъл?

Р. Есте днкъ ѣн мѣжлокѣ, де нъ де а тѣри, чел пѣдін де а пѣстра фертілітатеа пѣтжнтълѣ опріндъл де аші слеї пѣтеріле дн дешерт. Теоріа есте дн фавоареа ачестѣи мѣжлокѣ, ши кѣноціицеле практичеї се парѣ а консфінці кѣ фалѣ пе тоатѣ зіоа а девърата лѣи фолосінѣ.

А. Каре есте ачестѣ мѣжлокѣ?

Р. Адъностіреа локълѣ.

А. Дн че кін адъностіреа поате еа, де нъ а тѣри, тѣкар де а пѣстра фертілітатеа пѣтжнтълѣ?

Р. Опріндѣ-се ла преа тълта евалораціе, прін ефектъл соарелѣи ши плоаіеї, а прінціпілор волатілі копрінші дн пѣтжнтѣ.

А. Ачестѣ мѣжлокѣ есте ел д'о потривѣ фолосіторѣ дн тоате локъріле?

Р. Нъ, ел есте кѣ атѣт маї тълт пе кѣт еле сжнт маї віне дигръштате ши amendate, ши прін зртаре маї тѣрѣнте.

А. Пе че днтееезі довада а енерѣіеї ачестѣи мѣжлокѣ?

Р. Маї ѣнтѣїѣ, асѣпра обсерваціеї аде-сеа фѣкѣтѣ а знеї фертілітѣці сѣперіоре днтр'о парте а царінеї, дн пѣрѣіле дн ка-

ре пѣтжнтѣл аѣ фѣст акоперіт кѣ матеріі некопрінзжнд прін еле љнсеші нічі зн прінчипѣ родіторѣ; аної асѣпра вѣнѣлѣі ефектѣ adesea продѣс прін апликаціа асѣпра локѣрілор семѣпате, знѣі зншор кѣлкѣшѣ de гѣноѣ лѣпѣ саѣ пѣіосѣ, ефект дагор маі вѣртос а дѣ по стіментѣлѣі даѣ пѣтжнтѣлѣі прін ачестѣ стратѣ, аст-фел прекѣм 'л ам арѣтат љнтр' о леціе трежѣтѣ; љн сфѣршіт пе ачестѣ гредѣсѣ адевр љн агрікѣлтѣрѣ: кѣ знѣі вѣне реколте зрмеазѣ маі обічійзіт зна вѣпѣ.

А. Гѣндещї дар кѣ, љн ачестѣ љнпрецізраре, манцінереа љн љндестѣларе а реколтелор зрѣтѣоаре есте дагоаре адѣпостіріі даге пѣтжнтѣлѣі прін decimea реколтеі преchedente ?

Р. Да, љн маре парте чел пѣцін; фїінд кѣ ачестѣ ефектѣ есте мѣлт маі сімцітор, дѣпѣ реколтеле кѣ лѣжері пѣтероші шї стрѣпші акоперінд локѣл віне, де кѣт дѣпѣ реколтеле љн рѣндѣрї саѣ плівїте. Кѣтре ачестѣа тоці прінчїпїі сѣнт љн фавоареа ачестѣі опїніі, каре мерїтѣ ла чел маі љналт пѣнтѣ de а траѣ серіоаса лѣаре-а-мінте а кѣлтїваторїлор љнвѣцаціі шї целоші de а пѣтрѣнде дїн мѣлт љн маі мѣлт љн щїінца, атѣт de фолосїтоаре шї атѣт de дорітѣ, а казсеї лѣкрѣрілор.

ЛЕЦІА XXVI.

Зъчере ші целінь саѣ обліагъ.

А. Ангрьштъреле, amendemenції, аръ-ріле саѣ сълъріле, ші алте міжлоаче аръ-тате ъп лецііле precedente, сжнт де ажънс ка съ мапціе статорнік ъп пѣтжнтѣ екілі-врѣл роднік тревзінчіосѣ ла ѣп шірѣ пекър-мат де взне реколте?

Р. Нѣ. Пѣтжнтѣл аре тревзінцѣ асеме-неа де репаос ка съ'ші статорнічіаскъ а-честѣ екіліврѣ роднік прін елаборадіа прін-чіпілор мінералі ші пѣтжнтѣцїі не каре ъп-грѣштъреле нѣ потѣ аї да ъп капітате ъпдестѣлътоаре, ші ачестеї времї де репаос с'а дат пѣтеле де зъчереї, іар локѣлѣ це-лінь.

А. Де маї тѣлтѣ време сокотіам зъ-череа осжндітѣ фѣръ апел де агрономї?

Р. Да, преа де овще; дар практіка, ъп ѣпїре ла ачестѣ пѣнтѣ кѣ тоцї прінчіпїї, про-тестѣ кѣ еперціе не тоатѣ зїоа ъппротїва ачестеї хотѣржрі де жѣдекатѣ.

А. Де че?

Р. Фїнд кѣ практічіанїї аѣ рекъноскът де маї тѣлтѣ време: 1-їѣ, кѣ зъчереа есте адеcea сїнгърѣл міжлокѣ ъп адевр еперцік де а пзне ѣп локѣ ъп ачеастѣ старе де кѣрѣ-ценіе не каре пої ам фѣкѣт'о о кондіціе е-сенціалѣ, неапѣратѣ кіар а роднічіеї сале ъпведерате ші перманенте; 2-леа, кѣ гѣ-поїѣл нѣ продѣче ачелеашї ефекте ка репаос-сѣл, маї кѣ сеамѣ пентрѣ продѣкціа грѣзн-

телѣ, а кърѣ калитате е преа сѣперіоръ. Дн локъріле одіхпите ші пѣдпгзпоите де кѣкт дн челе дпн дестѣл гзпоите фѣрѣ репаосѣ.

Д. Аї зіс кѣ прпчпші се днвоіескѣ кѣ прѣктіка асѣпра фолоспшеї зѣчерей?

Р. Да, прпчпші џепералї днвадѣ кѣ, дн патѣрѣ, доѣ каѣсе осевіте потѣ продѣче маї ачелеашї ефекте, дар тот дѣазпа прпн мїжлоаче осевіте. Репаосѣл катѣ дар сѣ инфлвпшезе асѣпра рестагорпчпрїї фертплітѣщїї локѣлїї днтр' зп кпн кѣ тотѣл осевіт де ачела ал днгрѣшѣтѣрелор, прекѣм сомпѣл аре асѣпра рестазраціей пѣтерілор апамаїлор о инфлвпщѣ кѣ тотѣл осевітѣ де ачееа а пѣтрпрїї.

Д. Пѣтеа-вей спрїжпні кѣ о пїлдѣ ачееастѣ асерціе де о дїферпщѣ неапѣрат овлігатѣ дн ефектеле ачестор доѣ мїжлоаче де рестагорпчпре сѣѣ де щппере а родпчпшей локѣлїї, днгрѣшѣтѣреле ші зѣчеріле?

Р. Ачееастѣ осевіре есте преа ппчїтѣ, де пїлдѣ, асѣпра череалелор ші дн парте асѣпра грѣлїї, де не кѣм ам днсемпнат маї сѣс; пчї о датѣ вре зп фел де гзпоїѣ сѣѣ де amendementѣ, пчї о алтѣ операціе де агрїкѣлтѣрѣ пѣ есерчїтеазѣ дн ачелеашї днпрецїзѣрїї, асѣпра калїтѣщїї вобѣлїї де грѣлїї, о инфлвпщѣ атѣт де фаворавїлї ка зѣчереа.

Д. Ресѣтѣ дн пѣщпне ворѣ чееа че аї зіс асѣпра зѣчерїї?

Р. Зѣчереа есте неапѣратѣ дн знеле днпрецїзѣрїї ла десѣвѣршїта кѣрѣщепіе а локѣлїї; еа аре, асѣпра щпперей шї рестагор-

нічірей роднічіей пѣтжптълзі, о лѣкваре че е пѣтжптълзі не сеатѣї шї не каре нічі зп алт мїжлокѣ пѣ о поате дѣделіні.

Ачеастѣ лѣкваре, а кѣрїї ефектѣ маї дѣведерат есте дѣвѣпѣтѣдїреа калїтѣдїї грѣзпїлор, віне дѣптр' ажѣторѣл ачестей опїнії дїн поѣ пѣвлїкатѣ de kїmїa модерпѣ, кѣ прїпчїпїї мїнералї шї сѣроїї копрїпшї дѣпѣтжптълзі сжпт маї кѣ сеатѣ тревзїпчїошї фѣрк-тїфікадїей череалелор шї алтор планте.

Еакѣ прїпчїпїї, е треава кѣлтїваторѣлї аї лѣа дѣ серїоастѣ лѣаре а мїнте ка сѣ дѣп-тревзїпдѣзе ла невоїе, кѣ прѣдїпѣ шї соко-тїалѣ, ачестѣ пѣтерпїк мїжлокѣ ал зпѣї вѣне шї дѣделепте агрїкѣлтѣре: зѣ череа шї делїна.

ЛЕЦІА XXVII.

Алтернатѣл реколтелор.

Д. Обсервадїа тѣтѣлор регѣлелор пѣсе дѣ лецїїле пречеденте, релатївѣ ла реста-торнїчіреа шї дѣїпїреа роднїчіей пѣтжптълзі арабіл, ажзпдѣ еа ка сѣї пѣстрѣзе фѣрѣ осевїре, дѣ тоате дѣппрецїзѣрїїле шї пѣп-трѣ тоате кѣлтѣреле, ачеастѣ старе de фѣр-тїлітате сѣперїорѣ?

Р. Нѣ, катѣ дѣкѣ сѣ пѣзїаскѣ, дѣ кѣлтѣ-рѣ осевїтелор планте, о леце пѣ маї пѣдїп-їмпортантѣ а органїсадїей веѣетале дѣ сж-пѣл пѣтжптълзі.

Д. Каре есте ачеастѣ леце?

Р. Ачеастъ леце, пе каре патъра осевитъ а плантелор а фъкът'о о кондиціе неапъратъ а нестръмътатеі цпері а фертілітѣціі пѣтжптеціі, есте алтернатъл реколтелор, адікъ пъпереа пе рѣнд пе ачелаш локъ деосевите планте, десърѣнд тот дѣазна пе кѣт се ва пѣтеа пе зпеле де алтеле, ѡп ачеастъ зрмаре пе рѣнд а реколтелор, пѣ пѣмаі пе ачелеа де ачееаші патърѣ, дар кіар пе ачелеа че аѣ ѡптре еле пѣціпъ аналоціе.

А. Пе че се ѡптемеіазъ пѣтереа ачестеі леціі?

Р. Мѣлтъ време се ѡптемеіа пе сінгъра обсерваціе; астъзі, тѣлѣзмітъ пропъшірілор щіпдеі, кѣпоаще ші тѣлѣтѣчеце чілева кѣ десъвѣршіре казса нестръмътателор сале ефекте.

А. Пѣтеа-вей пе да ачеастъ тѣлѣтѣчере?

Р. Німік пѣ есте маі лесне. ѡп адевр, прекът ам маі зіс ѡп лецііле трекуте, роднічіа локълві віне дін репیرهа ѡп осевите пропорціі, а оаре-кърор елементе кіміче асімілавіле плантелор каре се компънѣ дін кіар ачесте елементе, дар асеменеа ѡп пропорціі осевите, дѣпъ патъра лор. Дін астъ прічіпъ фіе-каре фел де планте слѣвеще маі кѣ сеатъ локъл ѡпсѣшндѣші дін елементе-ле лві пе ачелеа кѣ каре ел аре маі мѣлтъ афінитате; пріп зрмаре плантеле че віпѣ ѡпдатъ дѣпъ алтеле де ачелаші фел, саѣ пѣмаі де ачееаші фаміліе, вор гѣсі локъл слѣбіт маі вѣртос де елементеле че ле сѣпт челе маі тревіпчіоасе. Дака дін протівъ

плантеле зрнеазъ алтора де о патъръ къ тотъ осевитъ, вор гъсі днкъ дп мажоритате релативъ дп пѣтжнтѣ пе элементеле каре, къвииндѣли-се маї шѣлт, се къвеніа маї пѣцип челор де маї пайнтеа лор.

Д. Пѣтеа-вей спрїжїні ачеастъ тѣлтѣ-чїре прїнтр' о пїлдѣ?

Р. Да, шї ачестѣ есеплѣ, дп воїѣ дп-прѣтѣта дїнтр'о скрїере де агрїкѣлтѣрѣ, фїїнд къ шї с'а пѣрѣт сїмплѣ шї лѣтѣрїт.

Д. Съ vedem ачеастъ пїлдѣ?

Р. „Дака дптр' о колївіе копрїнзжнд треї фелѣрї де грѣзпїї, де кжнепѣ, де ппѣ сълватїкѣ шї де меїѣ, де пїлдѣ, веї дпкїде пѣсѣрї пѣтрїндѣ-се пѣтаї къ меїѣ, еле вор трѣї вїне де о кам датъ; дар дѣпѣ чел вор фї іспрѣвїт, дака ле веї лѣса дптр'жнса сѣѣ дака веї пѣне дп локѣл лор алтеле авжнд ачелеашї гѣстѣрї, еле вор пѣрї дп ea де фоаме: дака дїп контра веї пѣне дптр'жнса алте пѣсѣрї пѣтрїндѣ-се къ чеа де кжнепѣ, еле вор трѣї вїне ка шї челе д'ѣлтжїѣ, шї тот аша ар фї шї къ алтеле де алт фел пѣлѣкжндѣ-ле чеа де ппѣ сълватїк шї зрїжнд челор д'ал доїлеа. Аша треї фелѣрї осевїте де пѣсѣрї аѣ трѣїт пе ржнд знеле дѣпѣ алтеле гѣсїнд, фїе-каре ла ржндѣл лор, пѣтреѣл че къѣта дп ачеастъ колївіе, дп каре фелѣл д'ал доїлеа ар фї перїт кѣржнд де сфѣршанїа фоамеї дака с'ар фї пѣтрїт къ ачееашї сетжнцѣ ка чел д'ѣлтжїѣ. Асеме-неа треї фелѣрї де планте осевїте, дпсѣшїндѣшї фїе-каре ла ржндѣл лор храна гѣстѣ-

лзі лор, вор днапта зна дзпъ алта дп ачелаші кжтпѣ дп каре а доа реколтъ а доѣ планте асемenea саѣ аналоаѣ ва фї маї пзла саѣ чел пзџп преа де тот пзџпъ, ісвнд тот дптр' о време фертілітатеа дп пзџптръ пѣтжптълзі кз о ловітъръ греа ші пе каре ел о ва сіпці тзлтъ време.“

Д. Еакъ пептръ регъла џенералъ; дар пзтеа-веї а 'тї тжлтзчі асемenea прпнтр' о пїлдъ ачеастъ трезџпцъ де а алтерна кзлтзра пз пзтаї а плантелор де ачелаші фел, дар кїар а ачелора де зп фел осевїт, кжнд се афлъ тѣкар о зшоаръ аналоџіе дп компосїџа лор?

Р. Дака пої лзъм де пїлдъ картофїї ші папїї дп рапортзл лор кз гржзл, се паре ла чеа д'зптжїѣ арзпкзтъръ де окїѣ кз картофїї ар пзтеа съ зрмезе саѣ съ пре-чеде гржзл тот кз ачелаші фолос ка ші папїї, кзчі патзра лор се паре асемenea осевїтъ де а лзі; ші кз тоате ачестеа пз есте аша, пептръ кзвжптъл кз, пжптре челе маї прпнчїпале елементе констїтзтїве а картофїлор, есте зпзл, фекзла, авжнд о преа таре аналоџіе кз зна дп прпнчїпалеле елементе констїтзтїве а ле гржзлзі, скровїала.

Д. Дар дака, дзпъ реколта картофїлор каре а слеїт пѣтжптъл де о сзвстанцъ че ле есте котзпъ кз гржзл, ар да чїне-ва ачелзі локъ дпгрзшзтзре богате дп прпнчїпї елементарї де дпсешї ачеастъ сзвстанцъ, п'ар пзтеа чїне-ва атзпчі фаче съ

зрмезе кз фолос гржѣ ачестеї реколте де картофі?

Р. Да, фъръ лндоїалъ, шї еакъ кіміа ла че есте кіематъ а фаче пентрѣніте фолдосе агрікултзреї; дака еа ажзпце а адзче лзмпъ асзпра ачестор інересанте кестїї лпкъ пзціп пжпъ акзп лзмпате, кзлтіваторїї вор пзтеа, прїп ажзторзл щїїпцеї аст-фел лмпїнсъ ла челе дїп зртъ а ле еї мардїї, а околї лецеа де акзп а алтерпатзлї джнд пзпжлпзлї, дзпе тревзїпцеле сале анзале, осевїтеле елементе роднїче лп пропорція релатїв-тревзїтоаре а фїе-кзрїа фел де планте.

Л. Лп стареа де акзп а щїїпцеї, пз поате дар чїне-ва а манціне аст-фел пзпжлпзл лптр'о старе де фертїлїтате лндестзлтоаре пентрз ачелаш фел де планте лп времеа зпзї лзпг шїрѣ де апї?

Р. Ар пзтеа съ'л цїїе пентрз тоате плантеле фъръ лндоїалъ кзп фаче пентрз кжпепъ, гзпоїнд кз лндестзларе пзпжлпзл лп тоцї апї; дар ачеастъ методъ ар фї преа костїтоаре пентрз зпеле планте, де неажзпс лпкъ пентрз алтеле, шї, дака спре пїлдъ, ар аплека-о ла череале, еа ва авеа чел пзціп де ресзлат пегрешїт скїпвареа калїтзцї грззптелзї.

Л. Пентрз че?

Р. Кзчї череалеле аѣ невоїе маї кз сеатъ, пентрз формація семїпцелор лор, де елементе мїнерале провїїнд дїп пзпжлпзл, елементе пе каре гзпоаїеле пз потѣ съ ле деа немїжлочїт лп капїтате лндестзлтоаре,

ші а кърор елаборацие, адикъ desагрегація ші солъбилитатеа, чере дн зпеле локзрі зп спадиѣ де време маї пълт саѣ маї пѣдін лѣнг.

А. Веде чіне-ва днсъ пе зпеле планте а трѣи ші а ісвѣті пе ачелаші тѣржмѣ дн време де маї пълці ані, кіар фѣръ адѣога-ре де днгрѣштѣре?

Р. Да, дар астеа сжнт пѣмаї планте ві-ваче кз рѣдѣчпеле перпендікъларе, прекѣт вісдеїкл ші санфѣвл, а кърор лонѣвитате есте маї овічпвїт пропорціонатъ кз аджчї-меа пѣжнтѣлї вецеталѣ, дн каре рѣдѣчпеле лор се вѣръ трептат ка съ каѣте дн кѣлкѣшѣрїле де дн жос земѣрїле хрѣнітоа-ре де каре аѣ слеїт кѣлкѣшѣрїле де д'асѣпра. Дн лок де а доведї че-ва днпротїва прїп-чїпїлор алтернатѣлї, есїстїнца ачестор планте есте дн протївѣ о днтѣрїре днведератъ а ачелора.

А. Кѣм?

Р. Нѣ пѣмаї кѣ еле морѣ дндатъ че аѣ слеїт пѣдїн кѣте пѣдїн локзл де земѣрї-ле че ле тревѣе, дар еле пѣ потѣ пічї дн-сѣшї дѣпъ пѣлтъ време а се реїві, шї, кѣнд ле ресеатѣлѣ аколо дѣпъ кѣтѣ-ва време, еле дѣїнескѣ преа пѣдїнѣ време, де пе кѣт тревѣеа съ се ащепте чїне-ва.

А. Пентрѣ че?

Р. Фїїнд кѣ кѣлтѣра овічпвїтѣ, лѣкрѣнд асѣпра зпѣї кѣлкѣшѣ арабіл пѣ преа дес, еле-ментеле родїче маї кѣ сеатѣ кѣзтате шї гревїтоаре ачестор планте, шї де каре еле аѣ слеїт ачестѣ локѣ де маї пїнѣте ла о та-

ре аджичите, п'ащ пѣтѣт фї рестаторничите прип дпгрѣштѣреле шї лѣкрѣрїле овїчївїте, маї пресѣс де ачестѣ кѣлкшїѣ de d'асѣпра.

А. Пѣтеа-веї ресѣма кѣ пѣцине ворѣе чееа че аї зїс асѣпра ачестеї интересанте вестїї а алтернатѣлїї?

Р. Кѣм ам тѣлтѣчїт, пѣтѣнтѣл пѣтре-ще маї кѣ сеатѣ фїе-каре фел де планте кѣ земѣрї сїмїларїї ла дпсѣшї сѣвстанѣа лор. Ачесте елементе асїмїлабїле провїн фїе дїп дпгрѣштѣтре, фїе дїп дпсѣшї пѣтѣнтѣл. Де ачееа, пѣтѣнтѣл се слѣвеще, прип про-дѣкѣїа знеї реколте оаре-каре, де земѣрї маї кѣ сеатѣ потрївїте ачестѣї фел де планте; есте дар дпведерат кѣ ел пѣ ва пѣтеа фаче дп зрїтѣ о реколтѣ кѣ спор асемеѣа де кѣт дѣндѣї прип гѣноїре пе ачеле дїптре земѣрї че вїнѣ дїп дпгрѣштѣтре, шї лѣскндѣї времеа де а елабора дїп поѣ, кѣ аж-торѣл лѣкрѣрїлор шї елементелор, пе челе че вїнѣ дїптр'ѣксѣл.

ЛЕЦІА XXVIII.

Ротацїї.

А. Се афлѣ регѣле статорниче пептрѣ дптоктрїеа алтернатѣлїї реколтелор?

Р. Нѣ, шї пѣ поате сѣ фїе. Прїнчїпїї дп зпїре кѣ есперїїнѣа, дпвацѣ дп адевѣр кѣ есте кѣ пепѣтїнѣ де а регѣла шї фортѣла де маї пайнте о зрмаре де кѣлтѣре кїар пептрѣ зп мїкѣ пѣмерѣ де аїї.

А. Пентрѣ че?

Р. Фіинд къ нѣ поате кѣлтиваторѣл съ им-
пѣие кѣтаре саѣ кѣтаре реколтѣ пѣтжнтѣлѣи
пентрѣ кѣтаре саѣ кѣтаре епокѣ; дар стареа
пѣтжнтѣлѣи дѣтр' ачеастѣ епокѣ каре, дѣн
протѣвѣ, ва импѣие кѣлтиваторѣлѣи дѣвачѣи шѣ
прѣдентѣи овлігація де аї да репаосѣ саѣ де
а'л фаче съ деа кѣтаре реколтѣ дѣн локѣл
кѣтѣрія алта, де не кѣт авеа гѣнд.

А. Де маї тѣлтѣ време дѣпсѣ а ста-
торпѣит тѣлте фортѣле пентрѣ ачеастѣ
треавѣ?

Р. Да, чеаа че се нѣтѣще ротациї;
дар, адаог, къ преа дѣн дешерт претѣнде чѣ-
не-ва а импѣие аст-фел пѣтжнтѣлѣи о сар-
чинѣ статорпѣкѣ шѣ хотѣржтѣ де маї пѣип-
те: аста ва съ зѣкѣ, дака дѣтѣ есте ертат
де а дѣпсѣши матерѣеи зѣн проверѣѣ кѣпоскѣт,
а'шѣ фаче сокотеала фѣрѣ съ дѣн-
треве пѣтжнтѣл съѣ.

А. Кѣт?

Р. Да, дѣпѣ кѣт о зѣчеам адѣнеаѣреа,
стареа актѣалѣ а пѣтжнтѣлѣи поате нѣ-
маї съ хотѣраскѣ не тотѣ анѣл деспре ре-
колта че се каде съ'л факѣ съ продѣкѣ саѣ
деспре дѣнгрѣжѣрѣле че катѣ съ деа; де зѣн-
де вѣне къ, а хотѣрж пентрѣ о време лѣп-
гѣ де маї пѣипте ачеле реколте шѣ ачеле
дѣнгрѣжѣрѣ не рѣнд, есте а'шѣ фаче соко-
теала фѣрѣ съ'шѣ дѣнтреве пѣтжнтѣ-
л съѣ, шѣ прѣн зѣтаре а се еснѣ-
не съ сожотѣаскѣ де доѣ орѣ.

А. Гжидецї дар кѣ катъ а проскрие кѣ тотъл ротаціиле љн агрікълтъръ?

Р. Да, ротаціиле кѣрат зїсе, адїкѣ формълеле ротаціилор, дар нѣ прїнціпї шї регълеле џеперале апликабиле ла ротації.

А. Гжлтѣчеџецї кѣдетареа?

Р. Ротаціа кѣрат зїсѣ шї аст-фел пре-кѣм о љнцелече љнтр' ачестѣ сенсѣ љн агрі-кълтъръ астѣзї, есте хотѣрѣреа статорпїкѣ шї нестрѣмѣтатѣ а ѣнѣ шїрѣ де реколте пен-трѣ фїе-каре фел де локѣ не о време хо-тѣрѣтѣ де ані; есте љнтр' ѣн кѣвѣлтѣ, сѣт о тїе де форте осевїте, ачестѣ формълѣ каре фѣрпїкѣ љн кѣрїїле де агрікълтъръ: Ротаціа пентрѣ локѣрїле лѣтоасе: анѣл ѣнтѣжїѣ, овѣзѣ; анѣл ал доїлеа, трїфоїѣ; анѣл ал треїлеа, трїфоїѣ; анѣл ал патрѣлеа, грѣжѣ, шчл. шчл.

Дечї еакѣ чеѣа че есте, де нѣ непѣтїнчїос, чел нѣдїн пѣрѣт де адеѣрат, рѣтѣчїт шї љнпротївїтор тѣтѣлор прїнціпїлор, де не кѣм арѣтаїѣ. Еакѣ чеѣа че ар кѣта негрешїт сѣ се їсгнїаскѣ дїн орї-каре ѣнѣ шї љнцелептѣ агрікълтъръ.

А. Аї зїс кѣ нѣ тревѣе сѣ фїе тот аша шї кѣ прїнціпї шї регълеле џеперале апликабиле ла ротації?

Р. Негрешїт, ротаціиле нѣ смїт алт-че-ва де кѣт есекѣціа лецїї ал терпатѣлѣї реколтелор; дака дар есте кѣ непѣтїнчї де а љнсетна спре есекѣціа ачестей лецїї о кале статорпїкѣ шї нестрѣмѣтатѣ, есте љнцелептѣ лѣрѣ, дїн протївѣ, шї поате сѣ фїе

къ ковжршире фолоситор де а аръта кълт-
ваторилор каре поате съ фие, де не принципі
ші де не љмпредѣвръри, чеа маї възпъ дїрек-
ціе а љнсетпа ачестей къї. Аст-фел, фъ-
ръ а се окъпа чїне-ва љнсзші де принципї,
ар пътеа съ арате ачестъ кале де не по-
веделе есперїицеї сїнгъре; атънчї, љн локъ
де а зїче: Ротаціе пентръ локъріле
лътоасе: аплънтжїѳ, овъзъ; алдої-
леа, трїфоїѳ; алтреїлеа, гржъ, шчл,
аркъта съ зїкъ: љн локъріле лътоа-
се, кълтваторїї вор фї даторї, пе
кжт љмпредѣвръріле шї стареа ло-
кълъї лор вор ерта, а фаче съ віе
трїфоїѳл дъпъ овъзъ шї гржъл дъпъ
трїфоїѳ, шчл.

А. Дар аста віне іар ла ачееашї треавъ,
мі се паре?

Р. Къ адевърат, пъ. љн локъ де а пър-
чеде прїн формале пензтїнчїос де а се пъне
љн лъкраре хотържнд де маї пайнте зн шїръ
де реколте нестръмътат сѣкчесїве пентръ
фїе-че патъръ де локъ, ар пътеа чїне-ва чел
пъцїп а љнвъца аст-фел, прїн прескрїпцїї
емпїріче, е адевърат, шї прїн зрмаре љнтр'
зн кїп тълт маї конфъс, маї лънг шї маї
песїгър, чеаа че ам еспїкат љнтр'зн кїп лъ-
търїт, хотържт шї нестръмътат љн ледїїле
precedente.

А. Пентръ че кїпъл ачеста ар фї ел маї
конфъс, маї лънг шї маї песїгър де кжт ал
ностръ?

Р. Фїнд къ принципїї фондaменталї че ам

пѣс поате съ се апліче ла тот фелѣл де локзрі ші љмпрецізъррі. Ка съ фіе дрепте ші фолосітоаре, прескріпцііле емпіріче катъ съ се скімѣе дін противъ пжпъ ла несфѣршіт кѣ патѣра локзрілор ші љмпрецізърріле атмосферіче ші локале. Ар треѣзі пентрѣ фіе-каре царіпъ, ка съ зікѣ аша, а са фортѣлѣ.

А. Дар ар фі кѣ непѣтінцѣ де а скріе кѣ ачеастѣ маніерѣ зп трактат де агрікѣлтѣрѣ?

Р. Фѣрѣ љндоіалѣ; аша фіе каре азторѣ се тѣрцінеце маі овічінѣт съ деа зна саѣ маі мѣлте ротаціі пентрѣ фіе-каре спедіе домінантѣ де пѣтжпѣтѣ фѣрѣ а се гжнді кѣ, а прочеда аст-фел, ар фі съ скріе агрікѣлтѣра токмаі прекѣт ар скріе медісіна практичанѣл каре ар траѣе фортѣле ѣенерале љн фелѣл ачестора: Пентрѣ гѣлѣвінаре, чел маі ѣзп трактаментѣ есте: зіоа ѣптжѣѣ, кѣрѣ ѣеніе; а доа, лѣаре де сжпѣе; а треіа, сінапістѣ, шчл.

А. Атзпчі че љнѣаѣѣ прінціпіі релатіві ла ротаціі?

Р. Токмаі ачелаш лѣкрѣ ка пентрѣ алтернатѣл реколтелор, фінд кѣ ворѣа ротаціе еспрітѣ токмаі ачелаш лѣкрѣ ка ворѣеле сѣкѣесіе¹ де кѣлтѣррі. Дечі, дѣпъ прінціпіі, сѣкѣесііле де кѣлтѣре катъ съ се скімѣе неалѣрат пжпъ ла несфѣршіт кѣ патѣра ші стареа локѣлѣі. Прін ѣртаре, есте кѣ тотѣл кѣ непѣтінцѣ де а хотѣрѣ де

¹ Ыртаре, че са че віне зна дѣпъ алта.

маї пайнте о сѣкчесіе де кѣлтѣрї саѣ о р о-
та діе а кѣрія фортѣлъ съ фїе тот дѣазна
ѣн зпїре кѣ черерїле прїнчїпїлор, саѣ ѣнжъ
ар тревѣ атѣпчї съ поатъ гїчі маї дїн аїн-
те асемenea каре ва фї, ла епока фїе-кѣрія
дїн ачесте мѣтадії, стареа реалъ де фертї-
літате, де кѣрѣденїе шї де тѣрѣнцїреа ло-
кѣлї, адїкъ а пѣтеа съ чїтіаскъ ѣн вїиторѣ.

ЛЕЦІА XXIX.

Сетѣпѣрї.

ѣ. Дѣпъ че ам възѣт кѣм пѣне пѣмжп-
тѣл ѣнтр' о старе де фертїлітате шї де тѣ-
рѣнцїре дїн дестѣл пентрѣ кѣлтѣра плантелор,
акѣм не вом окѣла де ачeastъ кѣлтѣрѣ; ка-
ре ѣї есте чеа д'ѣнтѣжї операдїе?

Р. Сетѣпѣрїле.

ѣ. Ачeastъ операдїе де сетѣпѣрї пѣ че-
ре ea, дїн партеа кѣлтїваторїлор, оаре-каре
обсервадїї прелїмїнарїї преа їмпортанте?

Р. Да, еї катъ съ алеагъ тот дѣазна се-
тѣпѣца чеа маї коаптъ, чеа маї фрѣтоасъ
шї чеа маї кѣратъ пѣтїнчїоасъ; ea катъ а-
семenea съ фїе де овѣде поѣ, адїкъ дїн ре-
колта а ачелїї алѣ.

ѣ. Каре есте, ѣн регѣлъ ѣепералъ, чеа
маї възѣт епокъ пентрѣ сетѣпѣрї?

Р. Дѣпъ прїнчїї, каре пѣ сѣнт алт ѣѣ-
крѣ де кѣт обсервадїа регѣледор пѣсе де па-
тѣрѣ, есте пентрѣ плантеле їндїcene, ачееа
ѣн каре ачесте планте ласъ съ де казъ се-

тѣща коалтѣ; дар, фѣнд къ ачесте семѣн-
це кадѣ зпеле дѣпѣ алтеле дѣтр'о лѣпгѣ вре-
ме, аста ласѣ кѣлтѣваторѣлѣ о латѣдѣ де
каре катѣ съ се фолосѣаскѣ дѣцелепѣще.

А. Пентрѣ че?

Р. Фѣнд къ ел имѣеазѣ аст-фел, семѣ-
пѣнд ачелеашѣ семѣнѣ ла деосевѣте интерва-
ле, дѣцелепѣта прѣдѣнѣ а патѣреѣ, каре а
воѣт, кѣт маѣ зѣчеат адѣнеазреа, ка семѣн-
целе плантелор съ нѣ казѣ тоате де о датѣ
не пѣтѣпѣтѣ ка съ ле ласе прѣлежѣрѣ осевѣте
де ѣсѣтѣре.

А. Пентрѣ семѣпѣрѣле плантелор стрѣ-
не, прѣкѣт череалеле шѣ алтеле, каре есте
чеа маѣ зѣпѣ регѣлѣ де зрѣмат?

Р. Обѣчеѣл локѣлѣ, кѣчѣ дѣ лѣпса прѣн-
чѣпѣлор фѣрещѣ ачестѣ обѣчеѣ с'а дѣтѣмеѣат
не зп лѣпгѣ шѣрѣ де обсерѣвѣдѣ шѣ де еспе-
рѣнѣ.

А. Катѣ асемѣнеа съ обсерѣвѣзе, пентрѣ
ачеле планте каре нѣ крескѣ фѣреще дѣ Фран-
чѣа, ачѣастѣ дѣцелепѣтѣ регѣлѣ де а нѣ ле
семѣна не тоате де о датѣ саѣ чел пѣдѣн
дѣтр'о време преа скѣртѣ?

Р. Да, есте вѣне съ нѣ се сѣпѣе аст-фел
ла о сѣпѣрѣ дѣтѣпѣларе зѣпѣ саѣ реа.

А. Пѣтеа-вѣѣ съ'тѣ слѣѣ каре сѣпѣт маѣ де
овѣще челе маѣ фолосѣтоаре дѣнтре семѣпѣ-
рѣле тѣмпѣрѣѣ саѣ тѣрѣѣ а ле плантелор, шѣ
маѣ кѣ сеатѣ а ле череалелор де ѣарѣ саѣ
де прѣтѣварѣ?

Р. Прѣчѣпѣ дѣвадѣ къ семѣпѣрѣле тѣм-
пѣрѣѣ ар кѣта съ фѣе нестрѣтѣтат челе маѣ

взне; днсь ачеаста нъ се днтжтплъ тот дѣакна дн прічина петърѣнителор скѣмьбръї дн температура тѣмплор не тот анъл.

А. Каре есте регъла, дн рапорт къ каптитагеа семѣнѣї де дат пентрѣ патъра фіекърѣї локъ?

Р. Регъла џенералъ, дн знѣре къ прѣнчѣпїї, есте де а пропорціона тот д'азна каптитагеа семѣнѣї къ пѣтереа шї къ фертілітатагеа локълѣї, адїкъ де а семъна дес дн локърїле тарї шї грасе, рар дн локърїле ѣшоаре шї фъръ енерѣїе родїтоаре.

А. Не че днтетеезї ачеастъ асерѣїе къ ачеастъ регълъ есте дн армонїе къ прѣнчѣпїї патъралї?

Р. Асъпра кънощїнѣї леџлор че пресїдъ ла формаџїа матерїеї веџетале дн сжнъл пѣтжнтълѣї шї асъпра днцелептелор днвѣџьтърѣ date де патъръ спрїжїнїнд ачеле леџї. Веџї кржнѣгърїле; дн локърїле грасе шї фертіле влѣстърїле сжнт адънате, тарї шї рїдїкате днтр'ачееашї време; дн локърїле ѣшоаре шї такре, влѣстърїле сжнт дн протївъ скърте, сѣвџїрї шї рарї. Шї пентрѣ че съ нъ фїе аша шї къ плантеле кълтївате? Дн сфжршїт, обсерваџїїле практичѣї се днвоїескѣ днтрѣ тоате асъпра ачествї пѣнтѣ къ прѣнчѣпїї патъралї.

А. Къ тоате ачестеа знїї дн агрономї новѣџїескѣ де а асемъна рар дн локърїле тарї ка съ фаворезе, дн спеџїїле каре сжнт сѣсчектївїле, фїреле че іесѣ ла рѣдъчїне, не каре еї ле прївескѣ ка маї

фолосітоаре дн ресълтателе сале де кжт о семънаре деасъ. Къ ачеастъ маніеръ, зікѣ еі, реколта есте асемепа тот възъ, ші чіне-ва крѣгъ семъна.

Р. Іешіреа фірелор ла рѣдъчінъ есте о днтжмпларе сѣпѣсъ дндоелеі ші ла каре есте пѣдін прѣдентѣ съ се плече чіне-ва. Сінгъръл фолос реалѣ ал ачестей методе днтжмплѣтоаре, есте економіа семінеі; прінчпії пѣ днгѣдѣескѣ аї рекѣноаще алтѣл.

А. Нѣ есте зн алтѣ мїжлокѣ маї раціонал ші маї днделептѣ де а крѣца семъна релатів тревѣітоаре фіе-кърѣіа фел де пѣтжнтѣ?

Р. Да, прін днтревѣіндареа інденоасъ а семъпѣторіѣлѣ поате съ дмпѣдїнезе мѣлт пѣтърѣл грѣзнїлор семънадї пе о днтїндере де пѣтжнтѣ датъ, фъръ а мїкшора пе ачела ал садѣрілор тревѣітоаре ла ісѣвті-реа реколтеі тот пе ачестъ днтїндере.

А. Кѣм?

А. О парте маре де грѣзнїі семънадї кѣ мѣпа пѣ ресарѣ, знїі фїнд кѣ пѣ сжнт дндестѣл днгронадї, ші алдїі фїнд кѣ сжнт преа мѣлт. Кѣ семъпѣторіѣл, дін протівъ, дї пѣне пе тодї регѣлат ла аджпчїмеа чеа маї фаворавїль ресѣрїрїі.

А. Каре есте маї де обще ачестъ аджпчїме?

Р. Еа се осївеще де пе спецїа семіне-лор ші де пе патѣра локѣрілор дн каре ле сеамѣл. Вот ворѣі де ачестъ кестїе ла артїколѣл кѣлтѣреі фіе-кърѣіа фелѣ де планте; дар, ка регѣл ѣпералъ кѣ кжт семъна

есте тързятъ ші пѣтхитѣл ѡи каре о сеа-
штѣпъ, таре, катъ съ фіе маї пѣдїи аджлкъ
ѡнтропатъ.

А. Дѣпъ челе че спѣсешї, семѣпѣто-
рїѣл есте зп інстрѣментѣ фюарте фолосїтор?

Р. Ел есте кѣт се поате де преціос,
фїїнд кѣ ѡнгрѣзїеде де а крѣда фѣръ пічі
о некѣвїїндъ чел пѣдїи о а патра парте дїи
семѣпѣдъ.

А. Де че дар нѣ есте де овѣе ѡнтре-
вїїнат?

Р. Фїїнд кѣ ка съ ажзпгъ маї віне ла
дїпта лор, ачесте інстрѣменте, кіар челе
маї перфекціонате, черѣ о тѣрзїїре шї о
потрївіре а локѣлї че есте кѣ непѣтїндъ а
о довѣндї статорнїк ѡи епока семѣпѣрїлор,
дїи прїчина тѣрзѣрѣїї тїпнїлор, шї маї вѣр-
тос дїи прїчина неперфекціеї актѣале а про-
чеделор агрїколе.

ЛЕЦІА XXX.

Плївїрї, реколтъ, пѣпереа ѡи шѣрѣ
саѣ ѡнгрѣнарѣа, бѣтѣтѣл саѣ трее-
ратѣл, пѣстрарѣа.

А. Дѣпъ семѣпѣрї, каре скїт операціїле
тревїтоаре просперїтѣдїї плателор?

Р. Пентрѣ знеле есте рѣрїреа, пентрѣ ал-
теле плївїреа кѣ тѣпа, саѣ о грѣпїре епер-
дїкѣ пентрѣ а дѣрѣпѣна бѣлѣрїїле. Асеме-
неа де тѣлте орї, о лѣкраре де тѣвалѣ есте

тревъитоаре ка съ дитъріаскъ локъл ші съ пзіе пѣтжнтѣ ла рѣдѣчина жѣпелор садѣрі.

Д. Пѣтеа-вей да регѣле асѣпра ачестор осевіте операціи?

Р. Нѣ, нѣ есте регѣлъ партіколарѣ пептрѣ ачестеа афарѣ дін прінчіпії џенералї че ам пѣс: кѣ, пептрѣ просперітатеа плантелор, пѣтжнтѣл че ле поартѣ катѣ съ фіе кѣ тотѣл феріт де планте парасіте ші дитр'о старе кѣвіпчіоасѣ де тѣрѣнціре, адікѣ нічі преа дндесат нічі преа ѣшор. Есте дар треава кѣлтиваторілор съ апере, прін тоате міжлоачеле че аѣ дн пѣтереа лор, реколтеле лор де пѣнѣдіреа вѣлѣріілор, ші съ цііе пе кѣт ва ста кѣ пѣтпцѣ съпрафаца локѣлѣі дн ачеастѣ старе де міжлокѣ де тѣрѣнціре фаворабілѣ ла десволтареа плантелор. Дн скѣрт, вом ворві де ачесте операціи меканіче дн лецііле релатіве ла кѣлтѣра фіе-кѣріа планте.

Д. Аї вре о регѣлъ џенералѣ съ пзі релатів ла реколта плантелор?

Р. Нѣ, вом тракта ачеастѣ кестіе осевіт пептрѣ фіе-каре фел де планте.

Д. Ші пептрѣ днгрѣлареа ші пѣстрареа форацелор ші грѣзпцілор?

Р. Ва фі маї раціонал ші маї фолосітор, мі се паре, де а арѣта дн деосеві ачесте осевіте операціи дн леціа консакратѣ ла фіе-каре дін кѣлтѣре де каре авем съ пе днделетнічім.

ПАРТЕА А ДОА.

Апликація принципilor ші регълелор ла култура плантелор.

ЛЕЦІА XXXI.

Класіфікація плантелор Фолосітоаре отълѣй.

А. Аї зіс къ агрікултура ера арта де а култура пѣтѣтѣл ка съ'л факъ съ про-дукъ плантеле фолосітоаре отълѣй; каре сѣнт ачесте планте?

Р. Ле дѣпарте, дѣ агрікултурѣ, дѣ чіпчі класе принципале, каре сѣнт: череалеле сѣ плантеле фѣноасе, плантеле фораѣере, плантеле легѣтоасе сѣ реколтеле плівіте, плантеле оліоасе сѣ тестіле ші плантеле тінкторіале.

А. Каре есте чеа маї фолосітоаре дѣ ачесте класе?

Р. Чеа маї фолосітоаре, дѣ регълѣ ѣепералѣ ші авсолѣтѣ, есте ачееа а череалелор ші а алтор планте фѣноасе, фѣнд къ еа дѣ отълѣй овічівіта лѣй хранѣ, пѣінеа; дар, прівітѣ афарѣ де рапортѣл еї къ

агрикултура, класа п л а н т е л о р ф о р а ц е р е , есте поате ши маї фолоситоаре джкь.

А. Пентрѣ че ?

Р. Фіинд къ еа аре джсзширі дмвзпътъ-цитоаре че о факъ зна дін челе маї птерні-че пжргї а знеї взне агрикултуре , ши къ фъ-рѣ еа отхл п'ар пзтеа нічі креце нічі пзтрі апіталї че слзжескѣ есплоетациеї пзтжнтъ-лзі ши репоіескѣ фертілітатеа са прин гзпоаіе-ле лор.

А. Каре есте рангъл де фолосінцъ а че-лор-л-алте класе тот дѣазна дн рапортъл лор къ агрикултура ?

Дзпъ плантеле форацере , вїнѣ плантеле легзтоасе , а кърор фоло-сінцъ пентрѣ агрикултурѣ , тзлцзмітъ зніа дїнтре джселе , картофълзі , ар пзтеа съ се потрївіаскъ къ ачееа а плантелор фо-рацере , дака еле ар авеа ка джселе фо-лосъл де а фї зп птернік міжлокѣ де дмвз-пътъцїреа локълзі дн тжїпеле кзлтиваторї-лор дївачї.

Вїнѣ апої плантеле оліоасе саѣ те-стїле , тоате де озце преа преціоасе , дар ши слзвітоаре локълзі . Дн сфжршіт пла-теле тїнкторїале , а кърор черкѣ е преа стржнсѣ ши а кърор кзлтърѣ е преа пзціп рес-пжндітъ дн Франція , афарѣ джсѣ де ачееа а рзвіеї , каре есте о фжнтжпъ де богзції пентрѣ маї тзлте дін провинціїле поастре .

А. Каре сжнт , п'жнтре череале саѣ пла-те фъїноасе , ачеле каре сжнт маї овїчї-пзїт кзлтивате дн Франція ?

Р. Гржъл, секара, оржъл, овъжъл, спеалта, поржтвъл шї рїшка.

А. Пжнтре плантеле форацере?

Р. Вісдејл, санфжнъл, осевїтеле фелжрї де трїфој, трїфојл галвенѣ, тжзтрїкеле, тжзтроїї, тжзтреа нестрицъ, раї-грасъл, сжлчіна, шчл.

А. Пжнтре плантеле легжтоасе саж плївіте?

Р. Картофъл, фасолеа, вовъл, флоареа піпралъ, папїї, сфеклеле, брожвеле, торковїї, торковїї порчещї, варжа шї алтеле.

А. Пжнтре плантеле оліоасе шї тестїле?

Р. Кжпена, інъл, рапїца, мадіа сатїна, такъл алвѣ, шчл.

А. Пжнтре тїнкторїале?

Р. Ржвїа, пастелъл, ресїда.

ЛЕЦІА XXXII.

Прїма класъ. Черееале: планте фжїноасе.

Гржѣ.

А. Се афлъ маї тжлте варїетъдї де гржѣ?

Р. Да, жп пжтжрѣ преа таре.

А. Прїп че семне ачесте варїетъдї се осївескѣ еле маї овїчїпжїт жнтре джнселеле?

Р. Прїп форта спїкжлжї, прїп паїжл лор

гъзѣосѣ саѣ плѣѣ, прѣн колоареа, тѣрѣмеа шѣ тѣрѣа грѣзѣнтелѣѣ.

А. Ачесте семне нѣ се скѣмѣѣ еле нѣчѣ о датѣ?

Р. Форта паѣзлѣѣ шѣ а спѣкзлѣѣ сѣнт маѣ овѣчѣнзѣт несѣпѣсе скѣмѣѣрѣѣ, дар колоареа, тѣрѣмеа шѣ тѣрѣа грѣзѣнтелѣѣ се модѣфѣкѣѣ преа лесне, де не патѣра локзѣрѣлор ѣн каре ле кѣлтѣвѣ.

А. Пѣтеа-веѣ сѣ'тѣ тѣжлтѣчещѣ пептрѣ че локзл н'аре ачевашѣ инфлѣзѣнцѣ асѣпра фортеѣ спѣкзлѣѣ?

Р. Аста есте кѣ десѣвѣршѣре конформѣѣ кѣ прѣнчѣлѣѣ патѣралѣ, каре не ѣнвадѣѣ кѣ храпа, а кѣрѣѣ инфлѣзѣнцѣ есте атѣт де пѣтернѣкѣ асѣпра десволтѣрѣѣ шѣ асѣпра калѣтѣцѣлор сѣвѣстанцѣлор органѣче, н'аре нѣчѣ о инфлѣзѣнцѣ асѣпра фортеѣ цѣперѣче а фѣѣнцѣлор органѣсате. Аша патѣра локзлѣѣ, че модѣфѣкѣѣ ѣнтр' ѣн кѣп атѣт де ѣнсетпѣтор тѣрѣмеа фѣѣлор, прекѣт шѣ тѣрѣмеа шѣ гѣстѣл фрѣктелор ѣн фамѣлѣа кѣкѣрѣвѣчѣлор, де пѣлдѣѣ, нѣ скѣмѣѣ нѣчѣ декѣт форта прѣмѣтѣвѣ а фѣѣлор шѣ а фрѣктелор фѣе-кѣрѣа спѣцѣе.

А. Каре есте инфлѣзѣнца чеа маѣ ѣнсетпѣтоаре есерчѣтатѣ де патѣра локзлѣѣ асѣпра калѣтѣцѣѣ грѣзлѣѣ?

Р. Ачѣеа каре скѣмѣѣ тѣрѣа грѣзѣнтелѣѣ. Адѣсеа ажѣнцѣ ѣнтр' ѣн анѣ ка сѣ се скѣмѣѣ ѣн грѣжѣ тарѣ ѣнтр' ѣн грѣжѣ фрѣцѣетѣѣ.

А. Че ѣнцѣлѣѣ прѣн грѣжѣ тарѣ шѣ грѣжѣ фрѣцѣетѣѣ?

Р. Афѣрѣ де варѣетѣцѣле кѣ грѣзѣнцѣѣ тарѣ

кзпоскзте сзвт нзмеле de гржѣ de Та-
гапрок, гржѣ вжртосѣ, шчл., тоате челе
лалте варіетъци аѣ воабеле, de пе ані ші ло-
кзрі, маі тзлт саѣ маі пзціп тарі. Ап агрі-
кзлтзръ ші ап комерчій, нзмескѣ гржѣ та-
ре ачела че ресістъ сзвт дінте, ші а кзрві
фържмътзре сжнт оакеше ші стіклоасе;
гржзл фрадет, дін протівъ, се сфъратъ
лесне сзвт дінте ші пзціптръл лзі есте алвѣ
ші фъінос.

А. Каре сжнт ачеле локзрі каре дъ маі
тзлтъ тзріе вобзлзі?

Р. Тържмъріле лзтоасе дъ тот дѣазна
гржне маі тарі de кжт локзріле крешъноа-
се, калкаре саѣ петроасе; ші ап фіе-каре
патзръ de пътжнтзрі, грззптеле есте кз а-
тжт маі фрадет пе кжт пътжнтзл а фост
маі пзціп гзпоіт ші маі дес одіхніт.

А. Ап регзль ценераль, каре есте ачел
фел de гржѣ пе каре катъ сз'л префере вері
каре кзлтіваторѣ?

Р. Ачела каре есте маі de обще кзлті-
ват ап цара са ші пе фіе че патзръ de локѣ.

А. Афаръ de овічежл цзрїї, прїнчїпїї пз
потѣ еї асеменеа сз кзльззіаскъ пе кзлті-
ваторѣ ап аледереа варіетъцилор спорїтоаре
тзлт маі віне ап знеле локзрі de о патзръ
хотържтъ?

Р. Да, еї ал ливацъ кз катъ сз алеа-
гъ маі віне а сетъна, пе локзріле времел-
нїчеще лнзестрате кз о фертїлітате ковжр-
шігоаре, спецііле челе маі цеапене кз паїзл
таре ші плїнѣ.

А. Пентръ че?

Р. Цепенія паѣлѣи лор ле фереце де а нѣ се кѣлка, еле дѣ преа тарі продѣкте ѡи вовѣ ши ѡи паіе аколо знде спеціле съдирі кѣ паѣл гѣгнос ар да кѣлкжндѣсе нѣ маі нице паіе зрїчіоасе.

А. Ачеастѣ регѣлъ д'а префера варіетѣіле маі де обще кѣлтивате ѡи деарѣ есте еа авсолѣтѣ?

Р. Ба есте ѡисѣ прѣдїнѣ ши ѡицелепчїне а лѣкра аст-фел, маі кѣ сеатѣ ла ѡичепѣтѣл знеї есплоетадїї; дар кѣлтиваторї вор фаче тот дѣазна преа вїне д'а се асїгѣра, прїп черкѣрї фѣкѣте не о мїкѣ скарѣ, дакѣ кѣлтѣра алтор спеції а кѣрор калїтѣдї ле а фост кѣпоскѣт еї ѡисѣши саѣ ар фї азїт а се лѣзда де алїї, н'ар фї маі фолосїтоаре пентрѣ джнїї, де не кѣм поате сѣ се ѡптїмпле адесеа.

А. Каре есте чел маі вѣнѣ пѣтжнтѣ де гр ж ѣ?

Р. Есте кѣ непѣтїнѣ а респонде категорїчеце ла ачеастѣ кестїе; дар, ѡи регѣлъ ценералѣ, реколтеле гржѣлї рѣзнескѣ маі тот дѣазна вїлнѣгѣл кѣ калїтатеа ѡи локѣрїле лѣтосо-калкарїї. ѡи локѣрїле ѡи каре съвстанѣа крѣтѣпоасѣ саѣ калкарѣа донѣце песте лѣтѣ; дѣ зп вовѣ де о калїтате преа вѣнѣ, дар нѣдїп ка ши паїѣ; ѡи локѣрїле мої, фїреце родїтоаре саѣ преа грасе ши кѣ нѣдїп калкарѣ, дѣ тѣлте паїѣ ши вов нѣдїп де о калїтате маї проастѣ.

А. Каре сжлт челѣ маї възне дпгръшь-търѣ пентрѣ гржѣ?

Р. Ан регълъ генералъ, тоате гъпоаіеле дпн фермъ дї пріескѣ шї лъкреазъ асърѣї депе калітъдїле лор інтржнсече. Дѣпе прпнчпнї, ачелеа каре і се кзвпѣ тълт маї тълт сжлт: 1-ѣ ачелеа каре аѣ маї тълт аналоціе кз кіар патъра лѣї, адікъ, п'днтре гъпоаіе, ачелеа дп каре паіеле гржълѣї інтрѣ дп тарѣ пропорціе, прекът шї скрементеле де анімалї пѣтрїці кз гръзнці де череале; 2-леа п'днтре дпгръшьтъреле пълвероасе, пълверета шї пішатъл.

А. Шї п'днтре amendemenці?

Р. Пентрѣ ачелаш кзвжлтѣ, amendemenці калкарї, прафъл de оасе шї de пегръл анімал катъ съ айбъ асърѣї о инфлзпндъ преа дпсептпътоаре.

А. Пентрѣ че?

Р. Фїнд къ варъл інтрѣ пентрѣ о тарѣ пропорціе ка элементѣ есенціал дп констїтѣціа гржълѣї, шї къ оаселе пісате саѣ арсе дї дѣ прпнчпнї мпнералї пз маї пзїп неаптъраці ла дптреага са десволтарѣ.

А. Аї зіс, дп ледїле трекъте, къ сілічеа ера асепенеа знъл дпн элементеле есенціале а ле гржълѣї, шї зісешї къ локзріле лѣтосо-калкарѣ ера ачелеа дп каре ел ісвѣтіа маї тълт?

Р. Есте тот дѣазпа преа тълт пісіпѣ, кіар дп пѣтжнтъл чел маї лѣтос, ка съ деа гржълѣї сілічеа, карѣ, ка варъл, інтрѣ дп органїсаціа череалелор дптр'о пропорціе

преа пѣніѣтъ, дѣсъ авсолѣтъ неапѣратѣ. Пѣ-
мѣнтѣл чел маѣ съракѣ дѣ сіліче аре де
ачеаста тот дѣазна мѣлт маѣ мѣлтѣ де кѣт
ар авеа тревѣіѣцѣ череаледе дѣ време де
маѣ мѣлте веакѣрї; есте нѣмаѣ де ліпсѣ ка
каптітатеа тревѣітоаре реколтеї актѣале съ
фїе дѣ стареа солѣбілѣ, шї аста есте
ка, депе кѣт ам вѣзѣт прїп арѣрї, дѣгрѣ-
шѣтѣре, amendemenѣї шї зѣчерї, агрїкѣлтѣ-
ра съ шїе а дѣплїні ачеастѣ неапѣратѣ коп-
дїіе а знеї реколте вѣпѣ де череале.

А. Каре сѣнт, дѣтр'о сѣкчесїе де кѣл-
тѣре, плантеле кѣрор поате чїнева фаче съ
зрмезе кѣ маѣ мѣлт фолос грѣл?

Р. Бѣпеле реколте а ле тѣтѣлор план-
телор фораѣере косїте дѣ дѣфлорїеа
лор сѣнт, прїп детрїтѣс, сѣзтеала шї кѣрѣ-
ценїа че еле дѣ лѣколѣї, о вѣпѣ прегѣтіре
нептрѣ грѣл. Плантеле легѣтоасе
плївїте н'ѣ ачелеашї фолоасе, шї п'дѣтре
дѣпселе картофїї шї фасолеа нѣ тре-
вѣе нїчї одатѣ, нептрѣ прїчїнеде маѣ сѣс зїсе,
нїчї а пречеде нїчї а зрѣта грѣл. План-
теле оліоасе, фїїнд преа слѣбітоаре,
нѣ пот асеменеа нїчї одатѣ съ'л пречеде дѣ
дѣпредїѣрѣїле ordїнаре але кѣлтѣреї. Дѣ
сфѣршїт прегѣтіреа локѣлѣї че о чере шї
каре, тоате лѣкрѣїле д'опотрївѣ алт-фел,
аре інфлѣїѣца чеа маѣ фаворавїлѣ дїп тоате
асѣпра верекетѣлѣї шї маѣ вѣртос асѣпра
калітѣдїї сале, есте зѣчереа.

А. Прїп зрѣтаре катѣ съ нѣ'л факѣ нїчї
одатѣ а зрѣта дѣпѣ о реколтѣ де череале?

Р. Негрешит ши де пе тот дрептъл кь-
вжнтѣ, кьчї ар фї о дефїшѣтоаре кьлкаре
а тѣтълор прїнчїпїлор ши тѣтълор лецїлор а-
грїкьлтѣреї.

А. Къ тоате астеа ачеаста се vede преа
adesea?

Р. Преа adesea фъръ лндоїалъ; дар іно-
ранца саѣ о лъкомїе рѣѣ лнцїлеасъ поате
сїнгъръ съ факъ а кьдеа кьлтїваторїї лнтр'
о грешалъ атѣт де таре нѣ пѣтаї лнпротї-
тїва регълелор артеї, дар кїар лнпротїва
адевѣрателор лор їнтересе.

А. Аї зїс кь картофїї, фасолеа, плап-
теле олоасе ши де овще тоате реколтеле
аналоаѣе саѣ слъвїтоаре, нѣ тревзїа нїчї о
датъ нїчї съ пречеде нїчї съ зрмезе гржъл
лн лнпрецїзъръ рїле обїчїнзїте а ле
кьлтѣреї; сжнт дар лнпрецїзъръ рї естра-
ордїнаре лн каре поате чїне-ва а се авате
дїп ачеастъ регълъ?

Р. Да, поате чїне-ва съ факъ а се пре-
чеде гржъл де о реколтъ аналогъ саѣ слъ-
вїтоаре кьнд се ва теме кь ковжршїтоареа
фертїлїтате а локьлїї съ нѣ факъ а се кьл-
ка гржъл; кьспїтеазъ прїп ачестѣ мїжлокѣ
ачестѣ прїсос де роднїчїе, ши, лн локъ съ
фїе о кьлкаре де прїнчїпї, ачеастъ опера-
цїе ле есте преа конформтъ, фїїнд кь еа аре
де цїптъ асемenea а лнтокмї ачел екїлївръ
неалърат, де пе кьт ам зїс, ла роднїчїа
фолосїтоаре а локьлїї, екїлївръ каре, лнтр'
ачеастъ лнпрецїзраре есценцїоналъ, се а-

Флѣ рѣнт прин есчес љн лок съ Фіе прин де-
фектѣ.

А. Грѣнецеле сѣнт дар сѣпсе ла кѣл-
каре зне-орі?

Р. Да, ші аста есте зна дін челе маї
марї стѣлчї љнпротїва кѣрора аѣ а се љп-
та кѣлтиваторї а кѣрор локзрї аѣ ажзнс љнтр'
о треалтѣ љналтѣ де фертілітате.

А. Каре е прїчина чеа маї обїчїнзїтѣ
а кѣл кѣрїї грѣнецелор?

Р. Прїчина чеа маї обїчїнзїтѣ есте десе-
ле плої вара. Ымезеала каре љї есте зр-
тареа, знїтѣ кѣ лїпса де аерѣ прїчїнзїтѣ
дїн десїмеа грѣлї, кѣшзпѣ зн фел де пїр-
нїчїре че деспервеазѣ паїл, шї, кѣнд во-
вѣл љнчепе а атѣрна љн спїкѣ, паїл се љн-
доїеще сѣвт ачестѣ грѣтате ла чел д'ѣн-
тѣї вѣнтѣ че-ва маї їте.

А. Нѣ се маї дѣ љнкѣ ачестѣ ефектѣ
алтеї прїчїнї?

Р. Да, а черкат съ тѣлтѣчїаскѣ ачестѣ
ефектѣ прїнтр'о скїмбаре а констїтѣцїеї кї-
мїче а пайлор грѣлї, атрївзїндѣл адїкѣ
ла о лїпсѣ де цененїе кѣшзпѣтѣ прїнтр'зн
дефїчїтѣ љн пропордїа сїлїчеї де каре че-
реалеле аѣ невоїе пентрѣ љнтреага формадїе
а паїлї лор; дар аста есте љнкѣ зпѣл дїн
ачеле їпотесе фїсіологїче кѣрзїа нїмїк нѣї
доведеще адеврѣл, нїчї тѣкар адеврѣл
пѣрѣт. Аша, не кѣт кїмїа нѣ ва арѣнка
маї тѣлтѣ љмїнѣ асѣпра ачестеї їмпортан-
те кестїї, катѣ съ не дїнем де тѣлтѣчїреа
че детерѣт, шї каре, љн стареа де акѣт

а щіицеї, есте лнкъ пѣмаї еа сінгъръ пріи-
шітъ.

Л. Каре есте чеа маї възъ прегътіре а
да локълві пентрѣ гржѣ?

Р. Ка съ факъ гржѣ кѣ ісвѣтіре, катъ ка
пѣмѣнтѣл съ фіе преа кѣрат, лндестѣл де
сѣпѣтос ші тѣрѣнтѣ фѣръ а фі фѣрѣмічіосѣ.

Маї овічівіт треї арѣрі даде, зна лн
лѣпа лві Апріліе саѣ Маїѣ, алта лн лѣпа
лві Аѣгѣст саѣ Септемврие, ші чеа д'а треїа
лн епока сепѣлрілор, сѣнт де ажѣнс лн
локѣріле лѣтосо-калкарїї ка съ ле адѣкѣ
лнтр'о старе кѣвіиічїоасѣ де кѣрѣденіе ші
тѣрѣнціре; дар есте кѣ пепѣтїнцѣ а да о
регѣл статорнікѣ пентрѣ ачеаста, есте треа-
ва кѣлтіваторїлор а лндеплїні кѣт се ва
пѣтеа кѣ пѣтїнцѣ ачеастѣ темейнікѣ конді-
ціе, дѣнд маї тѣлте саѣ маї пѣціне лѣкрѣрі
пѣмѣнтѣлві лор, депе лмпредѣврѣріле ат-
мосферїче ші патѣра локълві. Кѣт пентрѣ
лн съ пѣтошаре, ачеастѣ кондіціе темей-
нікѣ де ісвѣтіре пентрѣ гржѣ, кѣлтіваторїї
катъ, лн локѣріле че тѣлжескѣ де апѣ іар-
па, а фаче кѣрѣрі де скѣрсоаре саѣ лнкѣ
ші маї віне а'ші лѣкра царїеле лн вразде
рїдікате ла тіжлокѣ, ші а кѣрор лѣрѣїме
поате съ се осївіаскѣ, депе требѣнціе, де
ла патрѣ палме пѣлѣ ла дої стѣлженї, ші
лнкѣ ші маї тѣлте.

Л. Нѣ сеатѣлѣ кѣте одатѣ гржѣл пе
зп сінгърѣ арат де пѣлгѣ?

Р. Да, лн тѣлте цѣрї лл сеатѣлѣ аст-
фел дѣлѣ зп трїфоїѣ, ші кѣте о датѣ іс-

взтеѣе 'дестѣл де вине дака пѣтжнтѣл есте дѣн дестѣл фертил, шѣ маї кѣ сеамѣ дака трѣфоїка а фост ферѣт де вѣрзѣенѣ зрѣчоасе; кѣ тоате ачестеа метода ачестеа есте пѣцѣн раціоналѣ шѣ катѣ сѣ пѣ фѣе прѣїмітѣ де кѣт ка о есчепѣе дѣнтр'о вѣпѣ агрѣкѣлтѣрѣ.

А. Каре есте епока чеа маї кѣвѣнчѣоасѣ ка сѣ деа дѣнгрѣштѣреле пѣтжнтѣлѣї дестѣнатѣ сѣ факѣ грѣжѣ?

Р. Ачестеа атжрѣ де патѣра дѣнгрѣштѣрѣї шѣ де стареа еї де дескомпозиѣе. Дѣн регѣлѣ дѣнералѣ, кѣ кѣт маї пѣцѣн дѣнгрѣштѣтра есте топѣтѣ сѣжѣ фѣреѣе дѣспосатѣ ла дескомпозиѣе, шѣ кѣ атжт маї пѣлт дѣнгронареа еї дѣн пѣтжнтѣ катѣ сѣ фѣе депѣртатѣ де епока семѣпѣрѣлор, ка сѣ аївѣ време сѣ devѣе дѣн парте асѣмілабѣлѣ жѣпелор планте дѣс де ла дѣнколѣреа лор.

А. Катѣ сѣ аївѣ о дѣнгрѣжѣре партѣкѣларѣ ла дѣнпѣрѣреа дѣнгрѣштѣтрелор асѣпра докѣлѣї?

Р. Да, ачестѣ дѣнгрѣжѣре адеѣа зѣтатѣ есте дѣнсѣ пѣ се поате маї імпортантѣ. Дѣн регѣлѣ дѣнералѣ, верѣ-каре ар фѣї стареа гѣпоаїелор, катѣ сѣ ле респѣндѣаскѣ тот дѣаѣна пе пѣтжнтѣ, кѣт се ва пѣтеа маї потрѣвѣт; дар ачестѣ регѣлѣ дѣнералѣ devѣе о кондѣїе неапѣратѣ кѣнд еде сѣнт дѣнтр'о старе де дескомпозиѣе дѣнпѣнтатѣ.

А. Пѣнтрѣ че?

Р. Пѣнтрѣ доѣ кѣвѣнте д'о потрѣвѣ пѣтерпѣче: 1-їѣ дѣнпѣрѣреа молекѣелор роднѣче акѣм солѣбѣле фѣворѣсеазѣ пѣмѣжлочѣта лор

асимілаціе, пѣиндѣ-ле дн контактѣ асхирани
зиѣ таре пѣтѣрѣ де пѣнтѣрї кѣ элементеле
минерале а ле локѣлѣ шї кѣ рѣдѣчинеле плап-
телор; 2-леа ачелеа дїн ачесте пѣрци акѣт
солѣвиле каре пѣ сѣнт пѣсе ла дндетѣна плап-
телор сѣнт, дѣпѣ кѣт ам тѣлтѣчїт, тѣлт
маї лесне асорѣте саѣ тѣрѣте де елемен-
теле атмосферїче.

А. Есте ачеста тот дѣаѣна чел маї ъзиѣ
кїпѣ де а да д'адрентѣл днгрѣштѣтра ре-
колтелор де гр ж ѣ?

Р. Нѣ. Ачестѣ методѣ, каре а авѣт
тѣлтѣ тречере шї с'а днрѣдѣчинат ъине дн
практика агрїколѣ, пѣ есте днсѣ раціоначл
шї днтр'адевѣр спорнїкѣ де кѣт кѣнд дн-
грѣштѣтра а днаїнат ъине дн дескомпозиціе.
Кѣнд дѣ гѣноаїе проаспете шї пѣюасе, тоци
прїнчїпї, шї маї кѣ сеатѣ ачела ал невоїеї
кѣрѣденїеї локѣлѣ, се лѣптѣ ка еле сѣ фїе
апликате д'адрентѣ ла о реколѣ днѣѣшїтоа-
ре шї днѣѣштѣцїтоаре пречедѣнд неміж-
лочїт гр ж ѣл. Днтр'адевѣр, тоате семїн-
целе зрїчїоаселор ерѣврї копрїнсе дн ачест
гѣноѣ днколѣескѣ шї крескѣ днтр'ачеаашї
време ка шї челе ъине, шї ачелеа каре пѣ
сѣнт днекате де реколта днѣѣштѣцїтоаре
сѣнт косїте дн днфлорїеа лор кѣ днпса.
Кѣ ачестѣ маїерѣ, гр ж ѣл гѣсеце днѣ
днтр'ачестѣ пѣтѣнтѣ ъине кѣрѣцат шї таре
днѣѣштѣцїт маї тот гѣноѣл че дн ера де-
стїнат, шї дїн каре ел траѣе маї тѣлт фо-
лос де кѣт дака і'л ар фї апликат д'адрентѣл.

А. Каре есте чеа маї ъзиѣ епокѣ ка сѣ

dea amendemenți lokvriilor destinate a face grăj?

Р. Ачеаста атжрнъ de ефектъл че катъ съ продъкъ еї шї de маї пздіна саѣ маї тълта лор днлеспире de а'л продъче. Дн регълъ ценералъ, катъ а'ї пзне кжд are чїнева маї кз сеатъ дн ведере дн днтревінцареа лор реколта гржълї, шї, кжд еї сжнт de патъръ статорнїкъ ка тарпа, шї оаселе писате, зп анѣ тъкар днаїнтеа реколтеї гржълї; кжд ачеаста есте варѣ кзратѣ пълберат шї днтр' о кантїтате мїкъ, пегръл анімал саѣ чепзше, е маї віне а ле респандї днтр' ачелаш анѣ.

Д. Каре есте чеа маї възп епокъ пептръ сътпърїле гржълї?

Р. Де пе кзм ам зіс, катъ съ зрмезе пе кжт ва ста кз пзтїнцъ, пептръ ачеаста, обїчеїрїле локале; адїкъ, дн регълъ ценералъ, а ле днчепе шї а ле їспрвї кз чеї маї тълцї кзлтиваторї аї църїї. Кз кїпъл ачеста, се днпъртъшеце дїп тоате днтжмплърїле възп саѣ реле а ле тїмпїлор.

Д. Дн регълъ ценералъ, ачеастъ есте віне; дар дн рапортѣ кз фїе-каре фел де локѣ, пз маї сжнт реггле партїкъларе де пзїт?

Р. Да, катъ съ семене џлжїѣ шї џлжїѣ локзрїле че тжнжескѣ de апъ, шї дн зртъ пе ачелеа дн каре, мелчїї чеї мїчї, сжнт маї тълт de темзт; дн сфжршїт сжнт зпеле локзрї дн каре сетжнца чере съ фїе днгронатъ, ка съ зікѣ аша, дн пороїѣ; дн

алтеле, din противъ, ачестѣ присос де зме-
зеаль е преа вѣтъшѣтор сешъпѣтрелор,
дар, ши аичѣ, есте кѣ непѣтинѣ де а пѣне
регъле статорниче днтр' о кестие че цине пѣ-
май де патѣра нестаторникъ а локълѣ, ши
дн каре прин зрмаре, дн липсѣ де принципѣ,
еспериинца девине кълъзза чеа май сѣгърѣ.

А. Нѣ сеашъпъ чине-ва асемenea примѣ-
вара гржѣ?

Р. Да, сжлт доѣ вариетѣдѣ принципале
че ле пѣмескѣ, гржѣ де Мартіе, ши гржѣ
де Майѣ, фѣинд кѣ се сеашъпъ ла ачесте
доѣ епоче. Еле сжлт преа преѣюасе ши гѣ-
сескѣ асемenea о фолосѣтоаре днтревѣинца
дн шжѣеле кълтѣваторѣлор дѣвачѣ.

А. Се афлѣ регъле партѣкъларе аплика-
вѣле ла ачесте вариетѣдѣ примѣвѣрѣ?

Р. Тоѣдѣ принципѣ дѣнералѣ че ам пѣс а-
сѣпра кълтѣреѣ гржълѣ ши пе ачеѣа че дѣ
вом пѣне дндатѣ пѣнтрѣ ачеѣа а орзълѣ
сжлт асемenea апликавѣлѣ ла кълтѣра при-
мѣверѣ а гржълѣ.

А. Аѣ ворѣит де о прегѣтѣре ла каре сѣ-
пѣпѣ сешѣнца гржълѣ ка сѣ о кѣрѣде де
прафѣ ши пѣтрезѣчѣне; дн че стѣ ачеастѣ
прегѣтѣре?

Р. Ачеастѣ операѣе, кѣрѣа ѣа дат пѣ-
меле дѣнерѣк де вѣрѣит, фѣинд кѣ варъл
есте май адесеа днтревѣинца ла ачеаста,
копстѣ дн спълареа семѣнѣѣ кѣ о лешѣе пѣ-
трѣпсѣ din сѣпстанѣе зшор розѣтоаре.

А. Каре есте чеа май вѣпъ манѣерѣ де
а копъле ачеастѣ лешѣе?

Р. Варял виѣ стѣнс љн апъ, де овце љн-
 тревзѣнцат астьзѣ, паре-се а авеа љн фѣи-
 цѣ пзѣнѣ енерѣе. Ї а съвстѣзат љн маѣ
 тѣлте цѣрѣ вѣрѣитѣл кѣ сѣлфатѣ де
 ара тѣ шѣ кѣ саре тарѣнѣ љн пропорѣа
 де доѣ драмѣрѣ де сѣлфатѣ шѣ де зече дра-
 мѣрѣ де саре ла доѣ сѣте чѣнчѣ-зечѣ драмѣрѣ
 де апъ. Ачеастѣ прегѣтѣре есте љн аде-
 вѣр чеа маѣ енерѣкѣ љнпротѣва пѣтрезѣчѣ-
 неѣ грѣжѣлѣ; дар, фѣицѣ кѣ сѣлфатѣл де
 ара тѣ есте о съвстапцѣ венѣноасѣ а кѣрѣѣ
 љнтревзѣнцаре нѣ есте фѣрѣ примѣждѣе, ка-
 тѣ а префера пѣнтрѣ ачестѣ лѣкрѣ сѣлфатѣл
 де сѣдѣ зпѣтѣ кѣ варѣл љн пропорѣа де
 треѣ-зечѣ драмѣрѣ де сѣлфатѣ де сѣдѣ
 шѣ шеапте драмѣрѣ де варѣ пѣнтрѣ доѣ сѣ-
 те чѣнчѣ-зечѣ драмѣрѣ де апъ, зрѣжѣнд
 про-
 чедѣл арѣтат де Матеѣ Домѣаслѣ.

А. Кѣм с'апѣкѣ чѣне-ва маѣ обѣчѣнѣт а
 сѣвѣршѣ вѣрѣитѣл?

Р. Де овце, се тѣлѣзѣмѣе а тѣрна а-
 чеастѣ лѣше не зп пѣркоѣ де грѣжѣ шѣ а'л
 скорѣмонѣ пѣжѣ че с'аѣ зѣдат тоате воавеле
 дар ачеастѣ методѣ есте кѣ тотѣл де неажѣне

А. Каре е дар чел маѣ вѣнѣ мѣжлокѣ де
 а сѣвѣршѣ ачестѣ вѣрѣитѣ?

Р. Кѣфѣжѣндѣ де маѣ тѣлте орѣ љн лѣ-
 ше грѣжѣл пѣс љнтр'ѣн пѣперѣ кѣ доѣ тѣ-
 нѣшѣ, шѣ скорѣмонѣндѣ'л кѣ о спатѣлѣ пѣжѣ
 кѣнд се ва тѣзѣа де тот; сѣѣ шѣ маѣ вѣне
 љнкѣ лѣсѣндѣ'л кѣфѣндѣат љн апъ љн вре-
 ме де маѣ тѣлте чеасѣрѣ.

А. Кътъ каптитате де гржъ сеатълъ маї овичїнзїт пе зп погонѣ?

Р. Аша прекъм ам зїс, поате пзне чїне-ва дптр' ачест рапорт пзмаї ачеастъ регълъ ценералъ: къ катъ а сетъна маї тълт саѣ маї пзїп дес де пе патъра шї фертилїтатеа локълї. Дар а хотърж каптитатеа семїндеї пе сеата фїе-кърїа спедїе де локѣ, аста есте къ тотъл къ непзїпцъ; еа се скїм-въ пжлъ дп непърїпїт, ка тоате челе-ла алте операцїї агрїколе, къ патъра пътжп-тълї, посїцїа лзї топографїкъ, шчл., шчл. Деосевїреа се паре дп зртъ а се опрї ла патрх-зечї шї шеакте де ока де погонѣ, че поате фї прївите ка мїнїмъм, пжлъ ла шеаї-зечї де ока, каптитате песте каре пз трече чїне-ва пїкърї.

А. Към аржпкъ маї овичїнзїт сетжпца?

Р. Къ тжпа, към ам маї зїс, шї ачеастъ операцїе дїфїчїлъ чере оаре-каре дїбъчїе пе каре о лжпгъ депрїндере поате съ о деа. Ар фї де дорїт ка дптревзїндареа сетълъторїї-лор съ девїе маї овщеаскъ; кълтїваторїї ар гъсї дптр' ачеаста тарї фолоасе, шї авзъл пвълїкѣ ар креще фоарте тълт.

А. Нз сеатълъ чїне-ва зне-орї гржъл пе ржндърї?

Р. Да, шї ачеастъ методъ, че економї-седе сетжпца пе жжштате шї дплеснеде тълт къръдареа локълї мерїтеазъ де а фї лзатъ дп таре бъгаре де сеамъ де кътре кълтїваторїї дорїторї де а шї перфекцїона кълтъра лор.

А. Нъ есте фолоситор де а скимба дин време дн време семжнда?

Р. Ачеастъ кестіе преа десвѣтътъ есте днкъ днтр' о старе въпѣтоаре, чеаа че доведеще къ ачеастъ скимварѣ фолоситоаре дн знеле църї п'а авѣт днтр' алтеле ресълтате фолоситоаре. Де ачеаа, чеаа че кѣлтїваторїї потѣ фаче маї вїне, есте де а о деслега пентрѣ локзріле лор прїн черкзрї компаратїве.

А. Дн че аджѣчїме шї кѣт тревѣе съ днгроапе семжнда арѣпкатъ кѣ тжпа?

Р. Аїчї днкъ регѣла џенералъ поате сїнгзрѣ съ се іа де темейѣ. Дн тѣржмзріле зскѣчїоасе шї зшоаре, семжнда катъ съ фїе маї аджк днгронатъ, шї маї пѣцїн дн локзріле змеде шї тарї. Жздіката кѣлтїваторѣлї ва хотѣрк, де не патѣра шї днспѣнтошареа фїе-кѣрїа дн царїеле лзї, де тревѣе а аконерї маї тѣлт саѣ маї пѣцїн семжнда. Дн касѣл д'злтжїѣ, о араре зшоарѣ есте мїжлокѣл чел маї кѣвїпчїос; днтр' ал доїлеа, доѣ грѣпѣрї днкрѣчїшате е де ажзпс адесеа.

А. Катъ чїне-ва а тѣвѣла агрзріле, кжнд се ва пѣтеа, дзпѣ днгронареа семїндеї гржѣлї?

Р. Ба, есте прѣдент съ шї пѣстреѣе ачестѣ вѣнѣ мїжлокѣ де а адѣога пѣтжпїтѣ не ла рѣдѣчїеле садзрілор дзпѣ іарпѣ, прїн сфѣржмареа мїчїлор вѣлгѣрї, не каре садзрї днгїеѣзрїле шї десгїеѣзрїле знеле дзпѣ алтеле аѣ лѣсат десголіт колетѣл рѣдѣчїелор лор.

А. Кънд гръхл а крескът, чере ел алте днгрїжірі пжпъ ла реколтъ?

Р. Дака къръченїа локълї есте тот дѣазна зна зна дїп челе маї прїнчїпале кондїцїї а ле їсвѣтїрїї гръхлї дн тоатъ времеа не ккт ел се афлъ не пѣтжптъ, еа есте шї маї неалѣратъ кжнд ел есте жъне шї славѣ. Аша, пѣдїп дн зрта знеї лѣкрърї кѣ тавѣла, маї тот дѣазна фолосїтоаре дъпъ їарпъ, катъ а държма зрїчїоаселе ервзрї прїптр' о гръпаре епердїкъ; саѣ маї шїкъ днкъ, дака с'ар пѣтеа, прїптр' о плївїре кѣ тжпа кѣ о сълѣлїкъ фѣкѣтъ днтр' адїнс, де не кжт се фаче кѣ вѣпъ їсвѣтїре дн зпеле дърї, кїар асѣпра гржпелор семпате д'а свзрателеа.

А. Пїлїтѣл ачеста есте тот дѣазна де ажънс?

Р. Нѣ, катъ днкъ а тѣя саѣ а стѣлѣ маї тжрзїѣ, кжнд сжпт дн днфлорїре, скаїенїї, пегїна, пѣлѣшїда шї алте планте парасїте каре аѣ скѣпат челеї д'їптжїѣ лѣкрърї; дар де овще есте тот дѣазна зн семпѣ де о преа зрїчїоасъ кѣлтзрѣ кжнд гржпеле аѣ невоїе де ачаестъ дескаїтаре.

А. Пентрѣ че?

Р. Фїїнд-кѣ гржпеле пѣпѣдїте ла ачестѣ пѣнтѣ де ервзрї зрїчїоасе пжрѣскѣ тот дѣазна не кѣлтїваторї де о їпоранѣъ авсолѣтъ, саѣ вѣдескѣ днтр'жпшїї чел маї аджк деспреѣ а регѣлелор фондментале а ле знеї вѣне агрїкѣлтзре.

А. Нѣ есте днсъ лесне д'а се апѣра де

семинале скаיעілар ші де алте семіне дитраіпате а плантелор парасіте?

Р. Поате преа лесне, дитр' о възпъ сзкчесіе де кълтзре, съ опріаскъ семіне дитраіпате че вжнтъл ле адзче асзпра локзрілор ка съ ле дитпланте, ші маї кз сеатъ де а лза аколо десволтареа ші тзріа че о vede чіне-ва дн скаיעіі пе локзріле кълтіва-торілар а кзрор нежнгріжіре ші іпоранцъ о дивіновзціам адінеазреа.

Д. Че регълъ съ зртезе чіне-ва ка съ реколте маї кз фолос гржъл?

Р. Катъ съ нз аценте дитреага лзі матзрітате ка съ дичеапъ а пзне ла лзкръ сечеръторіі, саъ фзръ ачеаста се сзпне прімеждіеі де а'л ведеа десгрззпцат де вжнтзрі ші де сгздзріле сечереі. Ачеастъ регълъ се аплікъ кз маї тзлте пзтере днкъ ла тареле есплоетаціі, фіінд кз гржпеле се кокъ адесеа маї тоате де о датъ, де ші аъ фост семъпате ла піце інтервале лзпці зпеле де алтеле.

Д. Нз тревзе а вегіа кз гріжъ лзкръл сечеръторілар?

Р. Німік нз есте маї есенціал, саъ фзръ ачеаста еі таіе гржъл преа де сзс ші пердѣ аст-фел о таре парте де паіе; саъ днкъ ласъ съ казъ де възпъ воіе тзлте спікзрі кз скопъ де а фолосі пе спікзиторі, кз каре еі сжнт де тзлте орі дн днцелецере.

Д. Дзпъ че с'а сечера т гржъл, че тзсвръ катъ съ іа?

Р. А'л лега ші а'л пзне дн клъї де кж-

те зече спопї кжт се ва пѣтеа маї кържнд. Есте тот дѣазна песокотїт шї примездїос, кїар кжнд времеа се паре сїгъръ, де а лѣса тѣ пѣкїї съ треакъ поаптеа пе локъ; катъ съ пѣ се ѡндѣплече ла ачеаста де кжт кжнд vede къ пѣ се поате фаче алт-фел.

А. Че ѡндедеїї прїп клѣї?

Р. Астеа сжнт грѣмезї де кжте зече спопї пе каре ле факъ кълкжнд пе пѣтжнтѣ патрѣ спопї, доъ де фїе-каре латѣре, шї атїпгжндъ-се прїп спїчїї ѡкрѣчїшацї зпїї асѣпра алтора; апої пе ачестї патрѣ спопї ашезацї кѣ спїчїї вжрфѣ ла вжрфѣ шї крѣдїш, маї пѣне де о кам датъ алцї треї д'а кърмези-швл, кѣ спїчїї плекацї ѡп партеа вжнтѣлїї плоаїей, апої песте ачестї треї маї пѣне алцї дої тот дѣазна ѡнтр'ачелаш сепс, апої песте честї дої звл каре фаче вжрфѣл клѣї. Снопїї потѣ съ бравезе маї тѣлте зїле нїще плої некѣрмате де вор фї ашезацї вїне ѡп клѣї.

А. Каре есте чел маї взн мїжлок де а пѣстра спопїї?

Р. Аї пѣне маї обїчїнвїт ѡп шѣре; дар еї се пѣстреазъ маї вїне ѡпкъ шї сжнт маї пѣдїп еспшїї ла пѣстїїрїле шоарїчїлор, гѣргѣрїделор ѡп клѣї сѣвт черѣ акоперїте кѣ зп ѡпвѣлїшѣ де паїе саѣ де трестїе.

А. Каре есте чеа маї взнъ методъ пен-трѣ вѣтѣтѣл саѣ треератѣл грѣжлїї?

Р. Маї де овще ѡп бате ѡп Франчїа кѣ вїчл. Ачеастъ методъ аре дефектѣл д'а се есекѣта ѡпчет, шї прїп зрмаре де а лѣ-

са гръбл таї тълтъ време еспѣс љн шре ла пѣстиіреа анімалілор розьторі; еа чере афаръ де ачеаста о вегіере страшнікъ аспра лѣкрълї лѣкрьторілор каре, лѣкрѣнд кѣ рѣптѣл, ласъ тот дѣазна воаве љн спіче, ка съ іспрѣвіаскъ таї кѣрѣнд ші съ кѣдїце таї тълт. Аша, љнтр'зи таре пѣтърѣ де есплоетаціі, а пѣс та кїне де вѣтѣт мішкате де каї каре дѣ міжлокѣл де а вате о таре кантїтате де грънеце де о датъ, ші прїп зр tare еле факѣ таї лесне ші таї пѣдїп требѣгоаре вегіереа стѣпѣнѣлї.

А. Ачесте та кїне љншї ажнѣгѣ еле віне ціпта лор?

Р. Да, кѣнд еле сѣнт віне кѣпѣтѣте, факѣ де овще о вѣпѣ лѣкраре, ші тълте motive се лѣптѣ љн фавоареа прїїмірїі лор љн тоате есплоетаціїле пѣдїп консїдеравіле. Хѣліторїі љнсъ аї ачестѣї modѣ де треерат љї гѣсескѣ љнсъ о некѣвіїпѣ преа греа дѣпѣ дѣпшїі: ачеаа d'a нѣ љн гѣдѣї съ деа љн тоате зілеле вітелор паїе де кѣрѣнд вѣтѣте, чеаа че љї рѣнеце міросѣл ші гѣстѣл де пѣлвѣре саѣ де шоарїче че еле довѣндескѣ тот дѣазна рѣтѣнд тълтъ време грѣтѣдїте љн шре.

А. љн адевѣр ачеастѣ некѣвіїпѣ есте љндестѣл де гравѣ, ші нѣ вѣзѣ че ар пѣтеа чїне-ва респѣнде асторїлор ачестѣї аргѣментѣ?

Р. Німік нѣ е таї лесне љнсъ: поате чїне-ва съ ле рѣспѣнѣзѣ кѣ љнтр'о вѣпѣ ші љнделеантѣ аргїкѣлтѣрѣ, паїеле катѣ съ

слъжѣаскъ пѣтаі пентрѣ фачереа стрателор
прѣн кошаре, шѣ къ пѣтаі пѣще кълтѣваторѣ
зрѣчѣошѣ ле дѣ дрепт тѣжкѣаре вѣтелор лор.

А. Аї ворѣит де о воалѣ пѣтѣтѣ пѣтре-
зѣчѣзне ла каре ера сѣпѣс грѣжѣл; каре
есте прѣчѣна ачестеї воале?

Р. Адевѣрата прѣчѣпѣ есте некѣпоскътѣ;
еа се ивѣще пѣтаі прѣн пѣвѣлѣреа знеї чѣз-
перче парасѣте, каре ласѣ ѣл локѣл сѣв-
станѣеї фѣноасе а грѣзптелѣї семѣнѣа еї,
каре есте о пѣлѣере неагрѣ, де зп шѣрос
грѣдос. Кѣнд вате грѣжѣл, ачестѣ пѣлѣере
се акаѣѣ де грѣзпѣїї сѣпѣтошѣ, шѣ, дака ѣї
сеатѣпѣ ѣптр'ачестѣ старе, реколѣта фѣї-
тоаре есте пѣстѣїтѣ де дѣпса. Еакѣ пѣп-
трѣ че сѣпѣзне тот дѣазпа грѣжѣл ла опе-
раѣа вѣрѣїтѣлѣї таї сѣс дескрѣс.

А. Грѣжѣл пѣ таї есте сѣпѣс алтор воале?

Р. Да, ел есте сѣпѣс знеї воале пѣтѣтѣ
тѣлѣрѣ саѣ кѣрѣвѣне. Сѣвстанѣа воале-
лор ісѣїте деѣне неагрѣ ка ла пѣтрезѣ-
чѣзне, дар вобѣл се сеакѣ къ тотѣл ѣп-
аїпѣтеа реколѣтеї шѣ пѣ молѣпсеѣе не алтеле
ка пѣлѣереа семѣналѣ а чѣзперчеї парасѣте.

А. Реколтеле грѣжѣлѣї пѣ се атакѣ еле
зне-орѣ де о воалѣ прѣмежѣїоасѣ пѣтѣтѣ тѣ-
чѣзне саѣ рѣѣїпѣ.

Р. Да, ачестѣ воалѣ се ивѣще, ка челе
пречеденте прѣн пѣпѣдѣреа чѣзперчелер па-
расѣте каре, ісѣїнд лѣжерѣл ѣл локѣ де грѣ-
зпѣте, ѣл пресарѣ къ о таре капѣїтате де
пѣпѣтрѣї ѣл фаѣа рѣѣїнеї. Тѣрѣзрѣреа адѣсѣ
ѣл десѣтѣра лѣжерѣлѣї прѣн фѣїпѣа шѣ лѣ-

крареа вѣтъмѣтоаре а ачестор парасіці ѓм-
педекъ фѳоарте тѣлт лѣкрареа фрѣктіфіка-
ціей; аст-фел грѣпеле ісвіте де тѣчѣне дѣ
тот дѣазна воаве тічі, свѣрчіте ші фѣръ
віртѣте хрѣпітоаре.

А. Аѣтѣлпеще чіне-ва дес ачеастъ
воалъ?

Р. Діп порочіре преа рар, ші пѣ се івеще
маі овічївїт де кѣт ѓп знеле локалітѣці з-
теде ші адѣпостїте; тревѣе ѓпкъ ѓптр' аче-
сте локалітѣці коепчідїнѣа зпор ѓмпреціз-
рѣрі атмосферїче ка съ се десвоалте пе о
таре скаръ.

А. Се афлѣ тіжлоаче де а се опѣне а-
честей воале а грѣвлї?

Р. Скїтѣжнд ѓмпрецізрѣріле локале, а-
дікъ ѓпсѣпѣтошїнд локѣл, вѣрѣндѣ'л саѣ
таражндѣ'л, дѣрѣтжнд адѣпостїріле каре,
прїп зтѣрїреа лор ші ставїла пѣсъ черкѣла-
ціей аерѣлї, окротескѣ зтезеала локѣлї шї
а лѣжерїлор, поате чіне-ва де взпѣ сеатѣ
опрі ачеастъ коепчідїнѣъ а ѓмпрецізрѣрілор
атмосферїче, діп каре віне тѣчїзнеле, ачеа-
стѣ греа воалъ а грѣвлї.

ЛЕЦІА XXXII.

Секаръ.

А. Дѣпѣ грѣжѣ, каре есте череала чеа
маі кѣлтїватѣ ѓп Франчіа?

Р. Секара.

А. Се афлъ маї мълте фелхрї де секаръ?

Р. Да, дар вариетъциле еї сжнт маї пзцине де кжт а ле гржълї; поате лпккъ зиче чїне-ва къ лп Франчіа се кълтївъ пжмаї зна сїпгъръ.

А. Каре сжнт челе маї де кълпетенїе осевїрї лнтре секаръ шї гржѣ?

Р. Еле сжнт преа вїне лпсепнате сзвт верї-каре рапортѣ: пропорціїле осевїтелор лор елементе констїтзтїве фїїнд преа дїференте лнтре еле, ресзлтеазъ неапърат къ тревзїнцеле шї гзстърїле лор пз пот съ фїе ачелеашї. Аша, фъръ а фї кз тотзл опзсе, сжнт дестзл де осевїте лптокмїнд фїреце, лп класареа овїчїзїтъ а локзрїлор аравіле, доъ тарї деспърцїрї де кълпетенїе шї де овще прїїмїте лп Франчіа сзвт ачеастъ дензтїре: царїне де гржѣ шї царїне де секаръ.

А. Пзтеа-вей сз'мї аръдї челе маї прїнчїпеле дїферїнце че се афлъ лп пропорціїле элементелор есенціалé а гръзїнцилор ачестор доъ череале?

Р. Гржъл копрїнде о преа таре пропорціе де глзтенѣ лп каре се гъсеце аместекатъ о сзвстанцъ стрзїпъ че пз се гъсеце лп семїнцеле челор-л-алте череале. Кїтїа а рекзпоскзт асемеңеа преа тарї дїферїнце лп пропорціїле элементелор лор мїнерале, шї ачесте дїферїнце есплїкъ, конформ прїнчїпїлор, не ачелеа афлжнде асемеңеа лнтре гзстърїле шї тревзїнцеле а ле ачестор

доъ планте. Депе анализеле кимиче, интръ май тълт де жътътате варѣ ѓн органисаѓия гржълї де кжт ѓн ачеа а секареї шї май тълт де жътътате сїliche ѓн секаръ де кжт ѓн гржѣ, каре аре асемеа невоие де май тълт азот, фїнд къ коприде май тълт глѣтенѣ. Еакъ пентрѣ че ел пѣ поате їсвѣтї ѓн локърїле сїlichюасе, такре шї преа съраче ѓн калкарѣ, ѓн каре секара дѣ ѓнкъ преа вѣне реколте; еакъ пентрѣ че ѓн сфжршїт, прїн ѓнтревзїндареа тарнеї саѣ а варълї, поате чїне-ва съ скїмбе ѣпеле локърї де секаръ ѓн преа вѣне локърї де гржѣ.

А. Нѣ поате дар съ скїмбе чїне-ва астфел тоате локърїле де секаръ ѓн локърї де гржѣ?

Р. Прїн ѓнтревзїндареа тарнеї шї а варълї, поате фаче чїне-ва съ факъ съ креаскъ гржъл май ѓн тоате локърїле; дар кжнд ачесте тѣржтѣрї пѣ резпескъ челе-л-алте кондїцїї тревзїтоаре, ел дѣ ѓн еле пїще слабе реколте, фїнд къ, де не кжт ам вѣзжт ѓн леѓїле пречеденте, тревзе пѣ варѣ чї алт лѣкрѣ ка съ факъ съ проспере гржъл, кїар ѓн локърїле ѓн каре ѓї терѣ вїне секареї, фѣрѣ фїїнда калкарїлї.

А. Есте тот дѣазна фолосїтор де а съвстїтѣа кълтѣра гржълї ачелеїа а секареї?

Р. ѓн локърїле ѓн каре калкаръл сїнгѣр лїпсеѣе дїн ѣнїреа тѣтѣлор кондїцїїлор шї дїн тоате елементеле тревзїтоаре кълтѣреї гржълї, есте тот дѣазна о операѓїе вѣпѣ

de a tarна саѣ de a вѣрѣ ачесте локзрї ка съ факѣ грѣѣ љн локѣ de секарѣ; дар, љн локзрїле сїлїчїоасе фїреѣе зшоаре шї такре, љн локзрїле de секарѣ, кѣ о ворѣѣ, есте мѣлт маї љнцелепт а пѣї скїт-ва деcтїнацїа.

А. Пентрѣ че?

Р. Фїнд кѣ тревѣе тот дѣазна мѣлт маї тарї келтѣелї ка съ довѣндїаскѣ љн ачестѣ фел de локзрї о реколтѣ мїжлочїе de грѣѣ de кѣт о вѣпѣ реколтѣ de секарѣ, шї кѣ о вѣпѣ реколтѣ de ачестѣ дїп зрѣтѣ грѣзп-те дѣ чел пѣдїп атѣта спорѣ кзратѣ кѣт зпа мїжлочїе de грѣѣ, слѣвїнд мѣлт маї пѣдїп фертїлїтатеа пѣмѣлтѣлї.

А. Натѣра локзлїї аре еа асѣпра калїтѣїлор секареї о инфлѣвїндѣ асемеѣеа љн-сепѣтѣоаре ка асѣпра ачелора а грѣзлїї?

Р. Преа пѣдїп їа чїне-ва љн вѣгаре de сеатѣ дїферїнѣа калїтѣдїї љн ачестѣ фел de грѣзпте, фїнд кѣ еа п'аре ачееашї їмпортанѣѣ ка љн грѣѣ. Апсѣ, пѣ есте љндоїа-лѣ кѣ патѣра локзлїї инфлѣвїнѣеазѣ асеме-ѣеа асѣпра еї.

А. Каре сѣпт прїнчїпїї шї регѣлеле а-плїкавїле ла кѣлтѣра секареї?

Р. Прїнчїпїї фондamenteалї шї регѣлеле ѣе-перале че ам пѣс пентрѣ грѣѣ љн леѣїа пре-чедентѣ, релатїв ла алтернатѣл реколтелор, ла прегѣтїреа локзлїї, ла септѣпѣрї, ла плї-вїтѣ шї ла сечерїшѣ, сѣпт тоате аплїкавїле ла секарѣ фѣрѣ есчепѣїе, деосевїт љпсѣ de вѣрѣїт de каре еа п'аре тревѣїндѣ.

А. Пептръ че?

Р. Фіинд-къ пѣ е сѣпхсъ ла пѣ трезичіе-не, боалъ пе каре вѣрѣтѣл аре пептръ цинтъ съ'ї дѣржме сепжпца.

А. Къ тоате ачестеа диферинца атжт де диведератъ дп патѣра локѣрілор маї къ сеатъ потривіте фіе-кѣрія дп ачесте доѣ черемале де іарпъ катъ неапѣрат а ле фаче съ се деосібеаскъ дп кѣлтѣрѣ?

Р. Репетѣ къ кѣлтѣвжнд секаракатъ дп осекітеле локѣрї че'ї сжнт потривіте, съ пѣзїаскъ токмаї ачелеашї регъле деперале ка шї пептръ гржѣ, атжт пептръ епока сепѣпѣрілор ка шї пептръ капітатеа шї дпгропа-реа семіпцеї; катъ а лѣа дп сфжршіт ачелеашї тѣсѣрї ка съ о кѣрѣде де зрїчіоаселе ерѣврї, шї ачелеашї дпгрїжїрї ка съ о реколте шї съ о пѣстреже дп шѣре саѣ дп клѣї.

А. Кредеам дпсъ къ сеатѣпѣ секара маї кѣржнд де кѣт гржѣл?

Р. Да, о сеатѣпѣ маї кѣржнд шї маї тѣрзїѣ асемеенеа, фїинд къ дп знеле цѣрї о сеатѣпѣ дпкъ шї пе ла крѣчїжнѣ; дар фелзрїтеле дппредївѣрѣрї пѣ скїтеѣ нїмїк дп прїпчїнїї шї регълеле че ам пѣс, еле овлїгъ пѣтмаї а ле модїфика аплїкація де пе кѣт ам зїс, шї ачестѣ апрещїаціе ретжне дптреагѣ де тот ла інтелїцінда шї дївѣчїа кѣлтїваторѣлїї, че ва треѣвї съ семене секара са маї кѣржнд саѣ маї тѣрзїѣ, маї тѣлт саѣ маї пѣдїн дес, шї съ о дпгроале маї тѣлт саѣ маї пѣдїн аджк, де пе клїтеѣ, дппредївѣрѣрїле атмосферїче актѣале, шї маї вѣр-

тос де не патъра ши посіція топографікъ а фіе-кърія дін царіеле лѣ.

А. Сеатълъ вре о датъ асемепа секара прітвара?

Р. Нѣ, дар се афлъ о варіетате не каре тѣлт а предікат'о свѣт пѣтеле де секаръ а зілеі СФ жп тѣлѣ Іоан; о сеатълъ дн Ізніе ка съ о рекоалте о датъ ка фораціѣ тоатпа, ши апоі ка днгрѣштѣрѣ вара зрѣтѣоаре.

А. Ачеастъ варіетате катъ съ фіе дн адевр преа преціоасъ?

Р. Нѣ се паре къ фолоаселе сале аѣ респѣнс не депліѣ рензтіріі сале, фінд къ кѣлтѣра еі с'а респѣндіт пѣдін дн Франчіа.

А. Днсъ катъ съ фіе о вѣпъ методъ ачеа де а семъпа секаръ ка съ о таіе verde?

Р. Да, дар секара де рѣнд се кѣвіне маі віне пентрѣ ачеастъ вѣпъ треаѣ дн кѣт пѣ пѣтем съ о рекомандѣм дндестѣл.

А. Пентрѣ че?

Р. Фінд къ еа дѣ прітвара о косіре де фораціѣ преа тімпѣріе, ши пріп зрѣаре преа преціоасъ днтр'ачеастъ епокъ, дн каре тот фелѣл де алт фораціѣ verde ліпсеѣе къ тотѣл; секара зілеі СФ. Іоан о дѣ дн протівъ тоатпа, ла о епокъ дн каре аре пѣдіне маі пѣдінъ невоіе, ши дн каре маі тѣлте алте планте потѣ съї дндеплііаскъ локѣл къ фолос.

А. Каре есте чеа маі вѣпъ маіерѣ д'а

сешъна секара ка съ о реколте верде пептръ фораціѣ?

Р. Ка съ трагъ зп партіт дп адевър фолосітор, катъ а о сешъна дпаштеа ачелеіа хотържте пептръ сешънцъ ші дптр' зп пѣшжпт таре гъпоіт; прпн зрмаре пѣне маї тѣлтъ сешънцъ де кжт чеа обічпвїтъ. Дака ласъ не сеатъї о царпнъ пѣдпн маї дпсешпнѣоаре, катъ а о сешъна дп маї тѣлте порції ші ла іптервале калкълате аст-фел дп кжт съ поатъ а о косі кжт се ва пѣтеа маї тѣлтъ време дпаште де а дпбѣтржпн. Спре ачестѣ сфжршїт фаче чеа д' ѣптжѣ косїре дпдатъ че а ажѣс ла дпѣлцітеа зпелі палте ші кжте-ва деціте.

А. Каре есте чеа маї възпъ дптревзїпцаре а ачествї фораціѣ?

Р. Ел есте преа възп пептръ тоці апамалії дпн фермѣ; фаче тѣлт віне, ла іешпреа дпн іарпъ, вачелор ші оїлор кѣ лапте, жѣпїлор піелі, ші кіар каїлор. Аст-фел пѣ пѣтем рекоманда дпдестѣл ачештъ методѣ атжт де фолосїтоаре сѣвт тоате рапортѣрїле.

А. Сокотелї дар кѣ секара пѣмїтъ а зілеї СФ. Іоан пѣ мерїтъ лѣареа а мпнте а кѣлтїваторїлор?

Р. Гжндескѣ дпн протївъ кѣ поате съ о дптревзїпдезе чїне-ва кѣ ісѣвѣре, ші кѣ тревѣ съ о черче чїне-ва чел пѣдпн пжпъ ла дпн протїва доведїре; ам фѣкѣт пѣмаї ачештъ обсерваціе кѣ, пжпъ акжт, кѣ тоате потпоаселе лѣзде кѣ каре а кѣлмат'о, еа а фост пѣдпн кѣлтїватъ, ші ам трас пептръ

джаса, поате фъръ темейъ, консеквинца къ еа нъ мерита къ тотъл ачесте лавде.

А. Секара есте сзпъсъ ла вре о воалъ?

Р. Да; де ши нъ есте ничі о датъ ісвітъ де пѣтрезіѣне ши тълъръ ка гржъл, есте дпсъ сзпъсъ ла о алтъ воалъ партікларъ че о пѣтескѣ тълчѣне (ергот), ши каре се іведе прінтр' о прелѣнціре монстрѣоасъ ши віоріе а вовълѣй атакат.

А. Ачеастъ воалъ а секареї аре еа греле некзвіиңде?

Р. Еа аре пѣнпъ інфлѣнцъ асѣпра реколтелор, фїнд къ преа рар ловеще о каптитате маре де грънці ка съ дмпѣдїгезе тълт продѣктъл; дар, кжнд нежпгрїжече чїне-ва де а кърѣца воавеле тълчѣпате а ле секареї дестїпате ла храпа оаменїлор, къшѣпъ о воалъ прїтеждїоасъ кзпоскзтъ сѣпт пѣтеле де гангрѣпъ сеакъ. Нъ пѣтем дар дндестъл а кіема асѣпра ачестѣї фалтѣ лѣареа а мїнте а кѣлтїваторїлор дп църеле дп каре секара фортеазъ васа челеї д' ѣптѣѣ хрѣнї а попѣлацілор агрїколе.

А. Кзпоащѣм прїчина дїп каре віне ачеастъ воалъ?

Р. Нъ; знїї о дѣ чїспїреї знїї інсекте, алції ла о търѣзраре дп елементеле констїтѣтїве а вовълѣй; дар астеа сжнт пѣтаї пїще сімпле іпотесе.

ЛЕЦІА XXXIII.

О В Ъ З Ъ .

А. Се афлѣ маї тѣлте варіетѣцї де овъзѣ?

Р. Да, се афлѣ зп преа таре нѣтърѣ, осевїте днтре еле прїп форма спїкълї, шї маї кѣ сеатѣ прїп колоареа шї тѣрїмеа грѣхнтелї.

А. Каре есте, п'днтре ачесте варіетѣцї, ачееа кѣрїа катѣ съї дѣт преферїнцѣ?

Р. Есте днкѣ кѣ непѣтїнцѣ а пѣне регѣле пентрѣ ачеаста: кѣтаре варіетате каре се кѣвїне маї вїне днтр' о деарѣ се кѣвїне маї пѣдїп днтр' алта; прїп ѣртаре есте тот дѣа-зна прѣдентѣ шї днцелентѣ съ се лѣмїнезе прїп черкѣрї компаратїве маї пайнте де а прїїмі о поѣх варіетате дн локъл ачелеїа де овѣще кѣлтїватѣ дн партеа локълї.

А. Каре есте чеа маї де кѣпетенїе дн-тревїнцаре а овъзѣлї?

Р. Чеа маї таре парте есте дн-тревїнцатѣ ла нѣтредѣл каїлор де трас, кѣрор ле есте неапѣрат; шї пїмїк, зїкѣ орї че ар вої чїне-ва, нѣ поате съї їа локъл ла ачеастѣ дн-тревїнцаре.

А. Каре есте чел маї вѣнѣ пѣтмднтѣ пентрѣ овъзѣ?

Р. Ел есте ачела дїнтре череале каре се дн-пакѣ маї лесне асѣпра калїтѣцїї шї прегѣтїрїї локълї, ел креще маї пе тоате локѣрїле; дар, дѣне кѣт се поате гѣндї чїне-

ва, продуктъріле сале де аколо сжнт тот дѣазна дн рапортѣ кѣ вогъдїеа ачелора.

А. Каре сжнт локъріле дн каре се гъсеце маї овїчїнзїт резнїдї прїнчїпї шї кондїцїїле че і се кзвїнѣ маї вїне?

Р. Се паре кѣї мерѣ преа вїне дн локъріле спарте шї дн челе десцелїнате. Нічї о плантѣ нѣ дѣ зп мїжлокѣ маї сїгър шї маї взнѣ де а дмвзнїтѣдї фърѣ днтжрзїере ачесте тържмърї поѣ а кърор матърїтате ї о днаїнтеазѣ джнскл.

А. Се фаче ел асеменеа кѣ спорѣ дн тоате локъріле десцелїнате?

Р. Тържмърїле десцелїнате а ле лївезелор патърале саж артїфічїале дї прїїмескѣ тот дѣазна, дар продуктеле лїї сжнт пропорціонате кѣ времеа пе кжт а дїїнїт ачесте лївезї, шї маї кѣ сеамѣ кѣ стареа де кърѣценїе дн каре еле аѣ лѣсат локъл. Дї мерѣ вїне асеменеа дн десцелїнтъреле де гълърїї шї де пѣдърї, дн тържмърїле калкаре; дар днтр'ачелеа каре нѣ кзпрїнд де сїне карбонатѣ де варѣ, есте де невоїе, дака воїеце чїне-ва съ семене аколо овъзѣ кїар дн анл д'їлтжїѣ, съ нестралезе ачїдърїле веѣетале вѣтѣмѣтоаре де каре еле сжнт дмвзївате, прїнт'о марпаре саж вързїре маї мѣлт саж маї пѣцїп дмвїлшзгатѣ, де пе патѣра локълїї шї капїтїтатеа ачїдърїлор де каре дл сокотече пѣтрзїс.

А. Аї зїс кѣ овъзѣл се днвоїеце лесне кѣ прегърїреа локълїї?

Р. Да, ел се фаче кѣ спорѣ дн тоате ло-

къріле, не о сінгъръ араре датъ дн зрѣа іерпей; дар, де тълте орї асемenea, ел ар да о реколтъ тълт маї възпъ дн зпеле локзрї дака ар фї трекът еле прїп доъ арърї дн лок де зпа. Антр' ачестѣ касѣ, дѣ не чеа д'ънтѣѣ днаїптеа іерпей. Дн зрѣмъ, есте треава кълтїваторїлор а деслега ачeastъ кестїе пентрѣ локзрїле лор; кѣчї се афлѣ зпеле дн каре ачесте арърї де іарпъ пѣ ле факѣ пічї зп бїне кжд пѣ факѣ рѣѣ.

Д. Каре есте чеа маї възпъ епокъ д'а септїна овъ зѣл?

Р. Кълтїваторїї вор фаче днкъ преа дн делепеще де а зрѣа пентрѣ ачестѣ лѣкрѣ овїчеїдл кзпоскът дн пѣрїїле локзлвї. Дн регълъ ценераль, апої, челе д'ънтѣѣ септїпѣтѣре сѣпт адеcea челе маї възпѣ; астфел зп векїѣ проверѣѣ зїче:

овъ зѣл де фезрѣарїе дшїле грѣпарѣл.

Д. Се сеатпѣ вре о датъ асемenea овъ зѣл днаїптеа іерпей?

Р. Да, дн зпеле цѣрї сеатпѣ о варїетате кзпоскътъ сѣвт пѣшїреа де овъ зѣ де іарпѣ. Ачeastъ преа възпъ кълтѣрѣ іерпоасъ а овъ злвї ар мерїта сѣ фїе маї тълт респдїтї; фїїнд кѣ реколтеле дї сѣпт маї тот дѣазпа преа богате шї бовѣл маї грѣшї де о калїтате маї възпъ, чеа че днкъ есте преа конформ кѣ прїпчїї.

Д. Кѣм?

Р. Да, кѣ кѣт о плантъ шеаде маї тълт време дн пѣшкпѣтѣ кѣ атѣт маї тълт

семинале еї катъ съ фїе богате шї тълте шї маї вїне хрѣпїте; кзпощїнда манїереї кз каре се оперъ фапта асїмїлаціеї веџетале тжлтџеџе дптрџ тоатџ дптреџїмеа са ачестџ фаптџ кзпоскзт не тоатџ зїоа прїп практикџ. Дп адевр, кз кжт дп плаптеле апзале веџетація есте домоалџ шї цїне маї тжлтџ време, кз атжт рџдџїнепеле се десвоалтџ дп лзпїте, дп гросїте, шї прїп џр-таре кз атжт маї тжлт еле асорџ шї копрїнд маї тжлте земџрї пџтрїтоаре. Дечї, дп епока матџрїтџдїї, формація фрџктелор се съвџршеџе шї се дптреџеџе маї кз сеатџ кз пагџва земџрїлор рџдџїнепелор, каре, дџпџ че с'а голїт кз тотџл де джпселе дп фавоареа семїнделор, ретжпџ гоале шї се џскџ.

Д. Кжт дпгроапџ овъзџл дп пџтжптџ?

Р. Тот дџазпа кз грапа пентрџ варїетџ-цїле де прїтџвара; пентрџ челе де іарпа о араре џшоарџ есте маї взпџ, маї кз сеатџ дп локџрїле а кџрор патџрџ чере дптревџїн-цареа врасделор вомџоасе пентрџ дптреага скџрџере а апелор, а кџрор шедере кїар вре-телпїкџ шї кжт де скџртџ есте тот дџазпа преа вџтџшџтоаре ачестеї плапте.

Д. Каре есте маї обїчїпїт чел маї взпџ локџ де а да овџзџлџї дп сџкчесїїле де кџл-тџре?

Р. Аша дџпџ кжт ам зїс, ел вїне тот дџазпа кз фолос дп џрта лївезїлор патџра-ле саџ теџешџїте. Локџл сџџ се гџсеџе асеменеа преа вїне дпсемпат дџпџ о рекол-

тъ пливѣтъ; дар нѣ поате чине-ва, фъръ а кълка тоѣ принципѣ шѣ тоате регъледе артеѣ, а'л фаче съ пречеде нѣчѣ дѣсѣшѣ съ зрме-зе не гржѣ, де не кѣм се обѣчѣше маѣ де обѣде дѣн кълтѣра дѣн Франція.

А. Кѣ тоате ачестеа, кѣноскънд асеме-неа вѣне принципѣл, кѣдѣ-ва агрономѣ дѣ воѣе а'л нѣне дѣпѣ гржѣ кѣнд сеатѣлѣ кѣ дѣнсѣл о лѣведе мецешѣцѣтъ, пентрѣ кѣвжѣнтѣл кѣ пѣтжѣнтѣл ва аѣеа вѣреме а се одѣхнѣ съѣт лѣведе де ачестѣ лѣкраре сѣлпѣкъ?

Р. Аста есте зна дѣн ачеле ересѣ агри-коле дѣн каре каде чине-ва, шѣ, кѣ тоатѣ кѣ-пошѣнца регълелор артеѣ, се доведеде кѣ н'а фѣкът о черчетаре, зн стѣдѣ адѣпкъ тѣтѣлор консекѣнделор ачестор регъле. Аста есте токма ка кѣнд ар сфѣтѣ чине-ва не зн кѣрѣдѣшѣ де а'шѣ прѣпѣдѣ де остенеалѣ калѣл стѣ сѣтѣтъта, фѣнд кѣ се ва одѣхнѣ дѣ-мѣнека. Отѣл ачеста, де с'ар фѣ гѣндѣт, ар фѣ респѣнс: фъръ дѣндѣалѣ, сфатѣл дѣ-ле ар фѣ вѣнѣ дака репаосѣл де дѣмѣнекъ ар одѣхнѣ маѣ мѣлт де кѣт алѣт датѣ не калѣл меѣ пентрѣ кѣвжѣнтѣл кѣ ел а мѣнѣт маѣ мѣлт сѣтѣтътъ, дар аста ва фѣ негрешѣт кѣ тотѣл дѣнпротѣвѣ де ачееа че креде, шѣ прѣн зрѣаре лѣнеа, кѣ тотѣ репаосѣл де дѣмѣнекъ, калѣл меѣ дѣмѣ ва да маѣ пѣдѣн дѣн лѣкрѣ кѣ чееа че 'мѣ адат маѣ мѣлт сѣтѣтътъ.

А. Ачестѣ раціонемѣтѣ есте дар аплѣ-кавѣл ла пѣтжѣнтѣ?

Р. Е токма ачелаш лѣкрѣ: нѣ нѣтаѣ кѣ о лѣведе мецешѣцѣтъ нѣ ва фаче пѣтжѣнтѣл кѣ

атѣт маї фертил не кѣт а фост маї пѣѣин ѣн
 минѣтѣл ѣн каре 'л а сепѣнат ѣнтр'ѣисѣл,
 дар кѣ тотѣл ѣин протѣвѣ ел ѣл ва одѣхнѣ шѣ
 ѣл ва ѣтѣвѣпѣтѣѣѣи тѣлѣтѣ маї пѣѣинѣ ѣнтр'
 ачестѣ касѣ; фѣинд-кѣ прѣнѣпѣиї не ѣнѣадѣ кѣ
 ефектѣл фолосѣтор ал лѣвезѣлор теѣешѣѣѣте
 есте тот ѣѣазна ѣн рапорт кѣ пѣтереа, кѣ-
 рѣѣенѣа шѣ вѣлшѣгѣл прѣдѣктелор лор. Деѣї,
 ѣѣпѣ реколте не рѣнд де череале, пѣтѣжн-
 тѣл, афлѣндѣ-се неапѣрат ѣнтр'о старе де
 фертилѣтате шѣ де кѣрѣѣенѣе маї пѣѣинѣ де
 кѣт дака п'ар фѣ кѣлкат прѣнѣпѣиї, лѣведеа
 теѣешѣѣѣтѣ че ле ва ѣрма ва фѣ неапѣрат
 асепенеа маї пѣѣин фѣрѣтоасѣ, дар пѣтернѣкѣ
 шѣ маї пѣѣин деасѣ, шѣ прѣн ѣрмаге еа ва
 одѣхнѣ шѣ ва ѣтѣвѣпѣтѣѣѣи тѣлѣт маї пѣѣин ло-
 кѣл.

А. Катѣ сѣ ѣа, пентрѣ сепѣпѣрѣле о-
 вѣзѣлѣї, ѣн вѣгаре де сеатѣ ѣнпреѣѣѣрѣ-
 рѣле атмосферѣче актѣале?

Р. Да, фѣрѣ ѣндоѣалѣ; дар пѣ се афлѣ
 реѣѣле статорнѣче пентрѣ ачепаста: аста а-
 тѣрпѣ ѣнкѣ де клѣма де патѣра шѣ посѣ-
 ѣѣа топографѣкѣ а локѣлѣї. Кѣ тоате ачес-
 теа есте деѣтѣл де обще кѣносѣкѣт кѣ есте
 тот ѣѣазна маї вѣне а'л сепѣна кѣнд пѣ-
 тѣнтѣл еѣтѣ ѣндестѣл де ѣскат шѣ фѣрѣ-
 мѣчѣос де кѣт кѣнд есте тоале шѣ коко-
 сѣ, апа депе кѣт е маї вѣне кѣте о датѣ
 пентрѣ грѣѣ. Де аѣї вѣне ачест вѣтрѣнѣї
 прѣверѣѣ:

грѣѣл не ѣмедѣтѣрѣ, овѣзѣл не
 ѣскѣтѣрѣ.

А. Гхндеці дар къ пз тревзе чіне-ва съ песокотиаскъ ачесті вътржні проверы агрїколї?

Р. Еї мерїтеазъ тот дѣазна а'ші піронї лзареа а мїнте асзпръ-ле оаменї прзденцї шї дцеленцї. Ачестї проверы, пъскзцї дн времеа лор де зн лзнгѣ шірѣ де обсервацїї, п'ар фї ажзнс пжпъ ла пої дака есперїїнда п'ар фї днтърїт повецеле лор дїп вжрстъ дн вжрстъ.

А. Кжтъ капїтате де овъ зѣ сеамлпъ чіне-ва пе зн погонѣ?

Р. Тот чеаа че ам зїс пентрѣ ачестѣ лзкрѣ деспре гржѣ шї секаръ есте къ тотѣл аплїкавілѣ ла овъ зѣ.

А. Дзпъ че овъ зѣл а ресърїт, чере ел піскаре-ва днгрїжїрї партїкъларе?

Р. Дн локзріле вжртоасе а кърор съ-пра-фацъ се ласъ ла плоаїе, о гръпаре е-пердїкъ дї есте преа фолосїтоаре, пзтем зїче кїар неапъратъ. Еа се фаче кжнд че-ле д'ѣнтжїѣ фой с'аѣ деосевїт віне. Де 'ші пропзпе чіне-ва а да ачеастъ гръпаре, катъ а пзпе атзичї чева сетжпцъ маї тзлт, фїїнд къ грапа стѣлце о таре капїтате де са-дзрї; къ кжте-ва зїле дн зрта ачестей о-перацїї, кжнд овъ зѣл а реверзїт віне, дї дѣ о тавалъ.

А. Катъ съ кзреде овъ зѣл де ервзрї зрїчіоасе ка пе гржѣ?

Р. Да, кзлїваторїї катъ неапърат съ факъ ачеастъ келтвїалъ кжнд п'а цїзт съ се скане де джнса прїнтр'о кзлтъръ маї віне

дцелелеасъ ші маї комфортъ къ принципіи; дака ар лъса а се коаче ачесте ервзрї парасіте, еле ар пхстіи локъл prin semіncеле лор дитр'о време несфжршітъ.

А. Към се фаче реколта овъ зъ лъї?

Р. Къderea грънциелор фїнд тълт маї de темѣт пентрѣ ачестъ плантъ de кжт пентрѣ челе-л-алте, катъ съ нѣ адепте чїне-ва нїчї о датъ ка съ ажзнгъ ла десъвжршітаї коачере, адїкъ ка паїл съ фїе de тот коптѣ ші галбен.

А. Кжнд с'а сечерат, катъ съ'л леце кж-ржнд?

Р. Да, дндатъ че паїл с'а днглъбїніт кж десъвжршіре, катъ а'л лега ші а'л пзле съвт шърѣ.

А. Ан маї тълте църї, дпсъ, дл ла съ ресїніт дн тълнжкїрї, адїкъ дл багъ дн шърѣ токмаї дѣпъ че а фост вїне тѣїат пе локѣ.

Р. Лъсатъл дн тълнжкї есте о методъ зрїчіоасъ; маї злтжїѣ ел нѣ е тот дѣазна зн мїжлок днведерат de профїтѣ пентрѣ кжлтїваторїї че 'л практикъ, фїнд-кж некжртареа плоаїей прїтеждзїеще адеcea реколта фъкжнд а днколці грънптеле ші а спарце фїреле че 'л зпескѣ кж лжжеръл; дар ачестѣ профїтѣ, кжнд се арагъ аеаеа, есте пе ертат de регълъ ші днпротївїтор дрептѣдїї.

А. Към?

Р. Лъсатъл дн тълнжкї есте зн вї-клевшгѣ; фїнд къ ел аре пентрѣ сїнгзръл скопѣ de а креде волзтъл дїн афаръ а'л гръ-

знцилор овъзълѣ фъръ а креще лп ачееаші
 време вѣртѣтеа лор пѣтрѣтоаре ши прѣн зр-
 таре де а мѣкшора валоареа чеа адевѣратъ а з-
 пей тѣсѣре датъ де ачестѣ гръзнте. Лп аде-
 вѣр, лпфлареа гръзнтелѣ кѣшзпатъ де апа
 плолор фаче асемеаеа съ і се лпфле кѣз-
 шл; кжнд гръзнтеле се зсѣкъ апої, ел лпшї
 еа волзтѣл съѣ овїчїнїт, дар лѣбѣрцареа
 кѣзшзлѣ ретжне пе локѣ ачееашї: прѣн зр-
 таре, лптр'о тѣсѣрѣ де овъзѣ лѣсатѣ лп
 тѣпжкї, сжнт маї пзїне мезѣрї де кжт лптр'
 о ачееашї тѣсѣрѣ де овъзѣ пелѣсат лп
 тѣпжкї. Дечї, фїнд кѣ лп мїезѣ се афлѣ
 тоатъ вѣртѣтеа пѣтрѣтоаре, кжлїтваторѣл че
 вїнде кѣ тѣсѣра пе овъзл лѣсат лп тѣ-
 пжкї лпшеалѣ де фадѣ пе кжлїтваторѣл съѣ.
 Еакъ пентрѣ че де кжтѣ-ва време а лптрѣ-
 дѣс възл овїчеїѣ ал вжнзѣрїї прѣн грѣзтате;
 кжнд се ва адопта де овѣе, лѣсатѣл лп
 тѣпжкї, девенїт де прїкос, ва деспѣреа пеп-
 трѣ вechie din datїнеле агрїколе.

ЛЕЦІА XXXIV.

О р з ѣ.

Л. Се афлѣ маї тѣлте фелѣрї саѣ ва-
 рїетѣїї де орзѣ?

Р. Да, афарѣ де зп фелѣ де їарнѣ кѣ-
 носкѣт сѣѣт пѣтеле де ескѣрѣеонѣ, ва-
 рїетѣїїле де орзѣ прїмѣвѣрїѣ сжнт лнде-
 стѣл де пѣтероасе.

А. Каре есте чеа маї възь п'хитре ачесте вариетѣѣ?

Р. Орзъл комзвѣ чел маї рѣстик дин тоате паре-се дн челе дин ѣрмъ а дитрече не тоате челе-л-алте.

А. Пентрѣ че?

Р. Фіинд-къ, къ тоате пѣтероаселе черкѣрї фѣкѣте ка съї свѣститѣ не орзъл черескѣ, не орзъл негрѣ, не орзъл пампто, шчл., ел п'а фост деслокат пѣкѣрї де ачесте поѣв вените атѣт де помпос пѣвлѣкате.

А. Орзъл есте ел аневоіе асѣпра калѣтѣѣ шї прегѣтірї локѣлѣї?

Р. Да, ел чере ѣн локѣ маї богатѣ шї маї тѣрѣнтѣ де кѣт овѣзъл, шї де овѣце ел дл слѣвѣце маї тѣлт.

А. Дн че епокъ катъ съ'л семене?

Р. Ачеастѣ епокъ се деосівеце дѣлѣ цѣрї тот пентрѣ ачелеашї кѣвинте дате пентрѣ челе-л-алте семѣнѣрї. Кѣ тоате ачестеа, дн регѣлѣ ѣпералѣ, катъ а'л семѣна маї тѣрѣзіѣ де кѣт не овѣзѣ. Дн знеле цѣрї сеатѣнѣ пѣлѣ дн Маѣѣ, шї ел се днвоіеце преа віне кѣ ачеастѣ днтѣрѣіере; аст-фел ѣн векѣѣ проверѣ зіче:

Ла Сф. Георге,
ласѣ'ѣї овѣзѣ

шї сеатѣнѣ'ѣї орзѣ.

А. Вариетатеа іерноасѣ де каре аї ворбіт се сеатѣнѣ де време тоатна?

Р. Да, де овѣце о сеатѣнѣ днаїнтеа тѣтѣлор челор-л-алте череале де іарна; аша

о реколтъ преа де тѣмъриѣ, фѣнд къ еа е-
сте преа тѣмъриѣ, шѣ ачеастъ калѣтате о
фаче преа преціоастъ ꙗн агрікълтъръ нъ нъ-
маѣ ка реколтъ де гръхпте, дар асемenea
ка фораціѣ.

А. О сеатънъ дар зне-орѣ ка съ о ре-
колте верде?

Р. Да, шѣ пентрѣ ачеастъ треавъ еа ꙗн-
фѣдѣшеазъ нѣще фолоасе тѣкар d'o потрѣвъ
де нъ маѣ пре със де ачелеа але секареѣ.

А. Каре есте чеа маѣ прѣнціпалъ ꙗн-
тревзѣнцаре а орзълѣ?

Р. ꙗн маѣ тълте църѣ ꙗн каре кълтѣра
есте ꙗнапоѣатъ, ел формeазъ зпа дѣн челе
маѣ темеѣнѣче хрълѣтѣре а локзѣторѣлор де
ла царъ, ꙗн пжѣнеа кърора ел ѣнтръ маѣ
тот дѣазпа пентрѣ жзштѣтате. ꙗн църеле
богате ꙗн кълтѣръ, ꙗл кълтѣвъ маѣкз сеа-
тъ пентрѣ нътрецѣ вѣтелор, спре ꙗнгръша-
тъл кърора есте преа възѣ, маѣкз сеатъ
кжнд ле ꙗл дѣ тѣчѣнат саѣ копт.

А. Кълтѣра орзълѣ де прѣмъваръ се
осѣвѣще тълт де ачееа а овъзълѣ?

Р. Нъ, афаръ де калѣтатеа шѣ де прегъ-
тѣреа локълѣ, кондіціѣ асвпра кърора ел
се аратъ чева маѣ претенціос, тоцѣ прѣнціпѣ
шѣ тоате регълеле че ам нъс пентрѣ кълтѣ-
ра шѣ реколта овъзълѣ сжнт кз тотъл аплѣ-
кавіле ла ачееа а орзълѣ. ꙗнсъ ел нъ
чере атжта шѣ нъ равдѣ аша де вѣне гръ-
патъл енерцік деспре каре ам ворвѣт. Катъ
дар а нъѣ аплѣка ачеастъ лъкраре де кжт
атжнчѣ кжнд се ва ведеа неалпърат тревзѣтоа-

ре ка съ държте зрчіюаселе ерзърі каре аѣ крескѣт кѣ дѣксѣл, саѣ ка съ факъ фъръ-мічіюасъ сѣпра-фаца локѣлѣі преа мѣлт вѣ-тѣторітѣ де плоі. Кѣлтѣра са есте асеме-неа мѣлт маі пѣціп спорітоаре асѣпра дес-целіпѣтѣрелор де кѣт ачееа а овѣзѣлѣі, кѣ-рѣіа пічі о плантѣ пѣ поате сѣї іа локѣл пентрѣ ачееастѣ дѣнтреѣзіпцаре, дѣпѣ кѣт аѣ zic ші маі пайте.

ЛЕЦІА XXXV.

Рішкѣ.

А. Каре есте, дѣпѣ ачесте патрѣ череа-ле; грѣжѣл, секара, орзѣл ші овѣзѣл, планта фѣіноасѣ чеа маі де овѣце кѣл-тѣватѣ дѣ Франчіа?

Р. Рішка.

А. Се афлѣ маі мѣлте варіетѣці де рішкѣ?

Р. Да, кѣпоскѣ доѣ: рішка де рѣнд ші рішка де Тартаріа; кѣлтѣра лор есте токмаі ачееаші. Ачееа де Тартаріа рав-дѣ маі віне ла фрїгѣ, дар грѣзптеле сѣѣ е де о калітате маі проастѣ.

А. Каре есте фелѣл де пѣтѣнтѣ че се кѣвіне маі віне ла кѣлтѣра рішкѣі?

Р. Локѣріле сілічіюасе се парѣ а фі пѣ-тѣнтѣл де преділекціе ал ачестеі планте рѣстїче ші кѣмпѣтатѣ дѣнтр'ѣн фел преа део-севіт; дѣ пічі ѣн фел де пѣтѣнтѣ алтѣл, тоате кондіцііле д'о потрївѣ алт-фел, еа пѣ

дъ продуктe аша де сiгъре шi аша де вога-те. Ачеастъ дъсъшире о фаче преа прециоа-съ дъ дiнхтеле пiсiпоасе шi стерпе, дъ ка-ре еа есте темеiл храпей вiедiлор тiнчiторi.

Д. Дъ че епокъ катъ а сeтъна рiшка?

Р. Чеа маi тiкъ брѣтъ дeржмънд ачеа-стъ плаптъ, катъ съ пѣ о семене де кѣт кънд п'аре чiне-ва а се теме де дънселе. Чеа дiн брѣтъ жѣтѣтате а лѣпей лѣi Iъnie паре-се а фi маi деовѣе епока чеа маi кѣвиiнчiоасъ; сeтънатъ маi кѣржънд, есте маi тѣлт сѣ-пѣсъ прiмеждiеi де а ар де дъ дъфлорi-ре а са, де пе кѣт i се дътжмплъ адеcea. Аша, дъ регълъ дeпералъ, катъ а сeтъна рiшка кънд пѣ се маi теме чiне-ва де дe-рѣрi; апоi, дѣпъ клiмъ шi локалiтѣдi, а о сeтъна маi кѣржънд саѣ маi тѣрзiѣ, ка плi-на еi дъфлорiре съ пѣ се дътжмплъаскъ кѣ епока чеа маi обiчiлѣтъ а тарiлор кѣлдѣрi дътр' ачеле локалiтѣдi; о iсвiтѣрѣ де соа-ре, кѣт зiкѣ зпi, ажънѣ зне-орi ка съ стѣр-пiаскъ чеа маi таре парте дiнтре флорi.

Д. Каре есте каптiтатеа де сeтънѣтъ тревзiтоаре зпi погонѣ?

Р. Рiшка фiнд о плаптъ але кѣрiи крѣчи се дътiнд дъ лѣтѣрi, прiнчiпiи аратъ кѣ катъ а о сeтъна маi пар де кѣт о плаптъ фѣрѣ крѣчи шi а кѣрiи сeтънѣтъ ар фi тот атжт де таре. Дъ брѣтъ, практика се дъвоiеде кѣ ачестѣ прiнчiпiѣ: се слѣжеде маi де овѣе кѣ о а треiа парте маi пѣдiн де сeтънѣтъ де рiшкѣ де кѣт де секарѣ ка съ семене а-чeеашi дътiндере де локѣ.

А. Към дигроапъ чине-ва ачеастъ сешкицъ?

Р. Тот дѣзна къ грапа, ши еа чере съ фие преа пзџин дигропатъ?

А. Към рекоалтъ чине-ва рѣшка?

Р. О коседе към vede къ чеа маї матре парте дин сешкица еї с'а копт, ши, фѣнд къ лэжерїи сѣи сжнт днкъ атзичї преа апошї, катъ аї лѣса съ се вещежїаскъ не локъ; фѣръ ачеастъ тѣсъръ еї с'ар дпчиде дндатъ дп грѣмадъ. Ън мїжлокъ взнѣ де а се фери де ачеастъ греа некзвїицъ, есте д'а о батте дп къмпѣ кънд се поате фаче ачеаста.

А. Каре есте днтревзїицареа чеа маї овїчїпвїтъ а ачествї грѣзпте?

Р. Ел слэжеде, дзпъ към ам зїс, ла пзтрїеа локзїторїлор церапї дп цѣреле съраче ши тзптоасе; дп днтревзїицеазъ асепенеа ла пзтрїеа вїтелор, пѣсърїлор ши кїар кїлор, дар ачестѣ грѣзпте ле есте тѣлт маї пзџин фолосїтор де кът овъзъл, маї къ сеатъ кънд еї тзпческѣ тѣлт.

А. Каре есте ржндѣл чел маї взнѣ пептръ рѣшкъ, дптр'о сѣкчесїе де кълтѣре не локзїрїле че дї прїескѣ?

Р. Прїнчїпї че ам пѣс пептръ ачест лѣкръ ар пзтеа съ респзпзъ сїпзрї ла ачестъ кестїе. Рѣшка, авжнд аналочїе къ череалеле, катъ дар пїчї съ ле пречеадъ пїчї съ ле зрмезе; пептръ ачелаш къвжнтѣ картофїї сжнт о зрїчїоасъ прегѣтїре пептръ джнса. Дар дї мерѣе вїне дзпъ о реколтъ де планте форацере анзале саѣ вїваче. А-

semenea poate сѣ факъ аї зрѣта кѣ фолос
лндатъ лн ачелаш алѣ, кжд пѣтмхитѣл е-
сте лн старе възпѣ, о реколтъ de тѣзъроїѣ
саѣ de тѣзърикѣ de іарпѣ не каре о сеа-
тѣпѣ не о сїпгѣрѣ араре дѣпѣ реколтъ.

А. Нѣ маї кѣлтївѣ асемenea рїшка кѣ
алт скопѣ de кѣт пѣмаї пентрѣ сѣтжнцѣ?

Р. Да, ачеастѣ плантъ фѣрмеазѣ о лн-
грѣшѣтѣрѣ вегеталѣ лнгропжнд'о ла
лнфлорїе. Кѣлтїваторїї потѣ сѣ трагѣ зп
взпѣ партїтѣ сѣвт ачестѣ рапортѣ, аст-фел
прекѣт ам арѣтат лнтр' зпа дїп ледїїле тре-
кѣте. Поате асемenea сѣ semene лївезеле
мещешзїте лн рїшкѣ лн лѣпа лї Івнїе;
аста есте лнкѣ зпа дїп челе маї възне мето-
дѣ ка сѣї асїгѣре ісѣзтїреа. Лн сфѣршїт
рїшка, прїп лнтѣрзїереа сѣтѣлѣрїї шї
репеззнеа крещереї еї, дѣ, лнтр' о кѣлтѣрѣ
богатѣ, зп мїжлокѣ маї зпїк лн агрїкѣлтѣрѣ
de а фаче доѣ реколте лнтр' ачелашї алѣ не
ачелашї локѣ фѣрѣ ал остепї.

А. Кѣм?

Р. Поате чїне-ва, de пїлдѣ, а фаче сѣ
зрѣзе кѣ фолос, шї фѣрѣ а слѣвї локѣл,
о реколтъ de рїшкѣ знеїа de тѣзърикѣ
de іарпѣ косїтѣ ла лнфлорїе лн Івнїе;
тѣзърикѣа а фост сѣтѣпатѣ лн Октом-
врїе, рїшка се ва реколта лн Септемврїе.
Аст-фел, лн маї пѣцїп de зп алѣ, ва фї
фѣкѣт доѣ реколте не ачелашї локѣ.

А. Нѣ лнтрѣвзїнѣазѣ асемenea ачеастѣ
плантъ ка фѣрацїѣ?

Р. Пѣрерїле сѣнт лнпѣрцїте асѣпра а-

честей кестіі. Де обще вѣтеле нѣ о преа ва-
гъ ꙗн сеамъ, ші, кіар кѣнд ар фі доведіт
къ рішка поате съ фіе ꙗн тревзіндате къ
фолос ка фораціѣ, сѣнт тѣлте алте планте
а кърор фолоасе съвт ачестѣ рапортѣ вор фі
тот дѣазна маї прескс де кѣт але еї, де
не кѣт вом ведеа ꙗн лецііле зрѣтоаре.

ЛЕЦІА XXXVI.

Порѣтвѣ саѣ пѣпѣшоїѣ саѣ кѣкѣрѣзѣ.

А. Аї чітат не порѣтвѣ ка не зна дін
плантеле фѣіноасе маї овічнвїт кѣлті-
вате ꙗн Франчіа?

Р. Да, сѣнт провинціі ꙗн каре ел фор-
теазъ темеїкл чел маї таре ал храни лок-
кѣиторіор цѣранї; ші, дака кѣлтѣра ачестей
взне планте нѣ есте де обще респѣндітѣ ꙗн
Франчіа, аста віне дін невоїа че еа аре де
о клімѣ калѣ ка съ се коакъ віне.

А. Се кѣлтівѣ маї тѣлте варіетѣціі де
порѣтвѣ?

Р. Да, еле сѣнт дестѣл де нѣмероасе;
дар, афаръ къ знеле сѣнт маї тѣлт саѣ маї пѣ-
цін тімпѣрїі, гѣстѣл лор ші тревзінцеле лор
сѣнт маї ачелеашї, ші кѣлтѣра лор прїн зрѣ-
ре се осіведе преа пѣцін. Есте ꙗн съ зна че
мерїтѣ съ о осевїт, аста есте порѣтвѣл
ка рап тапѣ, а кѣрѣї прекочитате ꙗн гѣдзіе-
ще де ал кѣлтіва пентрѣ грѣзніціі съї ꙗн
цѣреле ꙗн каре челе-л-алте спедїі нѣ се кокѣ.

А. Каре сжнт локзріле че се двоіескѣ кѣ ачеастъ плантъ?

Р. Еа креще не тоате локзріле богате ші вжртоасе; дар челе дн каре еа дѣ про-дѣктзріле челе маі дшвілшзгате сжнт локзріле лѣ то со-ка л каре аджнчї преа тѣрзпцїте ші дндестѣлѣтоаре дн прїнципї роднїчї актѣал асїмілавїлі.

А. Че прегѣтіре катъ съ факъ локзлѣї пентрѣ каре дл дестїпъ?

Р. Прїнципїї днвадѣ кѣ ел катъ съ фїе аджнк тѣрзпцїт шї днгрѣшат; фїнд кѣ ачеастъ плантъ таре шї лакомъ аре рѣдѣчїпеле лѣпцї шї пѣтероасе. Дн дѣреле дн каре дл кѣлтївѣ маі мѣлтѣ, прегѣтеце зне-орї локзл пентрѣ порѣмѣѣ кѣ пѣзгѣл пентрѣ арѣтѣреле аджнчї шї тарї; дар маі де овѣце шї кѣ дрептѣ-кѣвжнтѣ алегѣ маі вїне сѣпатѣл днпїнтеа іернеї, шї кѣт се ва пѣтеа аджнк. Ачеастъ лѣкраре, сѣвжршїтѣ кѣ нїще сапе деапене де доѣ палме де лѣпцї, де дої саѣ треї оаменї ашезацї зпѣл лжпгѣ алѣл, шї карї се днцелегѣ ка съ вжре саѣ съ рїдїче сапа лор тот днтр'о време, рїдїкѣ глїї днтрѣцї де локѣ не каре ле ласѣ съ се днвекїаскѣ аст-фел тоатѣ іарна; апої, прїтѣвара, ле фѣрѣмїцеазѣ, шї асѣпра ачес-тѣї сѣпатѣ преа днвекїт шї аджнк, сеатѣпѣ порѣмѣл дн ачеле д'ѣптжїѣ зїле а ле лѣї Маїѣ.

А. Кѣм дл сеатѣпѣ?

Р. Сетѣпѣторїѣл ар фї преа вжн пентрѣ ачеастъ сетѣнаре, дар маі де овѣце дл

сеатъпъ къ тѣна пе рѣндзрї депъртате де о палтѣ шї жѣтѣтате; дар аста нѣ есте дестѣл, ар фї маї вїне а ле депърта де доѣ палме.

А. Кѣнд порѣтвѣл а іешїт, че дн-грїжїрї чере?

Р. Дн регѣлѣ џенералѣ, џїпереа локѣлї дн старе де тѣрѣџїре шї кѣрѣџенїа лѣї.

А. Кѣм дн деплїнеџе чїне-ва ачесте дн-грїжїрї а ле порѣтвѣлѣї дн џѣреле дн каре дн кѣлтївѣ?

Р. Кѣнд а венїт ла о днѣлџїме де кѣте-ва деџїте, дї дѣ о прѣшїре зшоарѣ шї дн рѣреџе стѣлѣкнд тѣфеле челе преа апро-пїате зпеле де алтеле. Аст-фел ле ашеа-зѣ днтр' о депъртаре де о палтѣ шї жѣ-тѣтате, дар ка шї пентрѣ рѣндзрї, доѣ палме ар фї маї вїне; апої, кѣнд с'а фѣ-кѣт де о палтѣ шї жѣтѣтате, дї дѣ о а доа шї чеа дїп ѣртѣ лѣкраре мошороїндѣ'л вїне прїп ажѣторѣл знеї адѣлчї прѣшїрї.

А. Н'ар нѣтеа фѣче чїне-ва ачесте прѣ-шїрї шї ачестѣ мошороїре алт-фел де кѣт къ тѣна?

Р. Да, с'ар фѣче тѣлт маї къ економїе плантѣндѣ'л дн форма ешїкарѣлї, де пе кѣм вом арѣта пентрѣ картофї, аст-фел дн кѣт сѣ днлеснїаскѣ тречереа дн лѣнѣ шї дн ларѣ а сапеї шї вѣторїѣлї къ зп кал пѣнтре рѣн-дѣрїле порѣтвѣлѣї.

А. Дѣпѣ мошороїре, порѣтвѣл чере ел алте дн-грїжїрї?

Р. Кѣнд пїстїлїї пѣрошї аї спїчелор дн-

чепѣ а се вещежі, таіе папикълѣл чева маї сѣс де вѣрфѣл спикълѣи де жос. Ачестї папикълї факѣ зп вѣнѣ фораціѣ verde саѣ зскат пентрѣ вїтеле кѣ коарне.

А. Нѣ кѣлтївѣ чїне-ва порѣтвѣл кѣте о датѣ пѣзмаї пентрѣ фораціѣл сѣѣ?

Р. Да, шї дп цѣрїле дп каре коачереа лѣї пѣ е преа сїгѣрѣ, дпфѣцїшеазѣ сѣвт ачестѣ рапортѣ челе маї тарї фолоасе. Нічї о плантѣ пѣ дѣ пе зп локѣ вѣнѣ атѣта шї аша де вѣнѣ фораціѣ ка о реколтѣ де порѣтвѣ сѣтѣнат кам дес шї косїт дпайнте де а ї се десволта спикъл.

А. Каре есте локъл порѣтвѣлѣї дптр'о сѣкчесїе де кѣлтѣрѣ вїне дпделеасѣ?

Р. Ачестѣ плантѣ фїїнд преа слѣвїтоаре де пѣтѣнтѣ шї авѣнд кѣ череалеле о аналоѣе оаре-каре, пѣ поате чїне-ва, фѣрѣ а кѣлка пе фадѣ тоѣї прїнчїпїї шї тоате реглеле, а о фаче сѣ пречeadѣ саѣ сѣ зрмезе грѣл, саѣ верї-каре алтѣ череалѣ нїчї о алтѣ плантѣ лакотѣ ка дѣнѣа. Дптревѣїндареа чеа маї раціоналѣ шї чеа маї копформтѣ кѣ прїнчїпїї, шї прїп зрмаре чеа маї фолосїтоаре а порѣтвѣлѣї дптр'о сѣкчесїе де кѣлтѣре есте сѣ'л пѣїе дѣпѣ о реколтѣ дпвѣнѣтѣцїтоаре де планте фораѣере анѣале косїте де верзї, саѣ дпкѣ дѣпѣ о зѣчере кѣнд пѣтѣнтѣл пѣ есте дптр'о старе де фертїлітате кѣ десѣвѣршїре дпвестѣлѣтоаре.

А. Каре сѣнт челе маї вѣне дпгрѣшѣ-

търре ши amendemenці пентрѣ локзрі destinate пентрѣ порѣтвѣ?

Р. Тоате дигрѣштъреле богате де принципі азотаці ши тоді amendemenці калкарі ши съроші дї пріескѣ фоарте vine; dar, de ne принципі, челе маї взне сжнт ачелеа дн композиція кърора интрѣ лѣжеріи съї пѣтрѣнші де скрементеле анималіор карі се пѣтрескѣ кѣ коченіи ши кѣ грѣзнтеле съѣ. Чел маї взнѣ amendementѣ, пентрѣ ачелаш кѣвжнтѣ, ар тревѣи съ фіе чепѣша провінд дн партеа летноасѣ а спічелор лѣї, не каре о арде ка не летнѣ дн църеле дн каре дн кѣлтівѣ дн маре.

А. Каре есте дн тревѣинцареа чеа маї обічнѣитѣ а порѣтвѣлѣї?

Р. Ел фаче васа хранеї попѣладиіор агріколе дн църеле дн каре дн кѣлтівѣ дн маре. Ел есте преа взн пентрѣ цнпереа ши дигрѣштѣтра вітелор ши алтор анималі де касѣ; нічі зн фел де грѣзнте пѣ се поате потриві кѣ ел пентрѣ ачеасѣ дн зртѣ дн тревѣинцаре. Ел дѣ преа кѣржнд порчілор ши тѣтѣлор пѣсърілор о грѣсїте де ажѣнс, та-ре ши де чеа д'ѣлтжѣї калітате.

ЛЕЦІА XXXVII.

Класа а доа. — Плате форацере.

Консідераціи ценерале.

А. Антр'зна дн леціле трекѣте, ай дат

поменклатѣра плантелор фораѣере маї овичїнїт кѣлтївате љн Франѣїа, ачесте планте сжнт еле тоате де ачееашї спеѣїе шї де ачееашї дѣїнїре?

Р. Еле сжнт де овѣе де ачееашї фамїліе, ачееа а легѣтїноаселор; ѣар дѣїнїреа лор се осївеѣе мѣлт: ѣпеле сжнт вїваѣе, алтеле вїсанѣале, алтеле љн сфѣршїт нѣ дѣїнескѣ де кжт ѣн анѣ.

А. Аї зїс кѣ плантеле фораѣере, прївїте нѣмаї љн рапортѣрїле лор кѣ агрїкѣлтѣра, ера челе маї фолосїтоаре шї челе маї преїоасе дїн тоате?

Р. Да, фїїнд кѣ фораѣеле сжнт чел д' ѣлтжїѣ тешїѣ шї неапѣрат ал верї-кѣрїї агрїкѣлтѣре. Еарѣа фаче не воѣ шї не гѣноїѣ маї ѣлтжїѣ, апої кѣ воѣл шї гѣноїѣл фаче не гржѣ. Аѣн агрїкѣлтѣрѣ, катѣ маї љн-тжїѣ сѣ поѣї фаче а паѣе вїтеле, а зїс ѣн вестїт аѣторѣ есте маї мѣлт де доѣ мїї де анї; аста есте ѣпа дїн ачеле адеѣѣрѣї капїтале а кѣрѣї доѣдїре есте де прїсос.

А. Кѣм агрїкѣлтѣра љшї прокѣрѣ еа ачесте фораѣе че љї сжнт атжт де тревзїтоаре?

Р. Аѣн доѣ кїпѣрї, реколтжнд фжнѣл лївезїлор патѣрале шї сетѣлжнд лївезї мещешѣїте.

А. Че љнѣледї прїн лївезї патѣрале?

Р. Астеа сжнт тѣржмѣрїле продѣкжнд фїреѣе шї некѣрмат планте фораѣере не каре ле косеѣе чїне-ѣа не тот анѣл о датѣ саѣ де доѣ орї.

А. Ши прип ливезі мецешзците ?

Р. Астеа сжит ливезі времелнице ашезате ѓп локзрі аравіле прип тіжлоккял плаптелор форацере ангале саџ віваче пе каре ле косескѣ ла ѓпфлоріреа лор о датъ саџ де маї тѣлте орі пе анѣ.

А. Каре есте чеа маї фолосітоаре дін ачесте доѣ фелзрі де ливезі ?

Р. Ливезіле патзрале ірігавіле ши челе че се афлъ пе зп възпѣ шеззтѣ несзпѣс ла ре-взрсьріле тжрзіі де примъвара, ши джнд фъръ ѓнгръшътзре о реколтъ деапъпъ де фжпѣ възпѣ, аѣ асзпра ливезілор мецешзците фолоскял д'а нѣ къшзпа нічі зп фел де келтзїалъ ка съ довжндїаскѣ ачестѣ продкѣтѣ імпортантѣ де кжт келтзелеле реколтеї. Дар кжнд ливезіле нѣ дѣ фжпѣ де калїтатеа зп-тжїѣ, кжнд еле аѣ дін кжнд ѓп кжнд не-воїе де ѓнгръшътзре, саџ кжнд сжит сзпѣ-се ла піскаре-ва ѓнекъчївпї че ле стрїкѣ еарва, ливезіле мецешзците, ѓп старе възпѣ, сжит атзпчі тѣлт маї фолосітоаре.

А. Фжпѣл патзралѣ есте маї възп де кжт форацїкял мецешзцит ?

Р. Е ши кѣ фжпѣл маї тот аша ка ши кѣ ливезіле : фжпѣл патзралѣ де калїтатеа зп-тжїа есте де овще маї възпѣ де кжт форацелеле мецешзците ; дар ачестеа, реколтате віне, сжит де овще маї сзперїоре да кжт фжпзріле патзрале де о калїтате тіжлочїе.

А. Пентръ че възпѣл фжпѣ патзралѣ е маї преферавїл де кжт фжпзріле възпѣ мецешзците ?

Р. Фіинд къ, ла грезтате тот зна, дъ органистълъи анімал маї тълці прінціпі асімілавілі; ші апої ачеаста есте преа конформъ къ прінціпі.

А. Пентрѣ каре къвълтѣ?

Р. Фіинд къ фжл патъралѣ де калітата д'ълтжѣ се компъне де о маре калітате де осевіте спедіі де планте въне съвт ачееші грезтате, каре прін зрмаре конпріндѣ ші дъ стотакълъи анімаліор о маї маре диверсітате де елементе асімілавіле саѣ пѣтрітоаре де кът о сінгърѣ ші ачееші спедіе де планте де каре се компънѣ фжлзріле мецешзріте. Дечі, депе прінціпі асімілаціеі органиче, къ кът маї тълт інтрѣ осевіці прінціпі пѣтріторі днтр'о комбінаціе пѣтрітоаре, къ атжт, тоате лѣкрзріле тот зна алтфел, катъ съ фіе фаворабіле анімаліор, къчі еї гъсескъ резніці днтр'ачеастъ комбінаціе зн маї маре пѣтърѣ де елементе осевіте дін каре ее компъне съвстанца лор.

ЛЕЦІА XXXVIII.

Лівезі патърале.

А. Каре сжнт челе маї въне лівезі патърале?

Р. Ачелеа каре, депе кѣм ам зіс, сжнт ірігабіле къ ане родніче саѣ фіинд не шезѣтзрі въне пѣ сжнт еспъсе ла днекъчїзіле де прїтѣварѣ че ле стрїкъ еарва.

А. Фелхриле ачестеа де ливезі сжнт ко-
мъне дп Франчіа?

Р. Нъ, минхпата методъ а ірігацілор
есте дп цара поастръ дп непорочіре пвдп
практикатъ, ші чеа маі тълтъ парте дп
взнеле ливезі фїнд ашезате пе лпчї де ржрї,
вечпнтьцїї кърора есте датоаре фертіліта-
теа лор, сжнт сжпсе ла дпекъчїлї тжрзїї
де прїтвара че дърапнъ де тот реколтеле.

А. Есте лесне де ферїт де ачеастъ пе-
кзвїндъ?

Р. Нъ; фїнд къ пвнд ачесте ливезї ла
адпност де стрїкъчїзнїле дпекъчїлор де
прїтвара, лѣар рїдїка пентрѣ ачелашї кѣ-
вжнтѣ вїне-фачерїле дпекъчїлор де іарпъ
кърор еле сжнт датоаре фертілітатеа лор
перманентъ. Е лжкрѣ ал дптжмплърїї.

А. Еарва взнелор ливезї патърале аре
тот дѣажа о калїтате д'опотрївъ?

Р. Нъ, доъ ливезї ашезате дп тържмъ-
рїле де ачееашї патъръ вор да адесеа фжлжрї
а кърора вїртжте пжтрїтоаре ва фї преа о-
севїтъ, де шї ор фї компжсе маї де аче-
леашї фелхрї де планте. Аста атжрпъ къ
тотъл де дпдестълареа шї де патъра мате-
рїлор роднїче кѣ ажжторъл кърора се цїне
фертілітатеа лор.

А. Десвоалтъ ачеастъ асерцїе?

Р. Плпнтеле дппъртъшїнджсе тот дѣажа
де патъра хрпепї лор, ачееашї спедїе де
еаръ поате фї маї тълт саж маї пвдп пж-
трїтоаре сжт ачелаш волжмъ, джне кжм еа
с'а хрлпїт шї с'а формат де елементе асїмї-

лавиле май есенциале ши май пѣцип апоасе. Припъртаре о ливеде че приимеще але джкъркате дин дестѣл кѣ принципий чеї май родничї, саѣ ачееа не каре о гѣноиеще кѣ джгрѣштѣтѣре преа богате де ниар ачестї принципї, ва да ерѣзрї май пѣтрїтоаре ши май съвстанциоасе де кѣт ачееа че приимеще але май лимпезї саѣ джгрѣштѣтѣре май пѣцип богате, ши кѣ тоате ачестеа адеcea фелѣл плантелор, ка ши колоареа ши тїросѣл фѣпѣлѣї вор фї токмай ачелеашї.

А. Припъртаре ливезиле че приимескѣ але съраче саѣ де патѣрѣ зрїчиоасѣ ши ачелеа дж каре еле сѣнт ковѣршїтоаре саѣ стѣтѣтоаре катѣ съ деа зп зрїчиосѣ фѣлѣ?

Р. Ачеаста есте о консекѣциѣ сїлитѣ а принципїлор нестрѣштѣтѣї аї организациѣї вецетале; прїсосѣл алеї неджкъркатѣ кѣ принципї родничї констрѣнѣе локѣл съ продѣкѣ ерѣзрї апоасе фѣрѣ вирѣтѣе хрѣпїтоаре; дака ачеастѣ алѣ есте де калїтате зрїчиоасѣ саѣ дака еа девїне акрѣ стѣнд, атѣнчї плантеле каре се пѣтрескѣ кѣ джпса сѣнт стїфоасе ши вѣтѣштѣтоаре съпѣтѣцїї.

А. Кѣм поате чїне-ва лекѣї ачеастѣ некѣвїицѣ атѣт де вѣтѣштѣтоаре ачестор фелѣрї де ливезї?

Р. Джсѣпѣтошїндѣле май тѣтѣкѣї припшеапѣзрї де скѣрѣере фѣкѣтѣ кѣ интелїциѣндѣ, апої джвѣзпѣтѣцїнд алеле каре ле ѣдѣ, дѣне кѣм ам арѣтат ла арїколыл Ірїгациїлор.

А. Нѣ есте аша кѣ ірїгациїле сѣнт фолосїтоаре май кѣ сеатѣ ливезїлор?

Р. Да, маї вжртос ка съ дмвзптъцїаскѣ лївезїле зскѣчоасе саѣ ка съ дпток-мїаскѣ алтеле повъ, есте фолосїтор а се пзне пе лзкръл ірігаціїлор. Челе маї взне лївезї сжлт тот дѣазна ачелеа пе каре поате съ ле іріце дене воїе кз але де о взпъ калїтате.

А. Е тот дѣазна о взпъ операціе ачееа де а дптоарче локзрї аравіле дп лївезї?

Р. Есте кз пензтїндъ а ворбї лътзрїт пентръ ачеастъ треавъ; фолоаселе ачестеї операції се осївескѣ астфел дене църї, клімъ, валоареа релатївъ шї патзра локзрїлор деспре каре пзтаї кълтїваторїї катъ съ жз-дїче шї съ гъсіаскѣ прїлежъл. Кз тоате ачестеа, дп регълъ ценералъ, е маї тот деазна преа фолосїтор де а дптоарче дп лївезї локзрї че поате съ іріце чїне-ва, джнд тот дѣазна о взпъ лїведе ірігавїлъ маї тълт про-фїт шї вжпзжндъсе тълт маї скзмпн де кжт зп взпѣ локѣ де арътзръ.

А. Поате дар чїне-ва претзтїнденеа, кз о апъ де калїтате взпъ, а дптоарче локзрїле аравіле дп лївезї?

Р. Дп лївезї, да; дар дп лївезї взне, пз. Аста атжрпъ де патзра локзрїлї, де посїдїа са топографїкъ, де клімъ, де о тълцїме де алте дппрецізрърї дп сфжршїт пентръ каре есте кз пензтїндъ де а пзне регъле, шї а кзрор апресїаціе катъ съ рътжїе дптреагъ ла дпделенчїзнеа шї спїрїтъл де обсерваціе ал кълтїваторїлор.

А. Ня есте зне-орі де фолос а днтоарче ливезіле дн арътэре?

Р. Сжнт маї тълте дмпреціврърї дн каре ачеастъ операціе поате съ фїе преа фолосїтоаре, фїе ка съ десцелїне ливезіле времелнїчеще, фїе ка съ ле днтоаркъ пептръ тот дѣазна дн арътэре. Чea д'ьнтжїѣ дїн ачесте операції есте вьпъ кжнд нїще ливезї неїрігавїле сжнт пѣстїїте де тѣскїврї саѣ кжнд домпескѣ дн еле спедїї зрїчіоасе де ерѣврї. Аржндзле шї гзпоїндзле дн време де кждї-ва анї, ажнїце адеcea а ле адъче днтр'о вьпъ старе де фертілітате; асемenea, кжнд нїще ливезї неїрігавїле шї пецзпсе вьрсърїлор де ане дъ маї овїчїнзїт продъкте славе, прекзм се днтжмпль адеcea, де шї еле ор фї ашезате не локзрї вьне прїїнчіоасе алтор кзлтэре, есте адеcea преа фолосїтор де а ле днтоарче пептръ апзрзrea дн арътэре. Дар аїчї днкъ регзлеле ценерале сжнт де неажзнс, шї фїе-каре кзлтиваторѣ ретжне ждїкъторѣ де маї тълте саѣ маї пзціне фолоасе че поате съї днфъцишезе ачеастъ трансформаціе.

А. Ачесте тържмърї днтоарсе дїн ливезї дн арътэре черѣ днгрїжїрї партїкзларе де кзлтэръ?

Р. Фїїнд къ еле сжнт маї адеcea преа фертіле дїзї де ла днчензт, тълдї кзлтиваторї фъръ кївзїре авзсъ де ачеастъ маре фертілітате, шї дндатъ аѣ нїще арътэре че нѣ предзїескѣ маї тълт де кжт челе-л-алте.

Л. Че катъ съ факъ чине-ва дитр'ачестѣ касѣ?

Р. Аша прекът дивацъ тоді прінчипі асѣпра кърора с'а дитемеіат ачеастъ асер-
дїе петъгъдзїтъ, къ адїкъ, е мѣлт маї лесне
де а дїне роднїчїа локълї де кѣт а о дн-
токмі, есте адесеа преа раціонал шї преа
фолосїтор де а гъпої ачеле тържмърї пѣоъ
чел маї тързїѣ дн ал доїлеа саѣ ал треїлеа
анѣ. Брмжнд астфел, аре чине-ва тот дѣазна
локърї преа вѣне потрївіте пентрѣ тоате кѣл-
търеле челе маї богате.

Л. Лївезїле патърале черѣ еле дн-
грїжїрї пентрѣ дїнереа лор дн вѣнѣ старе?

Р. Negreșit, шї де ла ачеле днгрїжїрї
атжрїѣ адесеа дндестѣлареа шї калїтатеа
продѣктелор лор.

Л. Каре сѣнт ачеле днгрїжїрї?

Р. Афарѣ де днсѣпѣтошареа неапъратъ
а ачелора дн каре апеле сѣнт стѣтѣтоаре
саѣ преа аbondante, шї ірігація ачелора дн
каре тревзїнда де апѣ дїн протївѣ се сїмте,
кѣлтїваторїї потѣ съ дмѣвпѣтѣдїаскъ мѣлт
продѣктеле лївезїлор лор патърале
прїн днгрѣшѣтѣре саѣ amendemenці днсѣшїці
къ патѣра локълї шї ачееа а плантелор а къ-
рор спедїї domnescѣ дн фїе-каре дїн еле.
Кърѣдїтѣреле дїн вѣлцї, пороїл дїн
злїде продѣк тот дѣана преа вѣне ресѣлтате
асѣпра тѣтѣлор лївезїлор. Челѣша шї кїар
пѣтжнтѣрїле пѣтрѣнсе де прїнчипї алкалїнї
саѣ калкарї факѣ мїнзїї асѣпра лївезїлор
zmede; еле сѣнт асемеіеа преа вѣне ка съ

дърапене тѣскѣл, а кървѣ фѣипѣ аколо, ка
 ачееа а тѣтѣлор парасѣтелор, есте зн семнѣ
 доветѣтор де слеѣреа пѣтерѣлор продѣкѣтѣве.
 Ын преа ъзнѣ мѣжлокѣ де а дѣмѣзнѣтѣдѣ асе-
 менеа лѣвезѣле преа ѣмѣде, пѣпѣтѣнд а ле
 дѣпѣпѣтоша, чѣеа че се дѣтѣмплѣ адесеа
 кѣнд сѣнт ашезате дѣнтре зн деалѣ шѣ знѣ
 кърсѣ де апѣ, есте ачѣла д'а ле рѣдѣка пѣдѣн
 кѣтѣ пѣдѣн сѣпра-фаца ащѣрпѣндѣ-о кѣstrate
 зна пѣсте алта де пѣтѣнтѣ дѣпѣрѣмѣтѣтѣ де
 ла деалѣ, шѣ пе карѣ дѣ карѣ лесне де пе
 клѣна тѣрѣтѣлѣ.

Д. Сѣнт ачѣстеа дар тоате дѣпѣрѣжѣрѣле
 че черѣ лѣвезѣле па тѣралѣ?

Р. Сѣволѣ, че се парѣ а пѣвѣлѣ маѣ кѣ
 сеатѣ асѣпра тѣрѣтѣрѣлор дѣн лѣвезѣ, ле
 акопере кѣ тошороаеле лор, пе карѣ кѣлтѣва-
 торѣл вегѣеторѣ катѣ сѣ ле рѣсѣпѣаскѣ потрѣвѣт
 пе локѣ дѣ тодѣ апѣ. Кѣнд пѣжпѣрѣжече
 чѣне-ва ачѣастѣ тѣсѣрѣ, ачѣсте тошороаѣе
 се акоперѣ кѣ еарѣвѣ шѣ фортеазѣ пѣще мѣчѣ
 делѣлеце карѣ, стрѣмторѣнд тѣлт трѣчѣреа
 коасѣѣ, факѣ а се перде о тѣре капѣтѣте де
 фѣпѣ.

Д. Нѣ е вѣне асѣменеа сѣвѣгѣ сѣволѣ?

Р. Мѣлдѣ дѣнтре кѣлтѣваторѣѣ чѣѣ вѣпѣ пре-
 тѣндѣ кѣ сѣволѣ, рѣадѣкѣнд пѣжпѣчетат пе
 сѣпра-фаца лѣвезѣлор пѣтѣнтѣ поѣ, ле факѣ
 аст-фѣл маѣ тѣлт вѣне пе кѣт пѣчѣ тошо-
 роаѣеле лор пѣ ле кѣшѣпѣ пагѣвѣе кѣнд арѣ
 чѣне-ва грѣжа сѣ ле дѣпѣрѣщѣѣе потрѣвѣт ла
 време; маѣ спѣпѣ кѣ, афарѣ де ачѣаста, еѣ
 дерѣпѣлѣ о тѣре капѣтѣте де ѣнѣкте вѣ-

тътътоаре. Есте дар преа аневоіе съ хотъ-раскъ чіне-ва чева асѣпра ачестей дптревѣрї. Деслегареа ачестей кестїї, неїптрѣнд дп домініѣл прїнчіпїлор, катъ съ рѣтѣіе дптрѣ тоатъ а еї дптреѣїте ла апредїадїа кѣлті-ваторїлор. ¹

ЛЕЦІА XXXIX.

Реколта Фжнѣрїлор патѣрале.

А. Каре есте чеа маї бѣпъ епокъ ка съ реколте фжнѣл патѣралѣ?

Р. Еа се тѣтъ дѣпъ кліма шї патѣра лі-везїлор: де регѣлъ дѣнералъ катъ а пѣне коаса дп лївезї кѣнд чеа маї таре парте де ерѣхрї дїп каре еа се компѣне ле дпчепѣ флорїле а се веѣежі; маї кѣрѣнд, еарѣ аре маї пѣдїпъ калїтате пѣтрїтївѣ шї се дппѣ-дїнеазъ тѣлт прїп стрѣнѣереа фжнѣлѣї; маї тѣрзїѣ, еа есте преа таре шї локѣл се афлѣ тѣлт маї слѣвїт. Аста есте тот ачееашї регѣлъ аплїкавїлъ ла тоате реколтеле де форацїѣ.

А. Катъ съ аѣенте чїне-ва, ка съ дп-чеапъ а косї лївезїле, ка времеа съ фїе фрѣ-тоасъ шї статорпїкъ де не кѣт факѣ маї претѣтїнденеа?

Р. Кѣнд еарѣа есте бѣпъ де тѣїат, катъ а вѣрѣ коаса. Дпчепѣнд а косї кѣнд плоѣ, крѣдет къ вом стрѣнѣе фжнѣл не о

¹ Bezı potele de la sfârșit.

време фрзтоасъ; дака дѣн противъ ащеаптъ о време фрзтоасъ ка съ косіаскъ, ар пѣтеа съ'л стрѣпгъ преа віне пе о време зрїчіоасъ.

А. Дар плоаіа стрікъ еарѣа кѣнд есте косітъ?

Р. Поате съ ласе чїне-ва чїпчї саѣ шеасе зіле зндъ тѣреле де фѣлѣ патѣралѣ, маї вѣртос кѣнд сѣпт кам десе, фѣръ а ле атїпѣе, шї фѣръ ка еле съ черчѣ вре о скїт-варе кѣт де тїкѣ; есте лѣкѣ преа рар лѣкрѣ, вара, съ плоѣ чїпчї саѣ шеасе зіле пе зрдїн. Кѣнд фѣлѣ а стат аст-фел маї тѣл-те зіле лѣ зндъ тѣре, кїар пе плоаїе, о сїпгѣръ зі фрзтоасъ ажѣпѣе адесеа ка съ'л факѣ клаїе. Чеа маї вѣпѣ методъ де а стрѣпѣе фѣлѣ есте дар, афарѣ де о зрїчіоасъ време непревѣзѣтъ, де а нѣ сѣпѣра зндъ-тѣреле де кѣт токмаї кѣнд фѣлѣ поате съ се факѣ клаїе лѣптр' ачееашї зі. Фѣлѣ се стрікѣ лѣ адеѣвр тѣлт маї кѣрѣнд кѣнд а фост скормонїт де кѣт кѣнд нѣ с'а атїпс чїне-ва де зндъ тѣре, а кѣрор нѣмаї фѣлѣ де пе д'асѣпра се десколоарѣ пѣдїн.

А. Катъ чїне-ва съ ащепте, ка съ пѣїе фѣлѣ лѣ клѣї, ка съ фїе зскат віне?

Р. Кѣнд времеа се паре сїгѣръ, дакѣ фѣлѣ нѣ есте лѣндестѣл де зскат, катъ а 'л ашеза сеара лѣ кѣпїѣе ка съ ащепте зїоа де тѣїне; дар дакѣ времеа аменїпѣѣ кѣт де пѣдїн, катъ а нѣ маї ста пе гѣл-дѣрї а'л фаче клѣї, кѣнд шї де нѣ с'ар фї зскат віне.

А. Дар нѣ есте де темѣт къ фѣнѣл се
лпсінде де кълдѣрѣ аст-фел?

Р. Ва трече маї мѣлте зїле маї паїнте
ка кълдѣра съ се десвоалте аст-фел лп кѣт
съ фїе вѣтѣмѣтоаре калїтѣцїї сале; ачестѣ
лпчепѣтѣ де доспїре лл лтвѣпѣтѣцѣще дїп
протївѣ, шї, мѣлцмїтѣ десѣрѣпїрїї змїдї-
тѣцїї че еа а къшѣпат, о ловїре де соаре
ажѣпѣе апої ка съ'л зѣече кѣнд чїне-ва а
десфѣкѣт шї а респѣндїт клаїа не каре о ре-
жїтокмѣще лпдатѣ. Дака ачестѣ вѣнѣ мїж-
локѣ де стрѣпѣереа фѣнѣлѣї дѣ оаре-каре
мѣнкѣ маї мѣлтѣ, асеменеа есте чїне-ва маї
сїгѣр ка съ факѣ фѣнѣ вѣнѣ пентрѣ орї че време.

А. Кѣнд фѣнѣл се афлѣ лп клѣї, чере
ел лпгрїжїрї партїкѣларе?

Р. Нѣ; кѣнд клѣїле сѣлпт марї шї фѣ-
кѣте вїне, поате съ'л ласе преа мѣлтѣ вре-
ме лптр'ачеастѣ старе дака шедереа клѣї-
лор нѣ ар вѣтѣма лптїндереа де локѣ не
каре сѣлпт пѣсе.

А. Каре есте чеа маї вѣнѣ манїерѣ де
а къра фѣнѣл клѣїлор?

Р. Лп маї мѣлте цѣрї лл карѣ къ къ-
рѣца фѣрѣ а'л лега лп порцїоане, предѣнд
прїп апропїере грѣтатеа фїе-кърїа кърѣце;
лп алтеле лл леагѣ лп порцїоане кїар лп
лїведе. Ачесте доѣ метоаде аѣ фолосѣл шї
некъвїїцїеле лор; де овѣце, есте маї вїне съ
зрмезе пентрѣ ачеаста обїчеїл цѣреї знде
се афлѣ чїне-ва.

А. Есте лпсѣ неапѣрат ка фѣнѣл съ фїе
легат лп порцїоане ка съ поатѣ лптокмї чї-

не-ва ачеастъ дѣпърдире регзлатъ че ай ре-
komandat?

Р. Да, дар дѣп дъреле дѣп каре каръ фж-
нѣл кѣ кърѣцеле, кѣлтиваторіи дѣпгріжіторі
дѣл фак порціоане дѣп грънарѣ.

Д. Дѣп тѣлте есплоетаціи дѣпсѣ, дѣл дѣ
каілор ші вітелор фъръ а'л лега дѣп пор-
ціоане?

Р. Аста есте о преа таре грешалъ: еа
пѣраце не кѣлтиваторіи че о факѣ, де о аст-
фел де нежпгріжіре ші де зп дефектѣ атѣт
де таре дѣп вѣпа орѣндѣіалъ че катъ сѣ ай-
ѣѣ, дѣп кѣт нѣ поате чіне-ва сѣ пресѣзвіе
зп вѣнѣ азгърѣ пептрѣ о есплоетаціе аст-фел
тѣпнатъ.

Д. Нѣ есте тревзінцѣ, кѣнд каръ фж-
нѣл фъръ а'л лега дѣп порціоане, ка сѣ фіе
преа зскаат?

Р. Да, катъ дѣптр' ачестѣ касѣ а'л лѣса
сѣ'ші ар зп че, кѣт зікѣ, фокѣл сѣѣ дѣп
кѣлї. Фжнѣл грѣтѣдіт фъръ а фі преа зс-
каат се дѣпчінде адеcea атѣт де тѣлт дѣп кѣт
се апрінде де сіне; ардереа тѣлтор кѣлї нѣ
провіне дін алте прічіні.

Д. Нѣ се афлѣ вре зп тіжлокѣ де а о-
прі ачеастъ доспіре ковѣршітоаре дѣпвѣнѣ-
тѣдінд дѣптр' ачееаші време калітатеа фж-
нѣлї кѣнд, дѣп ніще апі плоіоші, дѣл каръ
фъръ сѣ се фі зскаат віне?

Р. А повѣдзїт дѣптр' ачестѣ касѣ де а
пресѣра зпор фіе-каре пѣтъръ де фжнѣ кѣ
саре тарінѣ; ші ачестѣ аместік катъ сѣ
продѣкѣ дѣп адевѣр мінзпате ефекте, маї

къ сеатъ асѣпра калітъціі фжпвлзі; фіінд
къ, кѣт от ведеа маі тѣрзіѣ, сарае есте
къ ковѣршіре фаворавілъ съпѣтъціі тѣтѣлор
вітелор че о ѣвекѣ преа тѣлт, ші кѣрора
еа ле аѣѣѣ пофта де тѣпкѣре ші ле ѣн-
леснеце містѣреа.

ЛЕЦІА XL.

Лівезі меѣешѣѣте.

Ѧ. Пентрѣ че факѣ лівезі меѣешѣѣ-
ѣте?

Р. Ка съ адаоѣе, прекѣт спѣнѣ кіар пѣ-
теле лор, ла неажѣпсѣл лівезілор патѣрале.

Ѧ. Ачестѣ неажѣпс есте обѣсескѣ ѣн
Франція?

Р. Да, дар ел есте сімѣитор тѣлт маі
таре ѣн ѣтеле провинціі де кѣт ѣн алтеле.

Ѧ. Ачесте провинціі сѣнт фѣръ ѣндоіа-
лъ ачелеа ѣн каре лівезіле меѣешѣѣ-
ѣте с'аѣ прііміт ѣн кѣлтѣра лор маі дін
векіте ші маі обічінзіт?

Р. Дін протівѣ, токмаі ѣн ѣѣреле челе
маі сѣраче ѣн лівезі патѣрале с'аѣ ѣнтро-
дѣс лівезіле меѣешѣѣте маі аневоіе;
астѣзі кіар пропорція ѣн каре еле інтрѣ ѣн
реколтеле ачестор конѣнѣте ретасе ѣндѣ-
рѣт, есте де патрѣ саѣ де чінчі орі маі жос
де кѣт ачееа че тревзіа съ фіе.

Ѧ. Дар апоі кѣт факѣ кѣлтіваторіі аче-
стор ѣѣрі ка съ'ші креаскѣ вітеле ші съ
гѣпоіаскѣ локѣріле лор?

Р. Еї нѣ нѣтрескѣ нїчї о а патра парте дїн вїтеле че ле ар фї де тревзїнцѣ, шї локзрїле лор нѣ прїїтескѣ нїчї не сфертѣ дїн гѣноїл че ар авеа невоїе.

А. Дар че потѣ еї съ реколте апої?

Р. О а патра парте авїа дїн чееа че ар реколта дака ар авеа дндестѣле вїте, адїкѣ дака ар фаче дндестѣле лївезї те щешѣїте.

А. Дар аста нѣ о почїѣ прїчепе; ачестї кѣлїваторї нѣ щїѣ дар тоате фолоаселе а ле ачестеї кѣлїтѣре де планте фораѣере?

Р. Нѣ; дар атѣт есте де маре дндѣрѣтнїчїа сїмплїлор лѣкрѣторї де пѣтѣнтѣ аї ачестор непорочїте цїнѣте дн авсѣрѣл лор обїчей кѣ, кѣ тоате поведеле де маї мѣлте орї дате шї пїлделе кѣлїваторїлор днвѣдѣцї шї пропрїетарїлор лѣтнїацї, еї нѣ сеатѣлѣ нїчї тѣкар сфертѣл лївезїлор те щешѣїте че ле ар фї тревзїтоаре, шї дн ачестѣ сфертѣ маї мѣлт де жѣмѣтате днкѣ есте фѣкѣтѣ не дос шї дѣ нѣмаї нїще славе продѣктѣрї. Аша, дн ачесте цѣрї, продѣктѣл де тїжлокѣ есте де ла патрѣ пѣлѣ ла чїнчї грѣнцї ла знѣл дн нїще локзрї дн каре ар нѣтеа чїне-ва съ л адѣкѣ лесне ла зече саѣ дої-спре-зече прїн сїмпла днтїндере а лївезїлор те щешѣїте.

А. Кѣлїтѣра лївезїлор те щешѣїте аре дар о преа маре инфлїнцѣ асѣпра днвѣнѣтѣїрїї локзлї?

Р. Фолоаселе кѣлїтѣреї плантелор фораѣере нѣ се тѣрѣїнеце нѣмаї а да кѣлїва-

торілор тіжлоачеле де а креще пълт капті-
татае дпгръштърелор лор кресккнд пзме-
ръл вітелор лор, еа інфлвіндеазъ асемenea
d'a дрептъл асзра фертілітѣціі локълві дп-
тр' зп кіп преа фаворабіл реколтелор зр-
тѣтоаре.

Д. Към дтвзплтѣцескѣ пѣтжнтъл лівезі-
зіле мецешѣціте пептрѣ реколтеле че
ле зрмеазъ?

Р. Ачеастѣ дтвзплтѣціре се тжлтѣче-
ще преа віне прін прінціпіі алтернатѣлві ре-
колтелор, прін адѣпностъл че еле дѣ пѣтжн-
тѣлві, ші прін детрїтѣс ал фолор лор ші рѣ-
дѣчїнелор лор не каре еле ле ласѣ дп пѣ-
тжнтѣ.

Д. Ачестѣ ефектѣ фолосїтор лівезї-
лор мецешѣціте есте тот дѣазна ачелаш
асзра локълві?

Р. Нѣ, есте маї тѣлт саѣ маї пѣціп дп-
семнат, де не патѣра локзрілор ші маї кѣ
сеамѣ де не стареа лівезїлор не времеа кжт
а цїнѣт еле; есте дпкѣ зне-орї де тот пѣлѣ.

Д. Тжлтѣчеще-те?

Р. Лівезїле мецешѣціте есерчі-
теазъ асзра локълві о інфлвінцѣ кѣ атжт
маї фаворабілѣ кѣ, дп тоатѣ времса не кжт
а цїнѣт, еле сжнт маї кѣрате, маї цеапене,
ші дѣ не джпгѣ ачеаста дтвїлшѣгате про-
дѣкте. Кѣ кжт дїп контра еле сжнт славе,
келваше ші пѣлѣдїте де ерѣзрї зрїчіоасе маї
пѣціп дтвзплтѣціреа локълві ва фі сімцітѣ;
adecѣа дпкѣ, кжнд пѣ ле десцелїпѣ де кжт
токмаї кжнд ерѣзрїле парасїте ле аѣ пѣстїїт

де тот, ачеастъ дѣвѣтъдѣре есте маї пѣлъ.

А. Дар ми се паре къ есте о таре грешалъ де а лѣса аст-фел съ се котрѣниаскъ, къ тотѣл ливезиле ме щешѣците де зрѣчиоаселе ерѣзрѣ?

Р. Да, о преа таре, шѣ дѣпротѣва тѣтѣлор принѣилор; дѣн перорѣре тѣлѣ дѣн кѣлтиваторѣ кадѣ дѣнтр'ѣлса, знѣ дѣн нещѣиндѣ, алѣдѣ принтр'о кѣшплѣре рѣѣ дѣнцеласъ, шѣ аста есте зна дѣн челе маї де кѣпетене прѣчинѣ де молѣчѣне къ каре ачеастъ кѣлтѣрѣ се пропагъ дѣн тѣлте дѣрѣ.

А. Пентрѣ че аша?

Р. Ачестѣ кѣлтиваторѣ фѣрѣ щѣиндѣ саѣ кѣшплѣдѣ дѣн перорѣе, карѣ ласъ де дѣвѣтрѣлескѣ песте тѣсѣрѣ ливезиле лор ка съ трагъ тот партѣл пѣтинѣосѣ саѣ ка съ се скапе де а маї семѣна алтеле, шѣ каре прин зрѣтаре пѣ ле десѣелѣнъ де кѣт токмаї кѣнд с'а котрѣнит де тот де вѣлѣрѣи, алеаргъ стрѣгѣнд претѣтѣндеа: къ плантеле фораѣере пѣ дѣвѣвѣтъдѣрескѣ пѣчѣ де кѣм локѣл шѣ дѣл стрѣкъ дѣн протѣвѣ преа тѣлт. Дѣн перорѣре еѣ гѣсескѣ тѣлѣдѣ оаменѣ аплекаѣи а ле да крѣзѣтѣнтѣ, шѣ не пѣменѣ ка съ ле деа лѣдѣа че мерѣтеазъ.

А. Есте де ажѣнс, ка плантеле фораѣере съ продѣкъ тот ефектѣл лор асѣпра локѣлѣи, съ фѣе кѣрате, десе шѣ щепене дѣн тоатѣ времеа дѣнѣрѣи лор?

Р. Нѣ, зна дѣн кондѣциѣле челе маї есенѣиале, челе маї неапѣрате дѣнкъ але ачестѣ дѣвѣвѣтъдѣрѣи а локѣлѣи прин ливезиле ме-

щешъците, есте d'a ле косі верде, а-дікь лндатъ че чеа маї маре парте дін планте лнчепъ а лі се скътъра флоареа.

Л. Пентръ че аша?

Р. Фіинд къ, аст-фел прекъм ам маї тжл-тжчїт, фрѣктіфикація слеїеще маї къ сеамъ локъл де прїнчїпї сѣї роднїчї чеї маї прециошї. Ачеастъ консїдераціе есте преа импортантъ пентръ реколтеле зрмътоаре, шї лн парте пентръ череале.

Л. Пе че темеїѣ?

Р. Фіинд къ маї тжлте дін элементеле мїнерале даде прїн пѣтжлпѣ плантелор легжмїноасе пентръ формація семїнцелор лор їнтръ амїждереа лн формація ачелора а череалелор.

Л. Каре есте, маї де овще, чеа маї взнп маїеръ де а кълтїва плантеле форацере?

Р. Прїнчїпї шї регъледе че ам пѣс лн ледїїле прецеденте аплїкжндъсе ла ачеастъ кълтъръ ка ла тоате челе-л-алте, есте де прїсос де а їнтра лн поъ атърънте пентръ ачеаста; аста ар фї а тот репета фъръ нїчї зп фолос, шї еакъ чеа че доведеще маї вїне де кжт тоате зїселе, фолоаселе кжпошїнїеї а ачелор прїнчїпї шї а ачелор регъле.

Л. Аплїкъ, къ тоате ачестеа, ачеї прїнчїпї шї ачеле регъле ла кълтѣра плантелор форацере, тжкар пжмаї ка сѣ доведещї лнжкъ маї вїне фолосїнїа ачестеї кжпошїнїеї?

Р. Еакъ че лнвацъ прїнчїпї лн рапорт къ кълтѣра плантелор форацере: регъла чеа д'їнтжїѣ шї чеа де кълпетенїе, ачеаа каре

командъ тѣтлор челор-л-алге, есте de а асигъра депліна ші дитреага лор ісвѣтире; фінд къ, аша прекъм ам възът, роля лор фолосітор атърпъ къ тотъл дін џепеніа лор дн тоатъ времеа дѣнірїї лор. Прін зрмаре катъ: 1-їѣ ка еле съ гѣсіаскъ пѣтжнтъл дн чеа маї възпъ старе пѣтпчїоасъ de кърѣџеніе дн мїнѣтѣ пѣперїї лор аколо; 2-леа катъ а тѣрѣндї пѣтжнтъл ші а днгропа днгрѣштѣтреле маї тѣлт саѣ маї пѣдїн аджк, de не кѣм ачесте планте дшї аѣ рѣдѣџенеле ші о дѣніре маї тѣлт саѣ маї пѣдїн лѣпгъ; 3-леа днгрѣштѣтреле катъ съ фїе кѣт се ва пѣтеа маї днсѣшїте къ патъра лор, de не прїнчїпї десволтадї дн леџїле пречеденте, шї маї тѣлт саѣ маї пѣдїн дескомплѣсе шї ресїстанте, de не кѣм ачесте планте катъ съ окѣпе маї тѣлт саѣ маї пѣдїнѣ време локъл; 4-леа дн сфѣршїт катъ а обсерва страшнїк пентрѣ еле леџїле алтерпатѣлѣї, пѣ пѣмаї а пѣ ле фаче нїчї о датъ съ віе дн зрта плантелор сїмїларе саѣ апалоаџе, дар днкъ съ пѣ ле факъ а се іві не ачелаш локѣ de кѣт ла інтервале маї тѣлт саѣ маї пѣдїн лѣпдї.

Д. Че регълъ катъ съ пѣзіаскъ чїне-ва пентрѣ ачеле інтервале?

Р. Аста атърпъ de патъра шї стареа локърїлор; есперїїнда катъ дар днкъ днтр'ачестѣ касѣ а се пѣне дн локъл регѣлеї. Де не прїнчїпї, къ кѣт о лїведе а окѣпат маї тѣлтѣ време локъл, къ атѣт катъ съ треакъ маї тѣлтѣ време ка съ о семене іаршїї.

А. Ресзтъ пе скърт деспре тоате челе че ай зис асыпра кълтзрей плантелор форацере?

Р. Плантеле форацере сжлт васа чеа д'ълтжѣ ші чеа маї де кѣпетеніе а орї кърї агрікълтзре рациоале; љн църеле љн каре фжнзріле патзрале сжлт раре, агрікълтзра профїтавилъ нѣ есте посївилъ фъръ джнселе. Претзтїндеа љн сфжршіт кълтзра лор інтелїдїнтъ ші ларгъ есте зп їсвор неслеїт де богъдїї пентрѣ кълтїваторї, кърора сїнгзре плантеле форацере ле дѣ мїжлокъл де а траде зп таре продзктѣ љн форацїрї дїн локзріле лор нѣ нзтаї фъръ але слѣвї, дар љнтремжндзле, одїхнїндѣ-ле шї љтвзпътъцїндзле. Ачест адаос де форацїрї љнлеснеде адаосъл вїтелор, дїн каре вїне адаосъл љнгръшътърелор зрматѣ де адаосъл реколтелор. Інтръ чїне-ва астфел љнтр' зп черкѣ де љтвзпътъдїрї шї де просперїтъдїї агріколе каре мергѣ тот дѣазна крескжнд.

ЛЕЦІА XLІ.

Bicideiș.

А. Каре есте, љн регълъ ценералъ, чеа маї преціоасъ дїн плантеле форацере?

Р. Bicideiș; ел есте кїар астзїї чеа че Олівїер Сере љл проклама сжлт доз съте чїнчї-зечї де апї: мїнѣнеа економїей кжтпѣлї.

А. Каре есте овичиѣта дѣинре а вѣс-
деѣлѣи?

Р. Ел есте о плантѣ преа вѣваче; дѣин-
реа еѣ, тот дѣазна пропорціонатѣ къ калѣ-
татае ши маѣ къ сеатѣ къ адѣичімеа локѣ-
лѣи, се дѣтінде адеcea пѣпѣ ла доѣ-спре-
зече саѣ чѣнчѣ-спре-зече аѣи, зне-орѣ дѣкѣ
ши дѣнколо де ачестѣ терменѣ.

А. Каре сѣнт локѣрѣле че се кѣвинѣ маѣ
вѣне вѣс деѣлѣи?

Р. Ачестѣ плантѣ къ рѣдѣчѣнеле пер-
пендѣкларе ши лѣнчѣ мерѣе вѣне пе локѣрѣле
де мѣжлокѣ вѣртоасе авѣнд мѣлт фѣнд; тѣ-
рѣжѣрѣле де алѣвѣоане есте пѣтѣжѣнтѣл еѣ чел
алес. Дѣн сѣрпареа дѣналтелор талѣрѣ де
рѣжѣрѣ, с'а вѣзѣт рѣдѣчѣне де вѣс деѣлѣи, ка-
ре стрѣвѣтѣсе дѣн фелѣл ачеста де локѣрѣ
пѣпѣ ла о адѣичіме де чѣнчѣ стѣжѣжѣнѣи. Дѣи
мерѣе асемеѣеа преа вѣне дѣн локѣрѣле зшоа-
ре зѣсе локѣрѣ де секарѣ, пѣтаѣ сѣ фѣе
дѣнгрѣшате вѣне ши дестѣл де адѣичѣ; еа дѣ
дѣнкѣ дѣндестѣл де вѣне продѣкте дѣн кѣлкѣ-
шѣрѣле араѣле пѣ преа десе кѣнд закѣ пе о
васѣ калкарѣ. Дѣн регѣлѣ ѣепералѣ, челе маѣ
вѣне локѣрѣ де вѣс деѣлѣи сѣнт ачелеа дѣн каре,
алт-фел тоате лѣкрѣрѣле потрѣвѣте, пѣсѣпѣл
домѣще асѣпра лѣтѣлѣи. Еа тѣжѣеще мѣлт
пе локѣрѣле дѣндесате, ши маѣ къ сеатѣ пе
ачелеа че сѣнт алѣтоасе саѣ пѣтаѣ преа з-
mede.

А. Де пе челе че спѣсешѣ катѣ сѣ поа-
тѣ чѣне-ва, къ амендеменѣи калкарѣ, а фаче

пріпчіоасе кълтзрей вісдеїзлї тълте дп
локзріле че о дпържпчіа?

Р. Негрешіт варъл ші марпа, прпн про-
пріетъділе че ле ам рекзпоскът, скпнт зп
фоарте възп тіжлокѣ де а дпсзші ла ачеа-
сть кълтзрѣ тържтзріле лзтоасе каре скпнт
де тотѣ дпдърътпче кпнд скпнт лпнсїте де
калкарѣ; дар, пентрѣ ка ачеастѣ операціе
с'ші дпдеплінаскѣ біне цпнта, катѣ ка къл-
кзшл лзтосѣ кам пѣ преа дес сѣ закѣ пе
о васѣ сілічіоасѣ саѣ калкарѣ.

А. Дар де че аст-фел?

Р. Фпнд кѣ есте кѣ непзтпцѣ де а фа-
че а пѣтрѣнде amendementл калкарѣ дпко-
ло де кълкзшл арабіл ажзпсѣ де пнстрѣ-
менте, дпдатѣ че рѣдѣчпеле вісдеїзлї
вор трече ачестѣ кълкзшѣ amendатѣ, еле
се вор опрі дака сзвт-локл есте лзтос, ші
вісдеїзл ва пері преа кзрпнд.

А. Пзтеа-веї хотѣрж каре есте п'жнтре
тоате ачесте спецїї де пѣтжнтзрї, ачееа
каре резнеще тоате кондіціїле челе маї фа-
ворабіле кълтзрей вісдеїзлї?

Р. Есте кѣ непзтпцѣ де а хотѣрж чева
пентрѣ ачестѣ лзкрѣ дп рапортѣ кѣ кзтаре
саѣ кзтаре спецїе де локѣ, фпнд кѣ пѣ се
афлѣ зп кжтпѣ тѣкар каре сѣ фїе токмаї
асемenea кѣ алтл; дар, дп рапортзріле пѣ-
тжнтзлї кѣ ачеастѣ кълтзрѣ, поате чїне-
ва зїче кѣ, дп реглѣ ценералѣ ші абсолѣ-
тѣ, чел маї възп локѣ де вісдеїѣ есте
ачела каре, тоате лзкрзріле д'о по-
трївѣ алт-фел, п'а фѣкѣт пїчі о да-

тъ. Кълтиваторїи о щїѣ віне ачеаста ѓн цѣ-
реле ѓн каре ачеастѣ кълтѣрѣ есте стїма-
тъ ла адеврѣтѣл еї прецѣ: кжнд зн кжмпѣ
кзвіпчїос вісдеїѣлѣї есте де вжндѣт ѓн а-
челе дѣрї, ел се плѣтеце мѣлт маї скзмп
дака п'а фѣкѣт пічі о датѣ вісдеїѣ, шї ѓн
ѣртѣ кѣ атжт маї скзмп пе кѣтѣ време маї
мѣлтѣ а трежѣт де кжнд пѣ с'а івіт аколо.

А. Пентрѣ че?

Р. Де пе кѣт ам тжлтѣчїт, вісдеїѣл
слеїеце де земѣрїле чеї плаче локѣл ѓнтр'о
аджпчїме де кжцї-ва стжкженї шї есте кѣ
пелѣтїпѣцѣ, прїп тїжлоачеле овїчїпзїте а ле
кълтѣреї, де а ѓнтоктї атжт де аджпк ачеа-
стѣ фертїлітате тревѣтоаре просперїтѣцїї
сале, шї маї кѣ сеатѣ лѣпѣї сале дѣпїрї.

А. Каре есте чеа маї бѣпѣ манїерѣ де
а прегѣтї локѣл пентрѣ пѣпереа вісдеїѣлѣї?

Р. Ної ам респѣс ачестеї ѓнтревѣрї ѓн
лѣцїле пречеденте, ѓн каре ам еспѣс прїп-
чїпї шї регѣлеле ѣеперале аплїкавіле ла тот
фелѣл де кълтѣре, шї маїкѣ сеатѣ ла аче-
леа а ле плантелор фораѣере; есте треаба
кълтиваторїлор а ле аплїка ла вісдеїѣ ка ла
тоате челе-л-алте планте че еї ле кълтївѣ.

А. Съ vedem, дѣ-пе ѓнкѣ о кїлдѣ де
ачеастѣ аплїкацїе?

Р. Спѣсерѣт каре скжт ачеле тѣржѣтѣрї
че плакѣ маї кѣ сеатѣ вісдеїѣлѣї, шї кѣт
факѣ потрївіте пентрѣ кълтѣра са пе ачелеа
че ера ѓндѣрѣтпїче. Дака авеам съ сеа-
тпѣлѣ вісдеїѣ, дѣпѣ че ам рекѣпоскѣт кѣ
тѣржѣтѣл че ѓї дестїнѣ ѓнплїнеце віне че-

ле д'ѣлѣтѣ кондїї, м'аш апѣка съ асїгрѣ д'ѣлїреа шї цепенїа лївезїї меле дндеплїнїнд тоате прескрїпцїїле арѣтате де прїнчїпї, аш кърѣца адїкѣ кѣ десѣвѣршїре локѣл, 'л аш ара кѣт се ва пѣтеа маї аднк ка съ'л факѣ а се пѣтрѣнде маї лесне де рѣдѣчїнї дн анії д'ѣлѣтѣ, аш днгропа тот дѣазна ла чеа маї маре аджнчїме пѣтїнчїоасѣ днгрѣшѣтѣреле челе маї богате шї челе маї потрївїте кѣ патѣра са; шї, фїїнд кѣ дн мїнѣтѣл семѣ-пѣрїї локѣлѣ аре о фертїлїтате актѣвалѣ де ажѣнс їешїрїї жнелор планте, аш креде кѣ факѣ зп лѣкрѣ фолосїтор шї десѣвѣршїт кон-фортѣ кѣ прїнчїпїї днндѣ'ї днгрѣшѣтѣре преа ресїстанте шї преа пѣдїн дескомпѣсе.

А. Каре есте чеа маї възпѣ епокѣ де а семѣна вїсдеїл?

Р. Ачеастѣ плантѣ дн жнѣдеа еї, тѣн-жеще де цѣрѣрїле тѣрзїї; катѣ дар а о семѣна дѣпѣ че еле пѣ маї сѣнт де темѣт. Ел їсѣтеще асемеѣа преа вїне семѣнн-дѣ'л дн Маїѣ шї кїар дн їзніе дн рїшкѣ.

А. Кѣтѣ семѣннѣ катѣ съ семене чїне-ва пе зп погонѣ?

Р. Кантїтатеа ачеаста се осїбеще де пе цѣрїї днтр' о пропорцїе днсемпѣтоаре. А-чеастѣ деосевїре пѣ поате съ се тѣлѣтѣчїа-скѣ де кѣт прїп ачеаа а патѣреї локѣрїлор. Дн знеле цѣрїї поѣ ока шї жѣтѣтате ажнпѣ ла зп погонѣ, дн алтеле сеатѣпѣ шї пѣлѣ ла оптѣ-спре-зече; кѣдї-ва агропотї реко-мандѣ днкѣ де а пѣне шї маї тѣлѣт. Есте дар днкѣ кѣ пѣпѣтїнѣ де а пѣне пѣнтрѣ а-

чеаста алте регъле де кълт ачесте, дмпръштатате тот дѣазна де ла принчіпії фундаменталі: катъ а сетъна маї тълт саѣ маї пълдін дес, де пе кълт пълтжлтъл есте маї тълт саѣ маї пълдін темеїнік богатѣ.

Д. Нѣ тревзе съ іа асемenea дп въгаре де сеатъ дѣїпірея провавілъ а лінезії?

Р. Да, дар аїчі се дпфѣцішеазл о ставілъ таре. Дака вісдеїл есте дестъл де дес дп жпнедеа лїї, ел ва девені шї маї дес кпнд садъріле се вор търї; дака прїп ачеастъ консїдераціе пълне чїне-ва маї пълдїнъ сетжпцъ, ліведеа ва фї преа раръ дп аңї д'ълтжїѣ, шї ервъріле парасїте маї лесне о вор пвстїї.

Д. Ачеастъ дмпедекаре се паре къл адеврѣрат фоарте странїе; пълтеа-вей съ гълсеңїї зп мїжлокѣ а о вірві прїп ажвторъл прїпчїпїлор каре, аї зіс, дпвацъ тоате шї респндѣ ла тоате дп агрїкълтъръ?

Р. Ачеастъ аневоїнцъ есте зна дїп ачелеа а кърїї деслегаре віне маї къл сеатъ дїп їнтелїңїнда шї дїп спїрїтъл де обсерваціе ал кълтїваторїлор; аста пъл есте о кестїе де прїпчїпїї.

Д. Кълт аї раціона дака аї фї пъл съ о деслеңїї?

Р. Мї ашї зіче: фїїнд къл есте неапърѣат ка ліведеа теа съ фїе деасъ дп жпнедеа са, шї къл апої лържерїї вісдеїлї аѣ невоїе де маї тълт спадїѣ, оѣ сетъна къл вісдеїл о плантъ вісанвалъ каре, дп време де дої апї, ва протекїа жпнїї лържерї аї вісдеїл-

лѣи ѡпротїва пѣвѣлірїи ерѣзілор зрїчіоасе, шї каре апої ле ва лѣса тѣрѣтѣл лібер ка съ еа тоатѣ десволтареа лор; прїн зрїтаре трїфоїл рошѣ дерѣнд саѣ ѡнкѣ трїфоїл негрѣ сѣнт дестѣл де вѣне ка съ ѡмплінаскѣ ачеастѣ фолосїтоаре мїсієне времелїкѣ.

А. Ачестѣ мїжлокѣ мї се паре вѣнѣ ѡптр'адевѣр де а ажнїце ачеа цїнтѣ. Каре есте пропорція де семѣнцѣ де трїфоїл спре а о ѡптревзїнца ѡп ачеастѣ ѡппредївѣраре?

Р. Еа се осїведе дене ефектѣл че'шї пропѣне чїне-ва; катѣ а о пропорціона дене десволтареа сокотїтѣ че катѣ а лѣа садѣрїле вїсдеїлѣи дізі де ла ѡпченѣтѣл анѣлї ал треїлеа. ѡп тоате касѣрїле, фїнд кѣ есте неапѣрат ка семѣнца трїфоїлї рошѣ саѣ а челї негрѣ съ фїе потрївїт арѣнкатѣ не кѣмпѣ, катѣ а о аместека фїоарте вїне кѣ семѣнца де вїсдеїлѣ. Ар фї ѡнкѣ маї сїгѣр а фїаче съ о семене ѡп парте дака ар авеа зп семѣнѣтор дївачїѣ преа сїгѣр де арѣнкѣтѣра лѣи де тѣнѣ.

А. ѡп че епокѣ катѣ а да жѣнелор вїсдеїрї гїнсѣл, а кѣрѣ лѣкраре ле есте атѣт де фолосїтоаре, кѣм ам вѣзѣт ѡптр'зна дїн лецїїле прецеденте?

Р. Есперїїнца а доведїт кѣ е маї тѣлт фолосїтор а ї гїнсї ѡп анѣл ал доїлеа де кѣт ѡп чел д'їнтѣїѣ. Апої ѡї гїнсїєнче маї тѣлт саѣ маї пѣцїн адесеа шї маї тѣлт саѣ маї пѣцїн таре, дене тревзїнцеле лор шї дене ѡппредївѣрї. Кѣт пентрѣ чеа маї вѣлѣ

manieră de a da gîncul, am tîmblît'о дп-
дестъл ла артіколъл сѣѣ, есте де прісос а
не маї дптоарче аколо.

А. Ам времеа дѣнірії лор, вісдеіет ъ-
рі ле черѣ еле алте дпгріжірі де кжт ачеа
де а спріжіні фертілітатеа лер пріп ажѣторѣл
гіпсълї?

Р. Грѣпѣрі еперціче кѣ о деапѣлѣ грапѣ
кѣ дпнці де ферѣ ла іешітъл дп іарпѣ ле
сжпт тот дѣазна фоарте фолосітоаре. Катѣ
сѣ нѣ се театѣ де а сфжшіа капѣл планте-
лор; дака ар пѣтеа дпсѣ сѣ ле деа, кжнд
еле дпченѣ а дпѣѣтржні, о зшоарѣ араре
кѣ зп плѣгѣ фѣрѣ корманї кѣ латѣ-ферѣл а-
скѣдїт, ротѣнд шї петїнд ка'ачела ал плѣ-
гълї де ржнд, аста ле ар фаче шї маї
тѣлт віне дпкѣ.

А. Каре есте чеа маї възпѣ дптревзпн-
царе а фораціълї де вісдеіѣ.

Р. Ачестѣ фораціѣ есте де мпнѣне фїе
verde фїе зскат. Аша катѣ сѣ аїѣ тот
дѣазна кжт се ва пѣтеа маї апроане де фертѣ
зп вісдеіетѣ сдравѣнѣ дпн каре се се ко-
сіаскѣ кжте зп петїк ка сѣ пѣтріаскѣ кѣ тал-
дѣрѣ вітеле ла стаѣл, дппревзпн кѣ секарѣ
саѣ алте фораѣе косїте верзї фїе-каре ла
времеа лор.

А. Кжм реколтѣ пеціне фжнѣл зскатѣ ал
вісдеіѣлї?

Р. Тоате челе че ам зіс петрѣ реколта
фжнѣрілор патѣрале се аплїкѣ дптрѣ тоате
ла ачеа а фжнѣрілор теѣешѣціте; пѣтаї,
фїнд кѣ еле аѣ дпкѣ маї тѣлт фокѣ, есте

vine а ле лъса а'л аръпка дп кльї дпайнте де а'л къра.

Д. Към реколтъ чинева семънца де вїсдеїѣ.

Р. Катъ а о реколта тот дѣазна ла кочреа а доа, шї кїар де се поате ла а д'а треїа.

Д. Есте о възп операціе ачеаа д'а реколта семънца де вїсдеїѣ?

Ачеаста есте адесеа зп продъктѣ импортантѣ; кѣтре ачеаста кълтїваторїї катъ а реколта тот дѣазна тѣкар пе ачеаа каре ле тревхе, кѣчї, зпа дїп челе маї дпцелепте поведе але агрїкълтзреї, есте де а кзмпъра маї пздїп шї де а вїнде кжт се ва пзтеа маї тзлтѣ.

Д. Кредеам къ ар фї фост тзлт маї вїне а семъна семїнце де вїсдеїѣ адзсе дїп алте църї?

Р. Да аста е адесеа преа фолосїтоаре; дар регъла де маї сзс с' аплїкъ пзтаї ла касъл дп каре креде къ есте де невоїе а семъна семїнце адзсе дїп алте пърцї; алтфел, маї репетѣ, е маї вїне а о реколта де кжт а о кзмпъра.

Д. Кжнд тревхе а спарце вїсдеїе-тзрїле?

Р. Кжнд продъктзрїле лор дпчепѣ а се дшпзїна шї кжнд, кз тоате епердїчеле гръпърї, веде чїне-ва къ ле коплешескѣ кжте пздїп пздїп ервзрїле парасїте, катъ сѣ пз маї стеа чїне-ва пе гжндзрї а пзпе пзгъла ка сѣ ле десцелїне. Чееа че перде чїне-ва

прип фертилitatea вiсdeй лъи дитр'зи аи саѣ дои, о кжщигъ преа вине прип фертилitatea локълъи ши прип фрэмъсецеа реколтелор фиитоаре, каре ар фи фост ши зна ши алта аджикъ скимбате прип пльндиреа зрiчiоаселор ервзри, дене кэм ам тжлтъчит маї сѣс.

А. Каре сжнт плантеле че ле факъ а зрта къ фолос дндатъ дзпъ вiсdeй?

Р. Аста атжриъ де патзра, богъциа ши де стареа де къръденie а локълъи; есте треава кълтиваторилор съ ждiче каре сжнт реколтеле че пъмжлтъл поате съ продъкъ маї къ iсвзтире дитр' ачестъ касъ. Ачeastъ обсервацие с' апликъ d'o потривъ ла тоате ливезиле патзрале саѣ мецешъдите десцелinate.

А. Дака ай авеа а те хотърж асъпра реколтеї че ай пъне дзпъ зи вiсdeй саѣ о ливеде патзралъ десцелinate, каре ар фи considerediле асъпра кърора 'ци ай дитемеia хотържреа та?

Р. Дака ам фост фъкът грешала съ адъст, ка съ'тi диторкъ ливедеа, не каре зрiчiоаселе ервзри виваче ар фи фост ловiто, аш сокотi къ факъ вине пвiнд дитр' жпса о реколтъ пливiтъ, картофи, де пiлдъ, ка с'о къръцъ вине прип мiжлокъл лъкрърилор дате картофилор. Дака локъл ера кърат, дар де о фертилitate мiжлочie ши пъ преа тързнт, аш пъне овъзъ. Дака дiп противъ пъмжлтъл ар фи де чеа д'ълтжiкъ калitate, тързнт ши кърат де зрiчiоасе ервзри виваче, аш сетъна iпъ саѣ верi-каре алтъ реколтъ богать, дар слъвiтоаре.

А. *Vicdeix* лъ есте съпъс вре знеї воале?

Р. Да, ел есте *adesea* пълъдіт де о плаптъ парасітъ, кѣкѣта, че лл *derapънъ* де тот *trъnd* асъпрѣї кѣ пагѣва съвстапцеї лѣї, ка въскъл пе копачї.

А. Се афлъ вре зп леакѣ енерѣїк лм-протїва ачестеї пѣвълїрї?

Р. Нѣ; аѣ арѣтат маї тълте лп кѣрѣїле де *агрїкълтѣрѣ*; прекѣм пѣперае фокълѣї, лп-грѣшѣтѣрелор саѣ *amendemenѣїлор* енерѣїчї пе петїчїле їсвїте, дар астеа сжлт взне пѣ-маї атѣпчї кжнд воала ачеста есте пѣдїп лтїпсѣ. Тотѣ че се поате фаче маї взїѣ де оѣще, есте съ пѣїе пѣлѣл лп *vicdeix* рїле їсвїте де кѣкѣтѣ.

А. Боала ачеста есте лїпїчїоасѣ?

Р. Да, еа се комѣпїкѣ прїп сетжїндѣ шї де тълте орї лпкѣ прїп пїчїоареле вїтелор. Катѣ дар а се ферї кѣ грїжѣ де а трїмїте лп *vicdeix* рїле пѣвжндѣїте тѣр-меле че аѣ пѣскѣт лп *vicdeix* рїле пѣ-стїїте; катѣ асеменеа съ аїѣѣ чеа маї таре грїжѣ съ пѣ семене сетжїнца де *vicdeix* знде се афлъ кѣкѣтѣ. Лптр' ачестѣ касѣ маї кѣ сеатѣ есте фолосїтор, кжнд лѣкѣїеще чїне-ва лптр' зп дїпѣтѣ лп каре ачестаѣ воалѣ есте де оѣще, съ адѣкѣ сетжїнца са де *vicdeix* дїп цѣрї лп каре еа есте пѣкѣпоскѣтѣ саѣ рарѣ. Ачестѣї фолосѣ лї есте датоаре маї кѣ сеатѣ сетжїнца де Провенѣа дреапта са рѣпѣтїре.

А. Ресѣтѣ пе скѣрт чеа че аї *zic* асъ-пра *vicdeix* лѣї?

Р. Нічі о плантъ фораџеръ нъ дъ про-
дъкте атжт де дѣвилшъгате ші де о възпъ
калітате, ші нъ дѣвзпътъџеце атжта ло-
къл. Феріче де кълтываторіі че аѣ локзрі
въне де вісдеѣ, фіінд къ ел есте ші а-
стъзі, ка дѣн времіле векі, мінънеа еко-
номіеі кжтпълзі!

ЛЕЦІА XLII.

Сапфжпъл.

Д. Дъпъ вісдеѣ, каре есте чеа маі пре-
ціоасъ дін плантеле фораџере?

Р. Сапфжпъл. Ачеастъ плантъ кжт-
пътатъ ші рѣстікъ мерітъ съ фіе нъмітъ
асеменеъ зна дін мінънеле економіеі
кжтпълзі дѣн църеле съраче, прін преці-
оаса дѣсъшіре че аре де а да продъктърі
преа дѣвилшъгате, ші маі вжртос де о ка-
літате преа възпъ, дѣн локзріле челе маі ін-
грате, дѣн каре вісдеѣл ші тріфоѣл дѣші пъне
дѣн пістъ де нъ се фаче.

Д. Сапфжпъл се фаче ел д'опотривъ
вънъ дѣн тоате локзріле?

Р. Нъ, ел ісвътеџе маі къ сеатъ дѣн
тържтъріле къ васа калкаръ, аста есте ло-
къл съѣ патівъ ші алесъ. Дѣнтр'ачесте фе-
лзрі де локзрі ел дѣн, тоате челе-л-алте лъ-
крърі алтфел фіінд д'опотривъ, продъктъріле
челе маі дѣнестълътоаре ші челе маі сігъре,
ші пе лжпгъ ачеаста есте о грешалъ а'л

сетъна дн локърі некалкарїи, кіар де тн-
тжїа калїтате.

А. Де че аша?

Р. Фїнд къ нъ ї терце вїне, шї къ къл-
търа алтор планте фораџере есте тълт маї
фолосїтоаре де кжт а са аколо.

А. Сапфжнџл с'аратъ дар преа пждїн
тжпжїтор асзпра калїтъдїї локълї?

Р. Нътаї ка патъра лор саџ васа лор съ
фїе калкаръ, креще преа вїне, кжт ам зїс,
не тържмърїле такре шї пждїн аджнчї; дар,
депе кжт требхе съ шї джкїпзїаскъ чїне-ва,
дїнїреа лї шї продъктърїле лї сжнт тот
дѣазна пропорціонате къ аджнчїмеа, къ ста-
реа де къръденїе шї къ богъдїа кїмїкъ а ло-
кълї.

А. Ведем днсъ сапфжнџрї преа вжне
дн нїше локърї ал кърор кълкжшџ ведетал
преа пждїн дес, одїхнеще съв жп съвлокџ де
петре калкарїи?

Р. Да, дар ел днтр'ачелеа дїнеще пж-
дїн кжнд рѣдъчїнеле сале нъ пот пѣтрънде
днтр'ачел съвлок петросџ; дїнїреа лї есте
аколо дестъл де лжпгъ дїн протївъ кжнд ел
поате съ се днсїнхе прїп крпльтъреле ачелор
пїетре. Веде чїне-ва адеcea есплоетжнд
гропїдїї де пїетре калкарїи, рѣдъчїнї де сап-
фжн че аџ пѣтрънс днтре кълкжшеле лор
ла о аджнчїме пжпъ ла жп стжпжен шї жџ-
тътате.

А. Че кантїтате де семжндъ сеамъпъ
чїне-ва маї овїчїнїт днтр'жп погон?

Р. Еа се осївеще тълт, депе кжт аста

катъ съ фіе депе прінціпіі пшші ъп леџіле пречеденте; сжнт тот ачелеаші регъле де маї пайнте че се аплікъ ші аічі, де не патъра ші калітатеа локълші. Къ тоате ачестеа, ъп регълъ џенералъ, пъ тревъе пічі одатъ а сепъпа не зп погонѣ маї пъџін де патрѣ вапіџе ъп челе маї зрїчіоасе локърї, ші маї мълт де шеасе ъп челе маї възне. Де ші ачестъ сепжпџъ есте ъндестъл де маре, еа чере съ фіе пъџін ъпгронатъ; ші ачестѣ фалтѣ че се паре де о кам-датъ контрарїѣ прінціпілор, поате преа лесне а се тълмъчі прїп ачестъ ъппреџїзраре есчепџїоналъ къ о сеатъпъ чїне-ва тот дѣазпа къ ъпвълішъл еї.

А. Се афлъ маї мълте варїетъџї де сапфжпѣ?

Р. Да, кълтївъ де ачестеа преа ъндеовше ъп маї мълте џърї маї къ сеатъ о варїетате преа преџїоасъ къноскътъ съвт пъміре де сапфжп де дозъ косїрї, фїїнд къ ъптр'адевър ъл косеџе маї овїчїпзїт де дозъ орї.

А. Катъ съ о префере тот дѣазпа маї мълт де кжт не чеа-л-алтъ?

Р. Да, ъпсъші пептрѣ локърїле челе маї зрїчіоасе; дака еа пъ дѣ овїчїпзїт доз реколте, чел пъџїпѣ пъшзнеа ъї е тот дѣазпа мълт маї богатъ дъпъ косїреа д'ъптъжїѣ.

А. Поате дар съ факъ а се паџс сапфжпѣрїле фъръ вре о зрмаре зржтъ?

Р. Да, де віте къ коарне ші де каї, дар пічі о датъ де ої, дака ъпсъ пъ ар вої

чине-ва а десцелені ачеле локзрі. Ачеастъ обсерваціе с'апликъ асеменеа ла вісдеіѣ ші да тоате челе-л-алте ливезі меццешзціте къ-рора дінтеле вітелор лжноасе есте чел маї нежнпъкат дінтре флацеле.

А. Веде чине-ва лисъ преа адеcea пъ-скжнд вервечі лн ливезіле меццешзціте дін зпеле цзрі?

Р. Да, лн ачелеа лн каре кълтиваторіі се афлъ лн чеа маї гроасъ неціицъ де арта лор не кжт ші пзціп лнгріжиторі де адевъ-рателе лор інтересе. Антр'ачеле цзрі аша, пъсторіі лші факъ о пльчере фъкътоаре де ръѣ де ашї мжна аколо не фзріші тзрмеле лор, дін прічинъ фъръ лндоіалъ а ачестеі репзлсеі тъкътъ, дар лнрѣдъчинатъ аджнк, а попзладіилор де ла царъ лн контра ачелор ервзрі сілнік вжржте каре, дзпе джншіі воіеск а котроні пътжнтзл гржпелор.

А. Към тревзе а реколта сетжнца сап-фжнзлзі?

Р. Пентрз сапфжнзл де доъ косірі, катъ а о кълеце тот дѣазна ла чеа д'ал дої-леа реколтъ. Ачеастъ кондіціе есте не-апъратъ ка съ спріжине сзперіорітатеа лзі асзпра сапфжнзлзі де ржнд; аша кълті-ваторіі че вжндѣ ка сетжнцъ де сапфжнѣ де доъ косірі не ачееа кълеасъ ла чеа д'ѣнтжѣ косіре лншеалъ не кзмпъръторі, де ші сапфжнзл деле каре еї аѣ кълесо ар фі лн адевър де доъ косірі. Аста е о въгаре де сеатъ преа імпортантъ не каре

кълтиваторії катъ съ нъ о неарзъ шічі одатъ дін ведере кжнд еї воіескѣ а кжмпъра сешмжцѣ де ачеастъ преціоасъ вэріетате де сапфжпѣ.

А. Каре сжнт ефектеле гіпсълзі асэпра сапфжпѣлзі?

Р. Сапфжпѣл есте, дін тоате плантеле форацере, ачела жп каре лжкрареа сълфатълзі де варѣ есте адесеа чеа маї жпсешпатъ. Адесеа, жп локжріле макре, ачеастъ лжкраре се паре къ фаче мінжні. Кжнд сешмжпторжл а фъкжт легътжрї, кжм жікѣ, ші дене кжм се фаче тот дѣазна, ачелеа не каре гіпсъл а кжзжт жптр' о таре каптїтате се паре а іпсълта, прїп фаца лор верде жпкісѣ, прїп цепенїа ші лжпїтеа лор, не ачелеа жп каре гіпсъл а лїпсіт, ші каре авїа акопере локжл кж лжжерїї лор галбенї ші парї.

А. Маї аї съ маї жічі чева асэпра кжлтжреї сапфжпѣлзі?

Р. Нж; тоді прїпчїпї ценералї, тоате регълеле ші тоате обсерваціїле че ам аплїкат жп леціа пречедентъ ла кжлтжра вісдеїжлї, релатїв ла алтернатѣ, ла кжржценїа локжлзі, ла реколта фораціжлї, etc., сжнт асешенеа аплїкавіме ла ачееа а сапфжпѣлзі авжнд тот дѣазна жп ведере, жп аплїкаціа лор, дїферїнцеле ресълтжнде дін патжра локжлзі жп каре ле кжлтївѣ, дін релатїва лор джїпїре ші дін жпсжшїріле фораціжлї лор.

А. Сапфжпѣл слъбеще ші ел асешенеа локжл жптр' жп кїп жп кжт катъ чїне-ва а префєра тжлт пентрѣ кжлтжра са ка пен-

тръ ачеа а вісдеіхлї, локъріле че п'аѣ фъ-
кѣт пічї о датъ санфжнѣ?

Р. Да, аста е о консідераціе преа ім-
портантъ асеменеа пентрѣ джнхл ка шї пеп-
трѣ тоате плантеле вїваче кѣ рѣдѣчїнеле
дрепте; дар некъвіїнцеле че ам джсетнат
днтр' ачеастъ прївїнѣ се тікшорезъ дн
ачеашї пропорціе кѣ гросїмеа кѣлкъшлї
арабіл, лнцімеа рѣдѣчїнелор шї дїїпїреа
плантелор.

А. Тжлтѣчеце-те?

Р. Некъвіїнца чеа маї греа а кѣлтѣреї
плантелор кѣ рѣдѣчїне перпендікъларе, че'шї
каѣт пѣтрѣдѣл лор ла о маре аджнчїме,
прївїнд дїн аневоїнца де а днтокмі ферті-
літатеа локълї маї жос де кѣлкъшл ара-
біл ордінар, есте днведерат кѣ кѣ кѣт а-
честѣ кѣлкъшѣ е маї аджнкѣ, кѣ атѣт ачеле
планте дншї вѣрѣ днтр' днхл рѣдѣчїнеле
лор, шї кѣ атѣт ачеастъ аневоїнѣ се тѣ-
реце трептат пжпѣ ла песте пѣтїнѣ. Сан-
фжнл ка вісдеїхл, ка тоате плантеле вї-
ваче кѣ рѣдѣчїнеле перпендікъларе, слеїеце
дар локъл де земѣріле чеї плакѣ кѣ о та-
пїерѣ атѣт маї греа шї маї перепарабілѣ не
кѣт рѣдѣчїнеле сале аѣ пѣтрѣнс маї аджнк
дн ачел пѣтжнтѣ. Еакѣ прїнціпї шї регѣ-
ла; кѣлтіваторїї сѣ пѣ о пєарѣт пічї о датъ
дїн vedere.

А. Ресѣтѣ дн пѣдїне ворѣе чеа че аї
зіс асѣпра санфжнлї?

Р. Санфжнл есте маї преціос поате
пентрѣ кѣлтіваторїї дѣрелор макре де кѣт

vicdeixл пептрѣ ачеіа ай църелор фертіле: лп локзріле грасе ши аджпчі, мълте реколте форацере ар пзтеа лп адевър съ се пзіе лп локъл vicdeixлї; нїмїк пз се поате пзне лп локъл сапфжпвлї ка съ dea фораце мещешзїте лп локзріле такре ши піетроасе, лп каре кълтзра лзї есте лп ачееашї време чел маї пзтерпїкѣ мїжлокѣ de лшвзплтзїре пептрѣ тоате челе-л-алте реколте. Аст-Фел пз щїе чїне-ва лп адевър de пз тревзе маї мълт съ плжпгѣ de кжт съ де-фаїте пе кълтїваторїї каре, пзшї пе асеме-неа тържмзрї, нежпгрїжескѣ кълтзра ачестей планте кз каре, дзне кзт ам зїс, ар пз-теа фаче асеме-неа зна дїн мїпвлеле е-копомїей лор кжт пене!

ЛЕЦІА XLIII.

Трїфоїѣ.

Л. Дзпъvicdeix ши сапфжпл, каре есте планта форацерь чеа маї фолосїтоаре лп агрїкълтзрѣ?

Р. Трїфоїл.

Л. Гжндїам кз трїфоїл ар фї пзтзт съ фїе пзс чел пздїп лп ачелашї ржнд кз сапфжпл?

Р. Кълтзра лзї поате съ фїе ши маї лп-тїнсѣ, ши пемърїпїтъл съѣ фолос пептрѣ агрїкълтзрѣ л ар фаче съ валанде фърѣ пїчї о лндоїалѣ кз сапфжпл дака форацїл съѣ ар фї de о калїтате тот аша де взпѣ.

А. Каре есте дъинреа овичивитъ а три-
фоилъи?

Р. Ел есте висангал; ън ъпеле локъри тръ-
иеще ъне-оръи ън ап маї тълт, дар есте тот
дѣзна о грешалъ де а прелъци ас-фел дъи-
нреа лъи.

А. Пентрѣ че?

Р. Фіинд къ тълте тѣфе мъринд ла сфър-
шитъл апълъи ал доїлеа, се преа ръреще ши
ъплеснеще ас-фел пѣвъліреа ерѣзрилор ѣ-
рчиоасе.

А. Катъ дар тот дѣзна а'л десцеліни
ла сфършитъл апълъи ал доїлеа?

Р. Да, аста е сингъра маніеръ де а траѣ
дин ачеастъ кълтъръ тот фолосъл ши тот
профитъл пѣтинчиос.

А. Каре сѣнт локъриле че приескъ маї
вине трифоилъи?

Р. Аї мерѣе вине маї ън тоате локъриле
ѣнде ісѣвтеще грѣъл, кърѣа се паре аї фи
аколѣтъл чел маї крединчиос. Ачелеа ън
каре се паре къї мерѣе маї вине сѣнт, дѣпъ
ѣпеле търѣмъри дене каре с'а трас ана,
локъриле лѣтосо-калкаре рекороасе ши
пѣдин тепаче; ел дѣ преа ѣне продѣктърѣ
ън пісипъриле грасе ши рекороасе. Аън ло-
къриле лѣтоасе ъндекате варъл саѣ тарпа
сѣнт неапърате ісѣвтирѣи сале.

А. Есте тѣнжитор асѣира прегътирѣи ло-
кълъи?

Р. Мърънта лъи сѣнжнцѣ аратъ ънде-
стъл къ о търѣнцѣре десѣвѣршитъ есте тот
дѣзна неапъратъ ла ісѣвнзеле сѣнѣнтъ-

релор лѣи. Аисъ пѣдина дѣиіре а ачестей
 плапте о фаче маї пѣдиі претенціоасъ де
 кѣт вісдеїлѣ асѣпра адѣнчїиі арѣрілор шї
 днгротѣріі днгрѣшѣтѣрелор, каре, кѣнд дї
 сѣнт пѣсе d'адрентѣл, катѣ пентрѣ ачелаш
 кѣвѣнтѣ съ фїе маї тѣлт дескомпѣсе де
 кѣт дака еа ар дѣиі маї тѣлтѣ време.

А. Кѣтѣ семѣндѣ пѣне пе зн погонѣ?

Р. Ачестѣ капїтате се осївеце дѣне
 патѣра локѣрілор. Ан регѣлѣ џепералѣ катѣ
 а'л семѣна маї дес де кѣт пе лївезіле ві-
 ваче, фїїнд кѣ вѣрфѣрілор плантелор ле тре-
 вѣе маї пѣдиіѣ време съ се десвоалте. Патрѣ
 пѣлѣ ла шеасе ока де погонѣ паре-се а фї
 челе доѣ тарѣиі де каре пѣ требѣе съ се
 депѣртезе чїне-ва; еле ласѣ кѣлтиваторїлор
 дестѣле стѣрі. Катѣ тот дѣазна, пе кѣт
 ва ста кѣ пѣтїндѣ, а семѣна семѣндѣ дїп
 анѣл де кѣрѣнд треѣт, шї а о днгропа пѣ
 преа адѣнк, дар днсѣ кѣ тѣлтѣ вѣгаре де
 сеатѣ; кѣчї ачееа каре ретѣне асѣпра пѣ-
 тѣнтѣлѣї преа пар ресаре, змезеала шї соа-
 реле фѣкѣнд'о а плеснї, кѣм зїк знїї.

А. Каре есте чел маї вѣнѣ кїнѣ де а о
 днгропа?

Р. О грапѣ зшоарѣ кѣптѣшїтѣ кѣ гїмпї
 дндеплїнеце маї овїчїнїт ачестѣ лѣкрѣ преа
 вїне; кѣнд пѣтѣнтѣл есте преа тѣрѣнт, о
 зшоарѣ dare де тѣвалѣ продѣче асеменеа
 преа вїне ефектѣл дорїт. Ан зртѣ, е треава
 кѣлтиваторїлор а гѣсї тїжлокѣл чел маї вѣнѣ
 де днтревзїндат дѣне стареа локѣлѣї лор.

А. Каре есте локъл чел маї възѣ ал трифоїлзї днтр'о сзкчесіе де кълтѣре?

Р. Ел есте планта чеа маї възѣ ка съ цїе локъл де зѣчере дн метода триангалъ зрматъ днкъ де овще днтр'о маре парте а Франчіеї. Атѣнчі дл сеамѣлѣ дн овъзѣ саѣ дн орзѣ; дл косеѣе одатъ саѣ де доѣ орї чел пѣлт дн времеа апълзї дн каре ел днфѣцїшеазѣ не ачела ал зѣчерїї, апої днтоарче локъл ка съ пзіе дн ел гржѣ.

А. Ачеастъ методъ цї се паре десъ-вжршіт де раціоналъ шї конформъ кѣ прїн-чїпїї?

Р. Еа есте преа възѣ, о маї зїкѣ, а-коло знде кълтѣра триангалъ есте атжт де днрѣдѣчїнатъ дн кжт есте кѣ непѣтїндѣ де а скїтѣа царїеле знеї есплоетацїї; дар еа нѣ поате съ ретжїе недеспреѣзїтѣ дн окїї знзї кълтїваторѣ віне пѣтрѣнс де адевѣрата цїїндѣ а артеї сале.

А. Пентрѣ че?

Р. Маї знтжїѣ ар фї о маре грешалъ дн-протїва прїнчїпїлор де а пѣне трифоїл ла фїе-каре треї апї не ачелаш локѣ, ел ва о-восї преа кѣржнд; апої, дн ачеастъ ротацїе триангалъ, ар тревзї, ка съ факъ віне, а да гѣпоїл преа пѣцїп пѣтрѣд овъзълзї че преѣ чедѣ трифоїл, шї аста е ачееа не кар-н'ар пѣтеа чїне-ва нїчї одатъ съ довжндеа-скѣ де ла пѣлгарїї церелор кѣ кълтѣрѣ три-ангалъ. Аст-фел, джнд днгрѣшѣтѣра гржѣ-лзї дѣпѣ трифоїл, есте овлігат де аї дн-тжрзїа транспортѣл шї днгропареа дн локѣ,

чеа че есте диаметралічеце опѣс тѣтѣлор
прінчіпілор, кѣм ам тѣлтѣчіт.

А. Каре ар фі дар, депе прінчіпі, аде-
вѣратѣл локѣ ал тріфоіѣлѣі ѣнтр'о свк-
чесіе дѣ кѣлтѣре?

Р. Есте тѣлт маі раціонал а'л сешна
тоатна ѣн грѣѣл віне гѣноіт; дака піере
іарна, аре чіне-ва ресѣрца де а'л сешна
прін тіжлокѣл знеі грѣпѣрі деапене пе каре
ам сфѣтѣіт сѣ о деа прімѣвара. Апоі,
дѣпѣ че 'л а косіт ѣнтр'ѣн анѣ, пѣне ѣн ло-
кѣі ѣн овѣзѣ сешнат пе о сінгѣрѣ араре
прімѣвара. Ачеастѣ методѣ де а пѣне трі-
фоіѣл дѣпѣ грѣѣ ші ѣнаіптеа овѣзѣлѣі есте,
сѣвт тоате рапортѣріле, тѣлт маі фолосі-
тоаре ші маі комфортѣ кѣ прінчіпі де кѣт
а'л пѣне дѣпѣ овѣзѣ ші ѣнаіптеа грѣѣлѣі.

А. Повѣдѣіеціі дар сѣ пѣіе чіне-ва трі-
фоіѣл тот дѣазна аст-фел?

Р. Нічі декѣм, ар фі ѣнпротіва тѣтѣлор
прінчіпілор де а пѣне о регѣлѣ пентрѣ ачеа-
ста; ам воіт пѣмаі сѣ даѣ кѣлтіваторілор о
пілдѣ де ѣнцелеапта аплікаре а ачелор прін-
чіпі, а кѣрор кѣноцііцѣ адѣлчітѣ ші стрік-
та обсерваціе вор фі тот дѣазна пентрѣ дѣн-
шіі кѣлѣззеле челе маі сігѣре ѣн практика
артеі лор.

А. Маі аі сѣ маі адаоці че-ва асѣпра
кѣлтѣреі тріфоіѣлѣі?

Р. Нѣ; тоате регѣлеле релатіве ла ал-
тернатѣ, ла гіпсѣіт, ла реколтѣ, ші ла пѣс-
тратѣл фораціѣлѣі плантелор фораѣере ѣн
деовѣще ѣі сѣлт ѣнтокмаі аплікабіле.

А. Семѣнца трифоіѣлѣи нѣ есте еа зп продѣктѣ импортантѣ?

Р. Да, преа импортант, маї кѣ сеамѣ ѣн знеле дѣрї ѣн каре се фаче кѣ дѣнса зп комерчїѣ ѣнтїнс. Катѣ, кѣм ам зїс, сѣ о реколте тот дѣазна ла а доа косїре; дар катѣ сѣ нѣ пearзѣ дїп ведере кѣнд фаче дїп кѣлесѣл ачестеї семїнце, обжетѣл де о спе-кѣладїе агрїколѣ, кѣ плантеле фораѣере адѣкѣ тот дѣазна кѣ о пагѣѣѣ ѣнсемпѣтоаре а фертїлїтѣѣї локѣлѣї, семїнцеле лор ла коачере. Де ачееа, кѣнд ласѣ маї обїчї-пѣїт а се коаче ачелеа а ле трїфоіѣлѣї, катѣ сѣ нѣл прївїаскѣ ка плантѣ ѣмѣнпѣ-тѣѣїтоаре ла ачелаш град ка кѣнд 'л ар прївї косїндѣл тот дѣазна верде. Ачестѣ обсер-вацие с' аплїкѣ де обѣе ла тоате плантеле фораѣере кѣрора ле кѣлеѣе семѣнца.

А. Дѣ трїфоіѣл верде вїтелор?

Р. Да, дар есте маї пѣѣїп кѣвїїпчїос пеп-трѣ ачест лѣкрѣ ка вїсдеїѣл. Есте маї прї-междїос ка сѣ факѣ сѣ се змфле рѣмегѣ-тоареле. ѣн зртѣ, кѣм ам маї зїс, фо-рациѣл лѣї фїе верде, фїе зскат, есте, тоа-те лѣкрѣрїле д'о потрївѣ алт-фел, маї пе жос ѣн калїтате де кѣт ачела ал вїсдеїѣлѣї шї ал санфѣнѣлѣї.

А. Ресѣмѣ челе че аї зїс асѣпра кѣл-тѣреї трїфоіѣлѣї?

Р. Трїфоіѣл тѣнжеѣе маї пѣѣїп де калї-татеа локѣлѣї де кѣт вїсдеїѣл; дѣїпїреа са де дої анї ѣшї ѣнсемнеазѣ зп рол партїкѣ-лар де каре кѣлтиваторїї пот сѣ трагѣ зп

партіт мінзнат пентрѣ а ле лор сѣкчесіі де кѣлтѣре. Ел дѣ тѣлт фораціѣ де калітате възпѣ, де ші дѣсѣ маї пе жос іде ачеа а вісдеіѣлѣ ші а сапфѣлѣлѣ. Дѣ сфѣршіт сѣтѣнца са, обжетѣл зпѣі комерчіѣ імпор-тант, поате сѣ devіе дѣ тѣніле кѣлтіваторілор дівачі, зпѣл дін челе маї де кѣп-теніе мїжлоаче де веніт кѣрат, пентрѣ о есплоетаціе рѣралѣ. Тоате ачеле фолоасе рѣ-пите, фак дін ачеастѣ плантѣ фораѣерѣ зпѣ дін челе маї кѣцігоасе ші дін челе маї пре-ціоасе пентрѣ агрїкѣлтѣрѣ.

ЛЕЦІА XLIV.

Трїфоіѣ рошѣ.

Д. Нѣ маї кѣлтівѣ ші алтѣ варіетате де трїфоіѣ асемenea преа фолосігоаре ші преа преціоасѣ?

Р. Да, пе трїфоіѣл рошѣ. Кѣлтѣра лѣі с'а респѣндіт дѣдестѣл ші дѣпѣ тот дрептѣл кѣвѣпт де вре о кѣтѣ-ва време дѣ коа, ші ар фі преа де доріт ка еа сѣ се лѣціаскѣ дѣкѣ ші маї тѣлт.

Д. Каре е дѣміреа лѣі?

Р. Ел есте апѣал.

Д. Каре е ролѣл сѣѣ чел маї де кѣп-теніе дѣ агрїкѣлтѣрѣ?

Р. Дѣл кѣлтівѣ пѣмаї ка сѣ'л косіаскѣ саѣ сѣ'л факѣ а се паѣце верде прітѣвара; коачереа лѣі де тїмпѣрїѣ ші възпѣтатеа фо-

рацієлї съѣ љл фак фoарте тълт преціос пентрѣ ачестѣ лѣкрѣ.

А. Каре сжнт локърїле че љї прїескѣ лѣї маї вїне?

Р. Ка съ'ші љмплінаскѣ кз десѣвжршіре цїнта че'ші пропѣне отѣл прїн кэлтѣра са, катѣ а'л пѣне љн тѣржтѣрї богате шї преа тѣрѣнте. Ачестѣ регѣлѣ се аплїкѣ де оѣще ла тоате плантеле а кѣрор фoраціѣ верде воїеце а'л косї пентрѣ консомадїа де тоате зїлеле а вїтелор. љнтр'о агрїкѣлтѣрѣ љнцелент тжпнатѣ фелѣрїле ачестеа де реколтѣ катѣ съ пѣ фїе нїчї о датѣ мїжлочїї, саѣ алт-фел адеѣвѣрата лор цїнтѣ пѣ есте нїчї де кѣтп немерїтѣ.

А. кжнд сеатѣнѣ чїне-ѡа трїфоїзл рошѣ?

Р. љл сеатѣнѣ зне-орї прїтѣѡара, дар чеа маї ѡзпѣ манїерѣ есте съ'л семене тоатна не паїѣ де гржѣ преа гѣпоїт дѣпѣ о сїпгѣрѣ араре; адесеа љнкѣ кжнд локѣл е преа богат шї фїреце тѣрѣнт, љл сеатѣнѣ не паїѣ шї љл љнгроапѣ прїн доѣ ѡзпѣ грѣпѣрї љнкѣрѣчїшате; љн орї-че љнтжмпларе катѣ съ акопере вїне пѣтжнтѣл љнаїптеа љнпедѣрїлор. Еакѣ регѣла ѣенералѣ. Маї обїчїпїт епока чеа маї кѣѡїпчїоасѣ есте сфжршїтѣл лѣї Аѣгѣст шї љнченѣтѣл лѣї Септемѡрїе.

А. љн че кїп љл сеатѣнѣ шї љн че капїтїтате?

Р. Кжнд семжнда е гоалѣ катѣ а о семѣна маї кѣ зп сфѣрт маї тѣлт де кжт не а-

чеа а трифоїлї de рнд, fiind кѣ еа есте чева маї mare; dar маї adesea лї сеатъ-пъ сетѣща кѣ вестѣнтѣл еї. Dintr' ачеастѣ причинѣ есте маї кѣ непѣтинѣ де а хотърѣ чева пентрѣ ачест лѣкрѣ; регѣла есте de а о пѣне лѣтр' о кантїтате лѣдестѣлѣтоаре ка ел сѣ акопере вїне пѣтѣнтѣл, сѣ фїе дес шї цеалѣн. Натѣра шї вогѣдїа локѣлї катѣ dar сѣ фїе сїнгреле кѣлѣзе але кѣлтїва-торїлор лѣтр' ачестѣ а прецидїе.

Л. Каре катѣ сѣ фїе локѣл трифоїлї рошѣ лѣтр' о сѣкчесїе де кѣлтѣрї?

Р. Ка ачела ал тѣтѣлор плантелор лѣмѣ-пѣтѣдїтоаре шї лѣмѣмшїтоаре сетѣпате тоатна ка сѣ фїе косїте прїмѣвара, шї прїп зрмаре окѣлнд пѣдїнѣ време локѣл, кѣлтѣра трифоїлї рошѣ есте зпа дїп челе маї зпне пре-гѣтїрї пентре грѣдѣ саѣ верї каре алтѣ ре-колтѣ слѣмїтоаре. Де зпнѣ сеатѣ ел ласѣ словод шї де време прїмѣвара локѣл десѣ-вѣршїт кѣрѣдїт, тѣрѣдїт шї лѣмѣпѣтѣдїт шї поате чїне-ва атѣнчї сѣ каре аколо фѣрѣ лѣмѣрзїере лѣгрѣшѣтѣра дака, прежм а-честа ар фї лѣкѣ маї вїне а се фаче лѣмѣлте лѣмпрецизрѣрї, пѣ а пѣс' о d'а дрептѣл тоатна ла лѣсѣшї трифоїл рошѣ.

Л. Нѣ кѣлтївѣ чїне-ва лѣкѣ алте фелѣрї де трифоїлї?

Р. Да, маї есте лѣкѣ зпнѣл, трифоїл алѣдѣ, не каре лѣм сеатѣпѣ лѣм зпеле цѣрї кѣ тѣлтѣ ісѣзтїре пентрѣ пѣшзпнеа оїлор, кѣ-рора ле есте преа фолосїтор. Ел есте вї-ваче, акопере кѣ десѣвѣршїре пѣтѣнтѣл

ші дъ о еаръ де о калитате преа възъ. Ел нъ преа је тжжитор ка трифоїл рошъ асвпра калітъці локълві; дпсъ ел дъ про дъктърї дндестълътоаре нътаї дп тържтв-ріле рекороасе ші богате.

А. Нътаї кълтївъ асемenea о алтъ плантъ форацерь кзпоскътъ съз нътеле де трифої галвенъ?

Р. Да, лънълїна, астфел нъмітъ дп нпеле църі дїп прїчина кълореї чеї галвене а флорїлор сале.

А. Каре сжнт дпсхшїреле ші дптревз-їндареа чеа таї обїчїнїтъ а ачестей планте дп агрїкълтъръ?

Р. Еа есте вїсанълъ ка трифоїл рошъ. Де ачееа орї че ам зїс де кълтъра ачелвїа поате съ се аплїче пе токма ла ачееа а трифоїлвї галвенъ; нътаї къ ел есте таї нъдїп капрїціосъ де ккт трифоїл рошъ асвпра калітъці локълві, шї фораціл съъ, къшнлнд тълт таї рар змфлътъръ саъ те-теорїсадіесе, кзвї пе таї вїне съ фїе дат верде вїтелор.

ЛЕЦІА XLV.

Мъзърїкї де іарнъ шї де прїмъваръ.

А. Дълъ вїдеїъ, санфжнъ шї осевїтеле трифоїзрї, каре сжнт плантеле форацере маї де овде кълтївате дп Франчіа?

Р. Осевітеле спеціі де мѣзѣрікі ші де мѣзѣроі.

А. Сжит фолосітоаре ачесте планте?

Р. Да, поате съ трагъ чіне-ва зн пар-тіт преа кждігос дін кѣлтѣра лор. Ъна дін еле маі кѣ сеамѣ, мѣзѣрікеа де іарпѣ, поате съ девііе, дитре мѣніле знѣѣ кѣлтіваторѣ дівачіѣ, ѡна дін плантеле челе маі фолосітоаре ші челе маі преціоасе пентрѣ тоате цѣріле дн каре агрікѣлтѣра есте днкѣ дндѣрѣт.

А. Де че?

Р. Ка плантѣ анѣалѣ днвѣлѣтѣцїтоаре ші пѣвѣшїтоаре, нѣ пѣмаі кѣ еа есте чеа маі вѣлѣ прегѣтіре пѣтїнчіоасѣ пентрѣ грѣѣ, дар еа есте пе лѣлѣгѣ ачестата маі пѣціп сѣлѣсѣ а се пїерде де тотѣ пїрїп сечетеле пїрїтѣверей, дѣне кѣм се днтѣмплѣ адесеа санфѣлѣлѣ ші трїфоїлор дн цѣріле такре ші калкарїі, ѡнде фѣртілітатеа локѣлѣї есте днкѣ пѣціп десволтатѣ.

А. Мѣзѣрікеа де іарпѣ нѣ се теме дар атѣта де ачесте сечете?

Р. Нѣ, ші аста е маі кѣ сеамѣ чеаа че о фаче преа преціоасѣ пентрѣ ачеле цѣрї ѡнде адесеа кѣлтіваторѣл каре аре мѣлте лївезї мецѣшѣцїте дн пѣмѣнтѣ веде пѣдеждїле сале кѣ тотѣл доборѣте дн кѣте-ва зїле де речїле ші ѣскѣчіоаселе вѣлтѣрї а ле пїрїтѣверей, каре опрецѣ фѣрѣ весте ші фѣрѣ а се маі днтѣорче крецѣереа трїфоїлор ші санфѣлѣлѣрїлор пѣціп цѣаненї. Мѣ-

зъркеа де іарпъ равдъ маї віне ачеастъ ісвіре непревзхтъ, ші зп зшор гіпсвітѣ о љн-схфлецеще зїтжндѣ-те ла джпса, љн време къ есте маї песте пѣтїнѣ де а љнтърна трїфоїї ші санфжнзріле каре с'аѣ пірвічіт аст-фел љн кжте-ва зіле.

Љ. Гжндещї дар къ љн ачеле църї љнкъ пзїп фертіле кълтѣра мъ зърїкїї де іарпъ есте маї алеасъ де кжт ачеа а санфжнзлї шї трїфоїзлї?

Р. Гжндескѣ къ зп кълтїватор прѣдентѣ катъ шї поате преа віне съ факъ а терѣе алътѣрї ачесте осевїте кълтѣре д'о потрївѣ фолосїтоаре; дар љн църїле љн каре локъл, кам пзїп љтвзпътѣцїтѣ љнкъ, прїеще љн-съ мъ зърїкї де іарпъ, де ар фї чїне-ва сілітѣ съ алеагъ дїнтре ачесте треї планте, а шї сфѣтѣї тот дѣаѣна пе кълтїватор де а алеѣе мъ зърїкеа де іарпъ; фїнд къ о маї зікѣ, дака продзктеле сале пѣ сжнт тот дѣаѣна маї љтвїлшзгате, еле сжнт љнсъ тот дѣаѣна мѣлт маї сігѣре, шї ачеста есте зп пѣнт капїталѣ љн агрїкълтѣрѣ, фїнд къ есте ворѣа де пѣтреѣл вітелор, кърор еле ле сжнт сѣфлетѣл.

Љ. Каре сжнт локзріле че се кзвїнѣ маї віне мъ зърїкеї де іарпъ?

Р. Еа креѣе віне пе тоате локзріле че сжнт пзїп вжртоасе, шї, прїп мїжлокъл зпвї гіпсвіт зшорѣ прїмѣвара, дѣ продзкте преа љндестѣлѣтоаре; дар љї терѣе віне маї кз сеатъ шї дѣ есчеленте реколте љн ачелеа каре сжнт богате шї рекороасе, пѣмаї съ

Фіе кѣ десъвѣршіре днсъпѣтошате. Ачеа-ста есте о кондиціе неапѣратъ, Фіинд кѣ зме-зеала де присос дї есте тот дѣазна фаталь.

Д. Мъзърікеа де іарпъ есте еа қа-прічіоасъ асѣпра прегътірії локълї?

Р. Кжнд локъл есте кѣрат шї Фіреце преа тѣрѣнт, еа крече преа віне пе о сін-гѣрѣ араре. Аст-Фел дї мерѣ віне пзіндѣ-о дп зрта зпѣ гржѣ гѣноіт саѣ зпѣї рапде саѣ верї-кѣрїї алте кѣлтѣре каре ласъ локъл дп-кѣ богат пентрѣ джпса.

Д. Каре есте чеа маї възпѣ епогѣ пеп-трѣ семъпѣріле тѣзърікії де іарпъ?

Р. Есте де лпсѣ ка еа съ'шї Фї лзат оаре-каре десволтаре шї съ акопере віне пѣтжпѣл кжнд дпчепѣ ѣерѣріле челе тарї, каре о ватѣт кѣ атѣт маї тѣлт кѣ кѣт о ва гѣсі маї пзїп крескѣт шї маї славъ. Регъла есте дар а о семъна дптр' зп кп дп кѣт съ дпдеплінаскъ ачеастъ кондиціе неа-пѣратъ ісѣвтірії. Сфжршітѣл лѣї Аѣгѣст шї дпчепѣтѣл лѣї Септемврие есте епока чеа маї де овѣце потрївіт пентрѣ локѣріле де о фертілітате мїжлочіе.

Д. Кѣтѣ семжпѣ катѣ съ пзіе пе зп погонѣ?

Р. Ачеастъ каптітате атѣрпѣ тот дѣаз-на де ла патѣра шї де ла богъдіа локълї; еа се осівеѣе дптре патрѣ-зечї шї шеаї-зечї де ока де погонѣ.

Д. Аї зіс кѣ тѣзърікеа ера о плантѣ преа дпбвпѣтѣдїтоаре?

Р. Да, дар пѣтаѣ кѣнд о косеце верде, адикъ чел маѣ тѣрзиѣ кѣнд љичеде а і се трече флоареа. Ачеастъ kondiție неапѣратъ, кѣм ам зис, ефектѣлѣѣ љмѣхпѣтѣѣторѣ тѣтѣлор плантелор фораѣере, есте фоарте черѣтъ пентрѣ тѣ зѣ рѣкеа де іарпѣ дп прѣчина тѣрѣмѣѣ шѣ вѣлшзгѣлѣѣ семпцелор сале; катѣ љнкѣ, љнтр' о вѣпѣ шѣ љцѣелеаптѣ агрѣкѣлтѣрѣ, а о прѣвѣ ка о реколтѣ слѣвѣ-тоаре кѣнд о крѣще шѣ о кѣлѣце пентрѣ семѣндѣ.

Љ. Фораѣѣл тѣ зѣ рѣкѣѣ есте де о калѣтате вѣпѣ?

Р. Е преа вѣпѣ фѣе верде, фѣе зскаѣт; тоате вѣтеле шѣ маѣ кѣ сеатѣ калѣ о ѣвѣскѣ преа тѣлт.

Љ. Реколта ачестѣѣ фораѣѣ есте аневоѣе?

Р. Да, тѣ зѣ рѣкеа, маѣ кѣ сеатѣ кѣнд а фост гѣпсѣѣтѣ, се зсѣкѣ аневоѣе шѣ шѣ арѣпкѣ љнчет фокѣл еѣ. Metoda de а пѣне фѣпѣл љн клаѣе маѣ пайнте де а фѣ вѣне зскаѣт есте дар атѣпчѣ вѣпѣ пентрѣ ѣпса; фѣнд кѣ ачест фораѣѣ фѣкѣндѣл клаѣе рѣтѣне афѣнат, вѣлтѣл стрѣвате лесне кѣлѣле, шѣ тѣ зѣ рѣкеа се зсѣкѣ аколо преа вѣне пѣстрѣндѣ шѣ тоатѣ калѣтатеа са.

Љ. Кѣлтѣра тѣ зѣ рѣкѣѣ де прѣмѣварѣ се осѣвѣще тѣлт де ачѣеа а тѣ зѣ рѣкѣѣ де іарпѣ?

Р. Нѣ; афарѣ де епока семѣлѣрѣѣ, тот чѣеа че зѣсерѣм асѣпра кѣлтѣреѣ тѣ зѣ рѣкѣѣ де іарпѣ есте аплѣкавѣл ла варѣетатеа де вара.

А. Аи че епокъ сеатъпъ чине-ва п'ачеа-ста дин зрмъ?

Р. Чеа маї възпъ маніеръ есте де а о семъна дин чинчї-спре-зече дн чинчї-спре-зече зїле днчепжнд де ла лъна лѣї Мартіе пжпъ ла сфжршітъл лѣї Маїѣ, кѣ ачестѣ кїпѣ дшї кълпътвїеде зп шїр некърмат де реколте де фораде верзї фоарте фолосїтоаре пентрѣ пѣтрѣцъл вїтелор ла кошаре саѣ пентрѣ пѣшънеа вїтелор кїар пе кжтпѣ.

А. Каре есте локъл чел маї възпѣ ал тѣ зъ рїкїї днтр' о сѣкчесїе де кълтѣре?

Р. Ачела ал тѣтълор пїаптелор апъале дмвзпѣтѣцїтоаре шї пѣвзшїтоаре. Мѣ зъ рїкеа де варѣ есте, ка шї чеа де іарпѣ, о преа възпѣ прегѣтїре пентрѣ гржѣ; дї пѣне днгрѣшѣтѣрѣ дн лъна лѣї Мартіе шї Априліе, шї, кжнд о коседе апої verde, еа ласѣ локъл дн стареа де кърѣденїе, шї де фертілітате шї де тѣрѣндїреа чеа маї dorїтѣ.

А. Кълтѣра тѣ зъ роїлѣї се осїведе еа тълт де ачееа а тѣзъ рїкїї?

Р. Да. Мѣ зъ роїл пѣ се кълтївѣ ка сѣ фїе реколтат verde, кѣчї ел есте пентрѣ ачеастѣ треавѣ тълт маї пе жос де кжт тѣ зъ рїкеа, шї маї кѣ сеатѣ фїнд кѣ форацїл сѣѣ реколтат кѣ семжнѣа есте зп фоарте възпѣ пѣтрѣцѣ пентрѣ бервечї шї оїле маме.

А. Апої дар тѣ зъ роїл реколтат де семжнѣ пѣ поате сѣ фїе прївїт ка реколтѣ дмвзпѣтѣцїтоаре?

Р. Нѣ, шї ел пѣ есте аша де пѣвзшї-

тор ла ачееаші треантѣ ка мѣзѣрікеа. Тѣфеле сале се гетѣіескѣ ші ласѣ дитре дѣиселе спадіѣрі дн каре зрічіоаселе ерѣзрі гѣсескѣ міжлокѣла де а ресѣрі ші де а імоша локѣл кѣ семіицеле лор, пе каре еле ле дитрингѣ спре матѣрітате ка мѣзѣроіѣл пе а ле сале.

Д. Каре дар поате сѣ фіе локѣл мѣзѣроіѣлѣі дитр'о сѣкчесіе де кѣлтѣре?

Р. Мѣзѣроіѣл кѣрѣіа дї кѣлеце семѣица інтрѣ дн категоріа реколтелор слѣвітоаре, дар маі мѣлт пентрѣ плантеле де ачееаші патѣрѣ саѣ авѣнд кѣ дѣисѣл о сімпль аналодіе. Еакѣ регѣла дитемеіатѣ пе пріпчіпії че ам пѣс; е треаѣа кѣлтіваторілор а о аплика кѣ лѣаре а міте.

Д. Каре сѣнт локѣріле че се днвоіескѣ маі віне кѣ кѣлтѣра мѣзѣроіѣлѣі?

Р. Тот чееа че ам зіс де кѣлтѣра мѣзѣрікіі де іарпѣ і се поате аплика дитокмаі; пѣтаі кѣ ел тѣлжеце маі пѣдін де патѣра локѣлѣі, ші, кѣнд пѣ с'а преа слѣвіт де іарпѣ, гіпсѣл дї есте маі пѣдін тревзітор; зп гіпсвіт ковѣршітор ар пѣтеа дн кѣ мерѣе дитпротіѣа дінтеі че'ші пропѣне чіне-ѣа вѣтѣмѣнд фрѣктіфікадіа, де пе кѣт ам тѣлѣтѣіт дитр'зна дін лецііле трекуте.

Д. Ресѣтѣ челе че аі зіс асѣпра мѣзѣрікіі?

Р. Мѣзѣрікеа есте зна дін плантеле челе маі преціоасе дн агрікѣлтѣрѣ атѣт прін вѣпѣтатеа ші дндестѣлареа фораціѣлѣі еі кѣт ші прін ролѣл фоарте дитѣзілтѣдитор че еа

поате съ жоаче дитре-мѣнеле зпѣи кълтиторѣ кѣ кѣноциндѣ де принципіи артеи лѣи. Прип кѣрѣденіа, тѣрѣциреа ши адѣпостіреа че еа дѣ пѣтѣлтѣлѣи, еа есте чеа маї бѣпѣ прегѣтире пѣтпчїоасѣ пентрѣ грѣѣ; дп цѣреле дп каре фѣртілітатеа локѣлѣи есте дпкъ пѣдп десволтатѣ, пїчї о плантѣ пѣ поате фѣче агрікѣлтѣреї маї марї слѣжѣе, пѣ пѣмаї прип тоате фолоаселе сале маї сѣс арѣтате, дар дпкъ прип ісѣѣтиреа маї сїгѣрѣ а реколтелор апѣале а ле челеї де іарпѣ ши прип ресѣрѣца преціоасѣ дплеспїтѣ де чеа де варѣ де а се пѣне дп локѣл трїфоїлор че аѣ сѣферїт іарпа треѣтѣ. Дптрѣп кѣѣжптѣ, прип кѣлтѣра бїне дпцелеасѣ а тѣ зѣрїкїї, зп кѣлтиторѣ поате фї сїгѣр де а пѣ аѣеа пїчї о датѣ лїпсѣ де фораціѣ, ши аста есте зп фолос де ачелеа че пѣл маї дпфѣлїшеазѣ пїчї о алтѣ плантѣ фораѣерѣ алта. Нѣмаї ачеста сїгѣр ажѣпѣе ка сѣ пѣїе пе тѣ зѣрїке дп ранѣл мїнѣпїлор екопонтїеї кѣ жпне.

ЛЕЦІА XLVI.

Мазѣре пестрїцѣ, лїптішоарѣ.

Д. Аї чїтат дп пѣтѣрѣл. плантелор фораѣере пе мазѣрї; ле кѣлтївѣ дар пентрѣ фораціѣл лор?

Р. Да, кѣлтївѣ пентрѣ ачѣастѣ треабѣ о варїетате рѣстїкѣ кѣ флоареа рошіе ши

албастръ ші къріа їа дат взмеле де мазъре пестрицъ дін причіна колоареї семіицеї сале.

А. Че рол жоакъ мазъріле пестрице дн агрікълтъръ?

Р. Ле кълтївъ маї кз сеатъ ка съ ле кзлеагъ семѣица пентрѣ пѣтрѣцъл кайлор де лѣкрѣ, кърора ачестѣ фораціѣ пѣтрїтор ші адѣцѣтор ле плакѣ преа тѣлт.

А. Прїн зрмаре нз поате съ пзіе чїне-ва ачеастъ плантѣ дн категорїа ачелора а кърор реколте сѣнт дн мѣзпѣтѣцїтоаре пентрѣ локъл че ле продѣче?

Р. Нз; кз тоате ачестеа о прїведе ка маї пѣдїн слѣвїтоаре пентрѣ реколтеле зрмѣтоаре де кѣт мѣзъроїкл ші мѣзърікеа реколтате асеменеа пентрѣ семѣицѣ. Аналіселе кїміче ар пѣтеа поате съ арѣиче лѣтїпѣ асѣпра ачестѣї фантѣ а кързі деслегаре скапѣ цїїицеї агріколе дн стареа еї де акѣт; есперїїица сїпгъръ поате дар съ кѣлѣзїаскѣ дн ачеастъ прївїицѣ пе кѣлтїваторї дн днтревѣїицареа ачестеї планте пентрѣ сѣкчесїїле лор де кѣлтърѣ. Кѣт пентрѣ регъла де слѣвїре а локълѣї де кѣтре планте релатїв ла еле дн сѣшї, нз пѣмаї кз еа рѣмѣне кз тотѣл днтреагъ пентрѣ мазъріле пестрице, чї еа есте поате ші маї страшнїкѣ дн кѣ пентрѣ дн селеле де кѣт пентрѣ тоате челе-л-алте планте форацере апѣале. Катъ дар а фаче ка еле съ нз сеївїаскѣ пе ачелашї локѣ де кѣт дѣне о лѣпгѣ тречере де време. Дн зрмѣ, спадїкл ачеста де време катъ съ рѣмѣне дн кѣ сѣнѣс

взней кивзирі а кълтваторілор, фїнд кь дзпе прїнчїні ѳа поате съ се осївїаскь тьлт де не патъра локьлї шї фелъл същ де фертїлітате релатївъ ла фїе-че плантъ.

А. Каре сьлт локьріле челе маї възне пентрѳ ачеасть кълтърь?

Р. Мазърілор ле мергѳ вїне маї ѳн тоате локьріле де о фертїлітате мїжлочїе, дар лор ле плакѳ маї кь сеатъ ѳн търж-търїле рекороасе шї вьртоасе де мїжлокѳ; еле нѳ крескѳ вїне ѳн локьріле льтоасе, шї ѳндесате де кьт кь ажъторъл варълї шї ал тарней.

А. ѳн че време сеатънъ чїне-ва мазъріле пестріце?

Р. Ле сеатънъ маї тот дѳазна прїмъвара; дар се афлъ пьнтре еле о варїетате де іарнъ пьцїн кьпоскьтъ, шї а кърїї кълтърь ар мерїта съ фїе пропагатъ. ѳа се сеатънъ ка тьзърїкеа де іарнъ. Деспре челе-л-алте чееа че ам зїс пентрѳ кълтѳра іверналъ сь прїмъвърїе а тьзърїкїї се аплїкь кь десъвърїре ла ачееа а мазърілор пестріце; нѳмаї, фїнд кь вобъл лор есте маї таре, катъ а нѳне, тоате лькръріле деопотрївъ алт-фел, чева маї тьлтъ сетжнцъ.

А. Нѳ маї кълтївъ асеменеа ѳ спедїе де лїнте пентрѳ форацїл същ?

Р. Да, лїнтїшоара. Ачеасть плантъ кьрїа катъ аї реколта сетжнца ка мазърілор пестріце, дѳ ѳн форацїѳ де о възнъ калїтате, дар нѳ преа богатъ. Е аdevьратѳ кь поате аї аплїка проверъл :

Маї віне о лингъръ де міере
де кжт чінчі де вере.

А. Ачеастъ кълтъръ чере еа днгржірі
партікъларе?

Р. Нъ, тот чеа че ам зіс деспре къл-
тѣра мазъріі пестріде с'аплікъ днток-
маї ла ачеа а ліптішоаріі, бѣгнд де
сеамъ кѣ тоате астеа регъледе ші прінчіпії
релатіві ла діферінцеле фісіче че пот съ се
афле днтр' ачесте доѣ планте.

А. Че днцеледї прін ачеаста?

Р. Днцелегѣ кѣ, дн ачеастъ кълтѣръ ка
дн тоате челе-л-алте, кълтіваторії катъ съ
пѣ піарзѣ пічі о датъ дін ведере прінчіпії
че ам пѣс кѣ о маніерѣ общеаскъ дн ра-
порт кѣ грѣсітеа семіндеї, кѣ десволтареа
лѣжерілор etc., etc.

А. Хотѣраче ачеастъ тѣлтѣчіре ка съ
деслѣщенїі маї віне кѣдетареа та?

Р. Дѣпъ че ам възѣт кѣ кълтѣра ліп-
тішоареї есте дін пѣнт дн пѣнт асемenea
кѣ ачеа а мазъріі пестріде, афаръ де
осевіріле арѣтате де прінчіпії ші де регъле-
ле маї пайнте пѣсе дн ачесте леції, че тре-
вѣе а'шї зіче зп кълтіватор днвѣват кѣ а-
честї прінчіпії ші каре воіеде а апліка пеп-
трѣ чеа д'ѣнтѣжѣ оарѣ ла ліптішоарѣ по-
вещеле дате пептрѣ кълтѣра мазърілор
пестріде?

Р. Дшї ва зіче ла днчепѣт: сетѣпца
ліптішоареї фінд маї тѣрѣнтъ де кжт
ачеа а мазърілор пестріде, катъ а
о сетѣна днтр' о каптітате релатівъ маї

пъципъ ши а о љнгропа маї пъцип адљлк; љпсљ фїнд къ лъжерїи лїптішоареї сљлт маї сфрежїцї, маї пъцип рљтљрошї, маї пъцип палцї ши акоперљ маї пъцип локљл де кљт ачеїа аї ма зљрїлор пестрїце, катљ сљ пљ мїкшореze атљта ачеастљ каптїтате ка кљнд форма ачестор дољ плате ар фї къ тотљл деосевїтљ. Ва семљна љар атљпчї љнтр'ачелашї спадїљ де пљмљнтљ маї пъцип семљпцљ де лїптішоарљ де кљт де ма зљре пестрїцљ љар сљ пљ мїкшореze каптїтатеа ка кљнд ачесте дољ планте п'ар авеа о гревтате ши о фортљ токмаї асеменеа. Еакљ кљт поате фаче чїне-ва тот дљазна ши претљтїнденеа љнтр'о љпцелелантљ ши вљлт агрїкљлтљрљ кљнд с'а пљтрљс вїне де пестрљмљтацїї прїнчїпї аї ачестеї марї ши фрљстоасе щїпде.

ЛЕЦІА XLVII.

Осевїте планте форацере.

А. Нљ маї кљлтївљ чїне-ва ши алте планте пентрљ форацїзл лор?

Р. Да, лљзљдарљ къ ковљршіре не знеле ши фљкљрљ къ тљлте дїп еле пљмероасе черкљрї де ла зн кљрд де време љпкоа, љар маї тоате аљ кљзљт преа кљрљнд љн вїтаре.

А. Каре сљлт ачесте планте?

Р. Де тот фелљл щїнд де деосевїте фамїлїї: аша аљ лљзљдат ши аљ кљлтїват фелљрїтеле сљл чїне, пе тоха, пе пастелљ, пе чїкоа-

ра селватикъ, не пимпринела, не спергъла, маї тълці грамїні, шчл.

А. Меритъ вре знеле дїнтр' ачесте планте а фї овевите дїн алтеле?

Р. Ка планте форацере кърат зїсе, еле сжнт тоате тълт маї не жос де кжт ачелеа деспре каре ам ворвїт ѓн лециїле трекуте; знеле сжнт вуне чел тълт а адъога пъшзнеа тържмърїлор зскъчїоасе шї макре, не каре аѣ сфътвїт знїї съ семене сетжнца ачестор планте пентрѣ ачестъ треавъ, операціе каре ѓндеплїнеще преа рѣѣ скопъл съѣ шї меритъ преа пѣцїнъ лавдъ.

А. Нѣ трагѣ ѓн знеле църї зн партїт вунѣ дїн реї-грас ка плантъ форацерь?

Р. Да, шї маї кз сеамъ дїн варїетатеа пшмїтъ реї-грас де Італїа; дар де овете, претвїнденеа знде се кълтївъ маї овїчїпвїт реї-грас ѣл ка плантъ форацерь, о фаче дїн пепвїтнца де а кълтїва ѓн локѣї плантеле легжнїоасе че ї сжнт сеперїоре сѣвт тоате рапортърїле.

А. Реї-грас ѣл їсѣвтеще дар ѓн тържмърїле ѓн каре вїсдежъл, трїфоїжъл шї сѣфжнѣл нѣ се факѣ?

Р. Да, ва ѓнкъ ел дѣ аколо преа вуне реколте, шї ачестъ ѓнсзшїре ѓл фаче преа преціос пентрѣ ачесте локалїтѣцї атжт де рѣѣ дървїте патъръ.

А. Реї-грас ѣл есте ѓтвѣзпѣтѣцїтор кжнд ѓл косеѣе верде?

Р. Мълт маї пѣцїн де кжт плантеле форацере легжнїоасе; ачестѣ лѣкрѣ вїне фъръ

Лидоіалъ дін пздіна адъностіре че ел фаче локълї.

Л. Фораціъл съѣ есте де о калітате възпъ?

Р. Да, ел есте преа стімат; ел фаче възп дін челе маї де кълпетеніе темеіръї а възпелор лівезі патърале. Аша, кжнд чінева трансформтъ о арътъръ лп ліведе патъралъ, катъ съ'л факъ а інтра лптр' ачеаста лптр' о пропорціе лпсемпътоаре.

Л. Спергъла пз мерітъ съ зічем доъ ворбе шї деспре джса?

Р. Да, шї маї кз сеатъ дін прічіна фораціълї съѣ че се паре мінхпат пентрѣ вачеле кз лапте; дар еа есте маї де озще пздіп лпмвлшзгатъ шї е маї възп пентрѣ пъшпї де кжт пентрѣ коасъ. Де кжтъ-ва време, ворбескѣ зпї тълт де о варіетате че доьждеще о десволтаре тълт маї таре; дар фолоаселе спергълеї зріаше ка плантъ форацереъ пз сжлт лпкъ лндестъл де кзпоскзте ка съ пзтем съ не пропзпцъм посітїв лптр' ачеастъ прївіпцъ?

Л. Гжндещї дар къ тревзе а пзне пздіпъ імпортанцъ ла кълтзра тзтълор ачестор планте осевїте ка планте форацере?

Р. Кжнд агрїкълтзра аре планте форацере ка вісдеіъл, сапфжпхл, трїфоїї, тъзътрікеле, тъзъроїї шї алте легзміноасе, пз лї есте еї нефолосїтор а се апзка съ черче кълтзра плантелор пзої каре лпшї цїпѣ преа араре-орї фрзмоаселе фьгъдіелї фъкзте лп пзтемеле лор? Аста есте лпгъдзіт чел тълт кълтїваторїлор де ло-

калітѣцї фoарте дпгѣсте, дп каре лег-
 тноаселе нѣ пот ісѣзті; претѣтіндеа дп
 алтѣ парте кѣлтіваторїї катѣ чел пѣдпн, маї
 пайнте де а ле черка кѣлтѣра, сѣ се асігѣ-
 ре прпн черкѣрї фѣкѣте не о тикѣ скарѣ,
 дака ачесте планте нѣої аѣ дптр'адевр фѣр-
 тоаселе калїтѣцї кѣ каре ле гратїфїкѣ лѣз-
 дѣторїї лор, маї адеcea кѣ о вреднїкѣ де
 пажис зшѣрїндѣ, зне-орї дпкѣ кѣ скопѣ ві-
 поватѣ де а спекѣла кредѣлїтатеа зпора шї
 гѣстѣл алтора дптрѣ тот че есте поѣ.

ЛЕЦІА XLVIII.

**Класа а треїа. — Легѣтї кѣ рекол-
 теле плівїте.**

Консїдерацїї генерале.

А. Каре есте, дп агрікѣлтѣрѣ фолосїн-
 ца плантелор легѣтноасе кѣ реколтеле
 плівїте?

Р. Еле сѣпт фoарте фолосїтоаре прпн
 храна дпдестѣлѣтоаре шї сѣпѣтоасѣ че дѣ
 оашенїлор шї вітелор.

А. Реколтеле плівїте сѣпт еле дпвѣзпѣ-
 тѣцїтоаре?

Р. Нѣ, дар еле дпдеснескѣ зп мпнѣпат
 мїжлокѣ де а кѣрѣцї локѣл трѣгѣнд дпн ел
 тот дптр'о време зп продѣкт дпсептѣтор.

А. Пентрѣ че нѣ сѣпт еле дпвѣзпѣтѣцї-
 тоаре ка плантеле фoрацере косїте верзї?

Р. Маї ѣтѣкѣ еле дппрѣтѣтѣ де ла

пътжитѣ, ка съ'ші формезе рѣдѣчелеле саѣ тѣберкѣлеле лор, о преа маре каптѣтате де прѣнчѣпѣ рѣднѣчѣ, шѣ апоѣ еле адѣпостескѣ тѣлт маѣ пѣдѣн локѣл; шѣ прѣн адѣпостѣтѣ пѣзмаѣ, кѣм ам възѣт, се есерчѣтеазѣ зна дѣн прѣнчѣпалеле лѣкрѣрѣ дѣтѣвпѣтѣдѣтоаре а лѣ-везѣлор теѣдешѣдѣте.

А. Слѣвескѣ еле тоате локѣл тот ла ачелашѣ градѣ пентрѣ осевѣтеле реколте че вѣн дѣн ѣрма лор?

Р. Ам респѣнс ла ачелашѣ дѣнтреваре дѣнтр' зна дѣн ледѣеле трежѣте ѣнде ам вор-вѣтѣ деспре алтернатѣл реколтелор. Фѣе-каре фел де плантѣ легѣтоасѣ есте маѣ тѣлт саѣ маѣ пѣдѣн слѣвѣтоаре пентрѣ фѣе-каре спеѣде де плантѣ чеѣ ѣрмеазѣ, дѣне кѣм се афлѣ дѣнтре дѣнселеле маѣ тѣлт саѣ маѣ пѣдѣнѣ аналѣде саѣ асетѣваре.

А. Слѣвѣреа локѣлѣ кѣшѣпатѣ прѣн лѣ-са де адѣпостѣ есте тот дѣазна ачелашѣ пентрѣ тоате реколтеле плѣвѣте?

Р. Нѣ, фѣѣнд кѣ плантеле легѣтоасе адѣпостескѣ маѣ тѣлт саѣ маѣ пѣдѣн локѣл, дѣне патѣра лор маѣ ѣнтѣжѣ шѣ апоѣ дѣ-не маѣ пѣдѣна саѣ маѣ мареа десволтаре а лѣжерѣлор шѣ фѣѣлор лор.

А. Каре катѣ съ фѣе, дѣне прѣнчѣпѣ шѣ дѣн регѣлѣ ѣенералѣ, локѣл реколтелор плѣ-вѣте дѣн свѣчесѣеле де кѣлтѣрѣ?

Р. Кѣнд есте неапѣратѣ трезѣнѣцѣ де а кѣрѣца зн локѣ де ерѣвѣрѣ ѣрѣчѣоасе вѣваче, поате де тѣлте орѣ, кѣнд стареа де фертѣлѣтате а локѣлѣ дѣнѣдѣе съ скапе

de a алерга пентрѹ ачеастѹ операціе ла зѹ-
череа абсолѹтъ прін міжлокѹл знеї рекол-
те пливїте каре, кзрѹѹндѹ ѹеапѹн пѹ-
тѹнтѹл де планте парасїте, дѹ ѹн ачееашї
време зп взнѹ продѹктѹ. Еакѹ сїнгзрѹл касѹ
зпде поате сѹ пзіе чїне-ва о регѹлѹ ѹене-
ралѹ асѹпра хотѹржрїї регѹлеї реколтелор
пливїте ѹн алтернатѹл реколтелор. Прїнчїпї
сїнгзрї потѹ шї катѹ а кѹлѹзї пентрѹ а-
честѹ лѹкрѹ пе кѹлтїваторї ѹн тоате челе-
л-алте ѹнпредїврѹрї атѹтѹ де осевїте ѹн
практикѹ.

ѹ Ресѹтъ ѹн кѹте-ва ворѹе ачесте коп-
сїдерацїї ѹенерале асѹпра реколтелор пливїте?

Р. Плантеле легѹто асе кѹ рекол-
та пливїтъ дѹ ѹнтр' о маре капїтїтате о хра-
пѹ фоарте взнѹ отѹзї шї вїтеї, дар еле
слѹбескѹ локѹл маї тѹлт де кѹт плантеле
фораѹере косїте верзї прїн мареа капїтїтате
де прїнчїпї роднїчї че еле ѹнпрѹстѹтъ де ла
дѹксѹл шї прїн пѹѹїнѹл адѹпостѹ че еле ѹї
дѹ; еле ѹнлеснескѹ афарѹ де ачеста зп
міжлокѹ мїнзнатѹ де а кзрѹѹа пѹтѹнтѹл
трѹгѹнд тот ѹнтр' о време дїн ел зп про-
дѹктѹ фолосїторѹ. Прїн зрмаре, ѹнтревїн-
цате ѹнтр' о ѹнцелеаптѹ пропорцїе, еле
сѹнт зпѹл дїн челе маї пѹтернїче мїжлоаче
але знеї агрїкѹлтѹре ѹнцелеаптѹ шї спорнїкѹ.

ѹ. Пентрѹ че зїчї ѹнтревїнцатѹ
ѹнтр' о ѹнцелеаптѹ пропорцїе?

Р. Фїнд кѹ, дїн тоате челе че зїсерѹм
асѹпра плантелор легѹто асе, іесе
ачеастѹ зрмаре ѹнведератѹ кѹ кѹлтївато-

рѣд дѣвачѣ ші прѣдентѣ каре воіеце съ ші діе тот дѣазна холделе сале днтр' о старе де фертілітате плѣкѣтъ катѣ дн днпреціѣр-рѣріле овічїнѣте а ле агрікѣлтѣреї, а жертфі дїн еле реколтелор плівїте нѣмаї кап-тїтатеа тревзїнчїоасѣ ка съ дндеплїніаскѣ дїн дестѣл тревзїнчїеле есплоетаціеї сале.

Д. Пентрѣ че зічї дн днпреціѣр-рѣріле челе овічїнѣте а ле агрікѣлтѣреї?

Р. Фїнд кѣ се афлѣ знеле днпреціѣр-рѣрі прежѣм вechїнѣтатеа знєї четѣдї саж знї алт чентрѣ де консомацие, че фаче маї фолосї-тоаре кѣлтѣра плантелор легѣмоасе кѣ реколта плівїтъ, саж днкѣ, фїнд кѣ адеcea кѣлтѣра знєїа дїнтре еле поате съ фїе дїнта есчепціоналѣ шї де кѣпетенїе а знї кѣлтї-ваторѣ фїе ачєєа а картофїлор пентрѣ есплоетаціа знєї дістїлѣрїї саж поварнѣ, фїе ачєєа а сфєклелор пентрѣ о фабрікѣ де захарѣ. Дар атзнї, дн ачєастѣ агрікѣлтѣрѣ есчепціоналѣ, тотѣл катѣ съ се скїтѣе кѣ дїнта афарѣ де прїнчїпї, а кѣрор страшнїкѣ пѣзїре е тот дѣазна неапѣратѣ ка съ а-жнїгѣ маї сїгѣрї шї маї кѣ фолос ла ачєа дїнтѣ орї каре ва фї.

ЛЕЦІА XLIX.

Картофї.

Д. Аї зіс кѣ фолосѣл картофѣлѣї ера аст-фел, кѣ, нѣмаї пентрѣ ачєстѣ фолосѣ,

ел ар фі җп старе съ контрабалаңце профитъріле плантелор фораџере асџпра плантелор легџто асе?

Р. Дака фолоаселе кълтвреї картофълџї, прівітџ нџмаї җп рапортъріле сале челе дрепте кџ агрікълтџра, нџ потџ съ се потрівіаскџ кџ ачелеа а плантелор фораџере челе маї преџіоасе, ел аре о аст-фел де импортанџџ ка плантџ де хранџ шї ел жоакџ астџџї җп ролџ атџт де таре җп економіа сочіалџ а наџїлор кџ тревџе а'л прівї ка чел маї фолосїторџ дїнтрє тоате плателе дџпџ грџџ.

җ. Дар җп җпсеші рапортъріле сале кџ агрікълтџра фолосџл лџї нџ есте асемenea фоарте җпсемпџтор?

Р. Ел есте петърџїніт, шї, де шї н'аре асџпра локџлџї лџкрареа җтџџнџтџџїтоаре а вісдеїлџї шї а алтор планте фораџере, тот есте асемenea җпа дїн мїнџніле економїеї кџтпене!

җ. Пџнтрє нџтероаселе варїетџџї де картофїї, каре есте ачееа че катџ съ о префере чїне-ва?

Р. Ачєаста атџрпџ де ҟара че локџїеџче чїне-ва шї де тревџїнџа петрџ каре кълтївџ картофїї.

җ. Петрџ че аст-фел?

Р. Фїїнд кџ фїе-каре варїетате нџ җпфџџїшеазџ претџтїндеа ачелеашї фолоасе. Аша дар катџ а прїїмі пе ачееа каре, җп локалітатеа җп каре локџїеџче чїне-ва, дџ де маї тџлтџ време проџџктеле челе маї

лѣвилнѣгате ші де чеа маї вѣнъ калітате ; саѣ, дака се афлѣ чіне-ва лѣнѣ зп чентрѣ де консомадіе, пе ачеа а кѣрії вѣнзаре есте маї сігѣрѣ ші маї кѣщігоасѣ.

Л. Каре есте лѣнтревзінцареа чеа маї овічїлїтѣ а картофлї?

Р. Афарѣ де вѣна храмѣ че ел дѣ омѣлї, ші маї кѣ сеамѣ попѣладїлор агрїколе, кѣрора ел ле асігѣрѣ свѣсістанца пе времеа іернеї, маї есте лѣнкѣ де о немѣрїнітѣ ресѣрцѣ пентрѣ пѣтрїреа вїтелор, пе каре тоате лѣ плакѣ ші кѣрора ле фаче чел маї маре вїне.

Л. Катѣ сѣл лѣнтревзінцезе крѣдѣ саѣ коптѣ?

Р. Маї адесеа-орї коптѣ; аст-фел ел есте маї кѣ дїнадїнсѣл фолосїтор пентрѣ пѣтрѣцѣл вїтелор. Поате лѣнсѣ сѣл деа ші крѣд, дар лѣнтр'о кантїтате преа мїкѣ ші тот дѣазна аместекат кѣ алте пѣтрѣце зскате.

Л. Каре есте чел маї вѣн мїжлокѣ де а'л коаче?

Р. Маї де овще лѣн кѣпторѣ; фелѣл ачеста де коачере лѣл фаче сѣ пѣарзѣ о парте дїн прїсосїтоареа лї апѣ ші лї фаче лѣнтревзінцареа маї лесне.

Л. Сѣнт тоїї катофїї де о потрївѣ пѣтрїторї?

Р. Нѣ. Лѣнтре осевїтеле варїетѣдїї де картофїї, сѣнт зпеле каре копрїнд тот дѣазна о пропордіе маї маре де пѣрїдї пѣтрїтоаре де кѣт алтеле, ші апої лѣн ачесаші варїетате маї мѣлтѣ саѣ маї пѣдїпѣ пѣтере хрѣ-

пiтоаре а твъркълелор атърпъ асемenea de натъра ши богъџiа локълъi. Аста есте зпа дiн челе маi импортанте консiдераџii че о перде чiне-ва преа адеcea дiн ведере дн агрiкълтъръ пентръ ачесте планте ка ши пентръ алтеле.

А. Че фел?

Р. Да, пентръ тълдi кълтiваторi, о сятъ de тълсърi de картофi сжнт екваленте тот дѣазпа къ о сятъ de тълсърi de алдi картофi de ачееашi спедiе, ка о сятъ тълсърi de фжпъ къ о сятъ алте тълсърi de фжпъ de ачееашi калитате първтъ; ши къ тоате астеа, към ам тжлтъчiт днтр' зпа дiн ледii-ле трежте, поате съ фiе о таре осевiре de пьтере нътрiтiвъ днтр' ачееашi грезтате а доъ търфi асемenea, дар iешите дiн локърi осевите.

А. Репетеазъ тжлтъчiриле date пентръ ачеста, къчi ти се паръ преа темеiнiче?

Р. Натъра плантелор днпъртъшиндъ-се тот дѣазпа, към ам тжлтъчiт, de ачееа а храней къ каре пътжнтъл ле а нътрит, фжпърiле de лiвезi тъiате дн алъ сжнт маi апоасе de кжт ачелеа iешите дiн лiвезi зскате, ши ачелеа а лiвезилор съраче дн хранлъ родникъ маi пъдiн нътритоаре de кжт ачелеа че аъ крескът пе локърi грасе ши богате. Дечi, хръпiреа прип веџеталi нефiнд алт лъкръ de кжт стръмътареа кърать ши сiмплъ ла органиетъл анiмал а принчипилор вiеџей днпърмътаџii прип органиетъл веџетал de ла пътжнтѣ ши аеръ, веџеталii нъ потъ съ стръмъте нiмикъ пентръ асимиладiе ла а-

нималіі маї пресъс де ачееа че аѣ прііміт де ла локѣ. Пріп зрмаре, нѣтереа хрѣнітоаре а вегеталелор есте тот дѣазна маї тѣлт саѣ маї пѣдін таре, дѣпе кѣм пѣмжнтѣл каре ле а нѣтріт ера маї тѣлт саѣ маї пѣдін богат ѡп пріпчпні органічї асімілавілі кѣ състанца лор шї кѣ ачееа а анімалілор кѣрора еї ле фортеазѣ нѣтрітѣра. Де възпѣ сеамтѣ ачестї пріпчпні шї петѣгѣдзітеле лор зрмѣрї сжнт асемenea аплїкавілі ла картофї, ла сфекле, шї ла тоате плантеле нѣтрїтоаре. Ачеаста есте, маї репетѣ, о консїдераціе фоарте імпортантѣ, шї де оуѣѣ ѡпсъ асемenea фоарте нежнгрїжітѣ ѡп агрїкѣлтѣрѣ.

А. Дар, шї се паре, патѣра шї богѣдїа локѣлї катѣ съ нѣ инфлѣнѣеде сінгѣре асѣпра калїтѣдїї хрѣнітоаре а плантелор, тімпнї катѣ асемenea съ аїбѣ о лѣкране преа ѡпсемпѣтоаре асѣпра лор?

Р. Да, дар ачеаста нѣ скїмѣѣ ѡптрѣ піпїк пріпчпнѣл; тімпнї лѣкреазѣ асѣпра констїтѣдїеї плантелор маї кѣ сетѣ пріп инфлѣнѣа лор асѣпра композиціеї кїміче а локѣлї; деселе плої, де пілдѣ, факѣ картофїї шї алте рѣдѣчпні маї апоасе, фїнд кѣ еле тѣрѣзѣрѣ прїптр'о преа таре пропорціе де апѣ екілібрѣл роднїкѣ тревзіторѣ порталеї лор констїтѣдїї.

А. Каре сжнт локѣрїле че прїескѣ маї віне картофѣлї?

Р. Лїї ѡп терѣе віне маї ѡп тоате локѣрїле, ѡпсъшї ѡп ачеле ѡп каре домпнеѣе лѣтѣл, нѣмаї ка еле съ фїе віне тѣрѣзїте

prin лэкрърі десе ши prin дигръштърі дндестълътоаре; дар лэі дї ялаче маї кэ осевіре дн локъріле вэне, адікь де кържд спарте, нэ преа вжртоасе ши богате. Катъ съ се феріаскь а'л съді дн тържмъріле съпэсе днекъчівілор де варь, фїнд кь чеа маї мікь коплешіре кэ алъ дї есте оторжтоаре.

Д. Каре е чеа маї взнъ прегьтіре а локълэі пентрэ картофї?

Р. Дэне кэм зісерьм есте неапърат, ка съ довждіаскь чїне-ва реколте дмвїлшгате, ка пьтжлтъл съ фїе богат ши аджк шьрзпїт. Есте треава кэлтїваторїлор, кжд еї воїескь а кэлтїва картофїї днтр' зна дїп холделе лор, съ'л пэіе днтр' ачеастъ старе неапъратъ ісвьтіреї лор; кэ кжт маї віне вор дмпліні ачесте доь темейїче кондіці, кэ атжт маї шьлт реколта ва фї дмвїлшгаты.

Д. Каре есте епока плантаціей картофьлэї?

Р. Чел маї шпор днгіедь държмжд фойле ши лэжерїї лэї, катъ, плантждь'л, съ потрївіаскь лэкръл аст-фел дн кжт съ нэ се театъ де врьтъ дн мїнзтъл ешїреї лэї. Де обще, афарь пентрэ варїетьціле тїмпьрїї, плантаціїле днаїнте де времеа кэвінчїоасъ нэ сжнт нічі о датъ челе маї вэне.

Картофїї пэші дн Маїь дь адесеа преа вэне реколте; дї vede чїне-ва кжте о датъ а ісвьті преа віне, де ши плантаці дн Іэніе. Есте дар асемenea кэ пепьтїнць де а пэне вре о регълъ днтр' ачеастъ прївінць пентрэ

ачеастъ плантаціе; ка пентрѣ тоате челе-
л-алте операціи агріколе, кліма, тїмпїи, па-
тѣра, вогъдіа локълї шї алте тѣлте осевї-
те ѱтпреціврѣрї потѣ шї катъ сїнгѣре съ
кълъзїаскъ пе кълтїваторї.

А. Кѣм плантѣ чїне-ва маї овїчївїт
картофїї?

Р. ѱнтревзїнѣазѣ маї тѣлте кїнѣрї пен-
трѣ плантаціа лор: зпїи, кѣнд пѣтжїтѣл е
преа тѣрѣнт, ѱї плантѣ фѣкѣнд ѱн локѣ
кѣ о сѣпшоартъ саѣ пѣтаї кѣ пічїорѣл сїнгѣр,
о газрѣ пѣдїн аджїгѣ ѱн каре еї пѣнѣ фїе-
каре тѣверкѣлѣ пе каре о акопере асеменеа
кѣ пѣдїн пѣтжїтѣ. Ачеастѣ методѣ аре фо-
лосѣл de а пѣне картофїї ѱн пѣтжїтѣ преа
тѣрѣнт, дар еа е пѣдїн кѣвїпчїоасѣ пентрѣ
кълтѣра ѱн маре. Чел маї вѣнѣ кїнѣ есте
маї de овѣе плантаціа кѣ плѣгѣл.

А. Кѣм се фаче ачеаста?

Челѣ маї вѣнѣ кїнѣ есте аї планта ѱн
форма е шекѣлѣї саѣ ѱн кїпкопче, адїкѣ
de а ї алїнїа пе доѣ рѣндѣрї, аст-фел ѱн
кѣт съ ѱнлеснїаскъ тречереа сапїи шї вѣ-
торїѣлѣї кѣ зп кал шї крѣчїш шї кѣртезїш.
Ка съ ажѣгѣ чїне-ва аколо фаче арареа дїн
зрѣт ѱнпїнтеа плантаціей ѱн сепсѣл лѣр-
дїмеї холдеї, ѱнтр' зп кїп ка врасделе съ
фїе ѱндестѣл de рїдїкате; апої, прїп лѣкра-
реа плантаціей фѣкѣте ѱн лѣнг, таїе трап-
сверсалїчеѣе ачеа араре фѣкѣтѣ ѱн латѣ,
шї пѣне а сѣдї прїп фѣтїей че зрѣеазѣ плѣ-
гѣл тѣверкѣлеле ѱн пѣнтѣл ѱн каре врас-

деле се таіе лъсхнд доъ саъ треі кърърі гоале дитре ачелеа че ле плантъ.

Катъ а вжрж твъркълеле кѣ мжна дн пѣтхнтѣл тѣрзѣдѣтѣ, пе досѣл врасдеі, дндестѣл де аджк ка еле сѣ нѣ казѣ дн фѣндѣл къръріі. Ачеастъ кондііе есте темеінікѣ ка пічіоареле каілор сѣ нѣ стріче сіметріа ржндѣрілор. Поате асемenea сѣ трагъ ла о дістанцѣ кѣвііпчіоасѣ кѣ зп пѣлѣ, лініі трансверсале че ле таіе перпендікъларічеще пріп ачелеа а ле аръріі плантаціей. Пѣне атѣпчі твъркълеле дн пѣнтѣл дн каре арареа фѣкѣтѣ пентрѣ плантаціе таіе ачеле ржндѣрі трансверсале. Ачестѣ міжлокѣ есте поате маі вѣнѣ де кѣт чел дѣлтѣжѣ, фіінд кѣ ел нѣ ласѣ локѣ грешалелор. Кѣ кінѣл ачеста картофіі се афлѣ алініаціі нѣ пѣштаі дн лѣпціме, дар днкѣ ші дн лѣпціме, чееа че фаче тѣлт маі лесне ші маі сігърѣ лѣкראה інстрѣментелор трасе де зп калѣ.

А. Дн че дістанцѣ катѣ аі пѣне?

Р. Аста атѣрпѣ асемenea де патѣра ші богѣціа локѣлѣі. Дн тоате днтжмпльріле катѣ сѣ ласе о дістанцѣ дндестѣлѣтоаре пентрѣ тречереа інстрѣментелор трасе де зп калѣ; доъ палме пжпѣ ла треі палме цѣр дн прецір есте дістанца чеа маі кѣвііпчіоасѣ.

А. Сѣдіндѣ-се картофіі, че днгріжіріі черѣ еі?

Р. Ді ласѣ маі де овще фѣрѣ аі атінде пжпѣ че аѣ рѣсѣріт кжнд ржндѣріле днченѣ а се десетна віне, дака пѣтхнтѣл се днкаркѣ кѣ ерѣзрі парасіте, дѣ о грѣпаре дн-

кръчишатъ ші пропорціонатъ къ аджичімеа ачеліа ѓи каре а ѓигропат твъркзлеле, ка съ нъ ле скоадъ. Тот деазна катъ съ деа ачеастъ лъкраре пе о време зскатъ ші кжнд сѓпрафада локзлї есте свжптатъ вїне; ѓт-проспетеазъ ачеастъ гръпаре дѓпъ кжте-ва зїле дака зрїчіоаселе ервзрї се маї аратъ. Апої, кжнд лъжерїї аѓ ажзисѓ шеасе пжпъ ла оптѓ децете де ѓпълѓіме, фаче чеа д'ѓп-тжїѓ пръшїре ла о аджичїме де кжте-ва лїпї фїе къ тжпа, фїе, чеа че есте тжлт маї економїк, къ сапа къ зп калѓ трекзтъ ѓи лзпѓ шї ѓи латѓ; ѓтпроспѓтеазъ ачеастъ пръшїре аджичїнд'о маї тжлт саѓ маї пжїп, дѓпе патъра локзлї, кжнд лъжерїї аѓ ажзис ла о пълѓіме де ла о палтъ пжпъ ла доѓ. ѓи сфжршїт тошороїеце лъжерїї трекжнд вѓторїѓл къ зп калѓ де о потрївъ пе атжп-доѓ ржндзрїле че ѓкїпзїескѓ кїпкопча.

ѓ. Лъкрърїле къ їнстръментеле трасе къ зп калѓ сжпт ѓндестѓл ка съ къреце вїне локзл де зрїчіоаселе ервзрї?

Р. Нъ, есте неапърат, дѓпъ фїе-каре лъкраре датъ къ сапа къ зп калѓ, съ треакъ зп отѓ п'жптре ржндзрї ка съ стжлгъ къ о сапъ мїкъ зрїчіоаселе ервзрї че аѓ скъпат ачестеї лъкрърї, фїїнд къ еле ера преа апроане де рѓдъчїнеле картофїлор. Пзпе съ факъ ачеашї лъкраре дѓпъ вѓтъшїт ка съ регълезе тошороїѓл шї сѓ'л лърїаскѓ пжїп д'асъпра; лъкръторї депрїшї факѓ преа кържнд ачесте лъкрърї адъогътоаре, шї ачеастъ зшоаръ келтѓїалъ нъ ар пѓтеа ком-

травалаца тареле фолоасе а ле дитревзін-
църії інструментелор кз зп калѣ свѣт ра-
портѣл економіей.

А. Каре сжнт дигръшътзреле че катъ
съ деа чіне-ва маї кз сеатъ картофілор?

Р. Дзле прінчпї, шї дака ар авеа чіне-ва
дн vedere маї осевїт реколта лор, ар тревзі
а ле да дигръшътзрі богате шї дитр' о ста-
ре де дескомпозиціе дндестѣл де днаїнтатъ,
фїнд кз еї сжнт преа лакомі шї окзпъ пзціпъ
време локзл. Дар де обще, есте маї віне
съ ле деа дигръшътзре проаспете шї пзїоа-
се а кърор лзкрърі дптзлците ацерескѣ дес-
композиція, шї кз каре апої, фъръ дндоїа-
лз пентрѣ ачест кзвжнтѣ, еї се днвоїескѣ
фоарте віне. Чел маї взпѣ мїжлок де а дн-
гропа ачестѣ гзноѣ есте съ факъ а фї зр-
мате пзгзріле де фемеї саѣ копїї армаці
кз фърчі кз каре еї дл факъ съ казъ дзпъ
кзт днаїнтеазъ лзкрѣл дн фзндзл кърърі
deskice знде дл апасъ кз пічіорѣл канд се
преа взрсѣфлеазъ.

А. Каре катъ съ фїе локзл картофі-
лор дн сзкчесїїле де кзлтзре?

Р. Ачееа каре ам днсемнат дн регзлъ
дгенералъ пентрѣ плантеле де легзтї кз ре-
колтеле пръшїте слзвітоаре. Прїп зрмаре
еле пз тревзе пічі о датъ а зрмта саѣ пре-
чеда плаите асемеenea слзвітоаре, шї маї кз
сеатъ ачелеа де о патзръ сімїларъ саѣ а-
налогъ кз а лор, шї маї взртос череалеле.

А. Дн маї тзлте църі факъ днсъ а венї
кз їсвзтіре гржзл дн зрмта картофілор?

Р. Да, аи локъриле преа богате; ши, аи лок de а мерџе аи контра принциплор че ам пѣсѣ аитр' ачеастъ прѣвѣнцъ, кълтѣваторїи зрмеазъ дѣн противъ, лѣкранд аст-фел, о линѣ de кондзѣтъ агриколъ комфортъ аитокмаї кз ачестї принципї, дзпе кзм ам тжлтъчѣт маї сѣс. Дака еї пз ар кзмпъта аст-фел прѣитр' о реколтъ пречедентъ de картофїї преа тжлта фертилѣтате а локълѣї, гржъл с'ар кзлка негрешѣт аи аисѣши ачестѣ пѣтжнтѣ знде, прѣн ачестѣ мѣжлокѣ превентѣвѣ, дѣ о мѣнзнатъ реколтъ.

А. Стързѣщї дар кз гжндъл кз картофїї пз тревже нѣчї о датъ а пречеда гржъл ши челе-л-алте череале?

Р. Аи тоате локъриле знде н'аре чѣне-ва а се теме de о фертилѣтате ковжршѣтоаре, картофїї сжнт тот дѣазна преа вѣтѣмѣторї реколтелор аидатъ зрѣѣтоаре а тѣтзлор череалелор. Сѣнгъръл касѣ аи каре поате чѣне-ва, фѣтръ тжлтъ пагъвѣ а се авате de ла ачеастъ регълъ нестрѣмжтатъ, есте кжнд дзпе че їа гжпоїт вѣне аї фаче а ее зрѣта de зп овъзѣ аи каре сеатънъ о лѣведе теѣешѣдѣтъ. Аисъ, фїїнд кз сѣнгъръл фолосѣ че їесе de аїчї есте кзрѣценѣа датъ локълѣї прѣн а лѣї кълтъръ, о реколтъ de сфекле саѣ de варзъ есте асетеѣеа преферабѣлъ; фїїнд кз еа андеплѣеѣе ачееашї цѣнтъ аитр' зп кѣп преа комфортъ кз принципїї.

А. Каре е чел маї вжпѣ мѣжлокѣ de а реколта картофїї?

Р. Аї скоате фїе кз плъгъл, фїе кз ін-

strumente' осевите мишкате de vite, fie ил сфършит кз тжинеде оаменилор кърор ле дъ ачестѣ лжкрѣ кз рзптъл. Скосялѣ кз тжина есте маї възнѣ кжнд нѣ есте преа скзтн; фїнд кз челе-л-алте къшзпъ тот дѣазна, зїкъ орї че о вреа чїне-ва, о пїердере преа лпсемпътоаре де твъркѣле. Прецѣл лжкрѣ-лѣ кз тжина поате сїнгър хотърж ачестѣ кестїе ил фїе-каре локалитате.

А. Към се пѣстреазъ картофїї?

Р. Дъпъ че ї а лѣсат пѣдїн съ се свїнтезе ил холдъ ил гръмъзвї мїчї не каре лпгрїжеде чїне-ва а ле акоперї кз паїе саѣ кз фоїле лор кжнд се теме де церѣ не времеа попцїї, лї пзне ил пїмнїде саѣ ил челарїї, саѣ ил сфършит шї ил гропї.

А. Към се факѣ ачесте гропї?

Р. Факѣ пїще гропї лнтр'о аджлчїме маї де патрѣ палме лнтр' зп тържтѣ преа съпътос шї скзтїт вїне де орї че стрѣкзраре де апъ, пзне картофїї лпъзптрѣ, шї апої лї рїдїкъ ил фортъ де пїрамїдъ не кжт се ва пзтеа фаче ачеста; апої къптъшеде ачестѣ пїрамїдъ кз зп кълкзшѣ де паїе преа лзндї шї преа зскате, шї акопере тотъл кз пѣтжнтъл скос дїн гроапъ. Лп їерпеле челе греле, кжнд се теме ка лпїедзрїле съ нѣ пѣтрзвзъ ил гръмъзвї, поате акоперї пептрѣ кжт ва фїе-каре пїрамїдъ кз зп кълкзшѣ де огрїнзї саѣ де гзпоїѣ проаспътѣ. Катъ а фаче тот дѣазна маї мълте де ачесте пїрамїде ил фїе-каре есплоетацїе ка съ ле дескїзъ зпеле дъпъ алтеле; фїнд кз кжнд

а лзат о датъ дін еле катъ а кѣра тоатъ грѣмѣзѣа ла пїмнїцѣ саѣ днтр' ѡн челарѣ вїне скѣтїт де цѣрѣрї.

А. Картофїї сжнт сѣпшї ла вре о воалъ?

Р. Пжлѣ акѣм п'а днсемнатѣ чїне-ва вре зна, де шї кжте-ва тѣфе фѣсеръ дїн време дн време дѣрѣмате прїнтр' ѡн фел де пѣтре-зїчїне; дар дн анѣл че трежъ еї аѣ фост де овще атакадї де о воалъ каре, дн маї тѣлте пѣрцї, а стїнс кѣ тотѣл реколта.

А. Кѣноаще чїне-ва прїчина ачестеї воале?

Р. О атрївзїеце маї де овще знеї температѣре преа ѣмедѣ.

А. Нѣ е кѣшзнатѣ де пѣлѣдїреа чїперчелор парасїте?

Р. Ачесте чїперчї сжнт ефектѣл їар пѣ казса ачестсї воале. Нѣпѣдїреа патѣралѣ а парасїтелор асѣпра органїсмѣлѣ пѣ прече-де пїчї о датъ пе ачееа а ловїрїлор торвї-де; еа дї е маї ѣптѣжѣ консеквїнда, апої еа дї devїне ажѣтѣтоареа.

А. Че гжндѣцї дн вїтор де ачестѣ гро-завѣ вїчїѣ?

Р. Е кѣ непѣтїндѣ де а превестї че-ва деспре ачѣаста; дар катъ а гжндї шї маї кѣ сеамѣ а пѣдѣждї кѣ, ка тоате ачелеа че вїнѣ фѣрѣ весте а есерчїта петѣрїпїте пѣ-стїрї асѣпра фїїнцелор органїсате, ва тре-че кѣм а венїт, лѣсжнд пїще зшоаре ѣрме каре се вор щѣрце пѣдїн кжте пѣдїн.

А. Гжндѣцї дар кѣ пѣ ва маї есерчїта маї тѣлте пѣстїрї асеменеа кѣ ачелеа ла каре фѣсерѣм мартѣрї?

Р. Пентрѹ кѹвѹнтѹл кіар кѹ ел есте ефектѹл дѹмпрециѹрѹрілор атмосфериче естраординаре, катѹ а гѹнді кѹ ел нѹ поате трѹі маї тѹлт де кѹт казса са, ші кѹ нѹ поате стѹ се івіаскѹ де кѹт кѹ дѹлса.

ЛЕЦІА L.

Напї.

А. Кѹлтѹра папїлор се апронїе тѹлт де ачееа а картофїлор?

Р. Да, дар ачесте доѹ планте се осїбескѹ тѹлт дѹтре еле прїп патѹра лор шї прїп калїтѹділе лор.

А. Че фел?

Р. Напїї сѹнт вїваче шї рѹвдѹ челе маї тарї фрїгѹрї. Аї дѹтревїндѹеазѹ тот дѹазна крѹзї пентрѹ пѹтрїреа вїтелор; сѹнт маї де пічї зп фолос пентрѹ ачееа а отѹлї, шї пѹтереа лор ізтрїтоаре есте тѹлт маї пе жос де кѹт ачееа а картофїлор.

А. Каре сѹнт локѹрїле че прїескѹ маї вїне папїлор?

Р. Еї дѹлжескѹ маї кѹ сеатѹ де локѹрїле лѹтоасе, дар апої ле мерѹе вїне маї претѹтїнденеа шї сѹнт маї пѹзїп капрїчіошї де кѹт картофѹл асѹпра калїтѹдїї локѹлї.

А. Еї дѹ дар реколте вѹне, кїар дѹ локѹрїле зрїчіоасе?

Р. Еї нѹ се осїбескѹ дѹ пімік, сѹвт ачест рапортѹ, де тоате челе-л-алте планте кѹлтї-

вате: богъдіа продъктълѣи лор есте тот дѣаа-па лп рапортъ къ фертилитатеа локълѣи че лї хръпеще.

Л. Каре есте чел маї вѣнѣ міжлокъ де а лптревѣица п апіи спре пѣтріреа віте-лор?

Р. Аст-фел кѣм ам зіс маї сѣс, лї лп-тревѣицеазъ тот дѣаапа крѣзі: лї фаче вѣ-кѣді тѣиנדѣї кѣ че-ва. Ачестѣ пѣтрѣѣ пріе-ще маї пѣлат оілор; лп маї пѣлте локърї лї дѣ асеменеа вачілор. Порчіи, лпвѣцаді о датъ кѣ дѣишіи, лї казтъ кѣ пѣсаціѣ; зп міжлок мінзпат де аї фаче сѣї консоате, кѣнд се апъкъ де крещереа лп таре а пор-чілор, есте де а дѣче тѣрта не холдѣ; кѣз-тѣнд тѣверкѣлеле; еї скормонескѣ пѣмѣнтѣл лп тоате сѣпсѣріле. Ачеастѣ лѣкраре адѣл-къ, а ле кѣрїи перегѣлтѣді шї скременте лікѣіде шї соліде а ле ачестор віте, лпдреп-тѣндѣ-ле лесне пѣлѣл шї грапа, сѣнт фа-ворабіле пѣмѣнтѣлѣи, каре се афлѣ де ов-ще, дѣлѣ ачеастѣ олерадіе, преа віне пре-гѣтіт пѣтрѣ реколта зрѣтѣоаре.

Л. Каре сѣнт лѣкрѣріле шї лпгрїжіріле че чере ачеастѣ кѣлтѣрѣ?

Р. Челе че ам зіс пѣтрѣ кѣлтѣра карто-фѣлѣи сѣнт кѣ десѣвѣршіре аплікабіле лп тоате пѣнтѣріле ла ачѣеа а п апілор, афа-рѣ де обсервадіа релатівѣ ла епока сетѣ-патѣлѣи, фїнд кѣ, аша прекѣм ам зіс, еї пѣ тѣлѣжескѣ де цѣрѣріле тѣрзіи.

Л. Лп регѣлѣ овѣеаскѣ, че трѣвѣе а гѣнді деспре кѣлтѣра п апілор?

Р. Пърериле сѣнт дѣпърците сѣвт ачест рапорт. Дене знїї, ачеастъ плантъ есте де о фолосїндъ фоарте дѣгъстъ дѣ агрікълтъръ; възпътатеа лор есте нѣтаї къ еї се дѣпакъ таї лесне къ патѣра локълї шї равдѣ челе таї тарї дерѣрі, шї ачесте калїтъдї сѣнт преа тїчї дѣ рапортѣ къ невоїа че аре чїне-ва де а кърѣдї локъл де дѣпшїї, къчї се ївескѣ таї тѣлїї алї дѣ зрѣма реколтеї. Дене алдїї, ел есте фоарте фолосїтор, таї къ сеатъ пентрѣ калїтатеа дѣведератъ а лѣтрѣдѣлї че ел дѣ вїтелор. Дѣ зрѣтѣ, ачесте осевїте опїнїї пот преа бїне сѣ се тѣлтѣчїаскѣ прїп фелѣрїмеа калїтъдїлор локълїї дѣ каре дѣ кѣлтївѣ; атѣрпѣ дар де ла кѣлтїваторї аї хотѣрѣ фїе-каре пентрѣ сокотеала лор.

ЛЕЦІА ІІ.

**Сфекле, варзѣ, торковї порчецї,
брожбе, торковї шї нѣстерночї.**

Д. Каре е фолосїнда сфеклелор дѣ агрікълтѣрѣ?

Р. Прївїтѣ нѣтаї ка плантъ легѣтоса сѣ дестїнатѣ нѣтаї ла нѣтрїреа вїтелор, ачеастѣ плантъ есте зна дїн челе таї прецїоасе дїн класа са: еа дѣ къ вїлнїг зп нѣтрѣдѣ де о калїтате фоарте възпѣ, шї преа прїїпчїос таї къ сеатѣ пентрѣ дѣгрѣшатѣл воїлор.

Д. Пентрѣ че аї зїс прївїтѣ нѣтаї

ка плантъ легътоасъ дестинатъ ла пѣтрѣа вѣтелор?

Р. Кѣлтѣвъ асемenea сѣекла ка съ естрагъ дѣн ea захаръл пе каре ea дѣл копрѣнде дѣнтр'о преа маре каптѣтате. Дака интереседе атѣт де грѣѣ компромѣсе а ле колонѣилор французе, шѣ прѣн зрмаре ачелеа а ле комерчѣилѣ постръ марѣнѣ, п'ар фѣ сѣлѣт пе гъвернѣ а импѣне ставѣле нешѣрѣнѣтѣлѣ сворѣ че'шѣ лѣасе кѣтѣ-ва време прѣн ачeastъ индѣстрие, сѣекла ера кѣематъ съ жоаче зѣн ролѣ капѣталѣ дѣн агрѣкѣлтѣра цѣреѣ поaстрe.

А. Каре есте дѣнтрeвзѣнцѣареа чеа маѣ овѣчѣнѣтѣ а сѣеклеѣ дѣнтр'о есплоетацѣе зѣралѣ?

Р. О дѣв вѣтелор крѣдѣ шѣ тѣятъ вѣкѣдѣ прѣнтр'о кѣдѣтоаѣе; лор ле плакѣ преа тѣлт ачестѣ пѣтрeцѣ че ле есте преа фолосѣтор, маѣ кѣ сеамѣ воѣлор шѣ берѣечѣлор де дѣнгрѣшат, кѣрора о дѣв дѣнпрeзѣнѣ кѣ алте пѣтрeцe зскате. Еа прѣеще асемenea фoарте вѣне вачелор лѣптоасе, оѣлор че се сѣгѣ шѣ мѣеѣлор. Пeнтрѣ каѣ де тѣнкѣ пѣтаѣ ea есте маѣ пѣдѣн кѣвѣнчѣоасѣ.

А. Каре сѣнт локѣрѣле че се кѣвѣнѣ маѣ вѣне ачестеѣ кѣлтѣре?

Р. Сѣекла дѣв преа вѣне продѣкте дѣн локѣрѣле зшоаре дѣнгрѣшате вѣне; дар еѣ дѣ терѣе маѣ вѣне дѣн локѣрѣле богате, рекоpoасе шѣ де мѣжлокѣ вѣртоасе; ачелеа пе каре ea ле ѣвеще маѣ пѣдѣн сѣнт локѣрѣле

лѣтоасе ҃ндесате, афарь к҃нд вор фї преа богате шї преа вїне тѣрѣцїте.

А. Есте еа капрїчоась асѣпра прегѣті-рїї локѣлї?

Р. Форма шї тѣрїмеа рѣдѣчїелор еї респѣнд кѣ ҃ндестѣларе ла ачеастѣ кестїе, тѣтѣлор кѣлтїваторїлор вїне пѣтрѣшї де прїпчїпї шї регѣлеле пѣсе ҃н лецїїле пречеденте.

А. Кѣш плантѣ чїне-ва сфеклеле?

Р. ҃н доѣ кїпѣрї: ле сеатѣпѣ d'a ҃н-свѣрателеа шї кѣ семѣпѣторїѣл ҃н р҃ндѣрї; саѣ ле сеатѣпѣ ҃н рѣсаднїцѣ де о камдатѣ ҃нтр'ѣн пѣт҃жнїтѣ тѣрѣнтѣ шї богатѣ прегѣтїт пентрѣ ачестѣ сфѣршїт, шї апої ҃н зрѣтѣ ле ресѣдеце. Ачеастѣ дїп зрѣтѣ методѣ се паре пегрешїт маї вѣнѣ де кѣт чеа d'ѣнт҃жїѣ.

А. Пентрѣ че аст-фел?

Р. Фїїнд кѣ есте преа аневоїе шї преа костїтор а да тѣт҃жїл прѣшїтѣ жѣнелор садѣрї ла ресѣрїеа лор, шї апої ачест прѣшїтѣ лѣнїѣ шї кѣ деатѣрѣнтѣл есте тот дѣа-зна неапѣрат ҃н стареа овїчїпїтѣ де некѣрѣденїе пїпїтѣ ҃н каре агрїкѣлтѣра де акѣт ласѣ локѣл ҃н Франчїа.

А. ҃н че време катѣ сѣ семене чїне-ва сем҃жнца ҃н рѣсаднїцѣ?

Р. ҃ндатѣ че пѣ аре чїне-ва а се маї те-ме де вѣрѣтѣ. Апої, к҃нд ел а ажѣнс гро-сїмеа децїтѣлї челї мїкѣ, ле ресѣдеце ҃н локѣ статорнїкѣ ҃нтр'ѣн пѣт҃жнїтѣ вїне тѣ-рѣцїт шї ҃нтр' о депѣртаре тѣкар де треї палме де тоате пѣрцїле; дака времеа есте

зскъчюасъ, катъ а ле ъда. Къ кѣт се фа-
че маї кърѣнд ачеастъ ресъдире, къ атѣт
ісѣзтіреа есте маї асігъратъ.

А. Че ѣнгрїжірі черѣ апої с феклеле?

Р. Катъ а цїне локъл ѣн чеа маї таре
старе де кърѣденіе шї де пѣтїчюасъ тѣ-
рѣндире. Еакъ регъла; еа се аплікъ кѣтре
ачеаста де овѣе ла тоате клантеле де прашъ.

А. Нѣ рѣне зне-орї фюїле с феклелор
ка съ хрѣпїаскъ вачеле къ ачесте фюї верзі?

Р. Да, дар ачеаста есте о зрїчюасъ ме-
тодъ. Фѣкѣтъ маї паїнте де матѣрїтате,
ачеастъ операціе ватѣтъ крещереа пла-
телор, шї фюїле аѣ атѣт де пѣдїнь вїртѣте
пѣтрїтївѣ къ авїа плѣтескѣ лѣкрѣл къ тѣна
кѣнд ле кѣлеце дѣпъ матѣрїтате.

А. Каре есте времеа скосялѣ с фекле-
лор?

Р. Катъ а ле скоате кѣнд еле аѣ ажѣнс
ла ѣнтреага лор коачере, ѣнсъ катъ съ ле
апере де церзрї чева маї тарї че ле ісѣеце
пе д'асѣпра шї ле ѣтпїнѣ спре пѣтрезїре.

А. Кѣм пѣстреазъ чїне-ва с феклеле?

Р. ѣн пїмнїце, ѣн челаре саѣ ѣн грюпї,
ка пе картофї. Еле сѣнт ѣн зрїтъ маї пѣ-
дїн сїмцїтоаре де церзрї шї пѣ преа се пѣ-
трезескѣ лесне.

А. Нѣ маї сѣнт шї алте планте ле-
гѣто а се къ реколта пївїтѣ а кѣрїї кѣл-
тѣрѣ есте къ тотъл асеменеа къ ачеаа а
с феклелор?

Р. Да; рѣтавагалеле, тѣрпепеле,
варза де рѣнд, варза таре, коре-

лабеле, гълііле ші алтеле де ачееаші фаміліе се кълтївъ токмаї асемenea. Нъмаї къ варза ордїнаръ ші варза маре сжнт маї капрічіоасе асзпра калїтъдїї локълї де кжт сфеклеле; рѣтавагалеле, дїп протївъ, ші гълііле се лївоїескѣ маї лесне де кжт джпса кѣ зп тържшѣ маї зшорѣ ші маї пздіп богат.

А. Нъ маї есте зп фел де торковѣ порческѣ каре се кълтївъ лїтр' зп кїп фоарте осевїт?

Р. Да, торковъл порческѣ де ржнд, а кържі рѣдѣчїпъ есте лжгъ ші дреаптъ ка ачееа а зпвї мїк торков. Ал сеаптъпъ тот дѣазпа д'а лїсвзрателе, маї овїчїпїт джпъ о реколтъ де череале гзпоїте. Локъл че лї плаче маї тълт де кжт алтеле, сжнт мїрїціле де секаръ. Лїп зртъ ел есте пздіп хрѣпїтор, ші реколта лї лїфѣдїшеазъ тълте педїче; аст-фел лї кълтївъ преа рар лї маре пентрѣ пзтрещѣ вїтелор.

А. Нъ пжшѣ кжте о датъ оїле а паце пе локъл лор холделе де врожве саѣ де торковї порчещї?

Р. Да, ачеастъ методъ преа тълт респандїтъ лї Англіа мерїтъ де а фї лзатъ лї де апроапе вѣгаре де сеаптъ де кѣтре прорїетарїї де пжмероасе трѣпе. Атжпчї катъ а сетъпа пентрѣ ачеастъ треавъ спецїіле че равдъ маї вїне церъл шї каре іесѣ пе жжтѣтате дїп пѣтжптѣ, саѣ маї вїне пе ачелеа а кѣрор рѣдѣчїпъ ротжндъ ка о чеапъ есте

къ тотъа афаръ дін пѣшкитѣ љн каре еа љшї вѣрѣ пѣшї вѣрфѣл.

Љ. Нѣ маї сѣнт љнкъ алте планте легѣмо а се де ачелашї фел, адїкъ къ рѣдѣчина дреаптѣ, а кѣриа кѣлтѣрѣ есте асемеа рекомандатъ ка преа фолосїтоаре?

Р. Да, астеа сѣнт торковїї мї пастерночїї.

Љ. Че гжндещї де ачесте планте?

Р. Еле дѣ зп пѣтрѣщѣ преа съвѣстанцїоѣ шї де о калїтате преа вѣпѣ пентрѣ вїте; дар, љн стареа де акѣм а агрікѣлтѣреї љн Франчїа, еле нѣ пот фї де кѣт преа рар, сѣвт ачестѣ рапортѣ, обѣжетѣл зпѣї кѣлтѣре рѣрале не о таре скарѣ.

Р. Пентрѣ че аша?

Р. Фїнд къ еле черѣ дїзї де ла івїреа лор љнгрїжїрї преа десе де плївїт къ тѣна не каре рарїтатеа саѣ скѣмпетеа брацелор ле факѣ преа љнповѣрѣтоаре де нѣ пѣпѣтїнчїоасе де љндеплїнїт.

Љ. љн локѣрїле преа кѣрате љн каре ачестѣ плївїтѣ се поате маї лесне стѣвѣршї, кѣлтѣра ачестор планте есте еа фолосїтоаре?

Р. Да; кѣнд чїне-ва нѣ есте стѣжїжїнїт де келтѣїалѣ саѣ кѣнд аре нїде локѣрї преа кѣрате, нїчї о плантѣ легѣмоасѣ нѣ дѣ продѣкте маї љмвїлшѣгате шї маї къ сеамѣ де о калїтате атѣт де вѣпѣ ка торковѣл шї пастернокѣл.

Љ. Че љнгрїжїрї чере ачестѣ кѣлтѣрѣ?

Р. Кѣноцїнѣа прїнчїпїаор шї регѣлелор асѣпра кѣрора пої не ам алѣсат атѣт љнтр

ачесте лециї ар пѣтеа съ тѣ скапе де а рѣс-
пѣнде асѣпра ачестей дѣтревѣрї.

А. Апликѣ дѣсѣ дѣкѣ пентрѣ пїлдѣ ачециї
прїнципї шї ачесте регѣле ла кѣлтѣра тор-
ковѣлѣ шї пастернокѣлѣ?

Р. Дака аш авеа съ'тї алегѣ зп локѣ шї
съ'тї'л прегѣтескѣ пентрѣ ачеастѣ кѣлтѣрѣ,
'тї аш зїче: ачесте планте аѣ рѣдѣчинї марї,
кѣрноасе шї дрепте, прїп зршаре черѣ зп
пѣшжптѣ тоале шї аджкк тѣрѣциїт прїп лѣ-
крѣрї; еле дѣ о таре капїтате де съвстан-
це богате дѣ прїнципї преа хрѣнїторї, катѣ
дар а ле пѣне не зп локѣ каре шї ел съ фїе
богатѣ дѣ прїнципї органичї шї мїнералї а-
сїмїлавїлї пентрѣ дѣселе.

А. Каре е чел маї възпѣ локѣ пентрѣ тоате
ачесте планте кѣ рѣдѣчинеле перпендикѣларе
дѣтр' о сѣкчесїе де кѣлтѣрї?

Р. Аджкка тѣрѣциїре неапѣратѣ кѣлтѣ-
реї ачестор планте шї стареа де кѣрѣденїе
дѣ каре еле ласѣ локѣл, ле факѣ съ се со-
котїаскѣ чеа маї възпѣ прегѣтїре пѣтїнциоа-
сѣ пентрѣ лївезїле мецешѣците де о дѣнїре
лѣпгѣ, кжнд дѣсѣ локѣл аре дѣ сїне богѣ-
циа темеїтїкѣ тревѣїтоаре ачестей дѣнїрї.
Ачеста есте, дѣтр' о агрїкѣлтѣрѣ раціона-
лѣ, адевѣратѣл лок ал ачестор планте ле-
гѣмоасе кѣ рѣдѣчинеле перпендикѣларе; дар
фїїнд кѣ еле сжнт мѣлт маї пѣцїп слѣвїто-
аре пентрѣ грѣжѣ де кжт картофїї шї фасо-
леа, поате аст-фел зне-орї, фѣрѣ а кѣлка
прїнципїї, а фаче съ вїе дѣпне дѣселе о ре-
колтѣ де ачестѣ грѣзпте саѣ де орї-каре ал-

тъ череаль, саѣ љнкъ, дене патъра лор, а пъне љн зрта лор о реколтъ де планте оліоасе кѣнд локъл есте љндестъл де богатѣ ка съ ле поатъ шърта.

А. Че љццеледї прїнтр' ачеасте ворбе дене патъра лор?

Р. љццелегѣ къ, љнтр' ачеастъ љнтжм-пларе љнкъ, љццелеапта апликаціе а прїнчїпїлор воїеце ка съ факъ а венї љн зрта плантелор плївите пъмаї планте оліоасе каре п'аѣ къ еле нїчї о аналоціе; аша рапїца поате фъръ нїчї о некзвїицъ а зрта сфеклелор шї торковїлор, дар ар фї о таре грешаль а о пъне дъне врожбе, рѣтабаце шї маї къ сеатъ дъпъ осевїтеле спецїї де варзъ, фїїнд къ еле сжнт де ачешашї фамїліе.

ЛЕЦІА ІІІ.

Фасоле, бовѣ селватїкѣ, флоаре нїпралъ, лїнте.

А. Нъ есте вре о плантъ дїн фамїліа легзміноаселор пе каре катъ а о ашеза љн класа плантелор легзтоасе къ реколта плївїтъ?

Р. Да, астеа сжнт бовъл селватїкѣ, лїнтеа, флоареа нїпралъ шї фасолеа, кѣнд ле сеатълъ љн ржндърї саѣ љн тѣфе, кѣт есте шї вїне де а фаче.

А. Каре есте чеа маї де къпетенїе љн-трезвїндаре а бовълї селватїкѣ?

Р. Ел есте преа възп пентрѣ тоате вітеле, дар маї кѣ сеатѣ пентрѣ кѣїї де тѣпкѣ.

А. Ап че време шї кѣт тревзе съ семене вобъл?

Р. Ел тѣпжеде пѣтаї де ҃ерѣріле тѣрзії; прїп зртаре кѣ кѣт маї кѣрѣнд ала сеатѣпѣ прїтѣвара, кѣ атѣт ісвѣтіреа лѣї есте маї сігѣрѣ. Мѣрїмеа семїндеї лѣї аратѣ кѣ ел тревзе съ фїе а҃ндестѣл де адѣкк а҃н-грозат.

А. Каре есте локѣл че аї плаче?

Р. Лѣї аї мерѣе віне а҃н тоате локѣріле рекороасе шї вѣртоасе, кіар а҃н челе маї лѣтоасе, пѣтаї съ фїе богате шї а҃ндестѣл де тѣрѣрїте. Лѣї аї плаче тѣлт не мїрїціле лївезїлор патѣрале саѣ теѣешѣрїте, а҃н каре дѣ проѣкте богате.

А. Че а҃нгрїжірї чере ачеастѣ кѣлтѣрѣ?

Р. Ачелеа че сѣпт черѣте де тоате реколтеле плївіте, адїкѣ кѣрѣденїа абсолѣтѣ шї некѣртатѣ а локѣлѣї а҃нтрєдїнѣтѣ прїп плївїрї маї тѣлт саѣ маї пѣдїп пѣтероасе, дѣне а҃нпреѣїрѣрї.

А. Кѣлтѣра фїлоареї нїпрале се осіеѣе еа тѣлт де ачееа а вобълѣї съ лѣватїк?

Р. Нѣ, о сеатѣпѣ кѣ ачелашї кїпѣ шї а҃н ачееашї времѣ а҃н рѣндѣрї саѣ прїп тѣфе; еї аї плаче ачелеашї локѣрї шї чере ачелеашї а҃нгрїжірї де кѣлтѣрѣ.

А. Аї чїтат, мї се паре, ачесте доѣ плапте ка преа потрївіте съ се а҃нгроане верзії пентрѣ а҃нѣзлѣтѣїреа локѣлѣї?

Р. Да, лэжеріі лор кърпоші ші фоіле лор десе ле пэне дн чел д'эптжжэ ранг пентрэ ачеасть треавь. Ле сеатъпъ атъпчї д'а свърталеа ші преа дес ка еле съ акопере віне локъл.

А. Фасолеа есте обжетъл знеї кълтэрі рърале дн таре?

Р. Нэ, ка ліптеа, еа есте маї віне дін домініэл тічеї кълтэрі саъ кэ алте ворбе а кълтэреї де гръдінъ.

А. Каре сжнт локэріле че прїескэ ачестор планте?

Р. Локэріле зшоаре, богате ші кэ десъ-вжршіре днсъпътошате. Ачеасть дін зртъ kondііе есте неапъратъ пентрэ фасоле, каре пэтрезеце преа лесне дн пътжнтэ кжнд днтжрзіе кэ ресъріеа. Фїнд кэ дн-гіацъ преа лесне асг-фел, катъ а о сетъпа кжнд церэріле челе дін зртъ нэ маї сжнт де темзт. Ліптеа нэ есте днтр' ачелашї касэ, днсъ нэ о сеатъпъ нічї де-кжт днптеа сфжршітълві лві Мартіе саъ днчепзтълві лві Априліе.

А. Маї ай съ маї адаоці чева асъпра кълтэреї ачестор-деосевіте планте легътіно а се кэ реколтъ плівітъ?

Р. Нэ, тоці прїнціпії фундаменталї ші тоате регълеле ценерале а ле асімілаціей вегетале ші а алтернатълві реколтелор сжнт аплїкабіле ла кълтэра лор ка а тэтълор челор-л-алте.

ЛЕЦІА ІІІ.

Класа а патра. — Планте оліоасе ши тестіле. Консідераціі ценерале.

А. Към тревзе а пріві плантеле оліоасе ши тестіле дн рапортъл дор къ агрікълтѣра?

Р. Ачесте планте ангале дъ реколте преа преціоасе, дар асемenea преа слъбітоаре.

А. Пентрѣ че сжнт еле преа слъбітоаре.

Р. Фіінд-къ еле дмпрѣмѣтъ мѣлт де ла пѣмжнтѣ ши дї днтоарче німік саѣ маї німік.

А. Към дї дмпрѣмѣтъ еле мѣлт?

Р. Фіінд къ ле реколтъ тот дѣазна къ сетжнца ши къ ачеастъ сетжнцъ аре тревзінцъ, пентрѣ днтреага еї формаціе, де елементе есенціале де каре пѣмжнтѣл се скърце лесне.

А. Пентрѣ че зічі къ еле нѣ днторк німік дндърѣтъ пѣмжнтѣлѣї дін ачелеа че аѣ дмпрѣмѣтат де ла ел?

Р. Фіінд-къ еле нѣ дъ паіе саѣ фой де а фаче гъноїѣ.

А. Днтревзінцеазъ днсъ зне-орї рѣмѣшіделе сътінцелор оліоасе (тѣртеле) спре днгрѣшареа локълї?

Р. Да, ачелеа а ле рапїдеї маї къ сеатъ; дар аста есте о есчепціе че нѣ поате фї опѣсъ регълеї ценерале.

А. Ачестъ днгрѣшѣтѣрѣ есте еа пѣтернікъ?

Р. Да, ши дн ачестъ енерціе къ каре еа есте днзестратъ гѣсім о ресзпѣтоаре до-

vadъ de ceea ce ziserăm асѣра патѣреї слъ-
вітоаре а фелѣлѣ ачестѣа де реколтъ.

А. Пентрѣ че аст-фел?

Р. Тѣртеле дѣ днапої пѣтѣпѣлѣї о тѣкѣ
парте пѣмаї де принчїпїї чеї маї есенціалї че
планта ї а рѣпїт. Ачеастѣ рѣпїтѣрѣ а къ-
тат съ фїе дар преа днсетпѣтоаре шї преа
слъвітоаре, фїїнд-къ рѣтѣшїца са чеа маї
пѣїїн есенціалѣ аре днкѣ атѣта пѣтере род-
нїкѣ.

А. Нѣ поате дар аст-фел съ се кѣлтіве
претѣтїнденеа плантеле оліоасе?

Р. Нѣ; афарѣ де кѣте-ва днпрецїзѣрѣї
есченціонале, кѣлтіваторїї пѣ требѣе съ кѣл-
тіве де овѣе ачесте планте де кѣт кѣнд
локѣрїле лор аѣ ажѣнс ла ачеастѣ старе ко-
вѣршїтоаре де фѣртілітате че дї днѣдѣзіе
съ адопте о кѣлтѣрѣ богатѣ.

А. Че днцеледї прїтр'ачесте ворѣе кѣ л-
тѣрѣ богатѣ?

Р. Рѣспѣнсѣл ачестеї днтревѣрї се гѣ-
сеѣе кїар днтр'ачесте ворѣе: Нѣ поате съ
фїе кѣлтѣрѣ богатѣ де кѣт не зн локѣ бо-
гатѣ?

А. Сокотедї дар къ кѣлтіваторїї а къ-
рор локѣрї п'аѣ ажѣнс днкѣ ла ачеастѣ старе
де фѣртілітате таре катѣ съ пѣ се днкѣ-
мете къ кѣлтѣра плантелор оліоасе?

Р. Да, еї днтѣрѣзіе аст-фел пропѣшїреа
локѣрїлор лор кътре ачел пѣнкт де богѣдїе
ковѣршїтоаре, лесне шї перманентѣ че катѣ
съ фїе дїнта тѣтѣрор дорїцелор шї обѣтѣл
тѣтѣрор стрѣданїлор лор.

А. Аисъ кжнд еї аѣ адѣс маї тѣлте дїн холделе лор ла ачеастѣ старе атѣт де до-рїтѣ пот преа вїне а ле консфїндї ачестеї кѣлтѣрї есчепціонале?

Р. Нѣ, ачесте холде, челе д'ѣтѣжїѣ дѣ-вогѣдїте, катѣ съ слѣжїаскѣ де о кам датѣ а дѣвогѣдї асемеѣа шї еле пе челе-л-алте. Аша дар есте о таре грешалѣ, кжнд аре чїне-ва дѣтр'о есплоетадїе кѣте-ва холде преа дѣвѣпѣтѣдїте, де а ле хотѣрѣ пе сеа-та кѣлтѣрїлор оліоасе; кѣлтїваторѣл прѣ-дент шї дѣделепт нѣ ле чере атѣнчї оліѣл, чї паїеле шї форацїѣл дїн дестѣл ка съ дѣ-вѣпѣтѣдїаскѣ челе-л-алте холде а ле сале ка шї пе дѣнселе.

А. Каре сѣпт локѣрїле че прїескѣ маї вїне кѣлтѣреї плантелор оліоасе шї тес-тїле?

Р. Пентрѣ тоцї кѣлтїваторїї пѣтрѣншї де адевѣрѣрїле пелпчетат пофторїте дѣ ле-дїїле трежѣте, сокотеск кѣ ам рѣспѣнс кѣ прїсос ачестеї дѣтревѣрї зїкжнд кѣ ачесте планте анѣале ера преа слѣвїтоаре пентрѣ локѣ. Дечї, о плантѣ слѣвїтоаре нѣ поате їсвѣтї дѣтр'шї локѣ ѣнде нѣ е нїмїк саѣ пѣцїп лѣкрѣ де а слѣвї кжнд афарѣ де ачеста еа есте анѣалѣ шї се реколтѣ пеп-трѣ сѣтѣжїдѣ; катѣ ка еа съ поатѣ сѣ'шї асїмїле лесне шї кѣржнд прїнчїпїї органїеї шї мїнералї неанѣрадї ла дѣтреага еї фор-тадїе. Прїп ѣрмаре, ка ѣн пѣтѣжїтѣ съ фїе кѣвїпчїосѣ кѣлтѣреї їсвѣтїтоаре а планте-лор оліоасе, катѣ ка ел съ фїе преа тѣ-

рѣдѣтѣ шї преа богатѣ дн прїнчїпї роднїчї дн фїїпцѣ асїмїлавїлї кѣ кїар сѣвстанца лор.

Д. Каре сжнт челе маї възне днгрѣшь- шѣтѣрї пентрѣ ачесте планте?

Р. Рѣспнсеїѣ ачестеї днтревѣрї ла каре днсѣ рѣспнсесем де маї мѣлте орї маї дїп- аїпте дн лецїїле трежѣте.

Д. Нѣ поате днсѣ чїне-ва сѣ се сатѣре де а аскѣлта ачесте фолосїтоаре деслѣшїрї?

Р. Нѣ е нїменї каре, дѣне че а чїтїт ле- цїїле трежѣте, сѣ нѣ щїе преа вїне кѣ, ка сѣ ажѣте кѣ десѣвжршїре плантелор о- лїоасе шї тестїле, дакѣ лї ле аплїкѣ дн датѣ, днгрѣшьѣтѣреле трежѣе сѣ фїе преа богате шї преа пѣтрезїте; кѣ челе маї възне пентрѣ днсселе, регѣлѣ авсолѣтѣ, сжнт кїар тѣртеле лор саѣ гѣпоаїеле вїтелор хрѣпїте кѣ ачесте тѣрте; днсфжршїт кѣ чеї маї възнї amendemenцї сжнт чепѣша провїїндѣ дн лѣ- жерїї шї дн пѣстѣїле лор.

ЛЕЦІА LIV.

Кѣпенѣ, іпѣ.

Д. Нѣ сжнт тоате плантеле оліоасе асемenea шї планте тестїле?

Р. Нѣ, пѣмаї доѣ резнеск ачесте пре- цїоасе калїтѣцї! астеа сжнт кѣпена шї іпѣл.

Д. Каре е чеа маї фолосїтоаре дн а- честе доѣ планте.

Р. Ачееа а кѣрїа кѣлтѣрѣ есте маї де

общє респондїтъ, de нѣ маї фолосїтоаре, шї ачеаста есте к жнепа. Еа есте d'o не-апъратъ невоїе пентрѣ попъладїїле агрїколе, кърора еа ле d'ѣ тоатъ пжнза de каре аѣ тревзїндѣ.

А. Кълтївѣ к жнепа дп таре?

Р. Нѣ, ачеастѣ реколтѣ чере преа шълт лѣкрѣ кѣ тжпа ка съ фїе кѣ фолос лѣкратѣ дп тареа кълтѣрѣ; еа се кѣвїне пѣмаї мї-чїлор кълтїваторї каре сокотескѣ пентрѣ пѣ-дїн лѣкрѣ времеа дптревзїндатѣ de фамї-ліа лор ла тревїле к жнїпїщелор; дака дпсѣ еї ар сокотї ачеастѣ време шї прецѣл гжпоївлї келтѣїт не тот апъл пентрѣ к ж-непѣ, пѣ щїѣ дака п'ар гѣсї маї фолосїтор de а кѣтпѣра пжнза de кѣт а'шї о кѣпѣтї кѣ ачестѣ прецѣ.

А. Чере к жнепа шълтѣ дпгрѣшѣтѣрѣ?

Р. Да, гѣсїм дп мїка кълтѣрѣ а ачестеї планте о респѣтоаре довадѣ ачелор доѣ а-девѣрѣрї че ам прокламатѣ дптр'ачесте лецїї.

А. Че фел?

Р. Ної ам зїс: 1-їѣ кѣ кжнд нѣ ар авеа маї кѣ сеатѣ чїне-ва дп ведере капїтатеа шї маї вжртос калїтатеа грѣзнтелѣ, ар пѣ-теа, прїп шълтеле дпгрѣшѣтѣрї шї арѣрї а о-колї леѣеа алтернатѣлѣ шї а фаче а се зр-та ачелеашї реколте не ачелашї локѣ не зп кѣрс нешѣрїїїт de време; 2-леа кѣ ар пѣ-теа чїне-ва претѣтїндеа, кжнд нѣ с'ар зїта ла келтѣїалѣ, а фаче челе маї зрїчїоасе локѣрї de о потрївѣ кѣ челе взне. Чеа d'зп-тжїѣ дїн ачесте асердїї есте деплїн дове-

ditъ prin kăniŃiŃile tătълор църелор: чеа d'a doa prin ачеле а ле тătълор цінхтърілор челе маї макре ші челе маї стерпе ѓн каре фие-че колівъ рекоалтъ провѣсія са анзалъ де кжнепъ тот дѣазна дінтр'ачелаші локъ.

А. Се афлъ маї тълте вариетъдї де кжнепъ?

Р. Да се маї афлъ зна кжпоскътъ съвт пзмеле де кжнепъ де піемонтъ, че се паре маї рзтїкъ, маї цеапъпъ, ші дъ продъктърї маї богате ші маї траїніче. Катъ а о префера, маї къ сеатъ ѓн църїле ѓн каре кълтївъ кжнепа пентръ тревзїнцеле навїгаціей.

А. Кълтъра інълї се осїбеѣе еа тълт де ачееа а кжнепей?

Р. Да, інъл се кълтївъ маї обїчїпїт ѓн маре ші пе локърї фелърїте.

А. Кълтъра лї есте маї пзїп костътоаре де кълт ачееа а кжнепей?

Р. Нъ, еа е тот атжт де костътоаре, дар еа дъче маї вїне ачесте келтзелї, фїнд къ прецъл съѣ інтржпсїк е маї маре.

А. Каре сжнт локърїле че прїескъ маї вїне інълї?

Р. Ам спъс, локърїле преа богате, преа вїне къръдате ші търъпїците; ел се пъне къ тълт фолос асеменеа пе мїрїціле фертіле ші кърате а ле лївезїлор тецешїцїте.

А. Аѓ че време се сеатъпъ інъл?

Р. Тот дѣазна прїмъвара ші сътърътъ-

реле челе маї timpzрїї сжнт маї деовще челе маї вгне.

А. Фъ днкъ, де пїлдъ, ла кълтѣра і-пзлѣї о апликаціе радїонатъ а прїнчїпїлор шї регълелор агрїкълтѣреї?

Р. Кълтївъ іпзл маї кз сеатъ пентрѣ ада саѣ фїрѣл сѣѣ, че се іа пзтаї дене лѣжерѣл чел грос; прїп зрмаре катъ а 'л се-тѣна преа потрївїт шї атжт de дес не кжт днгрѣдзїеще богѣдїа локълѣї ка лѣжерїї сѣ се дналде кжт се ва пѣтеа маї тѣлт шї сѣ одрѣслїаскъ маї пздїне ратѣре лѣтѣраше. Есте асемenea преа фолосїтор ка сѣ фїе претѣтїndenea de о днпзлїтїе d'о потрївѣ; прїп зрмаре есте неапѣрат ка днгрѣшѣтѣра, каре, кжт am zїc, катъ сѣ фїе преа богатъ шї преа пзтрезїтѣ, сѣ фїе асемenea преа потрївїт респжндїтѣ не тоатѣ сѣпрафаца холдеї; ар фї маї вїне днкъ шї маї конформ кз прїнчїпїї а о пзне кз зп ап маї пайнте кз о реколтѣ плївїтѣ, де пїлдъ, а ле кѣрїї лѣкрѣрї днтѣлцїте ажѣтѣ тѣлт ачестеїпотрївїте респжндїрї а днгрѣшѣтѣреї.

А. Нз тревзе а скїтѣва дїп време дн време сетжнца іпзлѣї?

Р. Да, дн цѣреле дн каре ачеастѣ пзп-тѣ есте обжетѣл зпїї кълтѣре днтїнсе, днт-проспѣтеазѣ сѣтжнца ла фїе-каре треї апї чел тѣлт. Аледе пентрѣ ачеаста сетжнца че вїне дїп Рѣсїа; фѣрѣ ачеастѣ тѣсѣрѣ іпзл деѣнепереазѣ репеде, шї ачестѣ фантѣ катъ сѣ фїе лзат дн бѣгаре de сеатѣ пентрѣ деслегареа імпортантеї кестїї а фоло-

сълзи скітвѣрїи семіцелор пентрѣ череале шї алте планте, кестіе асыра кѣріа, кѣт ам зіс, пѣрерїле сѣнт ѡнкѣ ѡтпѣрїте.

А. К ѡнепа шї іпѣл, дѣпѣ реколта лор, пѣ черѣ еле о прегѣтіре партїколарѣ ка съ десліпїаскѣ фїреле лор депе лѣжерѣ?

Р. Да, ачеастѣ операціе че о пѣтескѣ топїтѣл стѣ ѡп а фаче съ черче ачесте планте зп ѡнчепѣт де десорганїсаціе прїп шедереа лор ѡп апѣ, кѣнд температѣра аерѣлѣ есте ѡнкѣ калдѣ. Ачеастѣ деском-посїціе скїтвѣ калїтатеа апелор стѣтѣтоаре, каре сѣнт ачелеа пе каре ле ѡнтре-вїпдеазѣ маї обїчївїт пентрѣ ачестѣ лѣкрѣ; дїптр'ѡнса се десвѣрѣнеазѣ газѣрї преа вѣтѣтѣтоаре сѣпѣтѣдїї локїторїлор дїп вѣчїпѣтате; топїтѣл фаче асеменеа съ тоарѣ пѣдїї.

Р. Нар пѣтеа дар съ скоадѣ алт-фел фѣїерѣл к ѡнепегї шї ал іпѣлѣї?

Р. Мареле некзвїпде а ле топїтѣлѣї ѡп апѣ аѣ фѣкѣт а се сїпдїї тревзїпда зпїї алт прочедѣ пентрѣ ачеастѣ операціе неа-пѣрат тревзїпчїоасѣ; тѣлте лѣздавіле чер-кѣрї с' аѣ фѣкѣт пентрѣ гѣсіреа алтїї прочедѣ де топїтѣ, шї ѡнкѣ се маї факѣ, катѣ а пѣдѣждї кѣ еле вор фї ѡнсфѣршїт ѡп-коронате де ісвѣтіреа че се дорѣще.

ЛЕЦІА LV.

**Рапіца, папѣл селватекѣ, папѣл
албѣ, madia сатива, тѣстарѣл,
камеліна ш. ч. л.**

Л. Каре сжнт плаптеле оліоасе пе каре ле кѣлтѣвѣ пѣмаї ка съ трагѣ dп еле оліѣ?

Р. Челе маї дпсетпате сжнт рапіца, папѣл селватекѣ, такѣл албѣ, madia сатива, тѣстарѣл ші камеліна.

Л. Каре есте чел маї вѣнѣ kпѣ de а кѣлтѣва рапіца?

Р. Кѣм ам арѣтат пептрѣ варза-таре ші алтеле, есте de а о сетѣна дп рѣсад-ніцѣ вара маї кѣржнд саѣ маї тѣрзіѣ, дѣпе богѣціа докѣлѣ ші клѣтѣ, ка еа съ фіе дп-дестѣл de цеапѣлѣ ка съ о транспланте тоатпа дп ржндѣрї ші дп форма ешекѣлѣ ка съ дплеспѣаскѣ прѣшїрїле пеапѣрате ачестеї планте ка тѣтѣлор реколтелор de прашѣ. Докѣрїде рекороасе ші вѣртоасс віне тѣр-рѣндїте фїнд ачелеа дп каре еї дї мерѣе маї віне, катѣ съ аїѣ чїне-ва чеа маї таре дпгрїжіре а ле дпсѣпѣтоша кѣт се ва пѣтеа маї віне; фїнд-кѣ шедереа кіар de кѣте-ва мїнѣте а алеї, маї кѣ сеамѣ іарпа, дї есте фаталѣ дплеспїнд асѣпрѣї лѣкрареа ѣ-чїгѣтоаре а цѣрѣрїлор тарї.

Л. Каре есте чел маї вѣнѣ kп de а транспланта рапіца?

Р. Кїпѣл чел маї екопомїкѣ есте кѣ плѣ-гѣл, прїптрѣн прочедѣ асеменеа кѣ ачела че

ам арътат пентрѣ картофї. Мѣерїле шї копїї зрмеазъ пльгъл шї пѣнѣ днтр'о парте шї дн пѣнтъл арътат фїе-каре рѣсадѣ, пѣндѣ'л шї апѣсждѣ'л зшор ка съ'л спрїжїніаскъ аколо пе досъл врасдеї рестърнаме; пльгъл, днторкждѣ-се, ле акопере къ пѣтжднтѣ, шї аре апої пѣтаї съ днтрептезе рѣсадѣрїле че аѣ фост пѣдїн смїнтїте прїп тречереа каїлор шї пльгълї?

Д. Че днтрїжїрї чере ра пїца дѣпъ трансплантація еї?

Р. Пѣстрареа кзрѣденїеї шї тѣрѣдїреа дѣне д'асѣпра локѣлї; аст-фел прекѣм ам пѣс'о де регълъ овѣеаскъ пентрѣ тоате вѣкателе де прашъ.

Д. Ра пїца пѣ есте сѣпѣсъ а фї їсвїтъ де їсекте?

Р. Да, пѣречеле де пѣтжднтѣ о атакъ дн жѣнеѣеа еї ка пе тоате плантеле де фамїліа крѣчїферїлор; пѣстїрїле сале сжднт кжде о датъ пѣтѣрїніт де марї, шї е преа алевоїе а ле днтпедѣка. А повѣдѣїт а о пресѣра зшор къ чѣпѣшъ саж къ варѣ, дар ачѣстѣ мїжлокѣ п'аре тот дѣазпа о таре еперѣїе.

Д. Кѣм трѣвѣе съ рекоалте ра пїца?

Р. Катъ съ се фѣрїаскъ бїне де скѣтѣратъл семїнѣелор, каре пѣ пѣтаї къ кѣшѣпъ о пердѣре сїмдїтоаре, дар днкъ днтвѣксеѣе пѣтжднтъл пентрѣ зп лѣнѣ шїрѣ де апї, семїнѣа рапїѣеї авжд, ка ачѣеа а тѣтълор плантеле лор оліоасе, днтѣшїреа де а се пѣстра преа тѣлтъ вртеме дн пѣтжднтѣ. Кжд, къ

тоате тѣсъреле ачестеа, нѣ а пѣтѣт чіне-
ва съ скапе де ачеастѣ некзвіицѣ, тревѣ,
лндатѣ че с'а рідікат реколта, а да доѣ
рѣндѣрї де лѣкрѣрї кѣ грапа не д'асѣпра шї
лнкрѣчішатѣ ка съ тїшче ресѣрїреа семїн-
целор кѣзѣте не локѣ.

Л. Каре есте чел маї вѣнѣ тїжлокѣ де
а се ферї де ачеастѣ некзвіицѣ?

Р. Катѣ а тѣа рапїца маї паїнте де
а фї кѣ десѣврїре коалтѣ, кѣнд пѣстѣ-
ле аѣ лнченѣт съ лнглѣвїніаскѣ шї кѣнд
семїцеле скѣт де зн оакешѣ лнкїс; о ласѣ
а'шї сѣврїшї коачереа лн зндѣтѣре аша
кѣлкатѣ, апої о вате лн кѣтпѣ не зѣблаїе
ка съї скоадѣ семїнца. О тѣсѣрѣ темей-
нїкѣ есте асеменеа де а скормонї адесеа лн
чеа д'ѣнтѣїѣ време грѣмезеле де семїце
нѣсе лн грѣнарѣ, фїнд-кѣ еле се лнфїер-
вѣнтѣ шї се скїмѣ лесне лн преа пѣцїнѣ
време.

Л. Нѣ сеатѣлѣ впе-орї асеменеа не ра-
пїцѣ прїмѣвара?

Р. Да, дар атѣнчї катѣ а о семѣна д'а
сѣзрателеа, дар еа їсѣвѣще маї пѣцїн лн-
тр'ачесте семѣнтѣрї де прїмѣвара, де кѣт
челе-л-алте планте оліоасе.

Л. Кѣлтѣра ачестор планте есте шї еа
тот ка ачееа а рапїцеї?

Р. Нѣ, еле се сеатѣлѣ тоате прїмѣвара.

Л. Кѣлтѣра папѣлѣ селѣатїкѣ
еа есте маї фолосїтоаре?

Р. Ка тоате плантеле оліоасе де
прїмѣвара ел есте маї пѣцїн прорѣктїв де

кѣт рапѣца де іарнѣ, дар асемenea ел есте маї пѣдѣн капріціос асѣпра патѣреї шї калїтѣдїї локѣлї; лѣї лї плаче де кѣт тоате челе-л-алте маї тѣлт локѣрїле зшоаре калкарїї шї кїар пісіпоасе. Ачеастѣ лисѣшіре лл фаче преа преціос пентрѣ зпеле цѣрї.

Л. Нѣ се маї слѣжескѣ кѣте о датѣ кѣ на пѣл селѣатекѣ пентрѣ вре-о алтѣ треавѣ?

Р. Да, лл сеашѣпѣ кѣ тѣлтѣ ісѣвѣтіре де тімпѣрїѣ, прїтѣвара, ка сѣ'л факѣ а се паше не локѣ, де ої кѣнд ел есте лл лл-флорїре. Катѣ атѣнчї а'л семѣла лл деосевїте пѣрѣї а ле кѣмпѣлї хотѣрѣт пентрѣ ачеастѣ пѣшѣне нѣ о датѣ чї дїн кѣнд лл кѣнд, дѣне кѣм ам повѣдѣїт пентрѣ тоате реколтеле дестїнате де а фї не рѣнд келтѣите верзї.

Л. Макѣл алѣѣ се кѣлтївѣ ашїждереа ка плантѣ оліоасѣ?

Р. Да, шї ачеастѣ кѣлтѣрѣ есте дестѣла де ллтінсѣ лл зпеле цѣрї знде се фаче зп таре комерчїѣ кѣ ачестѣ оліѣ.

Л. Се афлѣ маї тѣлте варїетѣдїї де ачеастѣ плантѣ?

Р. Да, кѣпоащем доѣ варїетѣдїї, зпа кѣ семѣнца чепѣшіе, шї алта кѣ семѣнца алѣѣ. Ачеаста дїн зртѣ аре фолосѣл де а фї маї пѣдѣн сѣпѣсѣ а'шї перде семїцеле сале, кѣ зшеле еї недескїзѣндѣ-се ллдатѣ кѣм с'а коптѣ ка ачелеа а ле варїетѣдїї кѣ семѣнца чепѣшіе, дар еа есте маї пѣдѣн продѣктивѣ.

А. Каре сжит локзріле че се кзвін маї віне та кзлзі алвѣ.

Р. Ачестеї планте дї терѣ віне дн локзріле зшоаре шї пісіноасе, пзтаї съ фїе богате шї аджнк тързпците. Катъ а о сешна кжт се поате маї кзржд прїтъвара; о сеатънъ маї овїчпзїт д'а свзрателеа, дар кзлтзра дн рждзрї ар фї маї възпъ свзт тоате рапортзріле. Еа се рекоалтъ вара маї кзржд саѣ маї тжрзіѣ, де не епока сешпърїлор шї температзръ. Варїетатеа кз сешпца алвѣ, а ле кърїї кззше ретжп дпкїсе дзпъ десъвжршїта коачере, пз чере пічї о дпгрїжїре партїкзларъ; дар катъ съ пз ащепте, ка съ рекоалте не ачееа кз сешпцеле чешшїї, съ фїе десъвжршїт коалтъ, фїїнд кз кззшеле еї се дескїд дн датъ, шї вжптзріле клетепжндзї вжрфзріле, о фаче съ пїарзъ о таре капїтїтате.

А. Каре маї сжит челе-л-алте планте че ле кзлтївъ чїне-ва ка съ скоадъ оліл дїп семїпцеле лор?

Р. Кзлтївъ асемепа пентрз ачестѣ лжкрз тжстарзл алвѣ шї камелїна, дар кзлтзра лор есте пздїп дптїнсъ. Еле черѣ, ка съ деа реколте възпе, зп локѣ рекоросѣ, тързпт шї богатѣ. Ле сеатънъ маї де овще маї тжрзіѣ де кжт не челе пречеденте, адїкъ дн Апрїліе шї кіар дн Маїѣ.

А. Наѣ маї дптрздс, де кжцї-ва аїї дпкоа, дн Франчїа, кзлтзра зпї алте планте оліоасе кзпоскзтъ свзт пзшеле de madio sativa?

Р. Да, ші ачеастъ плантъ, прін рѣсті-
читатеа еї, прін білшзгъл ші възпътатеа про-
дѣктелор еї, меритъ днтр' адевр лажделе
че їа дат. Олівл съѣ е възпъ пентрѣ тоате
тревзінделе domestіче ші лажерїї съї дешї
ші граші катъ съ формезе о мінзпатъ дн-
грѣштѣрѣ. Есте дѣр де дорїт ка ачеастъ
кѣлтѣрѣ съ се пропаде репедѣ дн Франчіа.
Дн сфжршіт, еа пѣ се осїеѣще днтрѣ нїмїк
де ачеса а челор-л-алте планте оліоасе,
а фаръ днсъ де модїфикаціїле провінд
дїн семжнда са, каре прін тѣрїмеа еї се о-
сїеѣще де тоате ачелеа а ле класеї сале.

А. Каре сжнт регзлеле џенерале аплїка-
віле ла кѣлтѣра плантелор оліоасе?

Р. Еле аѣ де овще нїще семїнде преа
тѣрзїте че се пѣстреазъ преа тѣлтъ време
дн пѣмжнтѣ фѣрѣ а днколці кжнд се афлѣ
ла оаре-каре аджнчїме. Катъ дѣр а зрѣа
страшнїк прїнчїпїї дн прївїнда семѣнѣрїлор
лор днгропжндѣї преа зшор, шї а се апѣка,
дѣне реколтъ, де а кѣрѣца кѣ десѣвжршїре
локъл прїн грѣпѣрї не д'асѣпра, кѣм ам маї
ворвїт.

А. Дн рапорт кѣ алтернатѣл реколтелор,
се афлѣ нїскаре-ва регзле партїкѣларе пѣ-
трѣ плантеле оліоасе?

Р. Нѣ, регзлеле џенерале пѣсе днтр' а-
честе лѣдїї сжнт тоате аплїкавіле шї ла а-
чеастъ кѣлтѣрѣ ка ла тоате челе-л-алте.
Днсъ, плантеле оліоасе фїїнд прїїмі-
те дн ржндѣл кѣлтѣрелор челор богате, ста-
преа овїчївїтѣ а фѣртілїтѣдїї локѣлї треvзї-

тоаре знеї аст-фел де кълтърї катъ съ адъ-къ негрешїт модїфикації есчепціонале дн апликаціа ачестор регъле ценерале. Аша, кѡт ам таї зїс, поате чїне-ва днтр' ачеастъ кълтъръ, шї нѡ нѡтаї къ нѡ калкъ прїнчїпїї чї дї пъзеще дїп протївъ песте тот, а фаче съ зрмезе знеї реколте слъбітоаре о реколтъ де грѡдъ, кѡнд аре чїне-ва препъс де а се теме къ еа о съ се кълче дїп прїчїна ковѡршїтоареї фертілітѡдї а локълїї. Ної н'ам таї съвѡршї къ еле дака ам вої съ чїтѡт тоате окасїїле есчепціонале дн каре зп кълтїватор дївачїѡ шї днцелентъ се аратъ крєдїнчїос овсерватор аї прїнчїпїлор шї регълеї артеї сале, пѡрѡндѡ-се а се авате де еле дн окїї ачелора че нѡ аѡ ка дѡнсѡл адевѡрата цїїнцъ.

ЛЕЦІА LVI.

Класа V. — Плате тїнкторїале (де вѡпселї).

Рѡбіе, пастелѡ, реседъ.

Д. Каре сѡнт челе таї днсетпате плате тїнкторїале таї де овще кълтївате дн Франчїа?

Р. Рѡбіа, пастелѡл шї реседѡ; дар нѡтаї рѡбіа есте обжетѡл знеї кълтърї преа їмпортанте; ачелеа а пастелѡлїї шї а реседєї таї с'аѡ нѡрѡсїт.

А. Кълтѣра рѣвїеї есте дндестъл de респдндїтѣ?

Р. Нѣ, еа е практикатѣ не о маре ска-рѣ дн доѣ локалїтѣдї нѣмаї, дн жѣдецъл Валкѣсеї шї дн ачелеа фортате дїн векеа провинціе а Алсаціеї.

А. кълтѣра ачеаста есте еа преа фоло-сітоаре?

Р. Продѣктъл кѣрат ал знеї реколте de рѣвїе нѣ е преа рїдїкат дїн прїчина маре-лор келтѣеле de кълтѣрѣ че еа чере шї вре-мїї чеї лѣнцї дн каре еа окзпѣ пѣтжлѣтъл, дар еа есте о мїнѣпатѣ прегѣтїре пентрѣ ре-колтеле зрѣтѣтоаре прїп аджнка десфндаре датѣ локѣлї ла скосъл рѣдѣчїнїлор.

А. Кѣтѣ време окзпѣ еа дар локѣл?

Р. О ласѣ дн сл кѣте опт-спре-зече шї треї-зечї de лѣнї, зне-орї днкѣ шї кѣте па-ї трѣ а нї, дене патѣра локѣлї, стареа план-телор саѣ цїнта че'шї пропѣне чїне-ва дн а-чеастѣ кълтѣрѣ.

А. Че прегѣтїре катѣ сѣ деа локѣлї де-стїпатѣ а фаче рѣвїе?

Р. Кѣпошїнца прїнчїнїлор шї регѣлелор атжт de десѣ еспѣсе дн лецїїле трежѣте а респѣнс кѣ прїсос ачестеї днтреѣрї тѣтѣлор ачелора че аѣ ачеастѣ кѣпошїнцѣ. Чел маї de кѣпетенїе продѣкт ал рѣвїеї фїнд дн рѣдѣчїнеле сале, есте днведерат кѣ, ка сѣ фаворезе десволтареа лор, катѣ а да ло-кѣлї чеа маї маре тѣрѣнцїре пѣтїнчїоасѣ дн тот кѣлѣшъл ведетал п'жлтре каре катѣ сѣ пѣтрѣнѣзѣ ачесте рѣдѣчїне.

А. Към се фаче маї обичивит ачеастъ кълтъръ?

Р. Сеашъпъ рѣвїа љн страте компъсе де кжте патрѣ саѣ чїнчї кърърї, апої ласъ о къраре фъръ а о сетъна. Ачеастъ къраре гоалъ есте деѣтїнатъ а девенї зн шъпцълеуѣ джнд дъне тревзїнде пътжнтъл деѣтїнатъ а аконерї рѣдъчина садърїлор, љн кжт зн кжтпѣ де рѣвїе, се паре о холдъ де спарангел, кж ачеастъ деосевїре къ љн локъ де а фї плантатъ љн шъпцълеуе рѣвїа есте пе спїнареа стрателор.

А. Тревѣе дар зн локъ преа аджнк пептрѣ ачеастъ кълтъръ?

Р. Да, љнсъ о аджнчїме ковжршїтоаре есте адесеа вѣтътътоаре фїнд къ еа адаогъ љнтр' о преа таре пропорцїе келтвелеле скожлвї. Ын локъ преа богат љн каре рѣдъчинеле потѣ пѣтрънде пжпъ ла о аджнчїме де ла доѣ палме шї пжпъ ла треї, паресе а рехнї тоате кондїцїїле челе маї фаворавїле продѣктълвї къратѣ че катъ съ аївъ чїне-ва љн ведере љнтр' о љнцелелантъ агрїкълтъръ.

А. Към прегътеце чїне-ва локъл деѣтїнат а прїїмї рѣвїа?

Р. Йл десфъндъ љнаїнтеа їернеї љнтр' о аджнчїме де ла доѣ пжпъ ла треї палме, шї љл ласъ аст-фел еспѣс ла їнфлвїцелеле атмосферїче. Прїтъвара, љн Феѣрварїе саѣ љн Мартїе дъне църї, љл гъвоїеце кж бжне љнгръшътъре, ле љнгроалъ кж грїжъ, апої с'апжкъ де сетънат каре се фаче кж тжпа

descrijand o brasce kь o sapъ ѓи каре депне сешнца че о акопере кь пьтжнтъл brascei a doa. Сеатъл ас-фел патръ саѣ чинчи brasce, апої ласъ гоалъ пе ачееа destinatъ съ devіie зп шьндзледѣ ѓнтре страте.

Д. Кътъ капітате де сешнцъ сеатълъ пе зп погонѣ?

Р. Сеатълъ пе зп погонѣ дела о сѣтъ пжпъ ла о сѣтъ зече ока де сешнцъ. Катъ съ айъ чеа маї mare ѓнгрїжїре пентръ калїтатеа семїнцїї шї пентръ операція сешнърїї, къчї о възпъ ресърїре есте тот чеа че е маї аневоїе де довжндїт ѓнтр' ачеастъ кълтъръ.

Д. Ла че аджнчїме пне сешнца ѓи пьтжнтѣ?

Р. Аста атжрпъ де патъра локълї шї де епока сешнърїлор: кь кът сеатълъ маї тжрзїѣ прїтъвара, шї кь атжт маї тълт сешнца катъ съ фїе маї тълт ѓнгронатъ дїн прїчина сечетеї. Де овще ачеастъ аджнчїме се осївеще де ла о палтъ шї жьтътате пжпъ ла доъ.

Д. Аї зїс кь о възпъ ѓнко лцїре а семїнцелор ера пзптъл чел маї аневоїе де довжндїт, пентръ че ас-фел?

Р. Фїїнд кь, дака сечета се івеще, сешнца пж ресаре саѣ ресаре преа рѣѣ, шї катъ съ се сіліаскъ чїне-ва а лекзї прїн то-те мїжлоачеле пзтїнчїоасе ачеастъ греа некзвїїндъ.

Д. Каре сжнт челе маї сігъре дїн ачесте мїжлоаче?

Р. А сешна кът маї кържд се ва пж-

теа, апої а да локълї о цеапїлї тьвалъ ка съ пьстрезе ѓн ел змезеала.

Д. Дн локърїлє ѓн каре ресьрїреа есте адеcea зрїчїоась, фїе дїн прїчїнї къ еле лась лесне а се евапора апа, фїе дїн орї-каре мотївѣ, нѣ поате чїне-ва лѣа тьсьреле тре-взїнчїоасе ка съ дндрептезе ачестѣ рѣѣ?

Р. Да, дндрепїнеще семьнрїле прїнтр' о плантадіе де жьне ресадърї де зп анѣ пе каре ле пьне ѓн пьтжнтѣ къ ачелашї кїпѣ ка шї пе семїнще.

Д. Кьнд рѣвїа а ресьрїт, че днгрїжїрї чере еа?

Р. Пївїрїле сжнт неапьрате ка ла тоате челе-л-алте планте, фїїнд къ еле аѣ де скопѣ а о скьпа де ервьрїле парасїте каре трьїескѣ къ пагьва еї. Кьрьценїа абсольтѣ шї статорнїкѣ а локълї есте, о таї зїкѣ, о регьлѣ џепералѣ пе каре нѣ поате чїне-ва а о кьлка пепедепсїт, нѣ пьтаї пентрѣ рѣвїе дар пентрѣ верї-каре алтѣ кьлтърѣ.

Д. Афарѣ де пївїрї, рѣвїа нѣ чере еа вре о алтѣ операдіе?

Р. Да, кь їнтратъл ѓн їарнѣ о тошорїе-еще къ грїжѣ. Ачестѣ операдіе се фаче аконерїнд стратьрїле къ шеапте оптѣ децїте де пьтжнтѣ днпрьжьтат де ла врасда ретасѣ гоаль п'жнтре стратьрї. Арькѣ ачест пьтжнтѣ пе рѣвїе, авьнд грїжѣ де а пьне грьпжїї аст-фел ка еї съ нѣ акопере плантеле пе каре ар пьтеа съ ле пьвьшїаскѣ опрїнд черкьлаціа аерьлї.

Д. Рѣвїа есте еа сьпжсь ла вре о боаль?

Р. Да, еа есте свѣсъ ла о ловіре преа греа че о пѣтескѣ фарѣн љн жѣдеѣл Валкѣсеі, ші каре, ка тоате воалеле веѣталедор, віне дін івіреа чѣперчелор парасіте че ісвескѣ рѣдѣчїеле ші ле роаде трептат ка ѣн канчер веѣталѣ.

А. Кѣпоаѣе чїне-ва прїчина ачестеї воале?

Р. Нѣ, ѣніі о атрївїе ла нїѣе прїчинї акчїдентале, алїї ла љмпреѣїрѣрі локале; ѣар адеѣрата каѣсъ а івірїї ачестѣї парасїт есте љнкѣ о таїнѣ.

А. Де пе че семпе кѣпоаѣе чїне-ва ачаестѣ воалѣ?

Р. Лѣжерїї, а кѣрор рѣдѣчїнї сѣнт ісвїте, љнчепѣ а се веѣежі шї піер кѣ љнчетѣл. Дїн непорочїре фїїнд кѣ воала се леагѣ таї ѣлтѣѣ де рѣдѣчїнї прїн кѣпѣтѣїеле лор челе таї дїн жос, кѣнд еа се аратѣ пе афарѣ а фѣкѣт пе дїн пѣѣнтрѣ тарї пѣстїїрї?

А. Каре е леакѣл че поате чїне-ва сѣ опѣїе ачестѣ рѣѣ?

Р. Стѣрпїреа кѣ десѣѣѣршїре а плаптелор, пѣ пѣтаї љн пѣрїїле ісвїте, чї љнкѣ љнтр' ѣн ларгѣ черкѣ ѣѣр љмпреѣїр, есте сїпѣрѣл мїжлок де а опрї толїта ачестеї воале, пентрѣ каре пѣ ва фї нїчї о датѣ леак пѣлѣ кѣнд пѣ і се ва кѣпоаѣе каѣса шї атѣпчї љнкѣ пѣтаї тѣсѣрї ферїтоаре поате сѣ іа чїне-ва, ка пентрѣ пѣтрезѣнеа грѣѣлї. Нѣ поате сѣ се афле леакѣрї кѣрат зїсе пентрѣ асеменеа воале декларате d'o датѣ.

А. љн анѣл ал доїлеа, рѣѣїа чере еа алте љнгрїжірї партїкѣларе?

Р. Нъ, тот пръшірі, dar маї пѣдін пѣ-
тероасе, фїнд къ плантеле маї тарї шї
маї цеапене се апъръ маї віне де зрїчіоасе-
ле ервзрї; апої ла апропіереа іернеї, зп ал
доїлеа то шороїтѣ. Дъпъ ачест ал доїлеа
то шороїтѣ, рѣвіа, десволтатъ цеапън шї
стъпжпъ а тържтълві, пѣ маї чере нічі о ал-
тъ лѣкраре пжпъ ла скосял еї, че се фаче
лп лзна лві Івліе шї Аѣгѣст.

Л. Към се фаче скосял ачеста?

Р. Къ тжпа саѣ къ пѣгъл. Фїнд къ а-
чаестъ операціе есте чеа маї костїтоаре а
ачестеї кѣлтзрї, катъ ка кѣлтиваторїї съ'шї
піропіаскъ тоатъ лѣареа а мїнте асѣпра еї
ка с'о факъ кжт се ва пѣтеа маї екопотїкъ;
фїнд къ ва пѣл крѣцат есте чел д'ъп-
тжїѣ кжщїгат.

Л. Каре е маї де'овѣще чел маї вѣн мїж-
локѣ де скосял рѣвіеї?

Р. Скосял къ пѣгъл паре-се а фї де
взпъ сеатъ чел маї екопотїк претѣтїндеа
знде се поате фаче къ лплеспіре; фїнд къ
адесеа форма саѣ пѣдіна лптїндере а локъ-
рілор, саѣ лпкъ преа тѣлта аджпчїме а рѣ-
дѣчїнелор, облігъ а се слѣжї къ скосял къ
тжпа.

Л. Нъ маї траѣ чїне-ва де ла рѣвіе алт
фолос де кжт пѣтаї пе ал рѣдѣчїнелор сале?

Р. Да, реколта семїнцелор еї лпфѣді-
шеазъ дестъл де тарї фолоасе; лї косеѣе
аша лѣжерїї лп мїнѣтъл лпфлорїрїї ка съ
факъ дїп еї фораціѣ каре, кжнд есте віне
прегѣтїт, есте мїнзнат пентрѣ тоате вігеле.

А. Е таї віне а реколта сетѣнца рѣ-
віеї саѣ а о косі ла ѣнфлоріре?

Р. Дака есте ворва де ефектѣл продѣс
асѣпра фертілітѣцїї пѣтѣнтѣлѣї прїп фїе-
каре дїп ачесте доѣ метоаде, респѣнсѣл пос-
трѣ пѣ ар пѣтеа фї ѣндоїтор пентрѣ пічі ѣ-
пѣл дїп чїтіторїї ледїлор поастре трекаѣте:
фрѣктіфікація рѣвіеї слѣбеѣе локѣл ка тоа-
те фрѣктіфікаціїле, шї прїп ѣртаре, ѣн іп-
тересѣл реколтелор ѣртѣтоаре е таї віне а
о косі ла ѣнфлоріре. Кѣт пентрѣ ефек-
тѣл продѣс асѣпра реколтеї рѣдѣчїнелор, прїп-
чїпїї, фѣрѣ а фї абсолѣцїї ѣнтр'ачеастѣ прї-
вінѣѣ, пі се паре ѣнкѣ а се лѣпта ѣн фа-
воареа косїрїї ла ѣнфлоріре пентрѣ десле-
гареа ачестеї ѣнтрѣвѣрї фоарте пѣлт дес-
вѣтѣѣ ѣн пѣрѣїле знде се кѣлтівѣ рѣвіа.

А. Пентрѣ че аст-фел?

Р. Фрѣктіфікація слѣвінд пѣтѣнтѣл де
земѣрїле сале челе таї есенціале, е ѣнве-
дерат кѣ ачеастѣ слѣвіре катѣ сѣ се факѣ
кѣ пагѣва десволтѣрї рѣдѣчїнелор, фїїнд кѣ
ачеастѣ десволтаре е тот деѣзна пропорці-
опатѣ кѣ богѣцїа локѣлѣї ѣн каре еа се
фаче.

А. Деѣпѣ стѣлсѣ, че ѣнгрїжірї черѣ рѣ-
дѣчїнеле рѣвіеї?

Р. Ле пѣпе сѣ се ѣсѣче фїе ла аер кѣнд
времеа есте фаворавїлѣ фїе ѣн катере саѣ
ѣн кѣптоаре ѣнкѣлзїте ѣн времіле плоїоасе;
апої ле сфѣрѣжтѣ шѣрѣнт. Ачі ролѣл агрї-
кѣлтѣреї ѣнчетеазѣ шї ѣнчеле ачела ал ко-

мерчієлві; пзмаї е треаба поастръ дар а не окъпа маї мълт де джпса.

А. Дъ тоате тържтъріле о рѣвіе де ачееашї калїтате?

Р. Нѣ, колоареа че дптокмеще ачееастъ калїтате се осївеще мълт дене клїтъ шї патъра локълві: де ла кълоареа рошіе, каре е чеа маї стїматъ, еа трече не ржнд дїн рошз дпкїс дп рошз дескїс шї дп галбенѣ. Нѣ рекоалтъ дп Франчіа не чеа къ рошз дпкїсѣ, че vine дїн Асіа цара еї паталъ. Ла сѣдзл Франчіеї еа есте, дене локърї, рошіе дескїсѣ саѣ трандафіріе; ла пордѣ еа есте галбенѣ.

А. Поате съ кълтїве рѣвіа претѣтїпденеа дп Франчіа?

Р. Негрешїт; фїїнд къ о кълтївъ къ їсѣвтїре ла сѣд шї ла Нордѣ, ар пзтеа съ о кълтїве дп тоате жѣдецеле копрїнсе дптр'ачесте долъ пзтърї; шї дп локърїле къвіїпчїоасе есте афаръ де орї-че дпдоїалъ къ калїтатеа еї ар фї къ атлът маї взпъ, не кът клїма с'ар апропіа маї мълт де а ачелора де ла мїазъ зі.

А. Де че дар ачееастъ кълтъръ пѣ с'а дптїнс маї репедє дп Франчіа?

Р. С'а фѣкът черкърї асѣпра маї мълтор пзтърї шї адесеа къ о їсѣвтїре матеріалъ преа дпкзрадїтоаре; дар еа п'а пзтѣт съ трїѣтфе де о педїкъ маї невірїтъ каре се опзне ла їнтрѣдѣкїа дп тоате локърїле пої, а кълтърї плантелор, а кърор фолосїндъ чере прочеде партїкъларе де прегътїре.

А. Каре е ачеастъ педикъ?

Р. Непзтінца де а гъсі, днсеші кз пре-
дзрі де нїмїк, кзмпърътор пентрѣ о тарфѣ
греа шї стрїптърътоаре, а кърїї манїпла-
ціе чере ашезъмінте партїкъларе, каре се
афлѣ днтр'о депъртаре де маї тълте зечї
де пощї де локъл реколтеї.

А. Към ар пзтеа чїне-ва съ вїрзіаскъ
ачеастъ ставїлѣ?

Р. Нзмаї прїн асоціаціе. Шї дн аде-
вър, дака нїскаре-ва пропрїетарї с'ар дн-
целеце ка съ кълтїве рѣвїа фїе-каре дн-
тр'о пропорціе датъ, еї ар продъче дестълъ
ка съ поатъ орї съ трагъ лъареа амінте а
кзмпъръторїлор саѣ съ факъ о тоаръ де
сфъръмат. Кълтзра рѣвїеї ар пзтеа, прїн
ачестѣ мїжлокѣ съ се днпланте дн позе ло-
кзрї, дн каре тоате стрѣдънїїле їсолате нз
ар ажнѣче нїчї о датъ ла зн ресълтат фо-
лосїтор. Ачеастъ обсерваціе, че мерїтъ ла
чел маї дналтѣ пзнтѣ бзгареа де сеамъ а
кълтїваторїлор, есте аплїкавїлѣ ла тоате
реколтеле каре, ка рѣвїа, черѣ зн чентрѣ
партїкълар де прегътіре.

ПАРТЕА А ТРЕІА.

Апликадіа прінчіпілор ши регълелор агрїкъл-
търей ла продъкціа анімалілор domestічї.

ЛЕЦІА LVII.

Консїдерації џенерале.

А. Аї зіс къ веџеталеле, пе каре къл-
тиваторъл ле фъчеа а ле продъче пътжп-
тъл, крещеа, пџтріа ши дпгръша вітеле а
кърор осевїте продъкте ле дптревзїнца ла
невоїле сале?

Р. Да, продъкціа матерїей анімале есте
комплїментъл ал ачестей тарї фапте а креа-
ціей съвстанцелор фолосїтоаре отълвї прїн
міжлочїреа пътжптълвї.

А. Каре сжнт прїнчіпї ши регълеле че
къртъескъ ачеастъ продъкціе а матерїей а-
німале?

Р. Токмаї ачелеашї ка ши челе че пре-
сїдъ ла формаціа матерїей веџетале, дїп
каре матерїа анімалъ пърчеде дптръ тоатъ
дптрещїтатеа ей.

А. Че фел?

Р. Да, дппъръціа анімалъ пџ е нїмїк
алт лъкръ де кът дппъръціа веџеталъ а-

дъсъ ла о треаптъ май тълт кътре перфекція органикъ прін ажъторъл зпѣі а доа елабораціи а элементелор витале дитпрѣмътате де ла пѣтжнтѣ прін веѣетале ші стрѣмътате апоі прін еле анималилор.

А. Към се фаче ачеаста а доа елабораціе?

Р. Пѣтжнтѣл веѣеталѣ елаборъ ші дѣ плантелор прінчипіи органичі ка съшї дї асимиле, адікъ ка съї трансформе дн матеріе веѣеталѣ, ачеастѣ матеріе веѣеталѣ асорвітъ съвт деосевіте форме де анималї, се трансформтъ дн съвстанцѣ анималѣ прін мїжлокъл зпѣі позе елабораціи че еа чеаркъ дн stomach. Дар ачеастѣ елабораціе ші ачеастѣ трансформацие нѣ скітъбѣ дитрѣ нїмїк патѣра прїмїтївѣ а элементелор витале; афарѣ де спїрїтъл че дн днсъфлѣ ші мїшкареа че дн мїшкъ, зп анимал нѣ е нїмїк алт лѣкрѣ де кѣт зп веѣеталѣ, адікъ азот, кѣръзпне, осїѣенѣ, ші ідрѣѣенѣ комбінаціи кѣ прінчипіи мїнералї ші солїдїфікаціи съвт о формѣ органикъ.

А. Че зрмаре траці дїн ачестѣ фалтѣ?

Р. Кѣ кълтиваторїи тревзе, към зісеїѣ, съ апліче ла фалта асимїлаціеї анимале тоці прінчипіи ші тоате регълеле че ам нѣсѣ ка съ фаворѣм ші съ десволтъмѣ не ачеа а асимїлаціеї веѣетале, адікъ а да вителор лор, ка съ ле трансформе дн съвстанце анимале, матерїїле веѣетале челе май къвінчїоасе кѣ патѣра лор ші челе май потрївіте

къ фелъл продъктълѣи че еї ащеаптъ de ла джиселе.

А. Хотъраще не скърт ачеастъ тълмъчире.

Р. Прекъм кълтиваторъл джкредингеазъ пължнтълѣи джгръштъреле шї amendementii чеї маї потривїцї спре а ажънѣ ла цїнта че дшї пропъне дж кълтъра фїе-кърїа планте, асемenea ел тревъе а да аїмалїлор сѣї de тѣнкъ пѣтрѣцъл чел маї потривїтѣ ка сѣ цїе ардоареа шї пѣтерїле лор; вачелор сале де лапте саѣ каре се сѣгѣ пѣтрѣцеле челе маї фаворавїле фортацїей лаптелѣи; вїтелор сале де джгръшатѣ не ачелеа каре аѣ маї мѣлтъ инфлїцїдъ асѣпра десволтърїї кърпїї шї асѣпра фортацїей гръсїмїї.

А. Към потѣ кълтиваторїї кѣноаще джсѣшїрїле партїколаре а ле ачестор осевїте пѣтрѣде?

Р. Дака есперїїнда п'ар фї фѣкѣт кѣпоскѣтѣ джптр'ън кїпѣ лѣмѣрїт калїтѣцїле релатїве фїе-кърѣї дїн ачесте пѣтрѣде, прїпчїпї че ам пѣс пѣптрѣ асїмїлацїа плантелор ар фї джкѣ пѣптрѣ джпшїї джптр'ачеастъ апрѣцїацїе, о кълъзъ статорпїкѣ шї сїгѣрѣ.

А. Че фел?

Р. Дѣпъ челе че зїсеръм, есте джвѣдерат къ сѣвстанцеле каре аѣ инфлїцїа чеа маї фаворавїлъ асѣпра десволтърїї организмѣї аїмал сжнт ачелеа каре копрїндѣ джптр'о капїтате маї маре прїпчїпїї органичї шї мїнералї каре контрївїескѣ кѣт се поате де мѣлт ла фортацїа сѣвстанцелор веѣ-

тале, адікь пьтределе каре сьвт о тьсьрѣ датъ копріндѣ о таре каптітате де азотѣ маї џптжѣ, апої де кървьне шї де прїнчїпї пѣтжптещї шї мїнералї шї прїнѣраре о маї мїкь каптітате де апѣ.

А. Каре сжнт сьвстапцеле веѣетале каре, дн регълѣ џепералѣ, копрїндѣ маї тьлт азотѣ сьвт о тьсьрѣ датъ?

Р. Сжнт маї џптжѣ семїпцеле череалелор шї плантелор легѣмїоасе шї оліоасе, шї апої рѣдѣчїпеле шї плантеле легѣмоасе.

А. Каре сжнт ачелеа каре копрїндѣ маї тьлт кървьне асеменеа сьвт о тьсьрѣ датъ?

Р. Ачелеа дн каре гьсеѣе чїне-ва дн-тр'о каптітате маї таре скробиалѣ саѣ фекълѣ, захарѣ, гьмїтѣ шї алте сьвстапце маї пѣдїн кьпоскьте каре тоате копрїндѣ тьлтѣ кървьне.

А. Дар мї се паре кь пьтределе џеперале че аї днсетнат кь копрїндѣ маї де-обѣе маї тьлт азотѣ, адїкь семїпцеле череале шї плантеле легѣмїоасе шї оліоасе, сжнт асеменеа ачелеа каре копрїндѣ маї тьлтѣ фекълѣ саѣ скробиалѣ, гьмїтѣ шї захар, шї прїнѣраре кървьне?

Р. Аста есте адевьрат, шї еака пентрѣ че гржъл, секара, орзъл, овьзъл, поржт-въл, рїшка, тазъреа, фасолеа, вовъл, ть-зърїкеа шї тьзъроїзл шї тьртеле де семїпце оліоасе, пьтределе веѣетале дн каре о преа таре проворѣїе де азотѣ се гьсеѣе резнїтѣ кь о таре каптітате де кървьне,

аъ ла о грезтате де о потривъ о пьтере пь-
тритоаре тълт маї пресъс де ачеаа а фж-
пълї, картофълї, сфеклеї шї торковълї,
свъстанце љн каре пропорція де кървъне
domneще сьвт форма де фекъла, де за-
хар шї де гъмитѣ; еакъ асемenea пентрѣ
че фжъл шї рѣдъчинеле сьвт маї пьтритоа-
ре де кьт врожвеле шї папї, љн компози-
ція кърора фекъла, захаръл шї гъмитъл
интръ љнтр' о маї тїкъ пропорціе релативъ.

А. Ресътъ ачесте консїдерації ценера-
ле асьпра продъкціеї шї десволтърїї органи-
змълї анімал љн рапортърїле сале къ агри-
кълтѣра?

Р. Анімалїї нефїнд нїмїк алт лъкръ де
кьт ведетале трансформе шї трежъ љнтр'
ън ordїнъ маї љналтѣ ал организмълї, дес-
волтарса шї репродъкція лор сьвт d'a дреп-
тъл кърмвїте де ачеїашї прїнчїпї шї де а-
челеашї регъле че ам аплїкат пїезїш ла кре-
дереа шї ла фрѣктіфікація плантелор; прїп
зрмаре катъ а аплїка d'a дрептъл анімалїлор
љнгрїжїрїле іціенїче шї повеціле де хранѣ
че ам љнвѣдат а аплїка ла планте прїп мїж-
лочїреа пѣтжлїтълї. Ачесте љнгрїжїрї шї
ачесте повеце сьвт: къръценїа, ферїреа де
їсвїрї вѣтъшътоаре а ле елементелор ат-
мосферїче, шї пьтредъл чел маї фаворабїл
патърїї лор шї чел маї потрївїт ка сь ле
факъ а љндепїнї кьт се поате маї къ фолос
скопъл че'шї пропъне чїне-ва крескьндъ-ле
шї пьтрїндъ-ле.

ЛЕЦІА LVIII.

**Консидерації генерале асѣпра дѣш-
бѣпѣтъдѣріі раѣелор (соіѣрілор).**

А. Каре сѣпт анімалиі а кѣрор продѣкціі интересеазъ маі кѣ сеатъ агрїкѣлтѣра?

Р. Каіі, вітеле бовіне ші овіне, ші порчїі.

А. Се афлѣ маі пѣлте раѣе de фїе-каре дїн ачесте фелѣрї de анімалиі?

Р. Да, тїпѣл зпїк ал фїе-кѣрія дїн еле с'а модїфікат пѣпѣ ла непѣрїїніт, de не дѣшпреїѣрѣріле локале адїкѣ de не осевїреа клїмеї, пѣтреѣлѣшї шї дѣгрїжїрілор ідїенїче, шї а формат прїп зрмаре зп пѣтѣр асеме-неа непѣрїїнітѣ ле раѣе локале.

А. Гѣндѣцї дар кѣ дѣшпреїѣрѣріле локале аѣ асѣпра формей анімалилор о інфлѣ-їнѣ пѣтернїкѣ шї сїмѣїтѣ?

Р. Да, am zic дѣтр'зна дїн леїїле тре-кѣтс кѣ клїма, патѣра локѣлѣшї шї кѣлтѣра пѣ пѣтеа нїчї о датѣ сѣ скїмѣе форма генералѣ прїмітївѣ а веѣеталелор, дар кѣ еле авеа чеа маі маре інфлѣїнѣ асѣпра десвол-тѣрїі шї модїфікацілор осевїтелор пѣрїї че дѣптокѣтескѣ ачеастѣ формѣ генералѣ; асеме-неа есте шї кѣ анімалиі.

А. Деслѣшаѣе ачеастѣ асерїїе?

Р. Ын калѣ е тот дѣазна зп калѣ, шї кѣ тоате ачестеа дѣшпреїѣрѣріле локале аѣ о аст-фел de інфлѣїнѣ асѣпра фїе-кѣрія дїн пѣрїїле макїнеї калѣлѣшї ле модїфікѣ ла зп аст-фел de пѣпѣтѣ, кѣ адесеа нїмік пѣ сеатѣпѣ маі пѣдїп зп калѣ кѣ алѣл.

А. Че фелѣ?

Р. Съ лѣтъ de пилѣ зп калѣ de ве-
 рарѣ Фламандѣ, ші съ'л алѣтърѣтъ кѣ зп
 микѣ калѣ de Корсіка: зпѣл аре о талие de
 чинѣ пічіоаре патрѣ деѣте de дпѣлѣдѣме,
 форме елефанѣче ші колосоале, аре капѣл
 таре ші греѣ, зрекеа зріашѣ, плеодѣтѣ ші
 лѣпѣ, окіѣл таре ші посоторѣтѣ, коапселе
 пѣтрате ші плеторѣче, пічіоареле лѣвѣрѣдате
 ші лате; чел-л-алѣ авіа аре треї пічіоаре
 de дпѣлѣдѣме, формеле елеганте ші зскѣдѣве
 ка а ле червѣлѣї, капѣл шѣї ші зшорѣ, з-
 рекеа дреапѣтѣ, скѣртѣ ші віне тѣіатѣ, о-
 кіѣл віоїѣ ші віне крѣпатѣ, коапселе зскате
 ші зсѣдѣрї, ші пічіорѣл микѣ ші віне фѣкѣт.
 Есте кѣ пѣтѣнѣ de а ведеа дої анімалї а-
 кѣрор тоате пѣрѣіле съ фїе маї деосевїте
 дпѣтре еле? ші кѣ тоате ачестеа форма лор
 денералѣ есте ачееашї, еї есѣ дїп ачелашї
 тїпѣ прїмїтївѣ, сѣпѣт дої каї дп сфѣршїт. . . .

А. Шї гѣндеѣї кѣ ачестѣ таре осе-
 віре віне кѣ тотѣл дїп інфлѣнѣца дппреѣїѣ-
 рѣрілор фелѣрїте сѣвт каре тїпѣл прїмїтївѣ
 с'а модїфікат аст-фел дптр'зп кїп атѣт de
 сїмѣітор?

Р. Е кѣ пенѣтѣнѣ а о да алтеї каѣсе.
 Прїп інфлѣнѣца прелѣпѣтѣ а зпѣї пѣтрѣдѣ
 дпдестѣлѣтор ші сѣвстанѣїос, десмїердат ші
 тоале, тїпѣл а пїерѣдѣт елеганѣца ші віої-
 чїзнеа са прїмїтївѣ лѣжнд пѣдїп кѣте пѣ-
 дїп, сѣвт кліма змедѣ ші брѣзоасѣ а Флап-
 дреї, о десволтаре ковѣршїтоаре ші пле-
 тороасѣ че а деспатѣрат формеле сале дп-

грозиндъ-ле песте тьсъръ. Prin инфл-инца кь тотъл опъсъ а знеї віецї селватиче, рътъчиндъ ши рьстикъ съвт кліма калдъ ши съвт мънції піетроші ай Корсічеї че дъ сто-такълї съъ о еарьъ скъртъ ши раръ дар есенціалъ ши ароматікъ, плътънілор съї зп аер кьратѣ ши съпътос, Формеле тіпълї с'аъ мікшератѣ, дар ел н'а пердът німік дін елеганца ши дін фокъл съъ primitive.

А. Че зрмаре траці дін ачестѣ фантѣ?

Р. Къ нъ поате чїне-ва модіфіка дитр'зи кінѣ фолосіторѣ ши дїніторѣ рацеле локале де кьтѣ модіфікьнд маї зптъжї дитпреціз-рърїле локале че аъ продъс ачесте раде.

А. Дар дн дитпрецізрърїле локале се а-флъ зпа чел пьціп пе каре нъ о поате нічї о датъ модіфіка чїне-ва, кліма?

Р. Аста е адевърат, ши еакъ пентрѣ че нъ тревзе съ се іспітіаскъ чїне-ва а патъ-ралїса дитр'о локалітате о радъ стрьїнъ форматъ съвт о клімъ преа осевїтъ де ачеса а ачестеї локалітъці.

А. Дака дитоктіа чїне-ва пе мънції Корсічеї о ставъ де каї Фламанзі, еї нъ'ші ар пьстра дар аколо талїа лор ши Формеле лор тькар де ї ар нътрі кь дндестъларе ка дн Фландра?

Р. Нъ, еарва ши гръзптеле мънцілор Корсічеї авьнд маї мълтъ пьтере ши фокъ де кьт ачеїа ай Фландреї, кліма фїнд маї калдъ ши аеръл маї сімцітор продъктеле ачестор каї Фламанзі с'ар апропіа пьціп кьте пьціп, кь тот вїлнзгъл нътрецълї, де ті-

пъл примитив ал Аравіей; къчї, аша към ам таї зїс, организмъл анімал се дѣпъртъшеще тот дѣазна дїн патъра аерълѣї шї елементелор че дѣшї асїмїлъ.

Д. Мічїї каї корсічї ар лза дар талїа шї търїмеа каїлор Фламандї дака дї ва стръмъта дн Фландра шї дака дї ар хрѣні аколо асемenea?

Р. Негрешїт ар фї къ непътїндъ а пѣстра таї мълтъ време дн Фландра тїка радъ корсікъ дн пропорціїле сале де акъм; ла фїе-каре дегенераціе фортеле продъктелор сале с'ар апропіа дїн мълт дн таї мълт де ачелеа а ле радеї локале.

Д. Ачестї прїнчїпї сжнт апликабілї ла челе-л-алте фелърї де анімалї domesticїчї?

Р. Да, астїа сжнт прїнчїпї патъралї нестръмътадї шї а тот пѣтерпїчї че се аплїкъ нъ нътаї ла тоцї анімалїї domesticїчї, дар днкъ ла тот че трѣеще саѣ креще не пѣтжнтѣ.

Д. Деслъшеще ачаестъ асерціе?

Р. Плантеле се офїлескѣ шї се пїрпїческѣ прекъм анімалїї слъвескѣ шї дегенерезъ прїн инфлвїнда вѣтъмътоаре а клімеї, а апеї, шї прїн лїпса саѣ зрїчіоаса калїтате а пѣтрецълѣї. О клімъ днпротївїтоаре, зн локъ преа такрѣ саѣ преа анос продъкѣ планте фъръ вїртъте пѣтрїтоаре каре, не ржндъл лор, продъкѣ анімалї славі шї непърсїбілї. Аст-фел, претътїнденеа знде гржпеле сжнт рарї шї мїчї, вїтеле сжнт пѣціне шї тїкълоасе. Ачестѣ нестръмътатѣ

ланцѣ de viçivri caş de калитѣдї а ле клі-
меї ши локълї кѣ ачелеа а ле плантелор ши
анїмалїлор се тжлтѣчеде дитр'ѣн кїнѣ фал-
нїк ши хотѣржт де прїнчїпї еспѣшї ла фїе-
че пацінѣ дитре ачесте лецїї.

А. Че ѣртѣрї трацї дїн тоате челе че
зїсешї?

Р. Катѣ а траде дїн ачесте пропѣнерї do-
vedite кѣ атжта сїгѣранцѣ ѣртѣтоареле кон-
секцинде: 1-їѣ Фїїнд кѣ есте тот дѣазна
преа аневоїе, ка сѣ нѣ зїкѣ кѣ пенѣтїнцѣ,
а скїнѣа дїнпрецїѣрѣїле клімеї, афарѣ кжнд
вѣтѣтѣтоареа са инфлїнцѣ ар veni дїн дѣ-
хоареа вѣлцїлор ши елецѣелор лесне де скѣр-
ши де ѣскат, есте асемenea перозїе а вої сѣ
адѣкѣ о рацѣ ноѣ сѣвт о клітѣ преа осе-
вїтѣ де ачееа дїн каре еа с'а формат, 2-леа
дѣвѣнѣтѣдїреа локълї ши а апелор дїн каре
їесе дѣвѣнѣтѣдїреа матерїеї вецетале, тре-
вїнд сѣ пречеде тот дѣазна дѣвѣнѣтѣдїреа
organismãлї анїмал, нѣ треѣе нїчї о датѣ
а се черка сѣ дѣвѣнѣтѣдїаскѣ о рацѣ ло-
калѣ маї пайнте де а дїнчеле сѣ дѣвѣнѣ-
тѣдїаскѣ дїнпрецїѣрѣїле че аѣ прѣсїт'о.

А. Че конкїзї дїн тоате челе че зїсешї?

Р. Чел маї фолосїтор ши чел маї дїн-
целент дѣкрѣ есте тот дѣазна де а дѣвѣнѣ-
тѣдї трептат раца цѣреї сале, прїн еа дїн-
сешї дитр'ачееашї време кжнд, прїнтр'о а-
грїкѣлтѣрѣ маї раціоналѣ дїтетеїатѣ пе паза
кѣ сфїлденїе а тѣтѣлор прїнчїпїлор че ам нѣс,
дѣвѣнѣтѣчеде храла ши їціена са.

А. Че диделеці прин ачесте ворбе: а дмвзпътъци о радъ прин еа днсеши?

Р. Диделегъ къ катъ съ алеагъ тот дѣа-зна, ка прѣситоръ дитр'ачеастъ радъ, ани-маліи че аъ дн чел маі дпалт градъ кали-тъциле че дореще чине-ва а ле адъога дн-тр'анса, саъ пе ачеіа дн каре метехпеле че воіеше съ ле факъ а пері пѣцин кжте пѣцин, пѣ преа батъ ла окі.

А. Нѣ поате чине-ва а гръві тѣлт а-чеастъ дмвзпътъцире а знеі раце локале дн-кълікжид'о кѣ раце стръіне локалітъциі сале?

Р. Да; дар катъ съ алеагъ атънчі пе прѣситоріи стръині дитр'о радъ каре съ фіе продѣктѣл зпор дитрецізъррі аналоде, дар акъм дмвзпътъците; адікъ, провіинд дитр'о локалітате а къріи клімъ ші локъ сжит маі ачелеаші, дар дн каре о агрікълтъръ маі днаінтатъ а днгъдзіт де а дмвзплтъциі ра-ца локалъ.

А. Аст-фел, дн дмвзпътъциреа раце-лор вітелор доместіче, катъ съ іа тот дѣа-зна дн въгаре де сеатъ дитрецізърріле ло-кале, ші съ пѣ черче нічі о датъ а ле сілзі?

Р. Аста есте о регълъ нестръмътатъ, а къріи певъгаре дн сеатъ а къшзнат ші ва къшзна днкъ тѣлте де ачесте грешеле а-гріколе, неапърате кжнд пѣ къноаще саъ пѣ щіе чине-ва ачесті принчіпні.

А. Маі поменеце ачесті принчіпні ші а-честе регъле?

Р. Анималіи асімілжидз'ші прин пѣтреці ші ресѣфларе, матеріа веѣеталъ ші газъл

копринс дн аерѣ ши дн апт се дшпъртъ-
шескѣ неапърат дн патъра ачестор осевите
ементе дн каре еле сжнт днтръ тоате
компъсе. Прип зрмаре, вѣртѣтеа пѣтрѣтоа-
ре а плантелор кѣ каре се пѣтрескѣ, калѣ-
татеа апей че веа ши а аерѣлѣ че еле ре-
сѣфлѣ аѣ асѣпра органисаціей ши десволтѣрѣ
лор о инфлѣицѣ а тот пѣтерпѣкѣ, каре п'аре
алте хотаре де кѣт челе импъсе де патърѣ
ла ефектѣл фѣе-кѣрѣи каѣсе.

А. Че днцелеѣи прип ачеаста?

Р. Кѣм ам маѣ зѣс, ефектеле сжнт тот
дѣазна страшик пропорціонате кѣ каѣса лор;
есте дар тот дѣазна кѣ непѣтѣицѣ де а тѣрѣ
зп ефектѣ фѣрѣ аѣ тѣрѣ каѣса; ши днтр'
ачеастѣ причѣпѣ, есте тот дѣазна о грешалѣ,
ка сѣ пѣ зѣкѣ о пѣвзпѣе, де а воѣ сѣ импѣе
мѣщешѣѣт зп ефектѣ сѣперѣор ла о каѣсѣ
де неажѣнс шѣешѣ. Прип зрмаре не кѣт
есте де раціонал ши сѣгѣр а кѣзта сѣ креаскѣ
пѣѣпн кѣте пѣѣпн талѣа, фортеле, продѣк-
теле зпѣй раѣе локале, дѣмѣзпѣтѣѣицѣ трѣп-
тат каѣселе патѣралѣ а кѣрор еа есте е-
фектѣл, адѣкѣ, адѣогѣнд, приптр'о кѣлтѣрѣ
маѣ раціоналѣ ши маѣ богатѣ а локѣлѣѣ, ка-
лѣтатеа ши вѣртѣѣѣле пѣтрѣтоаре а храпѣй лор,
лекѣицѣ ла трѣвзѣицѣ зрѣѣюаса калѣтате а
апей че веа, ши фѣкѣнд маѣ кѣрат ши маѣ
сѣпѣтос аерѣл че ресѣфлѣ дн стаѣлеле лор,
не атѣт ар фѣ песокотѣицѣ ши амѣѣѣре сѣ
воѣаскѣ а продѣче мѣщешѣѣт зп ефектѣ сѣ-
перѣорѣ ла о каѣсѣ дн фѣицѣ де неажѣнс
шѣешѣ, дѣкѣлѣкѣнд о тѣкѣ раѣѣ локалѣ

кѣ о таре радѣ стрѣпѣ, ефектѣ ал зпор
каже кѣ тотѣл осевѣте шѣ прѣн зрмаре тѣлт
таѣ пѣтерпѣче.

А. Есте тот дѣазна шѣ претѣтѣндеа
лесне де а добѣндѣ ачеастѣ дѣмѣзпѣтѣдѣре
а зпѣѣ раце прѣн еа дѣсешѣ?

Р. Да, кѣ ажѣторѣл прѣнчѣпѣлор шѣ паза
регѣлелор, поате чѣне-ва тот дѣазна шѣ претѣтѣндеа а добѣндѣ о дѣмѣзпѣтѣдѣре релатѣв еперѣкѣ шѣ спорнѣкѣ.

А. Пентрѣ че зѣчѣ о дѣмѣзпѣтѣдѣре релатѣв еперѣкѣ шѣ спорнѣкѣ?

Р. Фѣнд кѣ, кѣм ам зѣс пентрѣ тѣрѣреа
фѣртѣлѣтѣдѣѣ локѣлѣѣ, катѣ сѣ пропорѣѣнезе
тот дѣазна келѣзелеле пентрѣ дѣмѣзпѣтѣдѣреа
рацелор вѣтелор кѣ импорѣтѣнѣа ресѣлтателор лор адевѣрат фолосѣтоаре, адѣкѣ кѣ венѣтѣл лор кѣрат, кѣчѣ венѣтѣл кѣрат есте тот дѣазна шѣ претѣе тот адевѣрата менѣпѣнѣ а операѣѣлор агрѣколе.

ЛЕЦІА LIX.

**Консѣдераѣѣ генерале асѣпра осевѣтелор
продѣкѣѣѣ а ле аѣмалѣлор
доместѣчѣ:**

**пѣтереа, карнеа, грѣсѣтеа, лантеле
шѣ лѣна.**

А. Аѣ зѣс кѣ отѣл креѣеа шѣ пѣтрѣа аѣмалѣѣ ка сѣ дѣнтревѣзѣнѣезе продѣкѣтеле лор ла невоѣле лѣѣ: каре сѣжит ачесте продѣкѣтѣрѣѣ?

Р. Ачелеа а кѣрор продѣкѣѣе интересеа-

зъ таї кѣ сеатъ агрїкълтѣра сжнт пѣтереа, карнеа, грѣсітеа, лжна шї лаптеле.

А. Каре сжнт прїнчїпї шї регълеле че кърмвїесвѣ де овще ачеастъ продѣкціе?

Р. Токма ачелеашї че пресїдѣ ла тоате продѣкціїле органїче; веде чїне-ва шї ла ачестеа ачелеашї леці шї ачелеашї легѣтѣрї ѡнтре еле: локѣрїле тарї шї богате продѣкѣ планте деанене шї свѣстанціоасе; локѣрїле вскѣчїоасе шї калде, планте маї пѣдїн десволтате, дар маї тарї, маї есенціале шї маї ароматїче; тѣржтѣрїле змеде ѡн сфѣршїт дѣ ерѣзрї аноасе, акре шї пѣдїн хрѣнїтоаре: пентрѣ зп кѣвжнтѣ асемеа, плантеле тарї, есенціале шї ароматїче дѣ маї мѣлтѣ пѣтере шї зшорїтате, прїн зрмаре маї пѣдїнѣ мѣрїме шї трѣпешїе; плантеле грасе шї свѣстанціоасе десвоалтѣ лѣнцітеа мї лѣнцітеа фортелор шї десѣтѣрелор, шї адаогѣ калїтатеа шї пѣтереа змезелелор че іесѣ дїн трѣпѣ; плантеле аноасе дѣ продѣкте фѣрѣ пѣтере шї пїрнїчїте.

А. Че зрмаре траці дїн ачесте фалте?

Р. Тодї прїнчїпї шї тоате регълеле че ам нѣс ѡн леціа трекѣтѣ пентрѣ ѡмбзпѣтѣ-ціреа раделор, сжнт токмаї аплїкабіле ла продѣкціа пѣтерїї, кѣрнїї, грѣсімїї, лжнеї шї лаптелеѣ. Есте тотѣ ачееашї теорїе де каѣсе шї де ефекте.

А. Че копкїзї дар?

Р. Кѣ, ка сѣ се окѣпе кѣ ісѣзтїре де продѣкціа партїкъларѣ а кѣтѣрѣї сѣѣ кѣтѣрѣї фел де аїмалї, авжнд кѣ осевїре кѣтаре

саѣ кѣтаре калитате, кѣлтиваторіи катѣ съ копсѣлте маї пайнте де тоате патѣра ши пѣтереа мѣжлоачелор кѣ каре еї потѣ съ се слѣжїаскѣ ка съ продѣкѣ ачестѣ ефектѣ осевїт; кѣчї ар фї о атѣт де таре певзнїе а вої съ креаскѣ анімалї елеганцї, вїої ши аѣерї, ѣн сѣхатѣрї вїлшѣгоасе, грасе ши сѣвстанцїоасе, саѣ а вої съ факѣ а продѣче трѣпешїе, грѣштате, грѣсїме кѣ ервѣрї скѣрте, есенцїале ши ароматїче, пе кѣт а вої съ чеарѣ пѣтере ши тѣрїме ѣн трѣпѣ кѣ о вегетацие апоасѣ ши тоале.

ЛЕЦІА LX.

Едѣкацїа кайлор.

А. Се афлѣ маї тѣлте фелѣрї де раѣе де кай?

Р. Тїпѣл калѣ, сѣферїнд инфлѣнцїа нестрѣтѣтатѣ а ѣнпреѣѣрѣрїлор локале, с'а скїтѣват ка дѣкселе пѣлѣ ѣн петѣрѣнїт.

А. Каре есте петрѣ фїе-каре локалитате раѣа а кѣрїї едѣкацїе есте чеа маї фолосїтоаре?

Р. Ам респѣнс де маї пайнте ачестеї ѣнтрѣвѣрї, зїкѣнд петрѣ че е маї вїне съ ѣнвѣпѣтѣѣїаспѣ прїп еле ѣнсѣшї раѣеле локале де кѣт съ черче съ ѣнтрѣдѣкѣ алтеле поѣе ѣнтр' о ѣарѣ осевїтѣ де ачееа ѣн каре еле с'аѣ фѣкѣт.

А. Ачеаста мї се паре дреаптѣ ши адеврѣатѣ петрѣ ѣреле ѣн каре кѣкселе ло-

кале аѣ продѣс фрѣтоасе ші взне раде дн-
кѣ дн фїїндѣ саѣ лесне де а днфїїнда, дар
пептрѣ ачелеа че аѣ кѣ тотѣл лїпсѣ де о ві-
дѣ кѣвїїнчїоасѣ, каре сѣнт прѣсіторїї че
катѣ а адеце ка сѣ креезе саѣ ка сѣ реде-
пере шї днтр'жиселе о спеде локаль?

Р. Днтр'ачест касѣ се кѣвїне а консѣлта,
кѣм ам маї зїс, патѣра локѣлї шї клїма шї
а да тот д'азна преферїнда раделор а кѣрор
формѣ шї калїтѣдї сѣнт маї тѣлт дн ра-
портѣ кѣ патѣра шї днсѣшїрїле адендїлор
прѣсіторїї.

Д. Едѣкадїа каїлор есте еа тот дѣазна
фолосїтоаре?

Р. Ачеста атѣрїѣ де мїжлоачеле де
продѣкдїе че ле аре чїне-ва, шї маї кѣ сеа-
тѣ де ла партїтѣл че щїе чїне-ва сѣ трагѣ
дїн ачесте мїжлоаче прїнтр' о днцелептѣ
аплїкадїе а прїнчїпїлор шї реїѣлелор асѣпра
кѣрора кредет кѣ не ам апѣсат дестѣл дн
ледїїле трежѣте.

Д. Аплїкѣ днкѣ ачестѣ прїнчїпѣ шї а-
честе реїѣле ла продѣкдїа каїлор?

Р. Ка сѣ продѣкѣ чїне-ва каї делїкадїї,
вїої шї аѣерї, катѣ а авеа ерѣѣрї шї грѣѣндїї
вогадїї дн прїнчїпїї есендїалї, адїкѣ авѣнд
фокѣ, де не еспресїа де овѣде; ка сѣ про-
дѣкѣ ачесте ерѣѣрї шї ачестї грѣѣндїї катѣ
а авеа зн локѣ зскѣчїосѣ, вѣртосѣ шї калдѣ.
Пептрѣ раделе де каї де тѣнкѣ, чїолѣпошї,
греї шї деапепї, катѣ а авеа ерѣѣрї шї грѣ-
ѣндїї вогадїї дн прїнчїпїї сѣвстандїошї, шї прїн-
зрѣаре зн локѣ грасѣ, рекоросѣ шї вогаѣѣ

Антре ачесте доъ тарѣніи, продуктеле сжлп тіжлоачеле продуктіей.

А. Афаръ де ачестъ страшикъ пѣзире а неапърателор рапортѣри Антре каксе ши ефекте, адікъ де невоіа че есте де а сѣзнє тот дѣазна ла дѣпрецізѣриле локале продуктіа ши дѣвѣлѣтѣдиреа тѣтѣлор анімалілор domestічі, пѣтаі сжлт алтеле ашіжде-реа апликавіле ла ачестъ продуктіє ши таі кѣ сеатъ ла ачєєа а каілор?

Р. Да, катъ асемenea съ айбъ о таре вѣгаре де сеатъ ла дѣпрецізѣриле, фісіче адікъ ла вѣрста, старєа сѣлѣтѣдїї прекѣт ши ла фрѣтѣсецеле ши ла віцізріле конформацией анімалілор хотѣрѣдїї таі кѣ сеатъ пентрѣ прѣсілъ.

А. Десволтеазъ ачестъ асерѣіє?

Р. Аша прекѣт ам зіс, продуктѣд се дѣпѣртѣшеце тот дѣазна дїп старєа адеп-цілор прѣсіторї, прїп ѣрмаре ніще каі тар-крї ши волпѣвічіоші, саѣ дѣкѣ преа жѣнї саѣ преа вѣтрѣнї, вор да ніще продукте тот дѣазна таі де жос де ачелеа а ле каілор дѣп пѣтереа вѣрстеї, дѣп старє вѣлѣ ши де о констітѣдїє вѣлѣ. Аста е о регѣлѣ дѣпералѣ апликавілѣ ла тоці чеї лалці анімалї domestічі.

А. Аї зіс асемenea кѣ тревзіа съ айбъ чеа таі таре вѣгаре де сеатъ пентрѣ конформациа анімалѣлѣ прѣсітор?

Р. Да. Ачестъ регѣлѣ, де ши пѣ е дѣп-тємеіатѣ пе ачєіанїї прїнчіпї, пѣ е таі пѣ-

дин пѣтерникъ ші нѣ поате нічі о дагъ съ ретжіе пепеденсігъ а еї кълкаре.

А. Пентрѣ че аст-фел?

Р. Еа се реазимъ де ші нѣ пе о леде патрналъ чел пѣдин пе статорніка обсервадіе де о семъпѣтрѣ дестѣл де обічїнзїгъ дп-тре формеле прѣсіторїлор ші ачеаа а про-дѣктѣлзї. Ачеастъ инфлзїнгъ се ларатъ маї обічїнзїт кз маї мѣлтѣ стѣрзїнгъ асѣпра формелор апортале че дптокмескѣ дефектеле фїе-кѣрія раде, чеаа че фаче пе чїне-ва съ се гждїаскѣ кѣ дппрецїзїрїле локале нѣ сжнт стрейне ла ачестѣ лѣкрѣ. Еа се дптїнде дпкѣ зне-орї ла вїдїзїле акчїдентале а ле конформаціей.

А. Че консекзїнде траці дїн ачесте фалте?

Р. Кѣ тревзе тот дѣазна, регълъ дженералъ, а аледе прѣсіторїї авжд ла чел маї палт град фрѣмѣсецеа формелор че доредде съ айбъ дп продѣктзїрі; шї пентрѣ дпвзїн-тѣдїреа фїе-кѣрія раде партїкѣларе, пе ачеїа че аѣ кѣлїтѣдїле челе маї опзсе ла дефектеле обічїнзїте ла ачесте раде; дп сфжр-шїт кѣ тревзе а проскрїе нѣ нѣмаї пе тодї ачеїа дп каре дптжлпедде дефектеле ордї-паре а ле радеї асѣпра кѣрія лѣкреазѣ, чї дпкѣ орї-каре алт вїдїѣ органїкѣ, кїар акчїдентал.

А. Каре есте чел маї взнѣ кїпѣ де а креще каїї?

Р. Дп дптїнселе пѣшзїнї знде словозе-нїа, есерчїдїзл шї аерѣл кѣрат фаворїсеазѣ

репродукция, се десвоалтъ факълтъциле ши се днтъреце съпътатеа кърманilor.

А. Аша дар съ нъ креаскъ чине-ва кай кьнд нъ аре аст-фел де пъшънї?

Р. Поате чине-ва съ дндеплинаскъ ачест маре неажънсѣ прип огръзї чева маї днтисе ши днтпрежтвїте дн каре ласъ епеле ши тжжїї словод.

А. Нъ тревзе съ пъстрезе тот дѣаъна о адъностїре де времї зрїчїоасе?

Р. Да, фаче днъзнтръл пъшънелор саѣ огръзелор шопърї дескїсе пе еспосїца чеа маї фаворавїл де пе локалїтъцї. Ащерне дн еле огрїнзї ши ашеазъ їесле дн каре пъне фжнѣ ла тревзїндъ; дн времї зрїчїоасе епеле вїп де сїне а кѣта аколо зп адъностѣ.

А. Нъ креце днкъ тжжїї днтревзїндънд тот днтр' о време епеле де прѣсїлъ ла тжп-ка кжтпвлї?

Р. Да, ши ачеаста есте о мїнънатъ методъ че днфъдїшеазъ марї фолоасе; дар еа чере нъ нъмаї о вегїере неадорпїтъ дїп партеа стънжпвлї, дар асемenea марї днгрїжїрї ши тълтъ крѣцаре дїп партеа аргадїлор, чеа че нъ е тот дѣаъна лесне де до-вжндїт.

А. Нъ с'а дат повеце асемenea де а креце тжжїї нъмаї ла граждѣ кѣ фжнѣ ши кѣ овъзѣ?

Р. Да, ачеастъ методъ днсъ е преа ко-стїтоаре пентрѣ агрїкълтѣра днцелеалтъ ши спорнїкъ катъ а о лѣса пе сеата агрїкълтѣреї де лѣксѣ.

А. Дъ adesea овъзѣ саѣ алці гръзнци епелор кз лапте ші тжнзілор?

Р. Нз, овичеѣл чел маї овщескѣ есте съ ле ласе а трѣи кз еарѣъ вара ші кз фжнѣ іарна, дар аста е о таре грешалъ дшпротѣва тѣтълор прінціпілор.

А. Пентрѣ че аша?

Р. Фіінд кз пѣтрѣдл цеапѣн. Фаче калъл цеапѣн, ші кз е віне маї кз сеамъ дн вжрста жзнечеї ка ачеастъ інфлѣнцѣ а хранеї асѣпра органістѣлѣ съ се арате дштр'зи кін маї сімцітор ші маї кз сеамъ маї дѣїнітор.

ЛЕЦІА LXI.

Едѣкаціа вітелор бовіне.

А. Се афлѣ тѣлтѣ варіетате дн раделе вітелор бовіне?

Р. Да. Тіпѣл боѣ с'а модіфікат ка тіпѣл калѣ, дштр'о пропорціе асемenea таре ші пентрѣ ачелеашї кзвінте.

А. Катѣ съ жрмезе чіне-ва дн дшмѣзпѣтѣдіреа раделор бовіне прінціпії ші регѣлеле че еспѣсешї пентрѣ ачееа а каїлор?

Р. Да, орї че ам зіс дн леціа трежѣтъ деспре інфлѣнцѣа клімеї ші алте дшпреціѣзрѣрі локале асѣпра раделор каїлор, есте де овще ші токмаї аплікавіл ла раделе вітелор бовіне.

А. Дпсѣ, афарѣ де воїї де тѣпкѣ пентрѣ каре пѣтереа есте асемenea о калітате,

нѣ поате чине-ва съ дѣтокміаскъ пічі о ком-
параціе дѣтре ачесте доѣ продѣкціі?

Р. Ачеастъ овсерваціе есте десѣвѣршіт
дѣрептъ, дар еа нѣ скішѣ пімік дѣ пріпчіпї?

Д. Че фел?

Р. Нѣ. Чеаръ пѣшдѣтѣлѣ шї пѣтредѣ-
лор пѣтере, віоічѣне шї тѣрїте, саѣ дѣкѣ
тѣзпешїе, карне саѣ грѣсіте, пріпчіпї шї
регѣлеле сѣнт тот дѣазна ачелеашї. Ка съ
продѣкѣ вої тарї шї дѣапенї, тѣвѣе ерѣвзрї
дѣдестѣлѣтоаре шї тарї; ка съ деа воїлор
карне шї грѣсіте, тѣвѣе пѣшзпї грасе шї
пѣтредѣ сѣвстанціоасе: пріп зѣтаре катѣ а
кѣрѣе тарї шї дѣапене раѣе де віте вовїне
пѣтаї аколо зѣде локѣл есте фїреѣе саѣ те-
дѣешзпїт грасѣ саѣ богат, шї нѣ поате чї-
не-ва аї дѣгрѣша кѣ фолосѣ де кѣт кѣ пѣ-
тредѣ богате дѣ пріпчіпї сѣвстанціошї.

Д. Катѣ, ка съ дѣвѣпѣтѣдїаскъ раѣе-
ле вовїне, съ пѣзіаскъ асетепаеа регѣлеле
че аї пѣс пѣтѣрѣ дѣвѣпѣтѣдїреа раѣелор
каїлор?

Р. Да; кѣ ачеастъ осевїре кѣ нѣ аре чї-
не-ва шї нѣ поате съ аїѣ пѣтѣрѣ ачеастъ дѣ-
вѣпѣтѣдїре зп пѣнт де порпїре, ка пѣтѣрѣ
ачеаа а каїлор, дѣ тїпѣл прїмітїв ал спеціеї.

Д. Аста нѣ есте зп таре пеажзпсѣ?

Р. Нѣ. Тїпѣл прїмітївѣ ал воулѣї с'а
пїердѣт, фїїнд кѣ, дѣпротїва тїпѣлї калѣ,
ел нѣ аеа пічі о калїтате стрѣлѣчїтѣ че ар
фї іптересат пе омѣ съ о пропаѣе дѣ спеціа
доместїкѣ.

Д. Че фел?

Р. Б о з л селватикъ тревзіа съ айвъ фор-
ме ші калітъці преа опъсе къ ачелеа че пої
къзтъм дп во з л domesticкъ, дп време къ
калъл арабъ типъ пе жзтътате селватикъ ал
апедіей, аре Формеле ші калітъціле че пої
dorim дптр'зи таре пзтър дп рацеле поа-
стре.

А. Деслзшеце ачсастъ асердіе?

Р. Ної черет маї къ сеатъ воілор пзте-
ре прпн грезтате, адікъ прпн grosimea ші
търпмеа твдълрлор лї; дп стареа па-
патзралъ, дп потривъ, тревзе анімалі-
лор зшзрптате прпн пзтере, адікъ невре de
феръ ші твдъларі съвціатічі ші зскъціві:
прпн зр tare Формеле возлї селватикъ тревзіа
съ фіе къ тотъл опъсе ачелора че admірът
дп рацеле поастре de вої domesticічі, ші дп
локъ de a ne стръдзі, ка дп edзкаціа знеї
марі пърці дп рацеле поастре de каї, de a
ле апропіа de типъл прпмїтивъ, тоате сър-
гзпцеле поастре катъ съ цпнтіаскъ дп про-
тивъ а ле депърта de джпсъл кжт се ва
пзтеа.

А. Аша прпчппіі ші регзледе аплікате
дп леціа трекутъ ла' алецереа пръсіторлор
пентръ дпвзптъціреа каілор, катъ съ се
modіфіче пентръ ачееа а deосенітелор раце
бовіне?

Р. Нічі de кжт. Катъ а алеце тот дѣаз-
па дп раца че воіеце чпне-ва съ дпвзптъ-
ціаскъ фїпцеле че аъ ла чеа маї рідікатъ
треаптъ калітъціле че дорече чпне-ва, саъ
каре се депъртеазъ маї тълт дп' конфор-

маџа лор де метехнеле не каре воіеце чи-
не-ва а ле лекџи.

А. Хотѣраце не скѣрт ачеастѣ тѣд-
тѣчире?

Р. Ка съ факѣ о раѣѣ маі потривітѣ пеп-
трѣ днгрѣшатѣ саѣ маі спорнікѣ дн лапте,
катѣ а алеѣе днтр' ачеастѣ раѣѣ не анімаліі
коворѣџі дн ачеа каре, дн ачелеаші дн-
преѣѣрѣрї се маџн тот дѣаѣна дн маі въ-
пѣ старе де кѣт алѣї, саѣ днкѣ тате ка-
ре, кѣ ачелаші пѣтрѣѣ дѣ тот дѣаѣна маі
тѣлт лапте; апої а днкѣліка ачестї анімаліі
днпре дѣпшїї шї тот дѣаѣна прн еї днсѣшї.
Аст-Фел Англїї аѣ формат ачеле раѣе ан-
гле дн каре пої воїм атѣт де пѣвѣце а
фаче раѣе франче.

А. Шї пептрѣ днтрѣѣѣчереа раѣелор
стрѣне, катѣ съ се конформе кѣ ачесте
регѣле?

Р. Негрешїт. Осевїтеле поастре раѣе де
вїте вовїне, фїнд асемеѣа продѣктѣл дн-
преѣѣрѣрїлор локале каре аѣ лѣкрат тѣлтѣ
време шї трептат асѣпра тнѣлѣї прїмїтївѣ,
ар фї пѣвѣне воїнд а нѣне дн локѣ-ле не
алтеле саѣ а ле днѣвѣпѣтѣѣї де о датѣ прн
раѣе стрѣне, каре сѣнт еле днсѣшї ефек-
тѣл домол шї градатѣ ал зпор днпреѣѣрѣрї
локале фоарте осевїте.

А. Каре есте дарѣ чел маі вѣпѣ мїѣ-
локѣ де а днѣвѣпѣтѣѣї о раѣѣ де вїте вовїне?

Р. Се афлѣ дн Франчїа о таре кантїта-
те де фрѣмоасе шї вѣне раѣе де вїте вовїне.
Аша кѣт ам зїс шї репетат, есте тѣлт маі

конформ къ тоѣ принципій ші prin зраре
мѣлт маї дцелент, маї сѣгър ші маї фоло-
сітор де а ле дтвзлѣтъѣдї prin еле дцесшї
дтвзлѣтъѣдїнд дтпреѣзрѣрїле ал кърора еле
сжнт продѣктѣл патѣрал, де кжт съ се стрѣ-
дѣаскъ дн задар а сїлѣи кахселе локале воїнд
а імпѣне зпѣї цїнѣт аїмалї а кърор талїе
ші тревзїнде сжнт днтр'о десѣвжршїтѣ дес-
армонїе къ клїма са, локѣл сѣѣ шї пѣшѣ-
пеле сале.

А. Афарѣ де ачесте регѣле ценерале
аплїкабіле ла едѣкаѣїа вїтелор ковїне, п'аї
а не маї слѣне чева асѣпра ачестѣї лѣкрѣ?

Р. Нѣтрѣѣл шї днгрїжїрїле даге аїма-
лѣлѣї дн челе д'ѣнтжїѣ времї а ле вїедеї са-
ле авжнд асѣпра десволтѣрїї формелор са-
ле, асѣпра сѣлѣтъѣдїї шї асѣпра цепенїеї са-
ле о інфлѣїнѣѣ а тот пѣтернїкъ, есте даго-
рїе сфжнтѣ ка маї къ сеатѣ днтр' ачестѣ
вжрстѣ съ пѣ зїте чїне-ва нїмїк ка съ фа-
ворезе дн жѣпїї аїмалї десволтареа фоло-
сітоарелор лор факѣлтѣдїї. Кѣ зп нѣтрѣѣ
преа вѣл шї преа вїлшзгос дат днкъ де ла
паѣере, адесеа амѣрїт днтр'о пропорѣїе днтр'
адеѣѣр вреднїкъ де шїраре талїа шї пѣте-
реа челор маї нїчї раѣе.

А. Че нїжлоаче катѣ съ днтрѣвзїндезе
чїне-ва ка съ довжндїаскъ ачест ресѣлтат?

Р. Катѣ а да вїцелѣшїлор лапте де воїе,
ші пентрѣ ачеста дї пѣне съ сѣгѣ не аче-
ла ал зпѣїа саѣ ал маї мѣлтор вачї стрѣпне
кжнд мѣта лор пѣ аре съ ле деа дндестѣл.

А. Е маї вїне съ ласе а сѣде вїдеїї саѣ

а тълце лаптеле ка съ лі 'л deа а'л веа dинтр' зп васѣ?

Р. Аста атжрнѣ de цинта че'ші пропзне чине-ва ши de датинеле локале. Кжнд креще вицеїї ка съ'ї deа ла тълчелъріе песте доѣ саѣ треї лъні, е маї вїне а 'ї фаче съ 'веа лаптеле калдѣ dинтр' зп васѣ, фїнд къ аде-сеа деспърдїреа de пзїї лор фаче не вачї а 'ші пїерде лаптеле; дн есплоетаціле дн каре крескѣ анімалї есте маї фолосїтор а лъ-са вицеїї съ сзгъ ла тата лор.

Д. Дар аст-фел пз поате а ле да лап-теле а маї тълтор вачї de пе-кзт аї сфътзїт?

Р. Кжнд воїеще чине-ва а търї маї кържнд прїн ачестѣ мїжлок талїа ши пзтереа мїчелор раде, е преа лесне de а дпвѣда о вакъ ал кърїа вицелѣ 'л а вжндзт, съ се ласе а се сзде прїн ачела ал алтеїа, че ea се о-вїчїпвїеще преа кържнд а'л лза дрепт ал сѣѣ. Тоате екопоателе аѣ мїжлоачеле лор пентрѣ ачеаста.

Д. Ачеастѣ пзтрїре прїсосїтоаре дн вре-меа челеї d'зптжїѣ вжрсте че аї дпкзвїїндат съ се deа вицеїлор кърор воїеще чине-ва а ле търї репедe талїа ши пзтереа катъ ea съ се прелзпдїаскъ dїпколо de перїода лъп-татълїї?

Р. Негрешїт. Ка съ фїе маї енерці-кѣ, ea катъ съ се дптїнзѣ пе кжт ва цїне крещереа.

Д. Катъ а креще вицеїї словод?

Р. Да. Есерчїдїзл ши пзскзтъл дн аерѣ словод аѣ тот дѣазпа асзпра сьпътъдїї ши

асъпра десволтърїи лор чеа маї фаворабилъ инфлзїонцъ. Катъ дар, љндатъ че веде къ тїмпъл љнгъдзїенце, аї лъса съ зрмезе љн апъл д'ълтѣѣ не мателе лор ла пъскът; а-пої пъне не жпїї тазрї љнтр' о пъшзне љн парте.

Љ. Катъ съ пъзїаскъ пентрѣ пръсїреа вїтелор бовїне регълеле че аї аплїкат ла а-чееа а каїлор атїнгътоаре де вжрста лор?

Р. Да. Ръъл обїчеѣ ал челор маї тѣлді дїн кълтїваторї де а лъса жпїичеле съ се гопїаскъ љнаїнте де време, есте зпа дїн челе маї тарї прїчїнї а ле десценерадїеї рацелор бовїне љн Франчїа.

Љ. Каре е вжрста кзвїїчїоасъ љн каре жпїичеле пот съ се сзпзїе ла гопїре?

Р. Дъне треї анї чел пзїїн, шї кз тоате ачестеа пз е рар лзкрѣ де а ле ведеа фъ-тѣнд маї пайнте де а ажпїце апъл ал доїлеа. Аша каре сжнт ресълтателе ачестеї трїсте метоаде: пз пзтаї къ ачеастъ жпїиче, а кърїї љнкълїкаре с'а фъкът шї а ле кърїї пзтерї с'а слъвїт прїп ачеастъ тїмпзрїе лзаре љн пжптече, дъ зп вїцелъ тїкълос че пз е взп де пїтїк, дар еа дъ тот дѣазпа о вакъ зрїчїоасъ, фъръ талїе, фъръ пзтере шї фъръ лапте. Ънде поате съ ажжпгъ чїне-ва зр-тжнд о асемепа кале, де пз ла о десценерадїе десъвжршїтъ кїар ачелор маї фрзтоа-се шї маї впе раце де анїмалї domestїчї.

Љ. Нз е о взпъ методъ ачееа де а пзтрї вїтеле бовїне маї тот дѣазпа ла стаъл?

Р. Ачеастъ методъ кърїа ї а дат пзмі-

rea de ставълаціѣ не аре маї кѣ сеатѣ фолосѣл де а адъога тѣлт љигръштѣреле, дар еа креще асемenea келтѣелеле, ші принчипіи не љиваѣѣ кѣ гѣноаіеле довѣндіте аст-фел кѣ пагѣва пѣскѣтѣлѣ п'аѣ атѣта калітате не кѣт се паре чіне-ва а креде.

А. Де че аша?

Р. Кѣкѣлѣл вітелор аст-фел пѣтріте ла ставл кѣ малѣр, копрінде о маї тѣлтѣ каптітате де апѣ де кѣт ачела ал анімаліор пѣтріці кѣ фораціѣ ѣскат ші грѣзніці. Кѣ ставълаціѣнеа фаче дар љн орї че време маї тѣлте љигръштѣрѣ; дар калітатеа лор пѣ е тот дѣаѣна де о потривѣ, ші аста есте ѣн фапт че катѣ фі лѣат љн дѣапроане вѣгаре де сеатѣ, љн калкѣлеле лор економіче, кѣлтіваторіи каре аѣ пѣшѣні патѣраде саѣ меѣешѣціте, љн каре еі пот, прітѣвара ші вара, тріміте сѣ паскѣ вітелеле лор, пѣшѣні љн каре, зікѣ орї че о вреа чіне-ва, вѣлціеле анімаліор пѣ сѣпт де тот перѣѣте, фіінд кѣ еле ле крескѣ фертілітатеа.

А. Дар пѣ терѣе лѣкрѣ тот аша кѣ пѣскѣтѣл прин пѣдѣрї?

Р. Пѣскѣтѣл вітелор бовіне љн пѣдѣрї есте ѣнѣл дін челе маї марї флаѣеле а ле агрікѣлтѣрѣі Франче. Е дестѣл а ведеа чіне-ва ка сѣ аѣвѣ ачеастѣ ідее, тріста старе а пѣдѣрїлор ші а вітелор љн цѣрїле љн каре ачеастѣ фаталѣ датінѣ се маї чіне љнѣ.

А. љн регѣлѣ ѣепералѣ че тревѣе а гѣнді деспре ставълаціѣне?

Р. Сінгъръл съѣ фолос есте, кѣм ам зис, de a da мижлок de a префаче љн гѣноѣ о mare кантитате дін стратѣл вѣтелор; дар ачестѣ стратѣ есте маї тѣлт пѣтрѣнс де алѣ де кѣт де принчіні адевѣрат роднічі. Акѣм дака љнпротіва ачестѣі слаѣѣ фолосѣ, ва лѣа чіне-ва љн бѣгаре де сеатѣ крещереа келтѣелеї пентрѣ транспортѣл ші љнпѣрѣіреа фораціѣлѣ ла стаѣл, ші маї кѣ сеатѣ тріста інфлѣінѣѣ че поате аѣа асѣпра съпѣтъѣї анімаліор ліпса де есерчіѣїѣ ші де аер кѣратѣ, ва кѣноаѣе чінева кѣ фолоаселе ста вѣладіѣнії абсолѣте сѣнт чел пѣѣін пѣтінчіоасе де тѣгѣдѣит, ші ва гѣнді чіне-ва ка ші пої кѣ, кѣнд пѣтреѣе дін дестѣл вѣтеле ла стаѣл кѣ малѣър, пѣрдеѣа знеї мічі кантїтѣї де гѣноѣ де калїтате мижлочіе пѣ поате фі пѣсъ серіос љн паралел кѣ ферчіта інфлѣінѣѣ есерчітатѣ асѣпра съпѣтъѣї лор прін есерчіѣїѣл ші пѣскѣл ла аер кѣрат пе фіе-каре зі кѣте-ва чеасѣрі.

ЛЕЦІА LXII.

Љнгрѣшатѣл воїлор.

Љ. Афарѣ де принчіні ші регѣле де перале че аї аплікат ла продѣкція матеріей анімале, пѣ сѣнт регѣле партіѣларе че катѣ а пѣзі пентрѣ љнгрѣшатѣл анімаліор, ші маї кѣ сеатѣ ал воїлор?

Р. Да, пѣ е дестѣл, ка съ љграше анімалїї доместїчі, а ле да дін дестѣл вѣтредѣ

богатѣ дн принципї хрѣнїторї, катѣ днкѣ а ле дн да днтр' зп кп оаре-каре шї а зпї ла ачестѣ пѣтрѣѣ пѣтернїк шї раціонал дн-грїжїрїле іціенїче челе маї потрївіте де а фаворїса формаціа сезлї.

Д. Каре е кпзл ачеста раціонал де а да пѣтрѣѣ анімалїор де днгрѣшат?

Р. Катѣ а'л скїмѣа кѣт се ва пѣтеа маї тѣлт ка съ адѣде пофта де тѣнкаре прїн фелзрїтеа лї шї а'л да дес шї пѣдїн де о датѣ. Катѣ асемenea, пе кѣт дїне днгрѣшареа, а пѣшї трептат кѣ пѣтрѣдѣл де пе пѣтереа лї хрѣнїтоаре, ка съ деа анімалїор, кѣнд сѣнт грашї шї сѣтѣї, кѣт се ва пѣтеа маї тѣлте сѣвстапде асімілавїле дн чел маї тїк волѣмѣ пѣтїнчїосѣ.

Д. Каре сѣнт челе маї де кѣпетенїе днгрїжїрї іціенїче фаворавїле ла формаціа сезлї?

Р. Катѣ а дїнеа анімалїї де днгрѣшат дн стагле калде, дн каре тѣчереа шї о дн-тѣпечїте пе жѣмѣтате фаворїсеасѣ репаосѣл лор че катѣ съ пѣ фїе де нїтїк тѣрѣзрат; а ле да дн тоате зїлеле зп страт дндестѣлтѣор шї а'ї фаче тот дѣазна сѣ'шї іа бѣз-тѣра шї пѣтрѣдѣл че ле 'л дѣ копт, аша де калде пе кѣт потѣ съ ле раде.

Д. Пентрѣ че тревѣе а дїнеа анімалїї де днгрѣшат скѣтїдї де фрїгѣ шї а ле да пѣтрѣе калде?

Р. Фїнд кѣ принципїї есістїнѣїї органїче шї вїї днвадѣ кѣ пѣтрѣделе слѣжескѣ асемenea ла дїнереа кѣлѣзреї вїтале; прїн зрѣма-

ре тот че цінтіазъ а слъві ачеастъ кълдъръ фіе пе дін пъзптръ, фіе пе дін афаръ, пъреце пропорція де пътрецѣ тревзітоаре спре цінереа макінеі анімале. Аи адевър къ кхт се арде де съвстанце хрѣнітоаре ка съ'ші цііе кълдъра віталъ, ші маі пъціп анімалъл поате а ле трансформта аи съвстанца са.

А. Пентрѣ че репаосъл есте тревзітор ла формація грѣсімеі?

Р. Фіінд къ ачеіаші прінціпі пе аивацѣ ка ачеастъ пъстраре а кълдъреі вітале се фаче прін комбінація оксіѣнълзі аерълзі къ храна асорвітъ де стотакѣ; прін хртаре орі че цінтіазъ а адъога каптітатеа де аер асорвітъ де зн анімал адаогъ оксідація а хранеі ші мікшореазъ аи ачеіаші пропорціе асімілація еі прін стотакѣ.

А. Че хртърі траці дін ачестѣ фаптѣ?

Р. Ачестеа: 1-іѣ есерчіціъл саѣ мішкареа, ацѣцѣнд ресѣфлареа плѣтѣнілор, креце волѣтъл де аер асорвітъ ші фаворісеазъ комбінація хранеі къ оксіѣнъл къ пагѣва трансформтаціеі еі аи съвстанцѣ анімалъ; 2-леа ачестѣ ефектѣ е маі тълт саѣ маі пъціп сімцітор, дзле кът есерчіціъл се фаче пе о време маі тълт саѣ маі пъціп рече

А. Катъ съ се стрѣдзіаскъ а ацѣца пофта де тѣккаре а вітелор де аи грѣшатѣ?

Р. Да, ші ачеста прін фелзрїмеа пътрецълзі, кът ам зіс ші аместекѣнд маі къ сеатъ ла ачестѣ пътрецѣ о мікъ каптітате де саре.

А. Сареа аре дар днсзшіреа де а ацда пофта де тжнкаре а анімаліор?

Р. Да, ші нз е нзмаї ачсаста фолосъ съ: еа днлеснеце асемenea аспілаціа нз-трецелор ажзтжнд місзшіреа лор дн сто-такъ. Аша ар фі де доріт ка агрікълтэра съ поатъ днтревінца дн сфжршіт днтр' о каптітате атжт де таре не кжт еа аре тре-вінцъ, ачсастъ сзвстанцъ атжт де преці-оасъ пентрѣ джнса.

А. Пентрѣ че сареа есте атжт де пре-ціоасъ пентрѣ агрікълтэръ?

Р. Нз нзмаї къ еа ар нзтеа, кжт ам таї зіс, съ фіе днтревінцатъ къ мълт фо-лос ла днвзлътъціреа локзрілор, дар дн-тревінцареа еї овічївїтъ дн іціена рзтегъ-тоарелор ар авеа асзпра сълътъції лор, ші прїп зр tare асзпра днвзлътъцірії овщєці а вітелор вовїне ші овїне, о нештърдінітъ інфлзїнцъ.

А. Кжт тревзе а да сареа анімаліор де днгръшат?

Р. Кїпзл чел таї взи есте де а атжрна ла зп локъ каре се поатъ фі ажзнс де еї сзкълеце де пжнзъ гроасъ плїне къ саре не каре еї ле лїнгъ къ пєсаціѣ. Ачсастъ ме-тодъ е таї взи де кжт ачєєа де а се ате-стека къ нзтрецеле, фіїнд къ сареа дн ачел касъ, комвїнжндѣ-се къ земзріле вълдасє, лзкреазъ таї къ фолос ші таї д'а дрептъл асзпра стотакълзі.

А. Че каптітате де саре тревзе съ деа не тоатъ зіоа анімаліор?

Р. Еа се осівеще дитре 25 ші 37 драмърі де фіе-каре капѣ де віть пентрѣ вітеле вовіне де пе таліа лор, ші дитре 3 ші 5 драмърі пентрѣ вітеле лжюасе.

А. Нѣмаї сжнт алте кондіції а кърор пѣзіре съ фіе преа імпортантѣ пентрѣ дигрѣшатѣ воі лор?

Р. Да; нѣ тревѣе кѣм факѣ преа адеcea, а пѣне ла дигрѣшатѣ віте преа вѣтрѣне, преа славе саѣ кѣзѣте де остенеалѣ; тревѣе маї тѣлтѣ време ші тѣлтѣ кіелтѣіалѣ ка съ адѣкѣ аст-фел де віте ла о старе міжлочіе де дигрѣшаре де кѣт ка съ диграше кѣ депліпѣтате пе ачелеа че ле пѣне ла стаѣл дитр'о вжрстѣ потрївітѣ, дитр'о старе вѣпѣ ші одіхнїтѣ.

А. Кжнд кѣмпѣрѣ воі ка съї диграше аре съ факѣ вре о вѣгаре де сеатѣ днсемпѣтоаре?

Р. Да, катѣ тот дѣаѣна съ алеагѣ вітеле че сжнт дитр'о старе маї вѣпѣ, дар адѣсе дїп локърі такре ші дн каре прїп ѣртаре пѣтрѣцеле веѣетале аѣ маї пѣдїпѣ пѣтере хрѣпїтоаре де кѣт ачелеа а ле дїпѣтѣлѣї жнде воіеѣе съ ле диграше.

А. Маї тревѣе съ маї айѣ ші алте дигрїжірі де воїї де дигрѣшатѣ?

Р. Катѣ асеменеа аї десѣла ші аї щерѣе кѣ тототоале де паіе де доѣ орї пе фіе-каре зі кѣ вѣгаре де сеатѣ.

А. Тревѣе а скоате афарѣ дн тоате зі-леле стратѣл воілор де дигрѣшатѣ?

Р. Ачеастѣ кестіе есте преа дїспѣтатѣ,

ші дѣ зніі пентрѣ саѣ днпротівъ кзвінто
каре се парѣ деопотривъ темейніче.

А. Че спзн прінчїніі деспре ачеаста?

Р. Къ шедереа гзноїзлві дн ставле пз
тревзе съ се прелзпціаскъ атжт дн кжт съ
аместїче кз аерзл нїще дзхорї пеллѣкзте
ші вѣтъштѣоаре; дар, кжнд дїп протівъ мї-
росзл ачествї гзноїѣ пз сзпъръ нїчі насзл,
нїчі окїї, нїчі гжтзл, дзне кжт се днтжмїлѣ
адесеа дн ставлеле де вої де днгрзшат, пз
пзмаї къ ел поате шедера фърѣ некзвїїпцѣ
сзв вїте, дар маї претїнд днкъ, пз фърѣ
кзвїнте де тот петемейніче, къ ел днтпър-
тъшеще асїмїлаціей анімале прїчїні азотаці
къ каре ел пѣтрзнде аерзл.

А. Нз днграшѣ асемедея воїі къ еарвѣ
дн сзхатзрї?

Р. Да, дн маї тзлте цзрї днграшѣ аст-
фел тзлте чїрезї, шї аста е маї овїчїпзїт
кїпзл чел маї спорнїкѣ.

А. Поате съ днграше чїне-ва претзтїп-
дїнеа воїї аст-фел?

Р. Ам респзис де маї пайнте ачестей дн-
тревзрї дн леціїле трежзте: ка съ днграше
къ кїпзл ачеста воїї, тревзе нїще пѣшзпї а
кзрор еарвѣ съ айбѣ, фїе фїреде, фїе ме-
щешзцїт, о таре пзтере хрїнітоаре; шї днтр'
ачеастѣ операціе агрїколѣ, vede чїне-ва,
къ патзра днтъреще къ фалѣ пестрѣштз-
теле леці а ле асїмїлаціей органїче атжт де
адесеа скрїсе днтр' ачеастѣ карте.

А. Че фел?

Р. Дн дешерт чеаркѣ чїне-ва adesea de

а дугръша вої дн піще ливезї а кзрор еар-
 въ стѣфоасъ ле вінѣ пжпъ ла бржѣ. Фїнд
 къ ачеастъ еарбъ пѣ есте грасъ, еї ка-
 пѣтъ сжпѣ шї карне, дар пѣ трек пічї о
 датъ дн ачеа старе де дугръшаре десъ-
 вжршітъ че дптокмеск чеаа че пѣмедѣ чї-
 пе-ва зн воѣ грасѣ. Кзм ачеастъ леѣе
 а патзрей есте еа пїердзтъ атжт де адеа?
 кзм кзлтиваторїї марторї аї ачествї фаптѣ
 пѣ кзпоскѣ еї дпкъ къ есте асемenea кз пе-
 пѣтїнцѣ де а дугръша ла стагл вої кз пѣ-
 треце каре, ка еарва ачестор ливезї п'аѣ тра-
 сїн пѣтжнт о пѣтере дпдестзлѣтоаре ка съ
 продзкъ ачестѣ ефектѣ ковжршітор ал асі-
 міладїей органїче.

ЛЕЦІА LXIII.

Льнтърїе, льнтърїтъл.

Д. Прїнчїпзл шї регзлеле асіміладїей ор-
 ганїче сжнт еле асемenea аплїкавіле ла про-
 дзкцїа лаптелзї?

Р. Да, тоате продзктеле анімалїор се
 дппѣртѣшескѣ ка шї анімалїї дпсзшї дїн
 патзра пѣтрецелор дїн каре еле їесѣ. Аша
 пѣшзпеле деапене шї сзвстапцїоасе дѣ зн
 лапте тзлт маї богат дн прїнчїпї хрѣнїторї,
 ервзрїле апоасе шї мої продзк зн лапте апос
 шї фѣръ вїртзте.

Д. Кзпошїнца ачествї фаптѣ ла че поате
 съ фїе фолосїтоаре кзлтиваторїлор?

Р. Ка съ трагъ дїн льнтърїтъл лор пар-

тітъл чел маї фолосітор. Ап църеле зндѣ ервзріле сѣнт тарї шї пѣтерніче, аптоарчереа лаптелѣї др знт апфѣцішеазь тълт маї тарї фолоасе де кѣт аптр' ачелеа ап каре еле сѣнт славе шї такре.

А. Каре е ап деовще чел маї взп кїп де а се фолосї дїп лѣнтърїт?

Р. Кѣнд се поате е тот дѣазна маї вїне сѣ'шї вѣнзь лаптеле сѣѣ ап патърь кїар атѣнчї кѣнд прецѣл окалеї пѣ ар трече де 28 парале.

А. Пентрѣ че аст-фел?

Р. Тревѣе, терменѣ де мїжлокѣ, 10 ока де лапте ка сѣ факь о жѣтѣтате де ока де знтѣ; кѣте 28 парале, ар адѣче 7 леї пентрѣ ачеа жѣтѣтате ока де знтѣ, а кѣрѣї прецѣ де мїжлокѣ авїа се зркь ла 2 леї, сокотїндѣ-се окаоа де знтѣ пе 4 леї.

А. Кѣт лапте дѣ пе зї о вакь взпъ шї пѣтрїтѣ вїне?

Р. Ачеастѣ каптїтате се осївеще петър-пїнїт дѣпе раде шї маї кѣ сеатѣ дѣпе пѣтрец: сѣнт църї ап каре вачеле авїа дѣ, терменѣ де мїжлокѣ, доѣ пѣпъ ла треї ока де лапте пе зї, шї алтеле ап каре ачестѣ термен де мїжлокѣ се сѣїе пѣпъ ла шеасе шї шеапте ока; есте де прїсос а маї спзпе кѣ де овще продѣкѣїа лаптелѣї есте ап рапортѣ кѣ стареа агрїкѣлтѣрѣї локале. Тотъл есте сѣ-рак аптр' о агрїкѣлтѣрѣ сѣракь: рехолтеле, вїтеле шї продѣктеле лор; ачеаста есте кон-секвїнда пестрѣтѣтатѣ а прїнчїпїлор шї ре-

гълелор скрісе не фіе-каре паціпъ а ачестеї кърці.

А. Прип зрмаре міжлокъл чел маї взиѣ de а дттѣлці лаптеле вачелор, есте d'a ле дттѣлці пѣтрѣл?

Р. Де взиѣ сеамъ; дар катъ а ле да асемenea маї мѣлт пѣтрѣтеле челе маї фаворавіле ачестеї продѣкції.

А. Се претінде къ кѣ кѣт маї дес мѣлде чіне-ва о вакъ кѣ атѣт еа дѣ маї мѣлт лапте?

Р. Да, ші ачѣаста е преа комфортъ къ принципіи патѣралї, кѣчї, голінд маї дес кѣтѣреле лаптелї, облігъ патѣра а се дттѣлѣвѣта ші маї мѣлт ка съ ле змпле; дар дттр' ачѣеашї време катъ а да макінеї апітале міжлоачеле de а пѣне ла локѣ че а а скос, адікъ аї да дттр' о капітате маї таре пѣтрѣтеле дїп каре еа дшї фѣче лаптеле. Ачѣаста есте тот ачѣеашї леѣе каре се аплікъ ла тоате продѣкціїле: німік къ німік, пѣдїп къ пѣдїп, мѣлт къ мѣлт.

А. Аї зіс къ вачеле да маї мѣлт саѣ маї пѣдїп лапте, дѣне пѣтрѣлѣ шї асемenea дѣне раѣе; сѣлт дар зпеле раѣе маї лѣнтоасе de кѣт алтеле?

Р. Негрешїт. Дар фїнд къ ачѣастѣ калїтате есте неапѣрат ресѣлгатѣл дшпрѣдїрѣрїлор локале сѣвт каре тїпѣл о'а модїфікат, се амѣѣеще тот дѣазна стрѣмѣтїнд ачеле раѣе лѣнтоасе дн цѣреле дн каре раѣе локалѣ дѣ пѣдїптел лапте. Есте de прїсос а не апѣса маї мѣлт асѣпра ачѣствї

фартъ атѣт de пнглѣт. Чел маї възѣ між-локѣ есте дар тот дѣазна, ка съ тѣриаскѣ ачестѣ продѣктѣ днтр'о радѣ оаре-каре, съ дмвзпѣтъдѣаскѣ маї зптѣжѣ дмпрецѣрѣрѣле локале, шѣ апої съ алеагѣ кѣар de аколо дѣн партеа локѣлѣї пе ачеле вачѣ каре скѣт фѣреѣе маї възѣ de ланте de кѣт алтеле, шѣ съ ле гонѣаскѣ кѣ зп тѣзрѣ ешѣт дѣн зпа дѣн ачелеа каре аѣ ла чел маї палт пѣнт ачестѣ фѣрѣчѣтѣ калѣтате.

А. Продѣкѣа чеа тѣлтѣ а лантелѣї дѣнтр'о вакѣ пѣ се фѣче еа тот дѣазна кѣ пагѣва калѣтѣдѣї сале?

Р. Да, маї тот дѣазна лантеле вачѣлор че дѣ маї тѣлт de кѣт челе-л-алте de ачееашѣ радѣ, de ачееашѣ талѣ шѣ асемenea вѣне пѣтрѣте, копѣнде тѣлт зерѣ шѣ пѣрѣн зр-таре о таре пропорѣде de апѣ. Ачестѣ есте апої дестѣврѣшѣт конформѣтѣ кѣ пѣрѣчѣпѣї.

А. Кѣм поате кѣпоаѣе чѣне-ва калѣтатеа релатѣвѣ а лантелѣї а фѣе-кѣрѣа вачѣї?

Р. Се афлѣ зп ѣнстрѣмент преа сѣмплѣ шѣ пѣдѣн костѣтор кѣ каре тѣсоарѣ лантеле ка пе лѣкоареле спѣртоасе: дм пѣтеск лантотетрѣ.

А. Каре е чеа маї възѣ манѣерѣ de а скоате зптѣл дѣн ланте?

Р. Дѣптѣл фѣкѣндѣс-се дѣн стѣптѣжпѣ катѣ а днлеснѣ кѣт се ва пѣтеа маї тѣлт дестѣпѣрѣдѣреа еї de ланте. Чел маї възѣ між-локѣ, ка съ ажзпгѣ аколо, стѣ дн а пѣне лантеле дн пѣце вачѣ преа ларѣї ла гѣрѣ шѣ преа пѣдѣн адѣлчѣї; апої ѣа стѣптѣжна кѣ о

ліпгъръ де снѣтъ, ші пе лаптеле ретас дѣ фаче вѣржнѣ. Дѣ знеле цѣрї сѣпѣне тот лаптеле ла лѣкѣреа вѣтѣтѣлѣ дѣне че 'л а лѣсат сѣ стеа кѣтѣва време дѣ нїце васе дѣ каре дѣ аместекъ адесеа ка сѣ опріаскъ а леѣреа стѣнтѣнеї. Ачеастѣ методѣ дѣ маї тѣлт ѣнтѣ, дар еа мїкшореазѣ преа тѣлт калїтатеа вѣржнѣї?

Д. Нентрѣ че аст-фел?

Р. Стѣнтѣна дїн каре се фаче ѣнтѣл дѣ асеменеа вѣржнѣа чеа маї вѣнѣ; кѣнд іа стѣнтѣна де пе лапте кѣ ліпгѣра де снѣтъ, маї ретѣне тот дѣазна чева дїнтр' жнса дѣ вас; вѣтѣтѣл лаптелѣ дѣ іа дїн протївѣ кѣ десѣвѣршїре тоате пѣрїїле сале ѣнтѣроасе, шї ретѣшїїа се компѣне нѣмаї дїн пѣрїї кашоасе шї zeroасе.

Д. Нѣ се поате дар фаче вѣржнѣтѣрї сѣѣ кашѣрї вѣне фѣрѣ стѣнтѣнѣ?

Р. Прекѣт нѣ се поате фаче о сѣпѣ вѣнѣ фѣрѣ карне, тоате реѣетеле шї тоате секретеле екопоашелор де касѣ, ка сѣ факѣ кашѣрї вѣне кѣ лапте де стѣнтѣнат, се тѣрїїнескѣ а лѣса дѣнтр' ачел лапте оаре-каре капїтате де стѣнтѣнѣ, шї кѣ кѣт еле ласѣ маї тѣлтѣ, кѣ атѣт кашѣрїле сѣнт маї вѣне.

Д. Аша калїтатеа кашѣрїлор атѣрнѣ тот дѣазна де ла пропорїїа де стѣнтѣнѣ че а лѣсат чїне-ва дѣ лапте, шї прїн ѣрмаре се капѣтѣ кѣ нагѣва капїтѣїїї де ѣнтѣ скос дїн ачел лапте?

Р. Негрешїт. Нѣ поате лѣа чїне-ва

доъ оемърї неитръън сакъ де гръжъ,
зічеън проверьъ: дечї а вої чїне-ва съ фа-
къ кашърї въне къън лапте кървіа їа лъат
тоатъ стжнтъна, есте а се черка съ факъ
пжїне альъ къ фїна кърїеа їа рїдікат то-
атъ флоареа.

А. Ашпрецївърїле локале аъ вре о ін-
флїнцъ днсемпътоаре асъпра калїтъцїі ка-
шърїлор?

Р. Ам зіс'о шї ам репетат'о адесеа къ,
тоате продъкцїїле анімалїлор се дшпъртъ-
шеск есенціал дїн патъра пътрецелор лор,
каре се дшпъртъшеск шї еле днсъшї дїн
ачеа а локълї, а клїмеї, шчл; калїтатеа
кашърїлор есте сънъсъ ачестеї регъле ка а-
чеа а тѣтълор челор-л-алте продъкте ор-
ганїче.

А. Нъ поате дар съ се факъ претътїнде-
денеа кашърї саъ кашкавале де Вге, де піл-
дъ, кіар де шї арърта дштокмаї прочеделе
дштревънцате дн ачеа парте а локълї?

Р. Нічї кіар кашъ Roquefort саъ де Gru-
yère. Поате съ факъ претътїнденеа кашърї
де не форма челор де ла Вге саъ де ла Ro-
quefort, дар еле вор фї кашърї де Вге пре-
към вїнъл спъшос фъкът дн Бъргонїа есте
вїнъ де Шампанїа; форма лор дїн афаръ ва
фї ачеашї, дар фрѣтжнтѣтъра лор, гъстъл
лор шї алте а ле лор калїтъцїі вор фї преа
деосевїте шї се вор деосевї нъ нъмаї дїн цї-
нът дн цїнът, дар кіар дїн жъдеу дн жъдеу
дїн фїе-каре цїнът.

А. Неитръ че аст-фел?

Р. Фіе-каре цінѣт агрікол аре продѣк-тѣріле сале пропріі ка Фіе-че деал, вінѣ съѣ. Лаптеле ачелораші вачі ѣші скіѣмѣ патѣра ѣн Фіе-каре дін цѣреле ѣн каре еле с'аѣ стрѣмѣтат, ка стрѣгѣреле дін ачелаші фел де възѣѣте не Фіе-каре лок ѣн каре ле трансплантѣ. Дечі, дака калітатеа лаптелеѣ се осіѣѣѣѣ ѣн тоате локалітѣціле, ачелеа а ле кашѣлѣі ші вѣжѣѣѣі пѣ пот съ фіе претѣтіндеѣа ачелеаші.

А. Каре сѣнт челе маі де кѣпетеніі ѣн гріжірі че катѣ а да лѣптѣріеі?

Р. Маніѣѣѣѣ лѣптѣрітѣлѣі чере чеа маі маре кѣрѣѣѣѣ пѣтінчіоасѣ ѣн тоате скѣлеле ші ѣн тоате ѣпелтеле ѣнтреѣѣѣѣѣ ла ачестѣ лѣкрѣ; аста есте чеа маі неалѣратѣ кондіціе. Кѣт пентрѣ амѣрѣѣѣтеле ачестеі маніѣѣѣѣі, фіінд кѣ еле се осіѣѣѣѣ неѣтѣрѣїніт дѣѣѣ цѣрі пѣ пот інтра ѣн кадѣѣл ачестор ледіі.

ЛЕЦІА LXIV.

Боалеле вітелор бовіне.

А. Вітеле бовіне сѣнт сѣѣѣѣ ла ѣн ма-ре пѣтѣр де боале?

Р. Да; дар фіінд кѣ ачеста пѣ есте ѣн рѣдїментѣ вітегенарѣ, не вом тѣрѣїні а да кѣлтіваторілор оаре-каре повеѣѣѣѣ каре потѣ съ се апліѣ не тоатѣ зїоа ѣн практикѣ.

А. Каре сѣнт ачесте повеѣѣѣѣ?

Р. Еле сѣнт релатїѣ ла доѣ боале а

ле адъче кжт маї кържнд ла фертѣ. Дака змфлѣтѣра стързїеце шї се десвоалтѣ, дѣ вїтеї о възтърѣ компѣсѣ де о ончіе де сі-літрѣ топїтѣ дитр'ѣн пахарѣ оаре-каре де ракіѣ; саѣ о лїнгзрѣ де амонїакѣ лікзїд (спїрт де саре амонїак). Дака змфлѣтѣра се тѣреще де шї а дат вїтеї ачестѣ леакѣ, дака вїта се афлѣ дн неастжтлѣр шї сїарѣ, катѣ атнчі а пѣзсі фѣрѣ а маї ста не гжндзрї ла понкїїа (дмпнїцереа) пелїї де сѣвт гжтѣ.

А. Кжт се фаче ачеастѣ понкїїе?

Р. Анфїгжнд цеаптн ѣн трокартѣ, саѣ дн лїпса ачестзїа ѣн кзцїтѣ, дн партеа аджнчїїї ашезатѣ днтре сѣзцїоарѣ шї коа-стеле дїн партеа стжлгѣ. Вїта есте дитр'ѣн мїнѣт ѣшзратѣ прїн ачеастѣ операцїе, шї, цїнд'о кжте-ва зїле не діетѣ, рана ѣзртеї се вїндекѣ кържнд.

А. Маї сѣ маї зїчі чсва асѣпра боалелор вїтелор бовїне?

Р. Чел маї днцелентѣ лѣкрѣ шї чел маї сїгѣр есте де а кїета ѣн вїтерїнарѣ кжт с'а арѣтат челе д'ѣнтжїѣ сїмтоте, фїїнд кѣ боалеле вїтелор корпате сжлт маї тот дѣазна фатале кжнд нѣ ле опзне чїнева леакзрї дндатѣ ла днченѣтѣл лор.

ЛЕЦІА LXV.

Едѣкацїа вїтелор лжпоасе.

А. Се афлѣ ѣн таре пѣтѣрѣ де варїетѣцїї де раге дѣ вїте лжпоасе?

Р. Ня пътаї къ тїпъл вервече с'а модифікат пълъ ꙗн петърдініт ꙗн формеле сале шї ꙗн талїа са съвт инфлївїца ꙗн прецїзрїлор локале ка тоате челе-л-алте, дар тѣсєра (кожоакъ) че ꙗл акопере с'а скїмбат асемenea пептрѣ ачелашї кѣвжлїтѣ ꙗн лѣпцїтеа шї ꙗн съвцїетатеа фїрѣлї сѣѣ.

А. Аꙗна есте съвсѣ асемenea инфлївїцеї ꙗн прецїзрїлор локале?

Р. Аꙗна, ка тоатѣ челе-л-алте съвстанце органиче, се ꙗн пѣртѣшеше дїн патѣра пѣтрѣлї дїн каре се хрѣнеце аїмалъ че ле продѣче.

А. Прїн зрѣаре катѣ а аплїка ла едѣкацїа шї ꙗн свѣпѣтѣцїреа вїтелор аꙗно а се ачелашї прїнцїпї шї ачелашї регѣле ка шї ла ачееа а алтор спецїї de вїте domestїче?

Р. Токмаї ачелашї. ꙗн пѣрѣцїа аїмалъ фїїнд продѣктѣл мїжлочїтѣ ал пѣмжлѣлї прїн мїжлочїреа ꙗн пѣрѣцїеї ведеталъ, катѣ сѣ іа чїнева тот дѣазна шї претѣтїнденеа ꙗн бѣгаре de сеатѣ, ꙗн продѣцїа тѣтѣлор аїмалїлор domestїчї, патѣра челор маї de кѣпетенїе елементе продѣктоаре а ле ведетациеї локале, адїкѣ клїма шї патѣра прѣкѣт шї калїтатеа локѣлї шї а апелор.

А. Ня тревѣе дар атѣнчї а імпорта мареле раце перфекціонате ꙗн цѣреле ꙗн каре рацеле локале сѣнт фїреце славе шї мїчї.

Р. Аста есте тот дѣазна о преа маре грешалъ ꙗн протїва прїнцїпїлор, шї кѣлкареа ачестеї регѣле кѣпїтале а кѣшвнат шї

ва кьшъна дін непорочіре лнкъ шълте вл-
іеле агріколе.

Л. Къ тоате ачестеа а довждитъ знї
преа възне ресълтате лн маї шълте локзрі,
лн Франція, дін імпортация радеї меріноасе
де Спанія?

Р. Да; лн тоате църеле де кълтъръ во-
гатъ лн каре а пѣтѣт да зн пѣтрещъ лнде-
стълъторѣ шї деапънѣ оілор меріноасе,
таліа лор шї влшзгъл тзнсзреї лор с'аѣ пѣ-
страт; ва лнкъ с'аѣ маї тѣрїт, дар сзвдїе-
татеа лжнеї лор а лнапоїат де овще лн а-
чееашї пропорціе, шї, департе де а доведї
чева лмпротїва прїзчїлор, ачестѣ фантѣ
ле есте дін протївъ о ресзпътоаре лнтърїре.

Л. Че фел?

Р. Лмвзпътъдїнд лмпрѣцїзърїле локале,
поате чїне-ва претзтїнденеа съ лмвзпътъ-
дїаскъ талїа анїмаллор доместїчї; лн аде-
вър талїа, адїкъ о маї маре каптїтате де
карне шї оасе, фїїнд продзктъл дїрект ал а-
сїмїлациеї матерїеї вегетале, поате съ се
тѣрїаскъ претзтїнденеа джнд вїтеї о маї ма-
ре каптїтате де сзвстанце асїмїлавіле къ
карнеа шї оаселе сале; дар лзкръл нз мер-
це тот аша шї къ калїтатеа лжнеї, фїїнд
къ лжна есте зн продзктѣ д'а дрептз шї нз
пїезїшї ал асїмїлациеї вегетале.

Л. Тжлтъчеще'дї кзцетареа?

Р. Лжна есте о вегетацие анїмалъ прекзт
плантеле сжнт о вегетацие пѣтжптоасъ; еа
се лмпѣртъшеще дар дін натзра шї пѣтереа
вїтеї прекзт плантеле дін ачелеа а ле пѣтжп-

тълъї. Аша прекъм ам възът, къ кът локърїле сжнт џеапене шї гъноїте де ажънс, къ атжт гржпеле че еле продъкъ аъ лъжерї џеапенї шї тарї шї гръзнїї стїклошї шї тарї; къ кът зп кодръ де пьдъре есте маї грас шї маї вїлшъгос, къ атжт копачїї сжнт маї пътерошї, палцї шї џеапенї: асемелез, къ кът оїле сжнт шаї џеапене, тарї шї вїне пътрїте, къ атжт лжна лор есте маї гроасъ шї маї лънгъ; прїп зрмаре, къ кът о рацъ овїнъ къщїгъ џп талїе шї џп пътере, тънсъра еї катъ съ пїарзъ џп ачееашї пропорцїе съвцїетатеа шї калїтатса са.

А. Нъ vede џнсъ чїне-ва о маре осевїре де съвцїетате џп тънсъра вїтелор де ачееашї талїе?

Р. Да, аста вїне атънчї дїп нїще џп-прецїзърї партїкъларе зпор локалїтъцїї; фїїнд къ регъла џепералъ че пъсеръм релатїв ла рапортърїле че се афлъ џптре талїа шї лжна вїтелор овїне пъ опреде инфлзїнда а тот пътернїкъ а элементелор шї а алтор кассе патърале лъкржнд асъпра џптрецїї економїї апїмале.

А. Тжлтъчеще-цї къцетареа?

Р. Аш доъ търме де ачееашї талїе шї де ачееашї рацъ, лжна ва пътеа фї маї тълт саъ маї пъцїп съвцїре дъне патъра клїмеї шї ервърїлор локалїтъцїлор респектїве џп каре трїескъ ачесте доъ търме, шї ачeastъ съвцїетате се ва скїмва речїпрок дака ва стръштъа ачесте търме зна џп локъл алтеїа.

А. Поцї съ тжлтъчещї ачeastъ инфлзїн-

цъ а патъреї локълї асѣпра осевїрїї свѣдїе-
тѣдїї лжнеї вїтелор де ачееашї талїе шї де
ачееашї радъ?

Р. Нъ, љн старе љн каре се афлъ акѣм
щїица есте кѣ пелѣтїицъ а о тжлтѣчи љнтр'
ѣн кїпѣ лѣтѣрїтѣ; се щїе пѣтаї къ, љн фїе-
каре деаръ шї љн фїе-каре радъ, лжна есте
адесеа маї свѣдїре, маї алѣъ шї маї тѣ-
тѣсоасъ кжнд вїтеле паск обїчїнзїт пе а-
челеашї фелзрї де локзрї, љн каре гржъл есте
маї свѣдїратїкѣ, маї фрадетѣ шї маї алѣъ,
адїкъ љн тѣржтѣрїле ѣскѣчїоасе, калкаре
саѣ сїлїчїоасе, пѣдїн саѣ нїчї декѣм гжпоїте
шї адесеа одїхнїте.

А. Аї зїс къ ачестѣ ефект ал патъреї
локълї асѣпра калїтѣдїї гржълї се продѣ-
чеа адесеа љн времеа де ѣн ап, тот аша
мерце треба шї кѣ лжна?

Р. Нъ, тревѣе маї тѣлтѣ време ка съ
modїфїче калїтатеа лжнеї, шї ачееаста се
тжлтѣчеде лесне; љн адевѣр, прїнчїпїї мо-
дїфїкаторї вїнд дїн пѣтжнт катѣ съ лѣкрѣ-
зе љнтр' ачестѣ касѣ тѣлт маї їѣте асѣпра
вѣдїетадїеї пѣтжнтѣоасе де кжт асѣпра вѣдїе-
тадїеї аїмалє, фїїнд къ пентрѣ ачееаста стрѣ-
тѣтареа есте шї d'а дрептѣл шї пїезїшѣ,
љн време къ пентрѣ чеа d'ѣнтжїѣ еа есте
d'а дрептѣл шї пемїжлочїтѣ.

А. Че копкїзї дїн тоате челе че спѣсешї?

Р. 1-їѣ. Кѣ каде чїне-ва тот d'аѣпа љн
нїде преа крѣде шї през костїтоаре злїзїелї
воїнд а сїлї ачесте леѣї патѣрале, адїкъ
черкжндѣсе а довжндї свѣдїетате аколо знде

локъл продъче анімалї марї шї деапенї шї
 voidn маї кѣ сеатъ а пѣне ѓп локъл мїчї-
 лор раде локале пїще раде крескѣте айреа
 маї painte de а се кѣпѣтѣї кѣ а ле да пѣ-
 треде а кѣрор пѣтере хрѣнїтоаре съ фїе ѓп
 рапорт кѣ тревѣнїцеле лор органиче; 2-леа
 кѣ партїтѣл чел маї ѓпцелепт шї чел маї
 айвеа спорїтор есте, ка пентрѣ тоате фе-
 лѣрїле de вїте domestiche, de а ѓтвѣзпѣ-
 тѣцї раделе локале de о датъ кѣ ѓмпре-
 цїѣрѣрїле ал кѣрора еле сѣпт продѣктѣл.
 Мїжлокъл ачеста есте маї тот дѣаѣна аче-
 ла каре дѣ маї сїгѣр чел маї тѣлт венїтѣ
 кѣратѣ.

А. Нѣ есте ѣне-орї ѓпсѣ фолосїтор de а
 ѓтвѣзпѣтѣцї лѣна ѣнеї раде локале прїп тѣр-
 лїрї кѣ стрѣне?

Р. Да, ачеста есте adesea о операцїе
 фолосїтоаре; дар еа атѣрпѣ кѣ тотѣл de ла
 гѣсїреа кѣ каде а кѣлтїваторїлор, карїї ѓп
 ѓтпрезпѣрїле ачестор вїте катѣ съ нѣ пїар-
 зѣ пїчї о датъ дїп vedere ачестѣ регѣлѣ
 пестрѣтѣтатѣ: кѣ кѣ кѣт лѣна есте
 маї сѣвѣїре, кѣ атѣт вїта е маї де-
 лїкатѣ, ка прїчїоасѣ шїкостїкоасѣ
 ла пѣтрїт, шї прїп зрѣаре de ѓгрѣшат.

А. Едѣкацїа вїтелор лѣноасе есте
 de овѣе маї фолосїтоаре de кѣт ачееа а
 вїтелор вовїне?

Р. Ачеста атѣрпѣ кѣ тотѣл ѓпкѣ de
 ла патѣра локѣлї шї маї кѣ сеатѣ de ла
 стареа агрїкѣлтѣреї. Аколо ѣнде кѣлтѣра
 есте богатѣ, веѣтацїа кѣ прїсос шї пѣ-

тѣхъ маї тот дѣазна прінсѣ, фолоаселе вітелор вовіне паре-се а ковѣрші пе ачелеа а ле оілор; дар ѣн цѣрїле макре знде ве-цетаціа есте славъ шї сѣракъ, шї ѣн ачелеа знде агрїкѣлтѣра ѣнапоіатъ ласъ съ закъ саѣ съ ѣнделїне марї ѣнтїндерї де пѣтѣнтѣ, вітеле лѣноасе сѣнт сїнгѣрѣл мїжлокѣ де а скоате фолос дїн продѣктеле патѣрале а ле пѣрці локѣлѣї де пе кѣмплѣрї шї кїар де пе пѣшѣнї знде еарѣа сѣхѣртъ шї парѣ ласъ дѣіоасъ коаса шї дїнтеле вітелор челор марї.

Ѧ. Каре е маї де овце чел маї вѣн мїжлок де а траѣ зп партїтѣ фолосїтор дїн едѣкаціа саѣ цїпереа вітелор лѣноасе ѣнтр'о есплоетаціе рѣралъ?

Р. Аста атѣрпѣ ѣнкъ де ла патѣра локѣлѣї, шї пѣ поате фї алт-фел, фїїнд къ локѣл есте агрїкѣлтѣра. Аст-фел катъ съ префере маї пѣлт тѣртеле перманенте шї съ ле креаскъ маї кѣ сеатъ ѣн цѣреле че аѣ марї ісласѣрї, шї ѣн каре пѣтѣхътѣл есте де овце зскѣчіос шї таре; тѣртеле треќѣтоаре вара, маї кѣ сеатъ пентрѣ цѣркѣїт, ѣн цїпѣтѣрїле ѣн каре іарна, патѣра лѣтоасъ шї тоале а локѣрїлор, фаче пѣскѣтѣл непѣтїпчіос саѣ аневоїе; ѣн сѣѣршіт катъ съ пѣ черче а ѣнгрѣша оїле де кѣт пѣтаї ѣн цѣреле ѣн каре калїтатеа ерѣеї фаче ачeastь спекѣлаціе пѣтїпчіоасъ.

Ѧ. Ворѣшї деспре цѣркѣїт, ачeastь методъ есте тот дѣазна фолосїтоаре?

Р. Да, ea есте де овце фолосїтоаре; дар

еа есте, маї кз сеатъ дн църіле дн каре паіеле ліпсеск саѣ се вжнд преа скзмп, маї неапъратъ ка съ дмплініаскъ голъл лъсат дн кантітатеа де днгръштъръ требвітоаре ла о възпъ есплоетадіе прін ліпса саѣ прін вжнзареа паіелор.

А. Не че фел де лок църквітъл се кз-віне маї віне?

Р. Пъреріле сжнт дмпърціте деспре ачестъ лъкръ ші катъ съ фіе; дар, дъне прінчпї, ел продъче чел маї възпъ ефектъ пе локзріле вшоаре, маї кз сеатъ кжнд дл пъне пе гръзнте.

А. Че дцелелці прін ачеаста?

Р. А пъне царкъл пе гръзнте, ва съ зікъ а църкві оіле пе кжмпъ дндатъ че с'а семъпат. Сеатъпъ атънчі ачестї кжмпї дн мічі петіче копръспъзнътоаре кз кантітатеа търмеї че воіеще а църкві, маї паїнте де а ші днчепе гръзнтеле днколціреа.

А. Ачеастъ маніеръ де а гъної пътжнтъл прін църквіт чере еа днгрїжірї партїкъларе?

Р. Да, катъ съ айвъ грїжъ а лъкра кжт маї кържнд се ва пътеа пърціле църквіте. Спре ачест сфжршіт пъне царкъл ест-фел дн кжт съ поатъ фаче ачеастъ операдіе ла фіе-каре доъ саѣ треї зіле чел тълт де тжрзіѣ.

А. Каре сжнт днгрїжіріле че реклатъ маї кз сеатъ вітеле лжпоасе?

Р. Катъ а ле діне дн стагле кърате ші аерате, аст-фел дн кжт съ поатъ дінеа аколо тот дѣазпа о температъръ міжлочіе; а

ле фери де чеа фъръ весте скимбаре а тимпълѣ калдѣ дн тимпѣ рече ши а ле алъра пе кжт ва ста кж пѣтинѣ де плоиле челе репеѣ ши марѣ. Катъ асемenea съ айбъ тѣлтъ грижъ ка съ пѣ паскъ еарва хдъ, маї кж сеамъ де роъ.

А. Агръшатъл вѣтелр лжпоасе есте свѣс ла алте регъле партѣкъларе ши осѣите де ачелеа че ай пѣс пентрѣ ачела ал вѣтелор вовине?

Р. Нѣ, ачеїашї прїнчїпї, ачелеашї регъле ценерале ї се аплїкъ ши лѣї пе токма, факъ-се ачестѣ агръшатѣ афаръ ла еарбъ саѣ ла ставлѣ. Ка съ трагъ хн венїтѣ сїгърѣ ши къратѣ дїн ачeastъ операцїе фѣкѣтъ ла ставл, катъ а пѣне пе агръшат вѣрвечї дн вѣнъ старе, ай цїне кърат ши калд, ши а ле да дїн дестъл пѣтреде скїмбате ши кж каре пж-шеце трептат дн тоатъ времеа кжт цїне агръшатъл дѣне пѣтереа лор пѣтрїтоаре. Ка съ ї аграше ла пѣшѣнї, тревѣе еарбъ каре съ копрїнѣ дїн дестъл прїнчїпї асїмїлавлї ка съ продѣкъ ачестѣ ефектѣ. Прекъм ам зїс пентрѣ вої, се афлѣ цїнѣтърї дн каре вѣрвечїї, пѣшї дн нїще пѣшѣнї акоперїте кж о еарбъ дндестъл ши лѣнѣ, пѣ вор ажнѣ пїчї о датъ ла десѣвѣршїта старе де агръшат. Астеа сжлт тот дѣазна ачелеашї зрѣтърї дїн ачеїашї прїнчїпї.

А. Сареа есте ea асемenea фолосїтоаре оїлор ка воїлор?

Р. Констїтѣцїа лїмфатїкъ а вѣтелор лжпоасе фаче сареа ши маї тревзїтоаре

жнкъ нъ пзтаі ла споріреа днгръшатълві лор,
дар кіар ла овічївїта пъстраре а сълпътъдїї
лор.

ЛЕЦІА LXVI.

Боалеле вїтелор лжпоасе.

А. Вїтеле лжпоасе сжнт еле сълпсе
ла тълте воале?

Р. Да, ла хп пзтър преа таре, дїп каре
челе таї тълте сжнт преа прїмеждїоасе шї
прїчївїеце дн тодї апїї тарї пердерї агрї-
кълтърїї.

А. Тревзе, прекзт пентрѣ воалеле вї-
телор вовїне сѣ алерце ла вїтерїнарї днда-
тѣ че еле се ївек днтр' о търтѣ?

Р. Ачеаста атърпа де ла їнтенсітатеа
кѣ каре се аратѣ ачесте воале; дар таї а-
десеа поате, прїп днгрїжїрї їнтелицїнте шї
гравнїче, а се опъне ла десволтареа ачелора
че ловескѣ таї овїчївїт вїтеле лжпоасе,
шї а кърор трактатентѣ есте лесне шї по-
трївїт кѣ днцелелецереа тѣтълор кълтївато-
рїлор.

А. Каре сжнт ачесте воале?

Р. Еле сжнт дн пзтър де шеасе: кѣ-
пїала, ржїа, вѣрсатъл, воала кѣ
сжнѣ, кахесїа апоасѣ шї датъл дїп
пїчїоаре.

А. Каре сжнт леакърїле че катѣ сѣ о-
пзпет кѣпїалеї?

Р. Ачеастѣ воалѣ, че ловеще таї кѣ

сеатъ не шіелъшеі пълъ ла върста де зп
 ап ші каре се аратъ прінтр' о дивъртіре
 тот дѣазна днтр' о парте, vine din прічина
 афлъріі знеі хідатіде весікъларъ саѣ
 інсектъ парасітъ лъкзіндъ дн прѣціі крее-
 рілор. Ын леакѣ преа енерцік дн протіва а-
 честей воале, сокотітъ де овще ка петътъ-
 дзітъ, стъ дн апликація знеі фѣрѣ рошъ не
 гъзпошътъра фрзнталъ, дн тре окі. Ачест
 фѣрѣ днкодат днтр' о тжъзшъ де летнѣ, се
 сфжршеще дн партеа олзсъ прінтр' зп N ешіт
 але кързі лініі дрепте сжнт де о днълціме
 кам де шеасе лініі, ші де о сзпра-фадъ де
 о лініе. Температъра кзвіінчіоасъ есте а-
 чееа дн каре фѣръл, аплікат дн време де
 доъ секънде не о карте де жокѣ, о днне-
 греште фъръ а о гъзрі; днтр' ачеастъ ста-
 ре, ел поате слъжі пентрѣ треі міеі, апли-
 кація ѣнтжѣ дїнд доъ секънде, а доа треі
 секънде апъсжнд чева маі тълт, ші а тре-
 іа чінчі секънде апъсжнд днкъ маі тълт.
 Дн орі че днтжмпларе, катъ ка фѣръл съ
 фіе преа дндестъл де калд ка съ факъ о
 адевратъ арсъръ, ші къ операція съ фіе
 фъкзтъ словод ші фъръ темере къ фаче а
 сффері віта, саѣ фъръ ачеаста еа арфі фър-
 ръ енерціе.

Днгріжеще съ разъ локъл днапнте де а
 фаче операція; аплікъ фѣръл фѣре театъ
 не фрзптеа телълзі не каре зп отѣ дн ціне
 деапън де капѣ, рекорешче апоі рана кържнд
 кз зп върете тжзіат дн апъ рече.

А. Каре сжит леакърле че катъ а опъне ржіеі?

Р. Ржіа е прівітъ дп деосевіте кінърї дъпе църї, фїнд къ ефектеле еї сжит асенеа преа фелъріте. Дп знеле локалітъдї, дп ачелеа дп каре агрікултѣра есте пѣдїн перфекціонатъ, еа есте пѣдїн кѣпоскѣтъ шї о песокотеще, къчї есте лесне а се опъне ла івіреа шї ла пропъшіріле еї. Дп жздецеле де о култѣръ сѣракъ, дїн протівъ, еа есте зн лѣкрѣ де спайтъ шї пѣстїіріле еї сжит зне-орї дпгрозітоаре.

А. Дїн че віне ачаестъ осевіре?

Р. Еа есте лесне де тжлтѣчїт; ржїа вінд дїн пѣпѣдіреа знї інсекте парасїте, шї парасїтеле се леагъ маї къ сеатъ къ ісѣвѣтіре де вітеле слабе шї де о констїтѣдіе лімфатїкъ, прїчене чїне-ва лесне къ дп църеле дп каре култѣра е кам пѣрѣсїтъ івіреа лор катъ сѣ фїе лесне шї репеде, шї пѣстїіріле лор грозаве. Дп църеле челе вѣне, дїн протівъ, дп каре вітеле пѣтрїте віне сжит цеапне шї трїескѣ тѣлт, парасїтеле дптжмпїнѣ тѣлт маї тарї педїче дп ачаестъ цепеніе, шї есте де ажѣне нѣмаї оаре-каре дпгрїжіре ка сѣ дптжмпїне івіреа лор кжнд іспїта с'а івіт, чеаа че се фаче адеcea прїн молїсїре саѣ дп зрѣта знї зрїчіоасе дпгрїжірі.

А. Кѣм зѣреще чїне-ва ачаестъ черкаре а івіреї?

Р. Зѣреще івіреа еї кжнд вагъ де сеатъ асїра вітелор кждї-ва фѣлїї де лжнѣ пе жѣ-

штатате стълші ші ешнд афаръ дін рждъл
 челей-л-алте тѣсърї; катъ атѣчї съ апѣче
 віта, ші стѣлгжнд ачеї фѣлці дескоперъ де
 десѣпт о мікъ зтфлѣтъръ рошіе; о крапъ
 кѣ вѣрфѣл зѣї врічаег ші о фреакъ кѣ пѣ-
 цїптікъ помадъ, че се гѣсеце не ла спїде-
 рїї, саѣ не каре ші о плѣтѣдеце чїне-ва
 сїнгѣр аместекжнд о парте де оліѣ де тере-
 вентїнъ кѣ патрѣ пѣрці де зпѣтъръ саѣ грѣ-
 сїме де поркѣ. Міжлокъл ачеста, дака е-
 сте днтревінцат ла време ші кѣ інтелїцінцъ,
 ажнце ка съ опріаскъ днтїндереа ржіеї дн-
 тѣрмеле сѣлѣтоасе ші віне пѣтрїте.

Асѣпра вітелор славе ші пѣтрїте рѣѣ, пѣ
 есте ел тот дѣазна де ажнѣс, ші атѣчї катъ
 а алерга ла бѣле овщецї днтр' о алъ пре-
 гѣтїтѣ пѣнтрѣ ачестѣ сфѣршїт. Фїїнд кѣ маї
 овїчїнвїт інтрѣ дн плѣтѣдїреа ачестеї вѣї
 сѣвстанце прїмеждїоасе, чел маї вѣнѣ лѣкрѣ
 днтр' ачестѣ касѣ есте де а кіема зп віте-
 рінарѣ ка съ ле скапе де нїце акчїденцї аде-
 сеа преа прїмеждїошї.

А. Каре есте прїчина івірїї ржіеї?

Р. Дн регълъ дѣнералъ, івіреа ржіеї е-
 сте тот дѣазна о довадъ де о зрїчіоасѣ діе-
 тѣ маї пайнте саѣ акѣт, ші чел маї вѣнѣ
 міжлокѣ де а і се опѣне саѣ де а тѣїа пѣ-
 стїїрїле еї, есте съ дтѣвнѣтѣцїаскъ ачестѣ
 діетѣ тот днтр'о време не кжнд днтревін-
 цеазъ міжлоачеле кѣрѣцїтоаре маї сѣс по-
 менїте.

А. Каре сѣнт леакѣрїле че катъ съ опѣїе
 чїне-ва вѣр с а т ѣ л ѣ і ?

Р. Ап върсатѣ гъсим токмаї десъ-
вършіта контра-партідъ а ржіеї. Се теме
тълт маї тълт де джисъл, шї пвстііріле лжі
сжнт тълт маї тарї ап църеле unde ап-
Флореще агрікълтѣра де кжт ап ачелеа ап
каре еа се афлѣ апкѣ ап прѣпчіе; шї ачеа-
ста катѣ съ фїе аша, фїїнд кѣ, кѣ тотѣл
аппротївѣ ка ла ржіе, върсатѣл, боа-
лѣ імфламатогаре, катѣ, ка пожарѣл, а
кінжі кѣ атжта тѣрѣаре, пе кжт вітеле ата-
кате сжнт де о констїтѣдіе маї таре шї маї
деапѣлѣ. Аша ап челе д'ълтжїѣ се темѣ
де ел маї тълт де кжт де ржіе, шї ап че-
ле де ал доїлеа тълт маї пѣдїн.

А. Пентрѣ че аст-фел?

Р. Фїїнд кѣ пропорціа жертфелор сале
се осївеще аптр' о пропорціе нештѣрїїніт де
таре дѣпе стареа тѣртелор. Ел кѣрѣдѣ
адесеа о тѣртѣ аптреагѣ ап есплоетаціїле
рѣрале ап каре агрікълтѣра есте перфекціо-
патѣ; шї ап църеле ретасе ап дѣрѣт, дїн
протївѣ, де шї пѣ ап опжне адесеа де кжт
дескжнтечеле врѣжїторїлор, авїа тѣтѣрѣ
чїнчі саѣ шеасе ла сѣтѣ дїн ачесте тїкѣлоа-
се шї такре віте пе каре се наре кѣ воїеще
а ле деспрѣдї.

А. Кѣм багѣ чїне-ва де сеатѣ апчепѣ-
тѣл боалеї върсатѣлї?

Р. Есте преа лесне а кѣноаще івіреа вър-
сатѣлї аптр' о тѣртѣ, фїїнд кѣ апдатѣ че
о вітѣ есте ловїтѣ, еа девїне трїстѣ, ап-
четеазѣ де а тжлка шї а рѣтмега, стѣ тот
разна, немішкатѣ, кѣ капѣл плекат шї кѣ

кѣтешї патрѣ пічіоареле апропїете; кѣнд веде чїне-ва о вітѣ љн стареа ачеаста, с'о кѣлче жос, шї, дака веде възвѣде не пѣр-ціле дїн пѣзптрѣ шї голаше а ле змерїлор шї коапселор, аста есте де възлѣ сеатѣ вѣрсатѣл.

Л. Че тревѣе сѣ факѣ атѣпчї?

Р. Пѣзптѣл чел маї інтересат есте сѣ нѣ ласе воала сѣ се љнтїпѣл. Чел маї възп, аш пѣтеа зїче сїпгѣрѣл леакѣ де аї олѣне, есте алтоїтѣл каре поате сѣ се факѣ де тодї кѣ чеа маї таре љплеспїре. Іа о вітѣ а ле кѣрїї възвѣде де вѣрсатѣ с'аѣ копт, адїкѣ каре копїнде зп пороїѣ алвенецѣ; ле дескїде, тоаїе аколо вѣрфѣл зпелї лапцете кѣ каре фаче љндатѣ о љнцепѣтѣрѣ не пелеа фѣрѣ љнлѣ не дїн пѣзптрѣл фїе-кѣрїа коалсе а апїталѣлѣ че воїеце сѣ алтоїаскѣ. љнгрїжеце сѣ цїїе віта не о тѣпкаре рекорїтоаре дака еа се афлѣ љн деплїнѣ сѣпѣтате, љнпѣтерпїчітоаре дака есте славлѣ; шї дака се афлѣ не времеа іерпелї, іа тѣсѣреле тревзїтоаре ка сѣ нѣ речїаскѣ сѣѣ сѣ се зде де плоаїе. љн зрпѣ, кѣт есте де сїмплѣ ачеастѣ операціе, е тот дѣазна маї віне сѣ се факѣ де зп вітерїнарѣ.

Л. Ачеастѣ воалѣ маї чере еа алте бѣгѣрї де сеатѣ ка сѣ се ферїаскѣ де еа?

Р. Вѣрсатѣл фїїнд преа молїсїтор шї љжндѣсе прїп пѣскѣтѣл ла о лалтѣ, катѣ, кѣт азде чїне-ва кѣ с'а івіт љнтр'зп жѣдец, сѣ іа челе маї страшпїче тѣсѣрї шї сѣ чеарѣ ка сѣ се трагѣ љнтр'о парте тѣртеле спредзїте.

А. Че дцелелї прїп боала кѣ сжнѣе?

Р. Боала кѣ сжнѣе, кѣпоскѣтъ шї сѣѣт алте тѣлте пѣтїрї, есте о боалѣ пелїпї-чїоасѣ, дар епїдемікѣ, адїкѣ кѣзжнд кѣ фѣ-ріе пе зн таре пѣтѣрѣ de віте дїнтр' о тѣр-тѣ. Еа се аратѣ фѣрѣ весте: віта віоаїе, сѣпѣтоасѣ шї тжнжнд кѣ пофтѣ, се опреѣе de одатѣ, се днтїнде а лене шї третѣрѣ, фаче пѣдїп сжнѣе прїп васеле пїшѣтоаре, апої каде ка сѣ пѣ се маї скоале.

Поате сѣ о прївіаскѣ чїне-ва ка пе зн фелѣ de апоплесїе фѣлѣцѣрѣтоаре кѣ зн кѣвжнтѣ атѣт маї таре, кѣ еа їсѣеѣе маї тѣлт вітеле сѣпѣтоасе шї грасе, шї тѣр-теле обїчїпїт пѣтрїте кѣ форадїѣрї кѣ се-тжнѣѣ шї кѣ еарѣѣ ѣеапѣлѣ шї земоасѣ.

А. Ачеастѣ боалѣ есте лесне de тѣтѣ-дѣїт?

Р. Декларатѣ о датѣ, есте фѣрѣ леакѣ; аша, дндатѣ че кѣте-ва віте с'аѣ ловїт de еа, катѣ сѣ се грѣвїаскѣ а днтрежїпца тїжлоаче превентїве (апѣрѣтоаре), адїкѣ сѣ їа сжнѣе тѣтѣлор челор-л-алте шї сѣ ле скїтѣе їѣте фелѣл траїѣлї шї тжн-кѣрїї маї кѣ сеатѣ. Катѣ сѣ пѣїе дн ло-кѣл фораѣелор зскате преа пѣтрїтоаре шї а-прїпїѣтоаре каре кѣшзнѣ маї адесеа ачеа-стѣ боалѣ, зн пѣтреѣ рекорїтор шї че ва слѣвїтор, ка тѣ зѣрїкеле сѣтѣ зѣ роїї кѣ грѣжнїї, та зѣреа пестрїѣѣ, шчл., шї сѣ се ферїаскѣ маї кѣ сеатѣ а еспїне тѣртеле ла аршїца соарелї шї а ле трїтїте

Дн пише пѣшнѣ а кѣроп еарѣъ есте таре ши ароматикѣ.

Д. Нѣ маї е вре о тѣсѣрѣ де лѣат дн ачестѣ касѣ?

Р. Ын минѣлат мижлокѣ че маї тот дѣаѣна исѣзтеще, есте де а скиѣва лѣкашѣл вителор, депѣртѣндѣле тѣкар д'о жѣтѣтате саѣ де о поще де локѣл дн каре еле аѣ до-вѣндѣт воала. Се днцелеле кѣ тревѣе тот дѣаѣна, днтр' ачестѣ касѣ, а лѣа дн деапро-апе вѣгаре де сеатѣ тѣсѣреде иѣенече аичї маї сѣс арѣтате, адикѣ сѣ аере стаѣлеле, ши сѣ ферѣаскѣ вителе де репедѣа тречере де ла кѣлдѣрѣ ла фрїгѣ, шчл, шчл.

Есте асемenea фoарте фoлоситор, днтр' ачестѣ воалѣ, де а акрї вѣзѣтра вителор аместекѣнд днтр' жнса оѣетѣ таре дн про-порѣиа де доѣ пѣрѣи де оѣетѣ ла о сѣтѣ де апѣ, адикѣ о ока де оѣетѣ ла 50 де апѣ.

Д. Че днцелелї прїп пѣтрезїчїѣне саѣ какезїе апоасѣ?

Р. Пѣтрезїчїѣнеа саѣ какезїа апоасѣ се деосївѣще кѣ тотѣл ши дн каѣселе ши дн ефектеле сале де воала кѣ сѣнѣе де-спре каре ворѣїѣ. Еа ловѣще тѣртеле сла-ѣе, пѣтрїте рѣѣ ши маї кѣ сеатѣ пе ачелеа каре паскѣ дн локѣрї вѣлтоасе, саѣ дн орї ши каре алт локѣ еарѣѣ акоперїтѣ де роѣ. Еа се кѣшѣнѣ дїп афлареа дн осевїтеле вїс-чере а ле вїтеї, ши маї кѣ сеатѣ дн фїкат, а ѣнѣ таре пѣтѣр де хїдатїде дн фoрмѣ де вѣшїчї че дн прїчїнѣскѣ дескопосїѣиа до-тоалѣ дар тоталѣ, ши апої кѣшѣнѣ тоар-

теа. Ачеастъ боалъ, къпътатъ тоатпа, клочеце овичъит тоатъ iarна ші се аратъ кз енерціе ла дпколцітъл челор д'ъптжѣ ер-взрі. Атъпчі, адеcea тзрте дптреці се фак певъззте дп кжте ва септътжні.

А. Ачеастъ боалъ есте лесне де тътъдзіт?

Р. Декларатъ о датъ пзтаі аре леак, ші катъ а дптерпчі фъръ нічі о есченціе тоате рецетеле дпсемпате кз ар пзтеа съ тътъдзіаскъ вітеле ловіте. Дар дака декларатъ о датъ пзтаі е пздежде де тътъдзіт, есте преа лесне дпсъ де а фері тзрмеле де джпса прпн дпгріжірі дпделепте ші тътъсзрі страшніче.

А. Каре сжлт ачесте дпгріжірі ші ачесте тътъсзрі?

Р. Дп дъреле апътоасе ші пе времіле змеде, катъ а пз лъса нічі о датъ вербечїї съ теаргъ ла кжппѣ фъръ а ле да маї зптжѣ о порціе де пзтрецѣ зскатѣ. Нічі дптр'о време ші нічі дптр'зп лок пз тревзе а ле лъса съ паскъ кз роъ, фїнд кз еарва пзіатъ де роъ е тълт маї прїмеждїоасъ де кжт ачеаа пзіатъ де плоаїе. Сареа есте асеменеа зп мпзпнат пресерватївѣ де ачеастъ крѣдъ боалъ: фораце здате кз апъ сзратъ саѣ ськзлеце дптокміте, аст-фел прекзт ам арътат, ші ашезате тот дѣазна дп стаэл, сжлт дп тоате времіле ші дп тоате локзріле зп пзтерпкѣ мїжлокѣ де іціепъ а кърор дптревзпндаре пз о пзтем с'о рекомандът дп дестъл.

А. Де пе че семпѣ кзпоаще чине-ва а-чаестъ воалъ?

Р. Еа е лесне де кзпоскзт, кз пздипъ о-вѣчѣзпзпдъ дене алвіреа дѣндѣлор, дене ачеа а акоперетжнтзлѣ окѣлѣ асзпра кързѣа пз се маї веде дѣтр'ачестѣ касѣ, кжнд апасъ кз децѣтеле ка съ факъ съ іасъ пздип афаръ дѣн плеопѣ, ачеле вѣне рошетѣче че се аратъ дѣн ачеа а вѣтелор преа съпътоасе.

Рекзпоаще асемenea лесне чине-ва дакъ зп вервече аре пзтрезѣчѣне лѣжндз'л де пѣчѣорзл дѣн дърът саѣ апъсжндз'л кз тжпа пе шазкъ. Дакъ дѣн чел д'ѣнтжѣ касѣ ел пз фаче пѣчѣ о сѣлъ ка съ шѣ трагъ пѣчѣорзл, шѣ дѣн ал доїлеа дака се дѣдоїеше лесне съз тжпа та, есте ловѣт пегрешѣт де ачаестъ грозавъ воалъ, шѣ дѣн пѣчѣ дѣтр'зп касѣ пѣчѣ кз орѣ-че прецѣ пз требъе съ кзпперѣ асе-менеа вѣте.

А. Каре е казса датзлѣ дѣн пѣчѣо-аре (рѣѣтѣн)?

Р. Датзл дѣн пѣчѣоаре есте о воалъ лѣпѣчѣоасъ каре, фъръ а фѣ сторжтоаре, а-дзче адесеа дѣн деспъдежде пе пъсторѣ шѣ пе кзлгѣваторѣ. Еа се фаче дѣн прѣчѣна а-флърѣ знеї інсекте парасѣте каре се дѣнтро-дзче дѣн пѣчѣор, пе фаца дѣн пъзптръ дѣнтре чеї дої крачѣ аї зпгѣѣ пѣчѣорзлѣ. Еа кзшз-пъ фрѣгзрѣ шѣ таїе пофта де тжпкаре шѣ фаче прѣн зртаре а слъвѣ шѣ а перѣ репедѣ вѣтеле ловѣте.

А. Че леакзрѣ катъ а ѣ опзне?

Р. Се кзвѣне, ка съ о котбатъ кз ісвз-

тире, съ нѣ о ласе а се дърѣдѣчина, ші пен-
трѣ ачеаста, кѣт еа се декларъ ла о вѣтъ,
дѣтревѣицеазъ фѣръ дѣтѣрѣере леакъл че
фачет кѣвоскѣт ачі: дѣне че а кѣрѣдат вѣне
пѣчѣорѣлѣ волнавѣ, се зѣтъ кѣ вѣгаре де сеа-
тѣ ші зѣреце съв зѣгіе зѣ пѣтѣ алвѣчѣос;
ачі е сказѣл парасѣтѣлѣі. Атѣчѣі таіе зѣ-
гѣа кѣ зѣ вѣрѣеатѣ пѣлѣ че а дескоперѣт вѣ-
не пѣтѣл чел алѣѣ; апоѣ фѣреакѣ зѣшор кѣ о
папѣ тѣзѣатъ дѣ ачѣдѣ съафѣрѣкѣ, ші опера-
ціа с'а іспрѣвѣт. Дака еа с'а фѣкѣт кѣ лѣ-
аре амінте преа рар нѣ ші аратѣ ефѣктѣл
сѣѣ.

А. Нѣтаѣ сѣлѣт ші алте тѣсѣрѣі де лѣат?

Р. Дѣ тоатѣ времеа кѣт вѣне воала, ка-
тѣ а кѣрѣца дѣ тоате зѣлеле кѣ грѣжѣ ста-
зѣл ші а да вѣтелор зѣ стратѣ дѣвѣлѣнѣ-
гат де паіе поѣ ші преа зѣскате. Кѣ ачес-
те тѣсѣрѣі, ажѣнѣе чѣне-ва сѣ дѣрапене
дѣ пѣдѣнѣ време ачеастѣ крѣдѣ воалѣ; дѣ
време кѣ дака о ласѣ а се дърѣдѣчина, нѣ
таѣ е кѣ пѣтѣнѣ а і опрѣ дѣпаіѣтареа, ші ка-
де тоатѣ тѣрѣта дѣтрѣжѣса кѣ а еї пѣіре ші
пагѣва пропрѣетарѣлѣі.

А. Вѣтеле дѣноасе нѣтаѣ сѣлѣт сѣлѣсе ла
алте воале?

Р. Еле сѣлѣт асетеенеа сѣлѣсе ла пѣце
троахне че ле обосескѣ тѣлѣт. Еле ле ка-
пѣтѣ кѣнд ле ласѣ де се зѣдѣ ла кѣлѣпѣ, ші
таѣ кѣ сеатѣ прѣп ачеаа тречере де о датѣ
де ла калд ла фрѣгѣ а кѣрѣіі некѣвѣице ле ам
дѣсетнат аїзѣреа. Есте дар лесне а ле дѣ-
тѣлѣпѣна лѣкѣнд тѣсѣрѣеле тревѣітѣдаре, адѣ-

къ рекоманджнд пѣсторілор де а адъче тѣр-
меле акасъ кѣм веде къ времса амерінѣъ,
ші маї къ сеатъ джнд аер стаѣлелор ка съ
ковоаре аколо трептат температѣра къ ѡп
чеасѣ тѣкар дпнаїтеа ешірії. Кжнд, къ
тоате ачесте тѣсѣрі пѣзітоаре, ачеастъ во-
алъ се аратъ дптр'ѣи таре пѣтѣр де віте,
о вате къ ісѣѣтіре прїп афѣтѣрі къ воаве саѣ
ші лѣжерї де ізніперѣ фѣкѣте дп стаѣле дп-
кісе, шї маї къ сеатъ дпдоїндѣші дпгрїжі-
реа де а пѣ ле скоате де одатъ де ла калдѣ
ла фрїгѣ шї а ле фєрі де плоїле челе репєзі
ші речї.

ЛЕЦІА LXVII.

Едѣкація шї дпгрѣшатѣл порчілор.

Д. Пѣтем аплика ла едѣкація порчілор
тот че аї зіс дп леѣїле трекѣте пєптрѣ ачєєа
а алтор анімалї домєстїчї?

Р. Да, прїчїпїї шї регѣлєлє ѣепєралє а
ле асїмїлаѣїєї органїче сѣпт тоате аплика-
білє ла ачєастъ продѣкѣє ка шї ла алтелє,
дар къ ачєастъ осєвіре къ поркѣл фїїнд о
вітѣ оппїворѣ шї къ тотѣл домєстїк, дп-
преѣїѣрѣрїлє локалє, адїкѣ патѣра клїмєї,
а локѣлѣї, шї а продѣкѣїлор лѣї п'аѣ асѣпрѣї
атѣта іпфлѣїндѣ.

Д. Се афлѣ маї тѣлте варїєтѣѣї де фе-
лѣл ачєста де віте домєстїчє?

Р. Да елє сѣпт преа пѣтєроасє.

А. Каре е ачѣа че казтъ а о адеце маї тхлт?

Р. Аста атжрпъ де дпта че 'ші пропзне чіне-ва дптр'ачеастъ едзкаціе. Дака лъ-кзіеде чіне-ва о деаръ пѣдзроасъ дп каре дзче порчії ла пѣдзрї, шї дака 'ї креде ка съ 'ї вхпзъ жпнї іптръ атзпчї дп черкзл трас пентрѣ едзкаціа алтор віте, шї пентрѣ ачелеашї кзвіпте кагъ съ префере раца локалъ; дака дпн контръ се апзкъ чіне-ва дптр'адіне де дпгръшатзл порчілор, ва фаче віне атзпчї съ деа преферіпцѣ раделор стрїне.

А. Каре е чеа маї взпъ пжптре ачесте раце?

Р. Се паре хотържт къ порчії Англії де Намрсїге, пе каре требзе а пз 'ї кзфзнда кз ачѣа пе каре дї пзмескѣ англо-кїнезї саѣ топкїнї сжпт маї взпї де кжт тодї чеїл-алдї прїп дплеспїреа че аѣ де а се дпгръша шї а 'ші пѣстра грѣсімеа.

А. Кжнд креде чіне-ва жпнї порчї, каре е чеа маї взпъ методъ де зрмат?

Р. А лъса тамелор кжт се ва пзтеа маї тхлтъ словозепіе, шї маї кз сеатъ а пз ле некъжї кжнд еле фатъ лжкндзле пзрчелзшїї, кжт о фак дп маї тхлте локзрї. Чел маї взпѣ тіжлокѣ есте де а авеа о оградъ алътзрї кз кочїпеле дп каре ласъ а се прѣзтѣла вітеле кжнд пз ле трїміте ла кжппѣ.

А. Дзче вре-о датъ тзртемеле де порчї дп кжппї кзлтївадї?

Р. Да, дї ласъ съ паскъ кз тхлт фо-

лосѣ а треіа косітѣрѣ де тріфоіѣ кжнд ел есте љккъ фрадетѣ; љї дѣк асеменеа љн холде де картофі саѣ де папї де кѣржнд кѣлесе, љн каре еї каѣтѣ тѣверкѣлеле зїтате саѣ преа тїчі ка съ ле адѣне.

Љ. Кжнд дѣк порчії љн тріфоіѣ катѣ а ї лѣса съ факѣ гропї скормонїнд пѣтжнтѣл?

Р. Љї дѣче де тѣлте орї љн тріфоіѣ маї пайнте де а'л љнтоарче; дар е преа лесне апої ка съ ї опріаскѣ де а скормонї локѣл петрежндѣле зп тїкѣ велчївѣѣ де ферѣ прїн вѣза рѣтѣлїї де сѣс.

Љ. Каре е чел маї вѣнѣ тїжлокѣ де а љнгрѣша порчії?

Р. Катѣ а аплїка ла ачестѣ љнгрѣшатѣ тоате ретѣлеле пѣсе пептрѣ ачела ал алтор віте доместїче; пѣтаї кѣ поркѣл, фїїнд о вітѣ лакотѣ шї оппїворѣ, пѣ се веде чїнева стрїмторат љн алецереа пѣтрецелор лѣї, љн каре фаче а фїгѣра адесеа кѣ фолосѣ карнеа фрїптѣ.

Љ. Есте маї фолосїтор а се апѣка де љнгрѣшатѣл порчілор де кѣт де едѣкацїа лор ка съ ї вжнѣзѣ такрї?

Р. Е кѣ пепѣгїнѣ а респѣнде категорїк ла ачестѣ љнтреваре; деслегареа еї, атѣрпжнд кѣ тотѣл де овїчеїрїле шї ресѣрделе локале, катѣ съ ретжїе ла вѣна кївзїре а кѣлтїваторѣлїї каре ва креще жпїї порчі ка съ ї вжнѣзѣ такрї фїе ла зп ап, фїе кїар ка пѣрчеї сѣгѣторї саѣ каре љї ва кѣтпѣра ка съ ї љнграше, дѣне кѣт љї ва љнфѣцїша маї обїчївїт саѣ љнтжнтпѣлтор фїе-каре дїн

ачесте метоаде маї тълт саѣ маї пѣцип фо-
лосѣ.

А. Порчїи сжнт сѣпѣши ла маї тълте
воале?

Р. Нѣ, еле сжнт преа рарї дар аневоїе
де тѣтѣдѣит. Чееа че поате съ факѣ чїне-
ва маї вїне ѡп де овще, есте, къ ѡпдатѣ
че воала се аратѣ съ кїеме зн вїтерїнар,
саѣ ѡпкъ ѡп лїпса лѣї пе тѣчеларѣ кжнд
вїтеле се маї ѡфлѣ ѡпкъ ѡп вѣпѣ старе.

А. Нѣ е вре зна дїп ачеле воале каре,
пѣтжнд ка пѣтрїзїчїзнеа оїлор съ ретже
тълтѣ време аскжпсѣ маї пайнте де а се де-
клара, чере о таре вѣгаре де сеатѣ кжнд
чїне-ва кжмпѣрѣ порчї де пе ла вжлчїрї?

Р. Да, аста е лепра че вїне дїп прїчина
ївїреї знеї хїдатїде вѣшїкоасѣ каре
пѣтржпжнд пѣцип кжте пѣцип ѡп тоате це-
сѣтѣреле органїче а ле вїтеї, ѡп стрїкъ тълт
карнеа шї слѣпїна, шї сфжршеще прїп а ї
кжшжна тоарте. Фїїнда ачестор хїдатїде се
кжпоаще маї кж сеатѣ кжтжнд вїта сѣв лїм-
вѣ. Кжнд кжмпѣрѣ порчї, катѣ тот дѣазна
а пжпе сѣ ї вїсїтезе, фѣрѣ а се мїшка дїп
лок, пе кжпоскѣторїї а д ѡс пе каре ї гѣ-
сеще претжтїнденеа ѡп вжлчїрї.

ЛЕЦІА LXVIII.

Кжртеа де пѣсѣрї.

А. Афарѣ де вїтеле доместїче деспре

каре ворвѣрѣт, агрѣкѣлтѣра пѣтаѣ креде шѣ алтеле?

Р. Да, астеа сѣнт осевѣтеле пѣсѣрѣ а кѣрор едѣкаѣе ѣкѣпѣѣескѣ чеа че пѣтѣт кѣртеа де пѣсѣрѣ.

А. Каре сѣнт ачестѣ анѣталѣ?

Р. Гѣпеле, кѣркапѣ, гѣщеле шѣ порѣтѣеѣ.

А. Едѣкаѣѣа ачѣаста есте де овѣце спорѣкѣ?

Р. Ачѣаста атѣрпѣ де ла манѣера кѣ каре са се ѣаче. Де овѣце ачѣсте ѣолоасе атѣрпѣ кѣ тотѣл де ла персоана каре есте ѣкѣтѣратѣ кѣ ѣнгрѣѣѣреа кѣртеѣ де пѣсѣрѣ.

А. Каре е ѣелѣл чел маѣ вѣн де гѣпѣ?

Р. ѣелѣл де рѣнд есте де овѣце ачѣла че дѣ маѣ тѣлт венѣт кѣрат.

А. Мѣлѣдѣ дѣп кѣлтѣваторѣ прѣтѣнд кѣ стрѣкѣѣѣнеа ѣѣкѣтѣ де гѣпѣ ѣн ѣарѣпеле дѣп прѣѣѣрѣл ѣертеѣ шѣ ѣн грѣтезеле де гѣпоѣ ѣак адесеа едѣкаѣѣа лор маѣ тѣлт пѣгѣвѣтоаре де кѣт кѣщѣгоасѣ.

Р. Дака ар ѣѣ кѣ пѣтѣндѣ а пѣ аѣеа невоѣе де гѣпѣ ѣн екопѣтѣа кѣтпѣлѣѣ, ачѣастѣ асерѣѣе пѣ ар ѣѣ ѣѣрѣ прѣѣѣ, маѣ кѣ сеатѣ дака ар трѣче ѣн сокотелеле еѣ пѣтрѣдѣл че ле дѣ; дар ѣолосѣнда лор де тотѣте зѣлеле ле ѣаче а ѣѣ зп ажѣтор неапѣрат ал орѣ-кѣрѣѣ есплоѣтаѣѣѣ агрѣколе. Катѣ дар пѣтаѣ сѣ се тѣрѣпѣѣаскѣ ла пѣтѣрѣл стрѣпѣс трѣвѣпѣѣѣосѣ ал тѣтѣлор невоѣлор касѣѣ.

А. Аи маї тълте ферме дъ, ми се па-
ре, пзџинъ хранъ гъинџлор?

Р. Да, аисъ афаръ де о посџидіе есчеп-
џионалъ, еле дъ асемеџеа атънчї тълт маї
пзџин продъкт; тот дѣаџна дътм песте ачеа
регълъ: нџмџк къ нџмџк, пзџин къ пзџин, тълт
къ тълт.

А. Каре е чеа маї вьпъ маџеръ де а
крѣџе пзи де гъинъ?

Р. Ласъ съ лъкреџе патъра. Тоате аи-
грџжиреле че ле дъ ка съ аилесџаскъ ісвџ-
тџреа клочџрїї сџнт де овџџе маї тълт вџ-
тълтџтоаре де кџт фолосџтоаре.

А. Креџџереа кърканџлор есте фолосџ-
тоаре?

Р. Ачеастъ едъџаџіе аневоіе шї сџпъсъ
аитџитпџлџрїї пъ поате съ фїе прїџнџіоасъ
зпџї маџї есплоетаџїї; еа катъ съ фїе лъ-
сатъ пе сеаџа мџчџлор кълтџваторї че со-
котеск де нџмџк лъкръ времеа че о жертфеск
фемеїле шї копїї лор пентръ ачеаста.

А. Едъџаџіа раџелор шї гџштџлор есте
еа фолосџтоаре аи кълтъра чеа таре?

Р. Едъџаџіа ачестор пъсърї де апъ е де
овџџе фолосџтоаре пзџаї аколо зпде се афлъ
апъ апроане де еле; ачеаа а гџщџлор маї
къ сеатъ се къвџне пзџаї аи џџреле зпде
поате чїнева съ ле дъкъ а паще пе аитџи-
селе търџџтърї вълтоасе саџ пџлъкрате, фїџнд
къ еле сџнт зп флаџел пентръ орї че ре-
колтъ де еарџъ саџ де гръџџџї.

А. Че гџџдеџї деспре поръџџџеї?

Р. Катъ а проскрїе де тот дџн верї-че

еслоетаціе дигріжітъ не порѣтвейі фѣгарі, а ле кърор столѣрї флѣтѣнде пѣстіеск реколтеле де грѣзніцї шї тѣлѣнкѣ семїцеле дѣаїнте ка еле съ фїе акоперїте кѣ пѣтѣнт; дар е тот дѣазна фолосїтор шї плѣкѣт съ айбѣ ла царѣ кѣте-ва переке ла котецѣ ка съ дѣлеснїаскѣ невоїле касеї.

ДЕЦІА LXIX.

Грѣдина.

А. Прїнципїї шї регѣлеле кѣлтѣреї плантелор дѣ царїне сѣнт аплїкавіле ла ортїкѣлтѣрѣ?

Р. Да, фїїнд кѣ ортїкѣлтѣра, есте агрїкѣлтѣра дѣ грѣдїнѣ.

А. Есте тот дѣазна де тревзїнцѣ а авеа о грѣдїнѣ де легѣтї дѣтр' о еслоетаціе агрїколѣ?

А. Дѣ регѣлѣ генералѣ, легѣтеле че се факѣ а касѣ костѣ маї скѣтп де кѣт ачелеа че ле кѣтпѣрѣ чїне-ва; грѣдина дѣтр' о еслоетаціе катѣ дар съ фїе прївїтѣ ка знѣ акчесорїѣ неапѣрат тревзїнчїосѣ дар маї тѣлт костїтор де кѣт фолосїтор.

А. Каре е чеа маї бѣнѣ талїерѣ де а траде спор дїнтр' о грѣдїнѣ де легѣте?

Р. Кѣнд поате чїне-ва гѣсї зн грѣдїнар непѣтрѣ кѣлтѣрѣ кѣ каре съ дѣнпарцѣ фрѣктеле не дїн доѣ, ачеастѣ методѣ есте тот дѣазна чеа маї бѣнѣ фїїнд кѣ еа есте чеа маї пѣдїн костїтоаре.

А. Антревзіндареа ачестві міжлокѣ е-
кономік чере еа о вегіере ѓн парте?

Р. Да, катъ а вегіа кѣ лзаре а мінте
ка грѣдінарії пѣртамї ла фѣкте съ нѣ гѣ-
ноіаскѣ пѣтрателе лор песте тѣсѣрѣ; ас-
кѣлтѣндѣї, еї п'аѣ нічі о датѣ ѓндестѣл гѣ-
ноіѣ шї де ї ар креде жѣтѣтатеа гѣноіѣлї
фермеї с'ар келтѣ ѓн грѣдінѣ.

А. Маї аї съ маї адаоці чева ла ачестѣ
сѣжетѣ?

Р. Нѣ, ної нѣ пѣтем фѣче ачі зп трак-
тат де оутїкѣлтѣрѣ, кѣ атѣт маї тѣлт кѣ,
прекѣт ам зіс, о грѣдінѣ есте о тревзінѣ
шї нѣ о фолосінѣ ѓн агрікѣлтѣрѣ. Кѣлтїва-
торії че дореск а фѣче дїнтр'ѣнса ѓнтр'аче-
еашї време зп обжетѣ де петречере сѣѣ плѣ-
чере, катѣ съ аїбѣ маї ѣлтѣѣ зп грѣдінарѣ
взїѣ, шї апої вор гѣсі ѓн деосевїте трак-
тате деспре ачеастѣ матерїе тоате кѣноцін-
целе че нѣ е треава поастрѣ а лі ле да.

Л Е Ц І А LXX.

Плантації шї пѣдѣрї.

А. Каре сѣнт прїнчіпї шї регѣлеле че
трезѣе съ зрмезе кѣлтїваторїї ѓн плантаціа
шї кѣлтѣра помїлор шї копачїлор де пѣдѣре?

Р. Плантації ле помїлор шї а алтор
копачї сѣнт о парте преа їмпортантѣ а ес-
плоетаціеї домініѣлї рѣрал; фѣкѣте кѣ їн-
телїцінѣ, еле ѓї тѣрескѣ тѣлт прецѣл,
фѣрѣ а вѣтѣта алте продѣкції а ле локѣлї.

Ан зртъ, тоѣ прінчипї шї тоате регъле ле а ле асімілаціеї веѣтале ле сжнт де овще аплікавіле.

А. Каре е чеа маї възпъ маніеръ де а фа-че плантації ле?

Р. Не марѣне ан лънгъл дрѣмърілор пен-трѣ коначїї де пѣдъре, шї кїар пентрѣ помї кърор ле мерг маї віне аст-фел шї ватъшъ маї пѣдїн реколтелор де кжт плантаці ан оградъ.

А. Каре сжнт фелъріле де помї че катъ а планта маї тълт аст-фел?

Р. Фелъріле ачелеа а кърор поате се пѣстреазъ іарна сжнт маї тълт кѣзтате, фїнд кѣ поате чїне-ва съ трагъ дїн еле зп партїт маї тълт. Ан църеле ан каре віпъл есте скъзнї плантаціа знеї марї кантїтѣдї де мерї ка съ факъ віпѣ де мере есте адесеа о мїнъпатъ операціе.

А. Към поате съ факъ ачесте план-тації?

Р. Канд нз се зїтъ чїне-ва ла келтѣіалъ, зп шанѣ ларѣ дескїсѣ ан тоатъ лънѣїтеа ржндѣрілор есте мїжлокъл чел маї сїгѣр де ісѣзтіре; дар маї обїчїнзїт есте дестъл съ факъ групї маї тълт саѣ маї пѣдїн ларѣ дъне маї тълта саѣ маї пѣдїна анпедекаре че патѣра локълї катъ съ опзіе ла десвол-гареа рѣдѣчїнелор. Ка съ деа пѣтжлїтълї време де а се коаче, фаче чїне-ва кз кжтѣ-га време маї пайте ачесте групї, каре катъ съ нз айбъ маї пѣдїн де треї палме пѣ-трате де лърїїме шї атжтеа де аджчїме ан

локъриле челе маї зшоаре, ши маї пздин де чинчи де лърџиме ши патрѣ де аджпчиме љн тържмъриле речї саѣ љндесате. Кжнд планть копачїї, катъ съ айвъ грїжъ а арѣнка пздин де чел маї взнѣ птъжнтѣ скосѣ дїн гроапъ не лжнгъ рѣдъчинї, ши а сгѣдѣи копачїѣл зшор де сѣс љн жос кжнд гроапа есте не жъштѣтате плїпъ, ка съ нѣ рѣштїе нїчї зп голѣ љнпреџїврѣл рѣдъчинелор.

А. Нъмаї есте о алтъ темейникъ тѣсърѣ де лзат ла плантаџїї?

Р. Да, о прежнгрїжїре неаптратъ ши маї тот дѣззна љнсѣ невьгатъ љн сеатъ, есте ачееа де а ориента копачїї, адїкъ аї пѣне плантжндѣї љн ачееашї посїџїе кѣтре соаре љн каре еї се афла љн скоала де копачї саѣ љн пѣдѣреа дїн каре їа скос. Дака нежнгрїжеще чїне-ва ачеастъ тѣсърѣ ши дака партеа скоарџеї овїчїнзїтъ ла ес-посїџїа порѣлѣї се афлѣ ла тїазъ зї, копачїѣл пїере адеcea дїн прїчина їсвїреї разелор соарелѣї саѣ плеснїрїї де џерѣ, провїїнд дїн ачеа фѣрѣ весте скїтѣваре де ориентаџїе ла каре а фост сѣнѣс копачїѣл. Е дестѣл, ка съ нѣ се љншеле чїне-ва а фаче не скоарџа фїе-кѣрѣї копѣчелѣ, љн-пайнте де а'л скоате зп зшор семнѣ не о латѣре.

А. Нѣ требѣе, љн плантаџїї, а лза љн таре вѣгаре де сеатъ патѣра локѣлѣї, клїмеї, шчл.?

Р. Негренїт, тѣлте плантаџїї се весте-жеск фїїнд кѣ аѣ фост фѣкѣте фѣрѣ вѣга-

ре де сеамъ; фие-каре фелѣ де копачѣ аре, ка фие-каре плавтѣ, локъл съѣ де предилекцие, ши аколо нѣмаѣ катѣ а'л плапта. **Ап** треава плапта дѣилор де копачѣ нѣ сѣнт **Аптр'** адевѣр фолоситорѣ де кѣт ачеѣа че крескѣ деапѣн; верѣ-каре копачѣ че се вестежеще саѣ стѣ пе локѣ, нѣ'ши плѣтеще локъл съѣ ши катѣ съ фие скос фѣръ милѣ.

А. Афарѣ де ачеастѣ регълѣ дѣпералѣ де а нѣ плапта копачѣ де кѣт нѣмаѣ **Ап** локѣрѣ че ле прѣскѣ маѣ вѣне, нѣ тревае а авеа о таре лѣаре а минте асемenea ла патѣра тѣрѣмѣлѣ дѣн каре вѣн ачеѣа че воѣеще чѣне-ва съ'ї плапте?

Р. Катѣ а префера тот дѣазна пе ачеѣа че сѣнт адѣши дѣптр' ѣн тѣрѣмѣ маѣ макрѣ де кѣт ачела **Ап** каре о съ'ї плапте. Ачеаста есте пѣптрѣ ачелеашѣ кѣвинте токмаѣ ачееашѣ регълѣ ка ши пѣптрѣ вѣте; тоате се дѣн де тѣлѣ ши се леагѣ **Ап**тре еле **Ап** органистѣ; тот дѣазна дѣн ачеѣашѣ принчѣпѣ есѣ ачелеашѣ ѣрѣрѣ.

А. Аѣ съ зѣчѣ чева асѣпра администрациѣ пѣ дѣрилор?

Р. Пѣдѣрѣле сѣнт ѣн продѣктѣ де сѣне ал локѣлѣ, каре, дѣне патѣра лѣ се акоперѣ кѣ фелѣрѣ де копачѣ маѣ тѣлт саѣ маѣ пѣ дѣн фолоситорѣ; прин ѣрмаре **Ап**тѣвѣпѣтѣ дѣн патѣра локѣлѣ кѣнд ачеаста се поате адѣкѣ **Ап**сѣпѣтѣошѣнд, де пѣлдѣ тѣрѣмѣрѣле стѣрѣкоасе, фаворѣсеазѣ чѣне-ва продѣкѣѣа вѣпелор фелѣрѣ де кочачѣ, кѣрор прѣсосѣл де алѣ ле есте вѣтѣмѣтор. **Афарѣ** де а-

чеаста, чеа че есте маї віне де фъкът есте де а лъса пѣдъріле љн грижа патърі, тама лор, апържндѣле кз неадорпире де ісвіріле дінтелѣ вітелор, врѣжташѣл лор чел нежтпѣкат.

А. На рекомандат чіне-ва де ла о време љнкоа деосівіте операціі ка преа фолосітоаре пѣдърілор?

Р. Скосял вѣтърѣцілор, елага-дѣл, кърѣцатѣл, адікѣ стѣлсѣл тѣрѣчінілор ші вѣлѣріілор сѣнт операціі тот-д'а зна преа костітоаре каре п'аѣ тѣрїт нічі о датѣ венїтѣл кѣратѣ ал пѣдърілор, ші каре де маї тѣлте орї мергѣ љнпротїва цїнтеї че 'ші пропѣне чіне-ва ка тоате операцііле каре сілвіескѣ патѣра љн фаптеле еї. Аст-Фел, кѣнд пѣдъріле пѣ сѣнт ашезате пе тѣрѣжтѣрї стѣркоасе саѣ преа љмѣвївате де апѣ іарна, чел маї вѣн лѣкрѣ есте тот-д'а зна де а ле лъса ла грижа патѣреї; еа ле есте адевѣрата татѣ, еа цїе маї віне де кѣт оаменїї чеа че лі се кѣвіне лор.

А. Ресѣтѣ љн кѣте ва ворѣе љнгрїжіріле че катѣ, дѣпѣ гѣсіреа'ці кз кале, сѣ се тѣрѣцініаскѣ а да пѣдърілор?

Р. А љнсѣпѣтоша пѣрцііле стѣркоасе, а реплапта пе ачелеа пе каре шедереа апї саѣ дінтеле вітелор ле а деснопѣлат, ші а ле апѣра страшнік маї кз сеатѣ де інтратѣл вітелор ші апої а лъса тотѣл пе сеата патѣреї, еакѣ ла че треѣе сѣ се тѣрѣцініаскѣ дѣпе прїнціпї патѣралї, кѣлтара пѣдърілор.

А. Нъ е о операціе adesea фолосітоаре че леагъ пѣдъріле къ агрїкълтѣра?

Р. Да, кжд тълпіеле сжнт лндестзл de депъртате лнтре еле, прекзт се лнтжт-плъ adesea, факъ лп знеле църї о операціе че мерітъ de а фі рекомедатъ, dar de ка-ре е тот-d'a зна віне съ се апъче чіне-ва прїп піще черкърї фъкзте не о мікъ скаръ лп църїле лп каре есперїїца пз'ї а лнтърїт лнкъ фолосъл еї. Лп апъл тьерїї пѣдърїї пзне съ лъкре къ сапа саъ къ търпъкопъ ін-тервалеле дїнтре тълпіне, аржкжд не кжт скоате дїп лъкръ не тържмъл лъкратъ рѣ-тврелеле, еарва зскатъ шї орї-че фел de гътеаже. Апої, кжд с'а рждїкат тот лем-пзл есплоетат, пзне, лнтр'о.зі зскъчїоасъ дїп лзна лї Мартїе фок ачестор матерїї котъзствїбїле стржнсе лп грътззвї мічі; а-пої респжндеще чевзша шї плантъ картофї саъ овъзъ. Апъл зртътор сеатъпъ аколо гржъ саъ рапїдъ, дъне патъра локълвї, апої лл ласъ пептръ кржпгъ, кързіа ачеастъ о-пераціе лї фаче adesea чел маї таре віне.

ЛЕЦІА LXXI.

Преждїції агрїколе.

А. Се афлъ преждїції агрїколе?

Р. Да, маї къ сеатъ лп църеле лп каре лпвзъдътѣра есте лнкъ лп апої ка шї къл-тѣра пътжнтълвї de аколо.

А. Каре сжнт ачесте преждїції?

Р. Еле сѣнт де доѹ фелѹрї: знеле конст-
тъ дн оаре-каре ефекте атрївзїте де лѣкзї-
торїї де ла царъ ла нїще казсе маїче саѹ
сзпранатѹрале, алтеле аѹ рапортѹ кѹ инфлѹ-
їнда казселор патѹрале асзпра продѹктелор
реколтелор, пѹстрѹрїї пѹдѹрїлор, ш ч л.

А. Пѹтеавеї а 'тї спзне вре знеле дїнтр'
ачеле ефекте сзпранатѹрале дн каре креде
днкъ понѹлацїїле їмпортанте шї кредѹле дїн
знеле цѹрї?

Р. Да, дн маї тѹлте локзрї днкъ кред
шї астѹзї кѹ нїще чершеторї аѹ пѹтереа сѹ
факъ а днчета латтеле вачелор шї а сека
апа лакзрїлор шї бѹлцїлор. Аївїновѹдеск
не пѹсторї де а фермека вїте шї кїар оаменї.
Кредѹ ла дескжнтечеле врѹжїтоарелор пеп-
трѹ вїндекареа оаре-кѹрора боале, ш ч л,
ш ч л.

А. Че тревѹе сѹ гжндїм деспре ачесте
кредїнде?

Р. Нѹ е зн отѹ рацїонавїл каре сѹ вреа
сѹ 'шї батъ капѹл дїспѹтжндѹсе пептрѹ ачес-
теа: аша еле сѣнт кѹ тотѹл асвжрїте ас-
тѹзї дн локалїтѹдїле знде непорочїдїї локз-
їторї цѹранї сѣнт днкъ не жѹтѹтате дн-
довїточїдїї де гроаса нещїїнцѹ, лїпса де дн-
вѹдѹтѹрѹ шї тїкѹлошїе.

А. Каре сѣнт прежѹдїцїїле че дѹ оаре-
кѹрор казсе патѹрале о инфлѹїнцѹ асзпра
реколтелор шї алтор продѹкте а ле локѹлѹї?

Р. Дн маї тѹлте цѹрї се креде кѹ нїще
вжнтѹрї сѹфлжнд дн мїнѹтѹл сетѹлѹрїї, фак
а се десволта тѹчїзнеле маї тѹлт де кѹт

алтеле оаре-каре; кред асетепа кь флоа-
реа верверідеі кьшзпъ тьлзръ ла грж-
пе, шчл, шчл. Дар атривъще маі кь сеа-
тъ лъпеі о инфлзінць преа дптінсъ ші преа
дпсетпътоаре асзпра споріріі ші пьстрьріі
prodъкцілор вегетале.

А. Пътеавеі съ 'мі спзі вре зпеле дп а-
челе ефекте атривъате лъпеі?

Р. Претінд кь тревъе а сетъпа оаре-ка-
ре гръзпці пьтаі дп картъл дп зртъ ал лъ-
пеі пліне, кьчї алт-фел дї тьпжикъ пьрчіі.
Дп зпеле цьрі де ръвіе сфътвїескъ де а о се-
тъпа тот дп ачеастъ време, саъ фьръ а-
чеаста еа ва да тьлці лъжері ші пьціне рь-
дъчїні. N'ашї іспръві дака ашї вої съ пьтър
тоате операцііле агріколе че претінд кь тре-
въе съ фїе фькзте дп картъл дп зртъ ал
лъпеі ка съ ле асігъре ісътїреа. Дп сфър-
шіт о кредінць аджк дпръдъчїнатъ маі пре-
тътїндепа есте ачееа че атривъще чїне-ва
летпелор де керестеа доворъте пе време а
лъпеі поъ некзвіінца де а фї преа кзржнд
атакаці ші дъръпъпаці де верті. Ачеастъ
кредінць есте атжт де дптінсъ кь пз соко-
тескъ съ се афле зп сіпгър цїнзт дп Фран-
чіа дп каре съ довоаре стежарїі дптр'ачеа
време.

А. Че гъндеці деспре ачесте кредінце?

Р. Гъндеск кь, кжнд есте воръа де фе-
потене атривзіате зпеі кахе патърале ші а
кърор фїінць, дптемеіатъ пе о лъпгъ еспе-
ріінць, есте деовще прїїмітъ, е віне съ се
опріаскъ де а фаче зп лъкръ. Челе маі

де кѣпетене ледї а ле фїсїчеї пѣтѣнтешї сѣнт дѣкъ о таїнѣ пентрѣ щїїндѣ, шї, кѣнд веде чїне-ва пе лѣпѣ къ есерчїтеазѣ о фал-тѣ періодїкѣ шї регѣлатѣ асѣпра флѣксѣ-лѣ шї рефлѣксѣлѣ Мѣрїї; кѣнд прїїмедѣ къ лѣтїна са атакѣ петреле шї трѣзрїле челе маї тарї, ар фї оаре дѣделент а тѣ-гѣдѣ инфлѣнѣа са асѣпра спорїрїї шї пѣс-трѣрїї плантелор, маї къ сеатѣ кѣнд ачес-те кредїнѣе нѣ сѣнт вѣтѣтѣтоаре їнтересе-лор соціале шї п'аѣ нїмїк каре сѣ сѣпере дрентѣл кѣвѣнт?

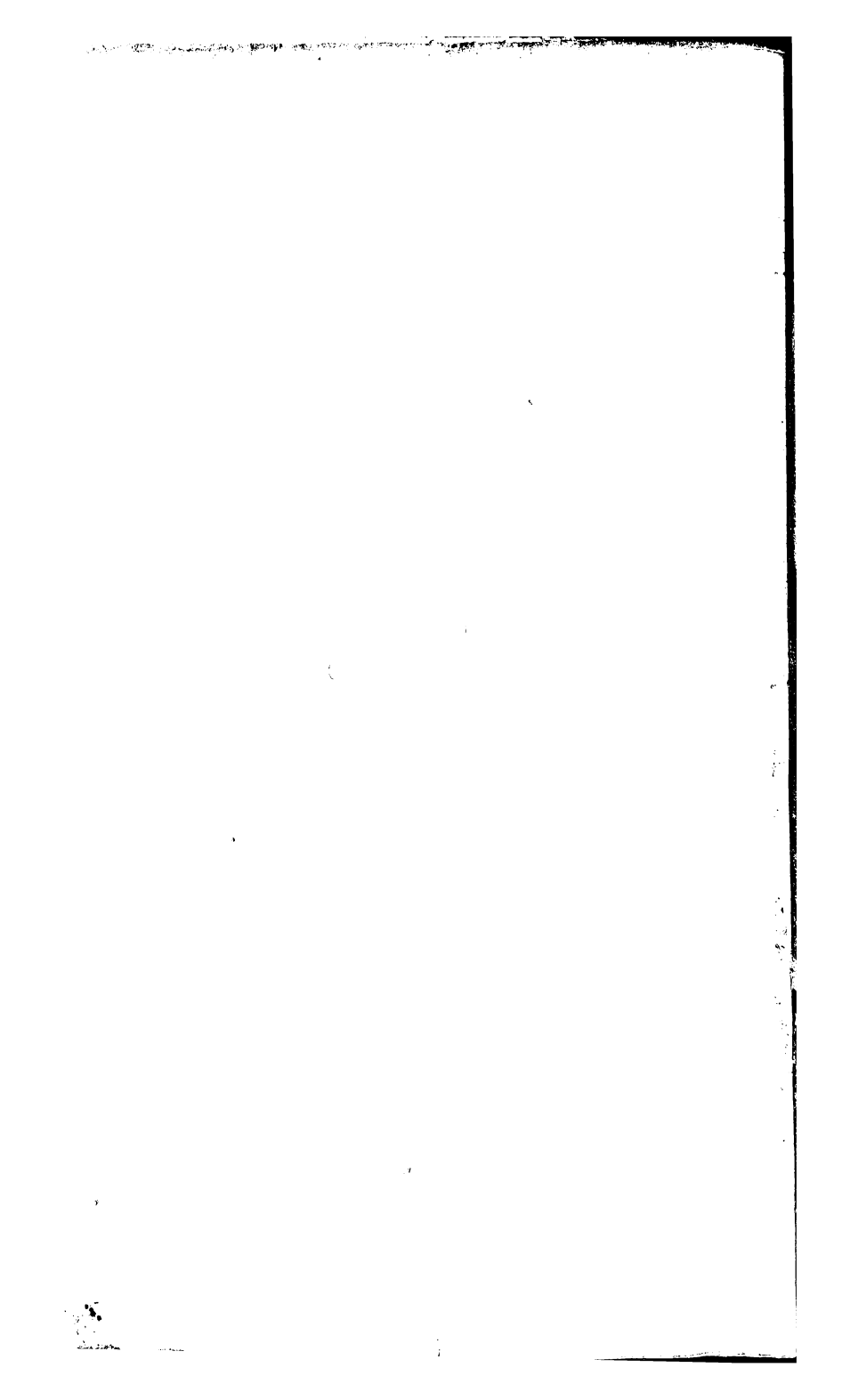
СФЖРШІТЪ.

NOTE.

¹ Днчеп дн сфжршит а се днделетнчн кз денаднсзл дн Франча асзпра импорантеї кестїї а ірігацілор. Асзпра пропзнерїї опоравїлмхї D. d'Angerville, депзтат du Doubs, с'а фъкзт о лецїзїре цїнтїтоаре а днлеснї днтокмїреа тарелор лзкрърї а ле ірігацілор. Ла Парїс, о сочїетате с'а формат сзв дїрекция D. Henri Pellault, астор ал маї твълтор скрїерї стїмоасе асзпра ачестеї импоранте кестїї, кз скопъ де а стъдїа шї а днтрєпрїнде дн тоате пзрцїле Франчїеї операції де ірігації пе сокоатеала пропрїетарїлор. Дн сфжршит, гжндїм сз днчепем зп кзрс пзтаї пе сеата ірігацілор днтр'о скоалъ де агрїкзлзъръ кърїа дї пзнем днтр'ачестъ мїнзтъ темелїле, днтрєпрїндере пєптръ каре ам сокотїт де дакторїе а днчепе прїп пзълїкація осевїтелор поастрє скрїерї де агрїкзлзъръ, шї маї кз сеамъ а ачестеїа.

² Кжнд ам трактат кестїа семъпъторїлор шї ам зїс кз дн стареа лор де акзм, ачесте їнстръменте кїар челе маї перфекціонате ера де о днтрєвзїнцаре аневоїе дн кзлзъра тарє, пої пз кзпноащєм днкъ семъпъторїзл Chavaudon, пъскочїтъ шї пропзгатъ кз зелзл чел маї вреднїк де лаздъ де кътре D. маркїзл де Chavaudon, прєсїдєnte ал Комїчїлхї агрїкол d'Arcis-sur-Aube. Ачестъ семъпъторїъ, фоарте сїмплз шї пзцїп костїтор (138 lei), се пзне ла тоате пзгърїле кз котїгъ шї екопомїсєщї чел пзцїп зп сферт дїп семжнцъ пзїнд тот днтр'о време гръзпцїї дн челе маї взне кондїцїї ка сз ресаръ вїне. Ачестъ семъпъторїъ поате асемєнеа сз се аїаште ла грапеле къпътзїте кз о ротїцъ, дар агзпчї есте чева маї скзмп. Нз пзтем дндєстзл сз дндємпътм пе D. Кзлїваторї целошї де а днтвзпътъцї кзлзъра лор сз шї агонїсїаскъ ачестъ мїнзпнатъ їнстръментъ че се фаче ла DD. Durvand фрацїї, ла Парїсъ, 13, злїца Grammont.

ТАБЛЪ DE МАТЕРІИ.

ПАРТЕА ЪНТЪИЎ.

Леціа		паціне
I.	Дефініція агрїкълтѣреї	1
II.	Трезѣнда de а дѣвѣца агрїкълтѣра прїп рїпчїні	4-
III.	Калїтѣїле трезїтоаре агрїкълторї- лор	6
IV.	Контавїлітате агрїколѣ	9
V.	Слѣдї саѣ аргадї	12
VI.	Zidiri рѣрале	15
VII.	Капітал de есплоетаціе	18
VIII.	Компосїція пѣмѣнтѣлѣї веѣеталѣ	21
IX.	Нѣтрїеа плантелор	29
X.	Ресѣфлареа плантелор	32
XI.	Дѣмѣнтѣтѣдїреа кїмїкѣ а локѣлѣї	37
XII.	Інстрѣменте араторїї	40
XIII.	Вїте de тѣнкѣ	47
XIV.	Арѣрї, тѣрѣнцїтѣл локѣлѣї	53
XV.	Арѣрї, кѣрѣденїа локѣлѣї	57
XVI.	Дѣнсѣпѣтошареа локѣлѣї	62
XVII.	Ірїгадїї	64
XVIII.	Кѣпошїнда локѣлѣї	70
XIX.	Дѣнгрѣшѣтѣрї.	72

Леціа	паціпе
XX. Длгріжірі ші пьстрареа длгръштъ- релор	81
XXI. Длгръштърї мешешціте	87
XXII. Реколте длгронате верзі	89
XXIII. Amendemenці	90
XXIV. Гіпсѣ (сзлфатѣ de варѣ)	98
XXV. Адъпостїментѣ	106
XXVI. Зъчере саѣ целїнатѣ	109
XXVII. Алтернатъа реколтелор	111
XXVIII. Ротаціі	117
XXIX. Семъпърї	120
XXX. Пръшїтъл, реколта, пьсъл дл грънарѣ, треератъа саѣ вьтзтъл, пьстрареа	126

ПАРТЕА А ДОА.

XXXI. Класїфікаціа плантелор фолосїтоаре отълї	128
XXXII. Черееале, планте фьїноасе. Гржѣ	130
XXXII. bis. Секаръ	151
XXXIII. Овъзѣ	159
XXXIV. Орзѣ	167
XXXV. Рїшкъ	180
XXXVI. Порзтвѣ саѣ кзкзрззѣ	174
XXXVII. Плантеле форацере, консїдераціі це- нерале	178
XXXVIII. Лївезї патърале	181
XXXIX. Реколтъ de флїнрї патърале	188
XL. Лївезї мешешціте	192
XLI. Вїсдеїз	198
XLII. Санфлїнѣ	209

Леѣіа		паѣіне
XLIII.	Трїфоїѣ	215
XLIV.	Трїфоїѣ рошѣ, трїфоїѣ алѣѣ, трїфоїѣ галбенѣ	221
XLV.	Мѣзѣрїкї де іарнѣ шї де прїмѣварѣ.	224
XLVI.	Мазѣре пестрїцѣ, лїпгїшоарѣ	231
XLVII.	Планте фораѣѣре осевїте	235
XLVIII.	Планте легѣмоасе кѣ реколтеле плї- вїте	239
XLIX.	Картофї	241
L.	Напї	254
LI.	Сѣкле, Варѣѣ, торковї порѣѣѣї, врожѣе, торковї шї пѣстѣрпочї.	256
LII.	Фасоле, вовѣрї, флорї-пїпралѣ, лїпте	263
LIII.	Планте оліоасе шї тестїле	266
LIV.	Кѣпѣѣ, іпѣ	269
LV.	Рапїцѣ, папѣ селѣватїкѣ, шакѣ алѣѣ, мадіа сатїѣ, мѣстарѣ, камелїпѣ	274
LVI.	Планте тїпктѣріале: рѣѣїе, пастелѣ, реседѣ	280

ПАРТЕА А ТРЕІА.

LVII.	Консїдерациї ѣеперале	290
LVIII.	Консїдерациї ѣеперале асѣпра дѣшеѣ- пѣтѣѣїрїї раѣелор	295
LIX.	Консїдерациї ѣеперале асѣпра осевї- телор продѣкѣїї а ле аїпалїлор доместїчї	302
LX.	Едѣкаѣїа каїлор	304
LXI.	Едѣкаѣїа вїтелор вовїне	309
LXII.	Дѣпгрѣшатѣл воїлор	317

Ледіа		паціне
LXIII.	Льптьріе, льптьрітэл	323
LXIV.	Боалеле вітелор вовіне	329
LXV.	Едзкаціа вітелор лжоасе	331
LXVI.	Боалеле вітелор лжоасе	340
LXVII.	Едзкаціа ші днгръшатэл порчілор .	351
LXVIII.	Къртеа-де-пъсърі	354
LXIX.	Гръдінъ	357
LXX.	Плантаціі ші пьдзрї	358
LXXI.	Преждіціі агріколе	363
Note.	367

Скріері а ле ачелвіаші традѣкторѣ, каре
се гѣсек дѣ Бѣкрещі, ла лівреріле кѣ-
поскѣте.

1. Пріндеса де Клермонт.
2. Елемеде де Історіа Сфжлтѣ.
3. Длвѣдѣторѣл прімарѣ.

Преѣл ачестеі кѣрці есте треі цванціі.

